ΣΥΝΤΙΠΑΣ.

APUD DE BURE FRATRES,

VIA SERPENTINA, N. 7.

ΣΥΝΤΙΠΑΣ.

DE SYNTIPA

ET CYRI FILIO ANDREOPULI NARRATIO

E CODD. PARISS.

EDITA

A JO. FR. BOISSONADE.

PARISIIS.

EX TYPIS G. DOYEN,

VIA SAN-JACOBÆA N. 38.

M DCCC XXVIII

PRÆLOQUIUM.

Græcam quam fecit Andreopulus nescio quis, et ætate nescio qua, utique recentissima, syriacæ de Syntipa Cyrique regis Persarum filio narrationis versionem, nondum, quod noverim, editam, ut ederem, id me cum primis impulit, quod inde non parum præsidii peti possit ad illustrandas novellistarum (liceat id nominis cudere) fabulas earumque fontes investigandos, quam rem præclare intellexit doctissimus P. Alphonsi editor Schmidtius, qui in eruditissimis ad Disciplinam clericalem notis Andreopuli codice aptissime est usus; quodque uti-

lis multum ac grata iis futura sit, qui græcæ linguæ per ætatum periodos historiam persequi student, quippe quæ eo orationis genere conscripta sit quod, quum vergat ad barbariem, indolem prorsus peculiarem suamque, et mixtum ex purioribus recentioribusque formulis colorem exhibeat.

Primam hujus libri notitiam viro docto ac maxime venerando Dacerio debeo, qui in Memoriis Academiæ inscriptionum t. XLI de auctore, ac præsertim de opere præclare disseruit. Quam viri d. dissertationem ut adeant, iis auctor sum qui plura scire cupiunt; nam qui maxime brevitati nunc studeo, ea repetere nolim quæ sunt ab alio inventa. Lecto Dacerio, legant etiam Matthæii ad Syntipæ Fabulas præfationem; Fabricium Biblioth. Græc. t. XI, p. 342; S. Sacyum Notit. Mss. t. IX, p. 404; Schœllium Hist. Litter. Græc. t. VII, p. 185;

Schmidtium opere modo laudato, et alio quod de romanensi poesi vernacule scripsit.

Contextum quem dicunt recensui adhibitis codicibus bibliothecæ regiæ, quæ Parisiis est, duobus; altero qui in catalogo numero 2912, in meis notis litera B, notatus est, altero inter *supplementarios* numero 105, in notis litera A signato, recentissimo utroque, posteriore præsertim mendosissimo, cujus scriptor homo fuit Græcus, quod ex ipso charactere facile dignoscitur, et Caphæ (cf. p. 210) vel genere vel commoratione civis. Priore jam usi sunt Dacerius ac Schmidtius, qui alterum non videntur novisse.

Quum nonnulla supersint vel inconcinna vel lacunosa, sperabam criticum instrumentum idque cum primis mihi utile reperisse, versionem scilicet lingua Græcorum hodierna scriptam, Venetiis

que editam a. 1805, quam e ditissima sua bibliotheca vir d. et humanissimus S. Sacyus mihi benigne utendam permisit. Sed spes decollavit, et in locis dubiis interpres iste plerumque me destituit, quum nec valde fidus esse laboraverit, nec codicem bonum habuisse videatur.

Paris. Jul. 1828.

ΣΥΝΤΙΠΑΣ.

Τοῦ μυθογράφου Συντίπα κατὰ Σύρους,
Μᾶλλον δὲ Περσῶν τοὺς σοφοὺς λογογράφους,
Αὕτη πέφυκεν, ἣν βλέπεις, δέλτος, φίλε·
Ην καὶ Συρικοῖς τοῖς λόγοις γεγραμμένην
Εἰς τὴν παροῦσαν αὐτὸς Ελλάδα φράσιν
Μετήγαγόν τε καὶ γέγραφα τὴν βίβλον,
Τῶν γραμματικῶν ἔσχατός γε τυγχάνων,
Ανδρεόπωλος Μιχαὴλ, Χριστοῦ λάτρις,
Εργον τεθεικὼς προστεταγμένον τόδε
Παρὰ Γαβριὴλ, τοῦ μεγιςάνων κλέους,
Δουκὸς σεβαστοῦ πόλεως μελωνύμου,
Ος ἐςὶ Χριστοῦ θερμὸς ὄντως οἰκέτης,

Ος καὶ διωρίσατο γραφῆναι τάδε,
Οτι γε μὴ πρόσεστι Ρωμαίων βίβλοις.
Η συγγραφὴ γὰρ ἥδε τοὺς κακεργάτας
Διασύρει μάλιστα, καὶ πρὸς τῷ τέλει
Πράξεις ἐπαινεῖ τὰς καλῶς εἰργασμένας.

ΣΥΝΤΙΠΑΣ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

τοῦ λεγομένου Συντίπα τοῦ φιλοσόφου, μεταβληθεὶς ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου, ὡς εἶχεν αὐταῖς λέξεσιν, εἰς τὴν Ελλάδα γλῶτταν.

Διήγησις ἐμφιλόσοφος, συγγραφεῖσα παρ' ἡμῶν περὶ τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως Κύρου καὶ τοῦ γνησίου τούτου παιδὸς, καὶ τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Συντίπα, καὶ περὶ τῶν τοῦ βασιλέως ἑπτὰ φιλοσόφων καὶ τῆς μιᾶς αὐτοῦ πονηρᾶς καὶ ἀναιδοῦς γυναικὸς, καὶ πῶς τὴν κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως διαβολὴν κατεσκεύασεν ἡ μητρυιὰ αὐτοῦ.

Ταύτην οὖν τὴν διήγησιν προϊστόρησε Μοῦσος ὁ Πέρσης πρὸς τὴν τῶν ἀναγινωσκόντων ὠφέλειαν.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ τις ἦν Κῦρος ὀνόματι, ᾧ καὶ

ἦσαν γυναῖκες ἑπτά. Ην δὲ ἄπαις· ὅθεν καὶ παίδων ὀρεγόμενος θερμοτάτως παρεκάλει τὸ θεῖον, τοῦ τῆς ἀπαιδείας λυθῆναι δεσμοῦ. Επὶ πολὺ γοῦν περὶ τούτου δεόμενος ἔτυχε τῆς ἐφέσεως, καὶ γεννᾷ οὗτος υἱὸν, ὃν καὶ ἀνατρέφων βασιλικῶς ἐξεπαίδευε. Καὶ ὡς δένδρον ἄριστον ηὔξηνε τῇ ἡλικίᾳ. Τοῦτον τοίνυν τὸν υἱὸν ὁ βασιλεὺς, ἤδη τῆς πρώτης ἡλικίας καὶ τῷ τέλει ἀψάμενον, τῷ διδασκαλείῳ παρέδωκε, ἵνα τοῖς σοφιστικοῖς μαθήμασιν ἄριστος γένηται διατρίψας. Τρία δὲ ἔτη διανύσας ἐν τοῖς μαθήμασιν, οὐδὲν ἐκαρπώσατο. Καὶ ὁ βασιλεύς· « Εἰ καὶ πολλοὺς χρόνους παρὰ τῷ διδασκάλῳ ἐσχόλασε ὁ υἱός μου, καὶ τὸ παράπαν οὐδὲν ἐπαιδεύθη· ἀλλ'οὖν ἐπάναγκες δοῦναι αὐτὸν Συντίπᾳ τῷ φιλοσόφῳ, ὃν ἀκήκοα μάλα σοφὸν ἄνδρα ὑπάρχειν. » Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ βασιλεὺς, εὐθὺς Συντίπαν μετεκαλέσατο, καὶ φησὶ πρὸς αὐτόν· « Πῶς δοκεῖ σοι τὸν ἐμὸν υἱὸν ἐκπαιδεῦσαι, φιλόσοφε, φιλοσόφως; » Ο δὲ Συντίπας ἔφη ὡς, « Ετοίμως ἔχω, βασιλεῦ. Επὶ μησὶν

ἓξ, τοῦτον ἐκπαιδεύσας, πάσης ἐμπλήσω φιλοσοφίας, ὡς μὴ τοῦ παιδὸς εὑρεθῆναί τινα φιλοσοφώτερον. Εἰ δὲ ἐντὸς τοῦ τοιούτου χρόνου τὸν σὸν υἱὸν οὐ φιλόσοφον ἄριστον παραδώσω σοι, σὺ, βασιλεῦ, χώρει κατὰ τῆς ἐμῆς ζωῆς, καὶ πᾶς ὁ βίος μου τῷ ταμιείῳ σου προσκληρούσθω. ἄτοπον γὰρ ἂν εἴη τοιοῦτον εὐτυχῆ βασιλέα, καὶ τοιαύτην ἐπ' αὐτῷ ἐπαρχίαν, πάσης συνέσεως γέμουσαν καὶ νοημάτων, μὴ φιλόσοφον βασιλέα κεκτῆσθαι, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην μὴ εἰδότα. Εἰ γὰρ μὴ, τοιούτου βασιλέως ἐπιστατοῦντος τοῖς πράγμασιν ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, οὐ δεῖ τινὰ τῶν ἁπάντων διατρίβειν ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. Ἔμαθον γὰρ, ἔμαθον ὡς οὐδὲν οἱ βασιλεύοντες τῷ θυμῷ τοῦ καυστικοῦ πυρὸς διαφέρουσι· καὶ δεῖ γε τούτους καὶ φιλοσόφους εἶναι, ὅσον δυνατὸν, καὶ φιλοσόφους ἄνδρας προσομιλεῖν, καὶ τούτων ἀκούειν, ὥσπερ Ἀλέξανδρος, ἵνα μὴ τινῶν ὑποβολαῖς περὶ τὸ ὑπήκοον ὠμότεροι τῶν ἰδιωτῶν ἀναδειχθῶσιν. Εἰ τοίνυν, ὦ βασιλεῦ, καθὼς σοι ἐπαγ-

γέλλομαι, τέλειον τὸν υἱόν σου ἀποκαταστήσω φιλόσοφον, καὶ τὴν σὴν βασιλείαν ἐπάναγκες φιλοτιμήσασθαι ἐπ' ἐμὲ φιλοτίμως καὶ βασιλικῶς. » Ο δὲ βασιλεὺς ἔφη πρὸς ταῦτα· « Ο τι ἂν ᾖ σοι τὸ ποθούμενον, καὶ εἴπερ ὑπάρχει μοι ῥᾴδιον, τοῦτό σοι δώσω· εἰ δὲ ἀδύνατον ἐστὶ τὸ ζητούμενον, οὐκ ἔχω σοι δοῦναι. » Ο δὲ Συντίπας ἀκούσας ἀπεκρίνατο τῷ βασιλεῖ, ὡς « Εν παραδείγματι, ἄκουσον, ὦ βασιλεῦ· ὅπερ σὺ παρά τινος οὐ ῥᾳδίως ἔχεις λαβεῖν, μηδ' αὖ πάλιν σὺ ἑτέρῳ δοῦναι θελήσεις. Τότε ὁ βασιλεὺς τῷ λόγῳ τούτῳ συγκαταβὰς ἦν, καὶ μεγάλαις ἐλπίσι καὶ χρησταῖς τὸν φιλόσοφον ἐπληροφόρει. « Ο τι ἂν » φησὶν « αἰτήσῃς παρ' ἐμοῦ, ἕξεις δοθησόμενον. » Καὶ, τούτων οὕτως παρ' ἀμφοτέρων λεχθέντων, συμβόλαιον βεβαιώσεως ὁ φιλόσοφος τῷ Κύρῳ ἐξέθετο, ἐν ᾧ δὴ καὶ ἐγέγραπτο, ὡς, μετὰ μῆνας ἓξ καὶ ὥρας ἕξ, εἰς τέλος δεδιδαγμένος ὁ παῖς τῷ βασιλεῖ παρ' αὐτοῦ ἀποδοθήσεται· εἰ δὲ πλέον τοῦ συμπεφωνημένου καιροῦ οὐ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως

ἀποδώσει φιλόσοφον, κεφαλικῇ τιμωρίᾳ ὁ Συντίπας ἔσται ὑπεύθυνος.

Ἐπὶ τούτοις ὁ βασιλεὺς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν εἰς χεῖρας τοῦ φιλοσόφου παρέθετο. Καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν εἰσήγαγεν. Ἀνοικοδόμησε δὲ τῷ παιδὶ τοῦ βασιλέως νέον οἶκον εὐρύχωρον, καὶ, τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου καταλαμπρύνας, ἱςόρησεν ἐν τοῖς τοίχοις τοῦ οἴκου ὅσα διδάξαι τὸν παῖδα ἔμελλε. Καὶ, ἐντὸς τοῦ οἴκου τὸν νέον καθίσας, φησὶν ὁ διδάσκαλος τῷ νέῳ βασιλεῖ· « Πᾶσά σου ἡ ἀναςροφὴ καὶ ἡ δίαιτα ἐν τούτῳ ἔςω σοι τῷ οἰκήματι, ἕως ἂν καλῶς ἐκμάθῃς ὅσα ἱςόρηται ἐν τοῖς τοίχοις. » Ἔκτοτε γοῦν ὁ φιλόσοφος τῷ παιδὶ παρεκάθητο, καὶ, δι' ὅλου μετ' αὐτοῦ συναναςρεφόμενος, ἐδίδασκεν αὐτῷ τὰ ἱςορηθέντα, ἔχων πᾶσαν χρείαν καὶ ἐπιμέλειαν ἐκ τοῦ βασιλέως. Ἐπιμεληθεὶς οὖν τοῦ νέου μετὰ μεγάλης σπουδῆς ὁ φιλόσοφος, ἐντὸς τῆς διορίας τὰ τῆς διδασκαλίας ἀπήρτισε. Καὶ δὴ μεμάθηκεν ὁ παῖς ἅπερ οὐδεὶς τῶν παίδων ἕτερος ἠδυνήθη μαθεῖν. Πρὸ γοῦν μιᾶς ἡμέρας τῆς

προθεσμίας ὁ φιλόσοφος ἐμηνύθη παρὰ βασιλέως ὡς, « Τὰ τῆς ὑποσχέσεως ἐτέλεσας; » Ὁ δὲ ἀντέφησε τῷ βασιλεῖ ὡς, « Εἴ τί σοι ποθητὸν, ὦ βασιλεῦ κράτιστε, γέγονεν· αὔριον γὰρ ὁ σὸς υἱὸς ἔρχεταί σοι ἐν ὥρᾳ τρίτῃ τῆς ἡμέρας, καὶ ὄψει αὐτὸν καὶ χαρήσῃ. » Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ γενόμενος περιχαρὴς, καὶ ἰδὼν τὸν υἱὸν, λέγει αὐτῷ· « Ἥκεις, ὦ παῖ, γεγονὼς καθὼς ὁ διδάσκαλος εἶπεν; » Ὅτε καὶ ὁ νέος ἀπεκρίνατο· « Ἅμα τῷ διδασκάλῳ προσελθόντες τῷ κράτει σου, ἀναγγελοῦμεν. » Ὅτε καὶ ὁ φιλόσοφος ἰδίᾳ λέγει τῷ νέῳ· « Ἔδοξέ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ ποιῆσαι ζήτησιν περὶ τῆς ἀποκειμένης τῇ γεννήσει σου τύχης, καὶ περὶ ταύτης ἀκριβῶς ἀστρολογῆσαι, ὡς ἂν, εἰ ἔστι σοι συμφέρον, οὕτω πέμψω σε τῷ πατρί σου. » Τὴν γοῦν τοιαύτην ἀστρολογικὴν συζήτησιν ποιησάμενος, ὁ φιλόσοφος εὗρεν ὅτι οὐκ ἔστι συμφέρον προσαχθῆναι τῷ βασιλεῖ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, εἰ μὴ ἄλλαι ἑπτὰ ἡμέραι, μετὰ τὸν ὁρισθέντα καιρὸν παρὰ τοῦ φιλοσόφου, διέλθωσι· εἰ γὰρ μὴ οὕτω γέ-

ηται, κίνδυνος τῇ ζωῇ τοῦ παιδίου γενήσεται. Ταῦτα τοίνυν ὁ φιλόσοφος καταμαθὼν ἀπὸ τῆς ἀστρολογικῆς μεθόδου, διεταράχθη· καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς δεινῶς λυπούμενον, ἐπηρώτα λέγων· « Διδάσκαλε, τί οὕτω σκυθρωπὸς ἐγένου καὶ κατηφής; » Ο δὲ φιλόσοφος τὴν αἰτίαν δεδήλωκε τῷ παιδί· καὶ ὁ παῖς πρὸς αὐτόν· « Εἰ ἄρα τοῦτο ἀρέσκει σοι, ὦ διδάσκαλε, οὐδ' εἰς ὁλόκληρον μῆνα τῷ ἐμῷ πατρί τε καὶ βασιλεῖ ἀπολογήσομαι ὅλως, ἀλλ', εἰς ὅσον θέλεις καιρὸν, ἔσομαι σιωπῶν. » Ο δὲ φιλόσοφος εἶπεν· « Αλλ' ὑπεσχέθην τῷ πατρί σου, καὶ οὐ δύναμαι παραβῆναι τὰς ὑποσχέσεις· καὶ γὰρ τῇ αὔριον ἐπηγγειλάμην εἰς ὄψιν αὐτοῦ παραστῆσαί σε περὶ ὥραν δευτέραν τῆς ἡμέρας, καὶ οὐ δύναμαι ψεύσασθαι τούτῳ. Διὸ καὶ ἀπὸ τὴν αὔριον ἐγὼ κατακρύψω ἐμαυτὸν ἔν-τινι τόπῳ, καὶ σὺ, κατὰ τὴν δευτέραν ὥραν τῆς αὔριον, ἄπιθι πρὸς τὸν πατέρα σου τὸν βασιλέα, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ στῆθι, καὶ ἔσο σιωπῶν καὶ παντελῶς ἄφωνος, ἕως οὗ ἄλλαι ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσι. »

Ὅθεν καὶ πρωΐας ὁ παῖς κατὰ δευτέραν ὥραν παραγίνεται, καὶ ἐπὶ γῆς αὐτῷ προσκυνεῖ. Ὁ δὲ βασιλεὺς, πλησιέστερον καλέσας αὐτὸν, ἀσμένως ἠσπάζετο, καὶ μετὰ χαρᾶς ἤρξατο προσλαλεῖν. Ὁ δὲ υἱὸς οὐκ ἐλάλει τῷ βασιλεῖ, ἀλλ' ἵστατο σιωπῶν, ἀτενίζων μόνον εἰς τὸν πατέρα. Καὶ ὁ μὲν πατὴρ πάλιν ἠρώτα τὸν παῖδα· ὁ δὲ παῖς πάλιν ἄφωνος ἵστατο. Τότε ὁ βασιλεὺς ὑπὸ περιχαρίας ἐφ' ὑψηλοῦ καθίσας τοῦ βήματος, καὶ πᾶσαν τὴν σύγκλητον πρὸς ἀκρόασιν τῶν μαθημάτων τοῦ παιδὸς συγκαλέσας, ἐκπληττόμενος ἦν καὶ θαυμάζων ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀφωνίᾳ καὶ σιωπῇ, καὶ φησὶ πρὸς τοὺς μεγιστᾶνους αὐτοῦ· « Κἂν ὑμεῖς τὸν υἱόν μου λαλήσατε· αὐτὸς γὰρ, ὡς ἔοικε, φοβούμενος ἐμὲ, σιωπᾷ. » Τῶν δὲ ἀρχόντων λόγους λαλησάντων τῷ νέῳ γλυκεῖς, καὶ τοῦτον πρὸς ἀπόκρισιν ἕλκοντες, ἐκεῖνος, ὡς τὸ πρότερον, σιωπῶν ἦν. Ὅθεν ὁ βασιλεὺς, περιαλγὴς γενόμενος, στρατιώτας κελεύει εἰς τὴν τοῦ διδασκάλου ἀναζήτησιν. Οἱ δὲ, ἐπιμελῶς αὐτὸν ἀναζητήσαντες, οὐχ εὗρον.

Πάλιν οὖν ὁ βασιλεὺς λέγει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ· « Τί ἄρα ὑμῖν φαίνεται τὸ αἴτιον τῆς σιωπῆς ταύτης; » Εἷς δὲ τούτων ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ λέγων· « Δοκεῖ μοι, ὦ βασιλεῦ, ὡς τῷ υἱῷ σου βοτανόν τι δέδωκεν ὁ διδάσκαλος, ὥστε διὰ τοῦ βοτάνου στερεώτερον διαβῆναι τὴν διδασκαλίαν ἐν αὐτῷ. Καὶ στοχαζόμεθα ὅτι ἀπὸ τοῦ βοτάνου ἐκείνου ἐδεσμεύθη· ἢ καὶ ἀπὸ πολλῆς καὶ σκληρᾶς παιδεύσεως τοῦ διδασκάλου τοῦτο ἐγένετο. » Ἐπὶ τούτοις οὖν τοῦ βασιλέως ἀθυμοῦντος καὶ λυπουμένου, μία τῶν αὐτοῦ γυναικῶν, οὕτω λυπούμενον τὸν βασιλέα ἰδοῦσα, φησὶ πρὸς αὐτόν· « Ὦ βασιλεῦ, ἐπίτρεψον ἐμὲ καὶ τὸν υἱόν σου κατὰ μόνας γενέσθαι, καὶ ἐμοὶ τὴν αἰτίαν τῆς σιωπῆς ἀναγγελεῖ, ὅτι καὶ πρὸ ταύτης τῆς αἰτίας συνήθειαν εἶχεν ἀνακαλύπτειν ἐμοὶ πάντα ὅσα εἶχεν αὐτὸς, ἅπερ οὐδὲ τῇ αὐτοῦ μητρὶ ἐδήλου. » Ἡ μέντοι μήτηρ τοῦ παιδὸς καὶ αὐτὴ σφοδρότερον ἐτιτρώσκετο τὴν καρδίαν. Λέγει οὖν ὁ βασιλεὺς τῇ παμπονήρῳ τοῦ υἱοῦ μητρυιᾷ· « Λάβε οὖν σὺ τὸν υἱόν

μου πρὸς ἑαυτὴν καὶ, ὡς δύνασαι, κολακευτικῶς αὐτῷ προσομίλησον, ἵνα κἂν διὰ σοῦ, ὡς εἶπας, κινηθείη πρὸς τὸ λαλῆσαι. Καὶ τότε νοήσεις αὐτὴ σὺ τί τὸ τῆς σιωπῆς ταύτης αἴτιον. »

Η δὲ γυνὴ, τὸν παῖδα τῆς χειρὸς λαβοῦσα, πρὸς τὴν ἑαυτῆς οἰκίαν ἀπήγαγε, καὶ συνομιλεῖν αὐτῷ λόγους πραεῖς καὶ ἡμέρους ἀπήρξατο. Ο δὲ παῖς, ὡς καὶ πρότερον, ὁμοίως ἐκράτει τὴν σιωπὴν, μηδόλως τοῖς γλυκέσι λόγοις τῆς γυναικὸς ὑποχαυνούμενος καὶ ἀκούων. Εἶτα λέγει πάλιν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· « Ω φίλτατε, νῦν ἀληθῶς ἔγνων ὡς ὑπὸ αἰτίαν τινὰ ὑπάρχεις. Ινα τί λοιπὸν ἐπὶ τοσοῦτον καιρὸν σιωπᾷς; Ομως, εἰ φόβον ἔχεις εἰς ἑαυτὸν, μή τι τῶν ἀδοκήτων ἐπέλθοι σοι, συμβουλεύω σοί τι πρᾶγμα ὠφέλιμον, καὶ οὐ χωρισθήσομαί σου πρότερον, ἕως οὗ τὸ ἔργον, ὃ λέξω σοι ἐπ' ὠφελείᾳ τῇ σῇ, ἐκπληρώσεις. Ο δέ σοι λέγω, τοῦτο ἐστί· γινώσκεις καλῶς ὅτι ὁ σὸς πατὴρ ἤδη γέρων ἐστὶ καὶ ἀδύνατος, σὺ δὲ ἰσχύεις τῇ δυνάμει, καὶ αὐξάνεις τῇ νεότητι· ἐὰν φαίνηταί σοι οὖν καλὸν,

ἐπιβουλήν τινὰ κατὰ τοῦ πατρός σου μελετήσω, καὶ ἐκεῖνον μὲν εἰς φόνον ἐκδώσω, σὺ δὲ, λαβὼν τὴν βασιλείαν, λήψῃ κἀμὲ εἰς γυναῖκα. »

Ταῦτα τῆς πονηρᾶς γυναικὸς τῷ παιδὶ λαλησάσης, σφόδρα ὁ παῖς ἐπὶ τούτοις ὠργίζετο, καὶ τοσοῦτον καθ' ἑαυτὸν τῷ θυμῷ ἐταράχθη, ὡς καὶ τῆς τοῦ διδασκάλου αὐτῆς ἐντολῆς ἐπιλαθέσθαι, καὶ πρὸ συμπληρώσεως τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν λαλῆσαι. Καὶ φησὶ πρὸς αὐτήν· « Γίνωσκε, ὦ γῦναι, ὡς τὸ νῦν λαληθὲν παρὰ σοῦ οὐχ ἕξει ἀπόκρισιν παρ' ἐμοῦ, ἕως συμπληρώσεως ἑπτὰ ἡμερῶν. » Οὕτω τοῦ παιδὸς εἰπόντος, ἡ γυνὴ, περίφοβος γενομένη καὶ ἔντρομος, βουλὴν κακίστην καὶ ὀλεθρίαν κατὰ τοῦ νέου ἐσκέψατο· καὶ ἅμα διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτῆς, καὶ, τὸ πρόσωπον τύπτουσα, μεγάλως ἐβόησεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀκούσας τῆς φωνῆς καὶ ταραχθεὶς, τὴν γυναῖκα προσκαλεῖται, καὶ λέγει· « Τίς ἡ αἰτία τῆς τοσαύτης σου ἀτάκτου βοῆς. » Καὶ ἡ γυνὴ ἀπεκρίθη· « Ἐγὼ,

βασιλεῦ, μετὰ ἀγάπης πολλῆς κοπιῶσα καὶ προσομιλοῦσα τὸν υἱὸν, παρεκίνουν αὐτὸν τοῦ λαλῆσαί σοι· οὗτος δὲ, αἰφνιδίως ἐπιπεσὼν μοι, ἐνυβρίσαι μου τῷ σώματι ἐπειρᾶτο, ὥστε τῇ πολλῇ βίᾳ τὴν στολήν μου ἐσπάραξεν, ὡς ὁρᾷς, καὶ τὸ πρόσωπον τοῖς ἰδίοις κατετραυμάτισεν ὄνυξιν. Καὶ ἐγὼ μὲν ἐνόμιζον ὡς ἄλλοις τισὶν ἐλαττώμασι νεωτερικοῖς ὁ σὸς παῖς ἐκρατεῖτο· τοσαύτην δὲ ἀναίδειαν μυσαρὰν ἔχειν αὐτὸν οὐδόλως ἐστοχαζόμην. Ὁ δὲ βασιλεὺς, τούτων τῶν λόγων ἀνελπίστως καὶ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἀκούσας, καὶ καταπλαγεὶς ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς διηγήσεως, κακῶς κατὰ τοῦ υἱοῦ διετέθη, καὶ καθόλου αὐτὸν τῆς υἱότητος ἀπεξένωσεν. Επιπολὺ δὲ τῇ καρδίᾳ νυττόμενος, καὶ πικρῶς τῇ λύπῃ βαλλόμενος, πολυτρόπους καὶ ξένους λογισμοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀνεπόλει κατὰ τοῦ υἱοῦ· τέλος, τῇ πολλῇ λύπῃ καταποθεὶς, θάνατον κατὰ τοῦ παιδὸς ἀπεφήνατο.

Ὑπῆρχον οὖν τότε τῷ βασιλεῖ σύμβουλοι φιλόσοφοι ἑπτὰ, οὓς καὶ συνήθειαν εἶχεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ γενομένοις συμβούλους καὶ συμπράκτορας ἔχειν. Τοιγαροῦν καὶ οὗτοι, ἀκούσαντες τὴν ἐξενεχθεῖσαν ἀπόφασιν βασιλικὴν κατὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ χωρὶς τῆς αὐτῶν συμβουλῆς, συνελογίσαντο καθ' ἑαυτοὺς, καταλαβόντες ὡς τὸ πολὺ τῆς ὀργῆς καὶ ὑπερβάλλον τῆς πράξεως ἡττηθεὶς ὁ βασιλεὺς, τὴν τῆς γυναικὸς κατηγορίαν πιστεύσας εἶναι ἀληθῆ, τὸν υἱὸν ἀνεξετάστως ἀποθανεῖν ἐκέλευσε· « Διὸ οὐ δεῖ γε ἡμᾶς σιωπῆσαι τὸ τοιοῦτον δρᾶμα, οὐδὲ τὸν βασιλέα ἐᾶσαι σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀνεξετάστως καὶ ἁπλῶς. Διὰ τοῦτο, ἐὰν μὴ σπουδάσωμεν ἐμποδίσαι αὐτὸν, ὕστερον μεταμεληθεὶς ἡμᾶς αἰτιάσεται, καὶ εἰκότως, καὶ ὡς ἐχθροὺς ἀποστραφήσεται, ὅτι οὐκ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τοιούτου φόνου. Ἄγε δή τινα πρᾶξιν ἁρμόζουσαν πρὸς τὸν βασιλέα ἐπινοήσωμεν, ἵνα τὸν υἱὸν αὐτοῦ τῆς τοῦ ἀδίκου θανάτου καταδίκης ἐλευθερώ-

σωμεν. » Εἶτα ἐβουλεύσαντο εἷς ἕκαστος αὐτῶν ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας, μέχρι καὶ τῶν ἑπτὰ, περὶ τοῦ υἱοῦ προσομιλεῖν τῷ βασιλεῖ. Καὶ δῆτα εἷς τῶν ἑπτὰ, ὁ καὶ πρῶτος τῶν ἄλλων, φησίν· « Εγὼ, σήμερον, τῷ βασιλεῖ παραστὰς, τοῦ θανάτου ἐλευθερώσω τὸν υἱὸν αὐτοῦ. » Εὐθὺς οὖν ὁ ἀνὴρ ἀπέρχεται πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ, μέχρις ἐδάφους προσκυνήσας, εἶπεν· « Ω βασιλεῦ, οὐ δίκαιον ἐστὶ τοὺς βασιλέας πρὸ ἐξετάσεως τῆς ἀληθείας ποιεῖν τι. » Ηρξατο δὲ καὶ τοιοῦτόν τι διήγημα πρὸς τὸν βασιλέα λέγων.

« Ην τις βασιλεὺς, ὃς ἐπὶ τοσοῦτον ἠγάπα τὰς γυναῖκας, ὡς οὐδεὶς ἕτερος τῶν πάντων ἀνθρώπων· δαιμονιώδης γὰρ ἦν εἰς αὐτὰς, ὥστε μὴ νομίζειν ἄλλο τι τῶν ἐν κόσμῳ ἠγαπημενώτερον ἢ γλυκύτερον. Οὗτος τοίνυν ὁ βασιλεὺς ἔτυχε μιᾷ τῶν ἡμερῶν παρακύψαι ἐκ τῶν τοῦ παλατίου καγκέλων, ἀφ' ὧν ὁρᾷ γυναῖκα μίαν σφόδρα ὡραίαν καὶ περικαλλῆ· καὶ ταύτης ἥλω τῷ κάλλει, καὶ πολὺς ἔρως

κατεδαπάνα καὶ ἔθλιβε τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Οθεν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐκπληρῶσαι βουλόμενος, τὸν αὐτῆς ἄνδρα καλέσας, ἐπί τινα βασιλικὴν ὑπηρεσίαν ἐκπέμπει· αὐτὸς δὲ, νυκτὸς πρὸς τὴν γυναῖκα παραγενόμενος, πρὸς συνουσίαν ταύτην ἠρέθιξεν. Καὶ γυνὴ, φρονήσεως καὶ νοῦ ὀξυτάτου πλήρης τυγχάνουσα, καὶ τῇ σωφροσύνῃ μᾶλλον σεμνυνομένη, « Δούλη μὲν ἐγὼ τοῦ κράτους σου, » ἔφη, « ὦ βασιλεῦ, καὶ πρὸς τὸ σὸν πρόσταγμα « ἐκπληρῶσαι ἑτοιμοτάτη· ἀλλ' ἐν πρώτοις « δέομαι μίαν κἀμοῦ τῆς δούλης σου γενέ« σθαι παρὰ τοῦ κράτους σου αἴτησιν. » Καὶ, τοῦτο εἰποῦσα, δείκνυσι τῷ βασιλεῖ βίβλον τινὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ἐν ᾗ περὶ σωφροσύνης ἐγέγραπτο καὶ τῆς τῶν αἰσχρῶν καὶ ἀλόγων ὀρέξεων ἀποφυγῆς· καὶ, ταύτην ἀνοίξασα, « Ανάγνωθι, δέομαι, βασιλεῦ, » ἔφη, « καὶ ἐξ αὐτῆς κατανόησον πῶς δεῖ τοὺς κατὰ « σὲ βασιλέας κρατεῖν τῶν ἡδονῶν· οὕτω γὰρ « δικαίως ἂν βασιλεῖς εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι

« ἔχοιεν. » Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀφεὶς τὰ ἐν τῇ βίβλῳ, παίζειν ἀσχημόνως ἐπεχείρει τῇ γυναικὶ καὶ ταύτης ἅπτεσθαι ἀτάκτως. Οὐδὲν τῆς τοιαύτης ἀναισχυντίας ἀπέλαυεν· ἀλλὰ πολλὰ καμὼν ἐκεῖσε καὶ κεκοπιακὼς ἀνεχώρησε, μηδὲν τῇ γυναικὶ διαπραξάμενος ἄτοπον. Τὸ δὲ τούτου βασιλικὸν δακτύλιον τῆς χειρὸς ὀλισθῆσαν, ὅτε τῇ γυναικὶ ἐρωτικῶς περιέπτατο, μὴ εἰδυίας ὅλως αὐτῆς, ὑπὸ τὴν κλίνην ἐκείνης λαθὸν ἀποπέπτωκεν. Ὅτε δὲ ὁ αὐτῆς ἀνὴρ ἦλθε, καὶ, καθεσθεὶς, ὡς ἔθος, ἐπὶ τῆς κλίνης, ὁρᾷ τὸν βασιλικὸν δακτύλιον ἐπὶ τῇ κλίνῃ κείμενον, καὶ, περιεργότερον τούτῳ τοὺς ὀφθαλμοὺς βαλὼν, ἔγνω γε ἅμα τοῦτον ὄντα βασιλικόν. Τοῖς λογισμοῖς οὖν ταραττόμενος, ὁ ἀνὴρ καθ᾽ ἑαυτὸν ἔλεγεν ὡς, « Ὁ βασι« λεὺς τῆς γυναικός μου κατεξανέστη καὶ αὐτῇ « συνεφθάρη. » Καὶ ἀπὸ τότε φόβος εἰς αὐτὸν τοῦ βασιλέως εἰσῆλθε, καὶ οὐκ ἔτι συγκοιμηθῆναι τῇ γυναικὶ ἐπεχείρησεν· ἀλλ᾽ οὐδέ τινα λόγον περὶ τούτου τῇ γυναικὶ λελάληκεν.

Επὶ πολὺ δὲ ὁ ἀνὴρ, τῆς γυναικὸς μὴ ἁψάμενος, ἔγνω δεῖν σιγῇ φέρειν τὸ πρᾶγμα· τῆς δὲ γυναικὸς πρὸς τὸν ἴδιον πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἐξειπούσης τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀποστροφὴν, ὁ πατὴρ καὶ οἱ αὐτάδελφοι παρευθὺς πρὸς τὸν βασιλέα παραγενόμενοι, τοῦ γαμβροῦ αὐτῶν κατεβόων οὑτωσὶ λέγοντες· « Ω βασιλεῦ, ἀγρὸν ἡμέτερον τῷ ἀνδρὶ τούτῳ « ἐκδεδώκαμεν, ὃν καὶ ἐπὶ πολὺν ἐργασάμενος « καιρὸν, νυνὶ τοῦτον κατέλιπεν, ὥστε ὑπὸ « τῆς αὐτοῦ ἀμελείας ἀποχερσωθῆναι πάλιν « τὸν ἀγρὸν πεποίηκεν ὡς τὸ πρότερον. Διὸ « καὶ τοῦ σοῦ κράτους δεόμεθα, ἵνα ἢ τὸν « ἀγρὸν ἐργάζηται ὡς τὸ πρότερον, ἢ ἀποκα- « ταστῆσαι τοῦτον εἰς ἡμᾶς. » Ο δὲ βασιλεὺς, τὴν ἔγκλησιν ταύτην ἀκηκοὼς, « Τί « οὗτοι λέγουσι; » πρὸς τὸν ἄνδρα ἔφησε τῆς γυναικός. Ο δὲ ἀνὴρ τῷ βασιλεῖ ἀπεκρίνατο· « Οσα τῷ κράτει σου παρ' αὐτῶν ἀνηνέχθη, « ἀληθῆ εἰσί· τὸν γὰρ ἀγρὸν, ὅν μοι δεδώ- « κασιν, ὅση μοι δύναμις, καλλιέργουν καὶ

« οὐδόλως παρημέλουν· ἀλλ' ἐν μιᾷ τῶν ἡμε-
« ρῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζόμενος, ἴχνη λέοντος
« ἐντυχεῖν με συμβέβηκεν, ἃ καὶ θεασάμενος
« οὐκ ἔτι τὸ ἀπ' ἐκείνου πλησιάσαι τετόλμηκα
« τῷ ἀγρῷ. » Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκεῖνος, τῶν τοιούτων ῥημάτων ἀκούσας, τῷ ἀνδρὶ τῆς γυναικὸς ἔφη· « Ἀληθῶς λέγεις, ὦ ἄνθρωπε·
« ὁ γὰρ λέων ἐν τῷ ἀγρῷ πάντως εἰσελήλυ-
« θεν, ἀλλ' οὐ κατά τι τὸν ἀγρὸν ἐλυμήνατο·
« ἀλλ' οὐδὲ πάλιν ἐκεῖσε εἰσελθεῖν ἐπιχειρήσει·
« Λοιπὸν, ὡς τὸ πρότερον, τὸν ἐκδοθέντα σοι
« ἀγρὸν κράτει, καὶ ἀφόβως ἐργάζου. »

Ταύτην τὴν διήγησιν ὁ πρῶτος φιλόσοφος ἀνενεγκὼν τῷ βασιλεῖ, λέγει· « Ταῦτα διηγησάμην, ὦ βασιλεῦ, ἵνα γνῷς ἐξ αὐτῆς τῆς διηγήσεως, πῶς οὐ πάντα δεῖ τὰ κατηγορούμενα κατά τινος, ἢ ὑποπτευόμενα, πιϛεύειν ὡς ἀληθῆ, ἀλλ' οὐδὲ τὰς διαβολὰς εὐκόλως ἀκούειν, καὶ ἀνεξετάϛως δικάζειν καὶ ἀποφήνασθαι. Καὶ ἄλλην πρὸς τούτοις, ὦ βασιλεῦ, διήγησιν ἀκουσθεῖσάν μοι διηγήσομαι τῷ σῷ κράτει·

« Ανήρ τις φυλῆς ὢν τῶν Αγαρηνῶν, οὗτος περιέργως τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ τούτου καὶ ποικίλως ἀκριβολογῶν, ὄρνεόν τι ὠνήσατο ἐνάρθρως φθεγγόμενον, ὅπερ ἡ κοινὴ συνήθεια ψιττακὸν οἶδε καλεῖν. Καὶ τὸ ὄρνεον ἐν κλωβῷ βαλὼν, ἐν τῷ οἰκήματι φέρων ἐφύλαττε, καὶ παρήγγειλε τῷ ὀρνέῳ προσεκτικῶς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα ὁρᾷν· « Καὶ εἴ τι δ' ἂν, ἀπόντος μου τῆς οἰκίας, « ἡ γυνὴ διαπράξηται, παρατήρει τοῦ ἀπαγ« γεῖλαί μοι. » Οὕτως οὖν ὁ ἀνὴρ τῷ ψιττακῷ παραγγείλας, ἐπί τινα ὁδοιπορίαν ἀπῆλθε. Τότε τοίνυν τις ἄνθρωπος, εἰσερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν, μοιχεύων ἦν τὴν γυναῖκα, συνειδυίας τοῦτο καὶ τῆς δούλης. Οτε δὲ ὁ ἀνὴρ ἧκεν ἐκ τοῦ ταξειδίου, ἠρώτα τὸν ψιττακὸν, τί ἄρα τὴν γυναῖκα ποιοῦσαν ἐθεάσατο. Ο δὲ ψιττακὸς πάντα τὰ τῇ γυναικὶ ἀκολάστως πραχθέντα τῷ κυρίῳ ἐξεφώνησε. Καὶ ὁ ἀνὴρ, δεινῶς τὴν καρδίαν δηχθεὶς, οὐκ ἔτι αὐτὴν συνεμίγνυτο. Καὶ ἡ γυνὴ τὴν ἑαυτῆς δούλην ἔλεγε τῷ ἀνδρὶ ἀναγγεῖλαι τὰ κατ' αὐτὴν, καὶ, προσκαλεσαμένη αὐτὴν, ὀρ-

γίλως καὶ πικρῶς ἔλεγεν· « Εἰ ἀληθῶς σὺ τῷ « ἀνδρί μου τὰ πραχθέντα μοι πάντα ἀπήγγει- « λας; » Η δὲ δούλη μεγάλως ὤμνυεν, ὡς οὐδ' ὁπωσοῦν περὶ αὐτῆς τῷ κυρίῳ λελάληκεν· « Αλλ' « ὁ ψιττακὸς, ἴσθι, κυρία, τὰ περὶ σοῦ ἅπαντα « τῷ κυρίῳ ἐλάλησεν. » Η δὲ γυνὴ, τοῦτο ἀκούσασα, τὴν παρὰ τοῦ ὀρνέου κατηγορίαν, ἐτεχνάσατο πῶς ψευδῆ τὸν ψιττακὸν ἀποδεῖξαι τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Καὶ, τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ λαβοῦσα τὸν ψιττακὸν μετὰ τοῦ κλωβοῦ ἔνθα κοιμωμένη ἐτύγχανε, χειρόμυλον πλησίον τοῦ ψιττακοῦ θεῖσα συνέςρεφε, ἐξ οὗ κτύπος ἠκούετο ὡς βροντὴ, ἔμπροσθεν δὲ τούτου καθρέπτην περιεκύκλου τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ ὀρνέου, ὡς δοκεῖν ἀςραπὰς ἀποπέμπειν· σὺν τούτοις καὶ σπόγγον βεβρεγμένον ἄνωθεν τοῦ ψιττακοῦ κρεμάσασα, ςαλαγμοὺς ὕδατος ἐπάνω τούτου ῥέειν πεποίηκεν. Ο δὲ ψιττακὸς τούτων οὕτω γινομένων, αὐτῷ τῷ ὀρνέῳ ἐδόκει δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρέχειν, καὶ τῇ γωνίᾳ τοῦ κλωβοῦ ἀπεκρύπτετο, ἀςραπὰς καὶ βροντὰς ἀπηχεῖσθαι καὶ ἀπαυγάζεσθαι. Πρωΐας οὖν ὁ

ἀνὴρ τῆς γυναικὸς, τῷ ψιττακῷ προσελθὼν, φησὶ πρὸς αὐτόν· « Τί δή ποτε τῇ νυκτὶ ταύτῃ « ἑώρακας; » Ὁ δὲ ψιττακὸς ἀντέφησε· « Τῆς « νυκτὸς ἡ βροχὴ καὶ αἱ βρονταὶ καὶ ἀςραπαὶ « οὐκ ἀφήκασί με τὸ καθόλου ἰδεῖν τί ἄρα « ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἐγεγόνει. » Ὁ δὲ ἀνὴρ, τούτους τοὺς λόγους τοῦ ὀρνέου ἀκούσας, καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν· « Ὄντως οὐδὲν ἐςὶν ἀληθὲς ὅσα « ἀνήγγειλέ μοι τὸ ὄρνεον· ἀλλὰ πάντα ὅσα μοι « ἐλάλησε ψευδῆ πεφύκασι καὶ ἀπατηλὰ, κα« θὼς ἐςὶ φανερὸν ἐξ ὧν τὰ νῦν μοι ἀποφθέγγε« ται· οὐδὲν γὰρ τῇ νυκτὶ ταύτῃ συμβέβηκεν, « οὔτε ὑετὸς κατηνέχθη, οὔτε βρόνται ἀπη« χήθησαν, οὔτε ἀςραπαὶ ἀπηύγασαν· ὅθεν » φησὶ « καὶ ὅσα μοι περὶ τῆς συζύγου ὁ ψιττακὸς « εἴρηκε ψεῦδος ἦσαν ἀληθῶς καὶ ἀπάτη. » Ταῦτα ἡ πονηρὰ ἐκείνη γυνὴ πονηρῶς τεχνευσαμένη, ἤδη, βασιλεῦ, ἀκούεις πῶς τὸν ἄνδρα ἠπάτησε, καὶ τὴν ἐκείνου φρόνησιν ἐνίκησε τελείως, καὶ τὸ ὄρνεον ψευδὲς ἀπέδειξε. Καὶ οὕτως αὐτῇ ὁ ἀνὴρ διηλλάγη, καὶ ὡς τὸ πρότερον ἐφίλει. Γίνωσκε γὰρ ὡς οὐδεὶς δεδύνηται κατὰ

τι τῶν πονηρῶν γυναικῶν περιγενέσθαι τὸ σύνολον καὶ ταύτας νικῆσαι. »

Τούτων ὁ βασιλεὺς Κῦρος παρὰ τοῦ ἑνὸς φιλοσόφου ἀκούσας, εὐθὺς ἀνεβάλλετο τὴν ἀπόφασιν, μᾶλλον δὲ αὐτὴν ἀνατρέπει καὶ κελεύει μὴ ἀναιρεῖν τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Η μέντοι τοῦ βασιλέως πονηροτάτη παλλακὴ τῇ ἐπαύριον πάλιν πρὸς αὐτὸν παραγενομένη, καὶ παραςᾶσα τούτῳ σὺν δάκρυσιν, ἡ κατάρατος ἔλεγεν· « Οὐ δίκαιόν ἐςὶν, ὦ βασιλεῦ, τὸν ἅπαξ γεγονότα κατάδικον, καὶ τοῦ θανάτου ἔνοχον, μὴ εὐθὺς ἀπολέσαι· εἰ γὰρ μὴ τὸν τοιοῦτον ἀναιρεῖσθαι προςάττεις, οὐδεὶς ἔςαι πεποιθὼς καὶ θαῤῥῶν εἰς τὴν τοῦ κράτους σου δικαιοσύνην.

« Ἦν γάρ τις ἀνὴρ, ὦ βασιλεῦ, πλύνων δέρματα, ὃς, ἔν τινι ποταμῷ πλύνων, εἶχε σὺν αὐτῷ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. Ο δὲ τούτου υἱὸς ἐν τοῖς ὕδασι παίζων τοῦ ποταμοῦ καὶ κολυμβῶν, εὐθὺς τὸν παῖδα ὁ ποταμὸς κατέκλυζε καὶ ἀπέπνιγεν. Εἰσελθὼν δὲ ὁ πατὴρ, ὥςε τὸν παῖδα τοῦ κιν-

δύνου ἐλευθερῶσαι, σπουδὴν εἶχε τὴν πρὸς αὐτόν· σφοδρῶς δὲ τῷ ῥεύματι φερόμενος ὁ ποταμὸς ἀμφοτέρους κατακλύσας ἀπέπνιξεν.

« Οὕτω καὶ σὺ, βασιλεῦ, ἀπολῇ, εἰ μὴ προαπολέσεις τὸν υἱόν σου θανάτῳ. Εἰ γὰρ ὑπερτίθεσαι τὴν ἐκείνου ἀναίρεσιν, μικρὸν ὅσον κατεπαρθείς σου πάντως ἐξαναςήσεται, καὶ μετά γε τῆς βασιλείας καὶ τῆς ζωῆς ἀποςερήσει. »

Τούτων ἀκούσας τῶν λόγων, ὁ Κῦρος πάλιν τὸν υἱὸν ἀποκτανθῆναι διακελεύεται.

Ο δὲ δεύτερος φιλόσοφος παραςὰς τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνήθως προσκυνήσας, ἔφη· « Βασιλεῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι. Ακήκοα πάλιν σὲ κατὰ τοῦ σοῦ υἱοῦ θάνατον ἀποφήνασθαι· διὸ καὶ δουλικῶς ἀναφέρω τῷ κράτει σου ὡς, εἰ καὶ ἑκατὸν, εἰ δυνατὸν, προϋπῆρχόν σοι παῖδες, οὐκ ἔδει σε ἕνα τούτων θανάτῳ ὑποβαλεῖν, καὶ τὸ μεῖζον ἀναιτίως· πολλῷ μᾶλλον ἕνα ἔχοντά σε παῖδα, πῶς σε χρὴ φιλοςόργως τῆς ζωῆς αὐτοῦ περιέχεσθαι; Σὺ δὲ τοὐναντίον ἅπαν, ὦ βασιλεῦ, κελεύεις ἀναιρεθῆναι αὐτόν· ὅπου γε

μᾶλλον πρέπει ἐρευνῆσαι πρότερον εἰ ἀληθὴς ἄρα καὶ οὐ ψευδὴς καὶ πανοῦργος ὑπάρχει ἡ κατ' αὐτοῦ προτεθεῖσα διαβολή. Σκέψαι τοιγαροῦν, ὦ δέσποτα, μή πως ἀδίκως τὸν υἱόν σου φονεύσεις, καὶ, πικρῶς ἐς ὕςερον μεταμεληθεὶς, σεαυτὸν ἀνωφελῶς αἰτιάσῃ καὶ μέμψῃ, καὶ, πολλὰ ζητήσας τὸν υἱὸν μετὰ δακρύων καὶ πόνου, οὐχ εὑρήσεις, καὶ συμβήσεταί σοι ὥσπερ τινὶ ἐμπόρῳ συμβεβηκέναι λέγεται τοῦτο.

« Φασὶ γὰρ περὶ ἐκείνου, ὡς, ἐάν τι ῥυπῶδες ἑώρα εἴς τι τῶν ἐσθιομένων ἢ εἴς τι τῶν πινομένων εἰδῶν, οὐδόλως αὐτοῦ μετελάμβανε. Ἐν μιᾷ γοῦν τῶν ἡμερῶν ἐπὶ πραγματείαν ἐξεπορεύετο, καὶ εἴς τινα πόλιν καταλαβὼν, ἐν αὐτῇ κατέλυσεν. Εἶτα τὸν αὐτῷ ὑπηρετοῦντα νεανίσκον ἐπὶ τὴν ἀγορὰν ἐκπέμπει, τὰ πρὸς τροφὴν αὐτοῦ ἐξωνήσασθαι. Ὁ δὲ ἐντυγχάνει τινὶ νεάνιδι ἐν χερσὶ φερούσῃ δύο καθαροὺς ἄρτους, καὶ τούτους εἰς ἀγορὰν προκαλουμένῃ τῷ βουλομένῳ παντί. Τῇ γοῦν τῶν ἄρτων καθαρότητι καὶ τῷ τῆς θεωρίας κάλλει εὐφρανθεὶς, ὁ ὑπηρέ-

της τοὺς ἄρτους ἠγόρασε, καὶ τῷ κυρίῳ προσήνεγκε. Ο δὲ ἔμπορος, τοὺς ἄρτους φαγὼν, ηὐφράνθη πολλὰ τῇ αὐτῶν τροφῇ, καὶ λέγει τῷ νεανίσκῳ· « Καθ' ἡμέραν ἀπὸ τούτων ἀγόραζέ « μοι τῶν ἄρτων εἰς ἡμετέραν τροφήν. » Ο δὲ ὑπηρέτης οὕτως ἐποίει καθὼς παρηγγέλθη, ἀγοράζων ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἐκείνης καὶ κομίζων τῷ κυρίῳ αὐτοῦ. Μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ἀπελθὼν ὁ ὑπηρέτης εἰς τὴν ἀγορὰν εὑρίσκει τὴν νεάνιδα μὴ ἔχουσαν τοὺς συνήθεις ἄρτους. Επαναστρέψας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ· « Γνωστὸν « ἔστω σοι, κύριέ μου, ὡς ἐξ ἐκείνου τοῦ ἄρτου « οὐκ ἠδυνήθην εὑρεῖν· μία γὰρ νεᾶνις ἐπώλει, « καὶ νῦν οὐκ ἔχει πωλῆσαι. » Ο δὲ ἔμπορος φησὶ τῷ ὑπηρέτῃ· « Λάλησόν μοι τὸ λοιπὸν « ἐκείνην τὴν νεάνιδα, ὅπως ἡμῖν εἴπῃ πῶς τὸν « τοιοῦτον καλὸν ἄρτον οὕτως ἡδύτατον κατε« σκεύαζεν. » Οθεν καὶ ὁ ὑπηρέτης φέρει τὴν κόρην πρὸς τὸν ἔμπορον· ὅτε καὶ λέγει πρὸς τὴν κόρην ὁ ἄρχων· « Λέγε, ὦ νεᾶνις, μετὰ ἀλη« θείας πῶς τὸν ἄρτον, ὃν ἐπώλεις τῷ ἐμῷ ὑπη-

« ρέτῃ, οὕτως ἡδὺν κατεσκεύαζες· ἐπιθυμοῦμεν
« γὰρ καὶ ἡμεῖς ὅμοιον ἄρτον ποιῆσαι καθὼς σὺ
« ἐποίεις. » Η δὲ γυνὴ πρὸς αὐτὸν ἔλεγεν, ὡς,
« Εν τοῖς ὤμοις τῆς κυρίας μου τραῦμά τι ἀνε-
« φάνη, καὶ περὶ τοῦ τραύματος ἐκείνης ὁ ἰα-
« τρὸς εἶπέ μοι, Καθαρώτατον ἄλευρον, ὦ γύ-
« ναι, φέρουσα, καὶ τοῦτο βουτύρῳ καὶ μέλιτι
« φύρουσα καὶ μιγνύουσα, ἐπιτίθει τῷ τραύ-
« ματι, μέχρις ἂν αὐτῷ τῷ τραύματι ἡ παντε-
« λὴς ὑγεία προσγένηται. Η δέ γε κυρία μου
« λοιπὸν κατὰ τὴν τοῦ ἰατροῦ ἐποίει διάταξιν.
« Οσάκις δὲ τὸ ζυμάριον τῆς πληγῆς ἀφῃρεῖτο,
« αὐτίκα ἔῤῥιπτεν αὐτὸ, κἀγὼ ὕϛερον τοῦτο ἐκ
« τῆς γῆς λαμβάνουσα, εἰς ἄρτους μετεσκεύα-
« ζον· καὶ ὁ σὸς ὑπηρέτης τούτους εὑρίσκων
« ἠγόραζε. Νῦν δὲ, τοῦ τραύματος τῆς κυρίας
« μου παντελῶς ὑγιάναντος, οὐκ ἔτι χρεία ἐϛὶν
« ἐκεῖνον τὸν ἄρτον κατασκευάζειν. » Τούτων
ἀκούσας τῶν λόγων, ὁ ἔμπορος, πικρότατα βδε-
λυξάμενος, ἀποθανεῖν παρεκάλει, καὶ, καθ'
ἑαυτὸν διαπορούμενος τίνα θεραπείαν ἐπιθήσει

τῷ πράγματι, ἔλεγε πρὸς ἑαυτόν· « Τὸ μὲν « στόμα καὶ τὰς χεῖρας εὐκόλως ἀπονίψασθαι « ἔχω, τὴν δὲ κοιλίαν ἔνδοθεν ἐκκαθάραι οὐκ « ἔχω. »

« Οὕτως οὖν, ὦ βασιλεῦ, πεφόβημαι μή πως ὅμοιόν τι τῷ ἐμπόρῳ τὸ σὸν πάθῃ κράτος, καὶ ζητήσεις τὸν υἱόν σου, ὡς ἐκεῖνος τοὺς ἄρτους, καὶ οὐχ εὑρήσεις. »

Ταῦτα ὁ δεύτερος σύμβουλος τῷ βασιλεῖ γε εἰπὼν, προσέθηκε τοῖς αὐτοῦ λόγοις καὶ τοῦτο, ὡς, « Τῶν γυναικῶν τοὺς δόλους, ὦ βασιλεῦ, πολλοὺς καὶ ποικίλους εἶναι ἀκήκοα, ἐξ ὧν ἕνα τρόπον κακίας γυναικὸς παρατίθημι εἰς διήγησιν.

« Γυνή τις ἦν ἔχουσα φίλον κατ' ἔρωτα, ὃς καὶ ὑπῆρχεν εἷς τῶν τοῦ βασιλέως στρατιωτῶν. Ετυχε γοῦν τὸ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τὸν στρατιώτην, πέμψαι τὸν δοῦλον αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐρωμένην, καὶ πυθέσθαι αὐτῇ ἤτοι ἐρωτῆσαι εἰ καιρὸς ἁρμόδιος ἐστὶ, ἀπόντος τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, τὸν κύριον τούτου παραγενέ-

σθαι. Οτε καὶ ἡ ἀσελγὴς γυνὴ ἐρασθεῖσα τοῦ δούλου εἰς μίξιν τούτου ἐλθεῖν κατηνάγκασε. Τούτου οὖν γενομένου, καὶ τοῦ δούλου χρονίζοντος ἀπελθεῖν πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ καὶ ἀπαγγεῖλαι τί γέγονεν, ὁ κύριος παρεγένετο πρὸς ζήτησιν τοῦ δούλου. Η δὲ γυνὴ, αἰσθομένη τοῦτο, λέγει τῷ δούλῳ· « Εἴσελθε σὺ εἰς τὸ ἐσώτερον οἴκημα. » Καὶ, τούτου γενομένου, ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐλθὼν πρὸς αὐτὴν συνεμίγνυτο. Οὕτως οὖν ἐκείνων συμφθειρομένων, καὶ τοῦ δούλου ἔσω προσκαρτεροῦντος, ἐξαίφνης ὁ τῆς γυναικὸς ἀνὴρ παρεγένετο. Η δὲ μοιχαλὶς φοβουμένη τὸν μοιχὸν εἰσάξαι εἰς τὸ ἐνδότερον καὶ αὐτὸν, μή πως θεάσοιτο τὸν ἑαυτοῦ δοῦλον, ἀλλοτρόπως ἐνόησε τὰ καθ' ἑαυτὴν ἐξοικονομῆσαι, καὶ λέγει πρὸς τὸν μοιχόν· « Γύμνωσόν σου « τὴν σπάθην, καὶ μετὰ θυμοῦ, φέρων ἐν « χερσὶ τὴν μάχαιραν γυμνὴν, προσποιητῶς « ὕβριζε κἀμὲ, καὶ τοῦ οἰκήματος ἐξέρχου, « τὸν δὲ ἄνδρα μου μηδέν τι ὅλως λαλήσας. »

Καὶ ὁ μοιχὸς αὐτίκα τοῦτο ἐποίησε, καὶ, ξιφηφόρος τῆς οἰκίας ἐξερχόμενος, τὴν γυναῖκα καθύβριζεν. Ο δὲ κύριος τοῦ οἴκου, εἰσελθὼν ἔνθα καὶ ἡ γυνὴ διέτριβε, ἐπηρώτα αὐτὴν, λέγων· « Τίς ἡ τοῦ ξένου τούτου ἔλευσις πρὸς « τὴν οἰκίαν ἡμῶν, ὦ γύναι, καὶ αἱ ὕβρεις « πρὸς σὲ αἱ μετὰ ξίφους; » Οτε καὶ ἡ γυνὴ « Τούτου τοῦ ξένου ὁ δοῦλος » ἔφη « φεύγων « κατέφυγεν εἰς τὴν οἰκίαν ἡμῶν σύντρομος, « φονευθεὶς δειλιῶν· καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ δούλου « κρυφθέντος, ὁ κύριος τούτου χειρὶ βιαίᾳ « ἐπειρᾶτο τοῦτον λαβεῖν καὶ φονεῦσαι. Εμοῦ « δὲ τοῦτον ἐμποδιζούσης ἐνδότερον εἰσελθεῖν, « ἵστατο, ὡς οἶδας, μετὰ θράσους καθυβρί-« ζων με, ἀνῃρημένος τὴν σπάθην. » Ο δὲ ἀνὴρ λέγει· « Ποῦ ἐστὶν ὁ δοῦλος; » Η δὲ γυνὴ « Εσω » ἔφη « τοῦ ἐνδοτέρου οἰκή-« ματος. » Τοῦ δὲ οἰκοδεσπότου ἐξελθόντος θεάσασθαι εἰ ὁ δεσπότης τοῦ δούλου ὑπανεχώρησε, καὶ ἄνω καὶ κάτω συστρέψας οὐκ εἶδεν αὐτόν· τότε στραφεὶς βλέπει τὸν δοῦλον, καὶ

λέγει αὐτῷ· « Ἀπελθὲ τὸ λοιπὸν ἐν εἰρήνῃ· ὁ
« γὰρ κύριός σου μακρὰν ἀπὸ τῶν ὧδε ἐγέ-
« νετο. » Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα
λέγει· « Μεγάλην εὐεργεσίαν ὑπολαμβάνω
« τῷ δούλῳ τούτῳ ποιῆσαί σε. »

Καὶ ἰδοὺ, ὦ βασιλεῦ, ἀπεδείχθη τῷ κράτει σου ὡς οὐ πρέπει καθόλου τοῖς τῶν γυναικῶν ἀπατηλοῖς λόγοις ἀκολουθεῖν. »

Τούτων πάλιν ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ δευτέρου ἀκούσας λόγων, κελεύει τὸν υἱὸν αὐτοῦ μὴ ἀναιρεθῆναι. Η δὲ πονηρὰ γυνὴ, πάλιν τὴν ἀναβολὴν μαθοῦσα τῆς ἀναιρέσεως, παρέστη αὖθις τῷ βασιλεῖ κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν, καὶ λέγει αὐτῷ· « Ω βασιλεῦ, οἱ σοφώτατοί σου σύμβουλοι μᾶλλον εἰσὶ μωροὶ καὶ κακότροποι, καὶ πολλήν σοι τὴν βλάβην ποιῆσαι δοκιμάζουσιν. » Καὶ ὁ βασιλεὺς ἔφη πρὸς αὐτήν: « Πῶς, ὦ γύναι; » Η δὲ ἔφη·

« Ην γάρ τις, ὡς λέγεται, βασιλεὺς, ὃς ἔχων υἱὸν κατὰ πολὺ τὰ κυνηγέσια ὀρεγόμενον· καὶ μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἔφη ὁ υἱὸς τὸν τοῦ πατρὸς

αὐτοῦ σοφώτατον σύμβουλον. « Ζήτησον τὸν « βασιλέα τὸν πατέρα μου, ἵνα μοι ὁρίσῃ ἐξελθεῖν « εἰς κυνήγιον. » Ὁ δὲ σύμβουλος ζητεῖ τοῦτο παρὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ὁ βασιλεὺς ἀπεκρίνατο· « Ἐὰν καὶ σὺ μετὰ τοῦ υἱοῦ μου ἐξέλθῃς, « γενέσθω τὸ αἴτημά σου. » Ἐξέρχεται οὖν μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως ὁ τοῦ πατρὸς σύμβουλος, καὶ ἀμφότεροι ἐπορεύοντο. Καὶ ὁρῶσί τινα ὄναγρον ἐν τῷ ὄρει. Καὶ λέγει ὁ σύμβουλος τῷ παιδί· « Καταδίωξον ὀπίσω τοῦ ὀνάγρου, καὶ « σὺ μόνος αὐτὸν κυνήγησον. » Ὁ δὲ παῖς ἐδίωκε τὸν ὄναγρον. Καὶ οὗτος, δρομαίως διώκων, μόνος ἐγένετο τῶν συντρόφων, καὶ, μὴ εἰδὼς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύεται, μίαν ὁδὸν εὑρὼν, ταύτην ἐβάδιζεν. Εἶτα εὑρίσκει κατὰ τὴν ὁδὸν γυναῖκα θρηνοῦσαν νεάνιδα, καὶ φησὶ πρὸς αὐτήν· « Ὦ γύναι, τί κλαίεις; πόθεν « εἶ σύ; » Ἡ δὲ νεᾶνις λέγει αὐτῷ· « Βασιλέως « εἰμὶ θυγάτηρ. Καὶ ἐπὶ ἐλέφαντος ἐκαθήμην, « καὶ τούτου ἐξολισθήσασα ἔπεσον, μηδαμῶς ἐν- « νοήσασα πῶς ἔπεσον. Καὶ μόλις τοῦ πτώμα-

« τος ἀνένευσα, καὶ, ἀναβλέψασα ἰδεῖν τινὰ « τῶν ἐμῶν οἰκετῶν, οὐδένα ἑώρακα. Ἐκτοτε « πλανηθεῖσα, οὐκ οἶδα ποῦ καὶ πόθεν πορεύο- « μαι, καὶ ἔτρεχόν γε σφοδρῶς ἕως οὗ τὰ νῦν « ἠγανάκτησα. » Ταῦτα τῆς κόρης εἰπούσης, ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς, ἐλεήσας αὐτὴν, ὄπισθεν τοῦ ἑαυτοῦ ἀνεβίβασεν ἵππου. Η δὲ κόρη, τούτοις τοῖς λόγοις αὐτὸν ἀπατήσασα, παρεσκεύασε διαφθεῖραι αὐτὴν ἐπί τινι ἀοίκῳ καταλύματι. Καὶ λέγει τῷ νεανίσκῳ. « Χρεία « μοι ἐστὶν ἐν τῷδε εἰσελθεῖν. » Καὶ καταγαγόντος αὐτὴν τοῦ ἵππου, καὶ εἰσελθούσης ἐκείνης, ἀκούει ὁ παῖς θόρυβον ἐντὸς καὶ ἀλαλαγμόν. Καὶ ἀπελθὼν παρέκυψε τοῦ ἰδεῖν τίς ὁ θόρυβος· καὶ ὁρᾷ τὴν κόρην ἐκείνην ὡς λάμιαν προσομιλοῦσαν ταῖς ἑτέραις λαμίαις, καὶ λέγουσαν· « Ιδοὺ ἤγαγον ὑμῖν νεανίσκον « ἔφιππον. » Αἱ δὲ λάμιαι αὐτῇ ἔλεγον· « Απάγαγε τοῦτον εἰς τὸ ἄλλο κατάλυμα. » Καὶ, τούτων οὕτω λεγομένων, ὁ νέος στραφεὶς ἅμα ἐπὶ τὸν τόπον ἔνθα τὴν κόρην ἐκ τοῦ ἵπ-

ποῦ κατήγαγεν, ὥρμησεν ἀπελθεῖν. Καὶ ἐκείνη ταχέως πρὸς αὐτὸν ἦλθε, καὶ ἐπέβη τοῦ ἵππου ὡς τὸ πρότερον. Ο δὲ νέος σφόδρα ἐδεδίει καὶ ἔτρεμε ταύτην. Καὶ λέγει αὐτῷ ἐκείνη· « Τί « οὕτως, ὦ νεανία, τρέμεις καὶ δέδοικας; » Ο δὲ τοῦ βασιλέως υἱὸς πρὸς αὐτὴν ἀντέφησεν· « Ενθυμηθεὶς τινὸς τῶν ὁμηλίκων, καὶ ἐκεῖνον « φοβούμενος, ὑποτρέμω. » Η δὲ πρὸς αὐτόν· « Διὰ τί σὺ μὴ δωρεαῖς καὶ χαρίσμασι τὸν « ἐκείνου θυμὸν καταπραΰνεις; λέγεις γὰρ εἶναί « σε βασιλέως υἱόν, καὶ πολλοῦ χρυσίου εὐ-« πορεῖς. » Καὶ ὁ νεὸς πάλιν φησίν· « Αλλ' οὐ « διὰ χαρισμάτων ἐκεῖνος ἐμοὶ φιλίαν ποιεῖ. » Καὶ ἡ λάμια πρὸς αὐτόν· « Παρακάλεσον « τὸν πατέρα σου, καὶ αὐτός σε τῆς κακίας « ἐλευθερώσει. » Καὶ ὁ νέος· « Οὐδὲν ὁ πα-« τήρ μου, νομίζω, δύναται· ὅμως καλῶς εἶπας « καὶ πρεπόντως ἔφησας. » Καὶ εὐθὺς εἰς οὐρανὸν ὁ νέος τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνατείνας καὶ τὰς χεῖρας, « Δέσποτα Χριστὲ, » παρεκάλει λέγων, « δός μοι τῷ δούλῳ σου κατισχῦσαι

« τοῦ δαιμονίου τούτου, καὶ τῶν αὐτοῦ με μη-
« χανημάτων ἐξάρπασον. » Καὶ, ταῦτα τούτου εὐξαμένου, ἐκείνη ἑαυτὴν κάτω ῥίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ τῷ χοΐ ἐνεκυλίετο, καὶ, δοκιμάζουσα ἀναστῆναι, οὐδόλως ἴσχυεν. Ο δὲ νέος, ἅπαντα χαλινὸν χαλάσας, ἀκρατῶς ἐκεῖθεν τὸν ἵππον ἤλαυνε, καὶ τὸ κάκιστον δαιμόνιον διαδρὰς, μέχρι τῆς πατρῴας οἰκίας διασώζεται, ἔτι σύντρομος τυγχάνων ἀπὸ τῆς λαμίας.

« Εκ ταύτης τῆς προτεθείσης σοι παρ' ἐμοῦ διηγήσεως γνῶθι ἀκριβῶς οἷον ἐστὶ τὸ τῶν συμβούλων ἀπατηλὸν καὶ ψευδὲς ἔργον. Καὶ αὐτόν· σε φενακίζοντες καὶ ἀπατῶντες λέγουσι ταῦτα τῷ κράτει σου· ὅθεν κἀγὼ, διὰ τὴν εἰς ἐμὲ γενομένην ἀτοπίαν παρὰ τοῦ υἱοῦ σου, γνωρίζω τῇ σκηπτουχίᾳ σου· Οἱ σύμβουλοι ψεύδονται, κἂν μεγάλως φυλάττειν τὸν υἱὸν προσποιῶνται. »

Τούτων πάλιν τῶν λόγων τῆς μαινάδος ἀκούσας, ὁ βασιλεὺς κελεύει πάλιν τὸν υἱὸν σφαγῆναι.

Κατ' αὐτὴν οὖν τὴν ἡμέραν καὶ ὁ τρίτος σύμβουλος, τῷ βασιλεῖ παραστὰς, προσεκύνησε κατὰ τὸ ἔθος, αἰτῶν τουτὶ, τῷ παραδείγματι προσέχειν, καὶ ἀκούειν προσεχῶς· ὅτε καὶ φησίν· « Ω βασιλεῦ, ζῆθι εἰς τὸν αἰῶνα. Εν αἰτῶ, προσέχειν τοῖς ἐμοῖς λόγοις, καὶ τούτων μὴ καταφρονεῖν ὡς ἐλαχίστων· οὕτω γὰρ ἐμάθομεν πολλάκις παρ' ἀνθρώποις γίνεσθαι· οἱ γὰρ ἄνθρωποι, ὅπερ οὐδαμινὸν τυγχάνει, πολλάκις ἐπὶ μέγα αἴρουσι καὶ ὑψοῦσι, καὶ ὡς ἐξαίσιον διατρανοῦσιν. Ακουσον οὖν διηγήσεως συμμαρτυρούσης τῷ λόγῳ μου.

« Δύο χωρία ὑπῆρχον περιφανῆ, ἅτινα διὰ μόνου μελίσσιου κηρίου ἀλλήλων διώλοντο. »

Τοῦ δὲ βασιλέως « Πῶς καὶ τίνι » φήσαντος « τρόπῳ; » ὁ φιλόσοφος πρὸς αὐτόν·

« Ην τις ἀνὴρ κυνηγὸς, καὶ ἐγένετο αὐτὸν εὑρεῖν μελίσσιον μετὰ κοφίνου· ὅπερ λαβὼν, ὁ ἀνὴρ ἔφερε τοῦ πωλῆσαι αὐτό. Ετυχε δὲ

ἕνα τῶν αὐτοῦ κυνηγετικῶν κυνῶν συμπορεύεσθαι αὐτῷ. Μετὰ δὲ τὸ διακομισθῆναι παρὰ τοῦ κυνηγοῦ τὸ μελίσσιον ἐκεῖνο βαράδιον, ἐντυχὼν τινι τῶν ἐν τοῖς τροφίμοις κατὰ τὴν ἀγορὰν συνήθειαν ἐχόντων καθῆσθαι· καὶ ἰδὼν τοῦτο ὀρεκτικὸς ἐγένετο τοῦ ἀγοράσαι τὸ μελίσσιον σὺν κηρίῳ, καὶ ἐντὸς τοῦ μέλιτος τὴν χεῖρα βαλὼν ἕνεκα θεωρίας καὶ γεύσεως, τὶ ἐμπεσὸν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ κατέχοντος, εὐθὺς μέλισσά τις, ἐλθοῦσα καὶ τοῦ μελισσίου σταλάγματος ἐπικαθίσασα, ἤσθιε. Ην δέ τις γυνὴ ἐκ τοῦ ἐκείνου χωρίου, οὗ ὁ ἀγοράζων τότε κἀκεῖνος ἐτύγχανεν ἐν τῇ ἀγορᾷ· ἥτις καλῶς θεασαμένη ἔδραμεν ἐπ' αὐτό. Καὶ ἔλεγεν ἐγνωκέναι τὸ μέλι, καὶ τὸ βαράδιον ἐκ τοῦ χωρίου αὐτῶν ἐστί. Καὶ δραμὼν ὁ κυνηγὸς ἐκεῖνος βίᾳ κατέσχε βουλομένην ἁρπάσαι τὸ μέλι. Καὶ, πολλῆς φιλονεικίας γενομένης, ὁ κυνηγετικὸς ἐκεῖνός κύων, ἰδὼν τὴν τοῦ κυρίου αὐτοῦ μαχὴν πρός τε τὴν γυναῖκα καὶ τὸν ἀγοραστὴν, ἤρξατο ὑλακτεῖν. Οθεν ὁ κυ-

νηγὸς, σπασάμενος καλὴν μάχαιραν, ἐβούλετο τὸν ἀγοραστὴν ἀνελεῖν ὡς ἐκ τοῦ χωρίου αὐτῶν λέγοντα κλέψειν αὐτό. Καὶ γέγονε μεταξὺ τῶν δύο τούτων μάχη μεγίστη, τοῦ μὲν λέγοντος κεκλοφέναι, τοῦ δὲ εὑρεῖν. Ησαν γὰρ καὶ οἱ δύο κάτοικοι τῶν δύο χωρίων ἐκείνων τῶν περιφανῶν. Καὶ, μεγάλως ἑκάτεροι παρακινηθέντες, θυμοῦ ἐπλήσθησαν, ὡς ἐκ τούτου καὶ τοὺς ὁμοχώρους παρακινηθῆναι, ὅτι ὁ μὲν θηρευτὴς ἐκ τοῦ ἑνὸς ὑπῆρχε χωρίου, ὁ δὲ ἀγοράζων τὸ μέλι ἐκ τοῦ ἑτέρου. Επαναστάντες δὲ ἀλλήλοις, μαχαίρας ἔργον ἐγένοντο.

« Θέασαι γοῦν, ὦ βασιλεῦ, ἐκ ποταπῆς ἀφορμῆς ἡλίκα δεινὰ ἐτελέσθησαν. Καὶ νῦν ἐπάκουσόν μου, παρακαλῶ, καὶ μὴ ἀπὸ ψιλῆς καὶ ἀπατηλῆς συσκευῆς τὸν σὸν υἱὸν καὶ διάδοχον ἀνεξετάστως ἀποκτεῖναι θελήσῃς· ἀλλ' ἐπίσχες ἕως οὗ τὸ ἀληθὲς περὶ αὐτοῦ σοι βεβαιωθείη. Ομως καὶ ἄλλην διήγησιν ἀκουτισθεῖσάν μοι παρατίθημι.

« Ανὴρ γάρ τις τὴν ἑαυτοῦ σύζυγον ἐπὶ τὴν ἀγορὰν ἔπεμψεν ἀγοράσαι ἑνὸς ἀργυρίου ὀρίζιον. Η δὲ ἀπῆλθεν ἔν τινι τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐργαστηρίων, καὶ, δοῦσα τὸ ἀργύριον, ἐξωνεῖτο τὸ ὀρίζιον, χωρὶς τοῦ καλουμένου σαχάρεως, μεθ' οὗ ἐσθίειν τοῦτο συνήθειαν ἔχομεν οἱ ἄνθρωποι. Ο γὰρ πωλῶν τὸ ὀρίζιον ἔφη πρὸς τὴν γυναῖκα· « Οὐδαμῶς, ὦ γύναι, τὸ « ὀρίζιον ἄνευ σαχάρεως ἐσθίεται· τί σοι γοῦν « ὄφελος ἀγοράσαι τοῦτο μόνον; » Η δὲ πρὸς αὐτόν· « Ημεῖς τοῦτο ἄρτυμα οὐκ ἔχομεν. » Ο δὲ πρὸς αὐτήν· « Εὰν εἰς τὸ ἐνδότερον ἐρ« γαστήριον συνεισέλθῃς μοι, καὶ ἐκ τῆς σα« χάρεως δώσω σοι. » Η δὲ ἀντέφησε· « Δός « μοι πρῶτον, καὶ τότε συνεισελεύσομαί σοι· « γινώσκω γὰρ καὶ ἐγὼ τὰς τῶν ἀνδρῶν πα« νουργίας. » Ο δὲ σταθμήσας δέδωκεν αὐτῇ ἐκ τῆς σαχάρεως. Εκείνη δὲ τό τε σάχαρ καὶ τὸ ὀρίζιον ἐν τῷ μανδυλίῳ κατέδησε, καὶ τὸ μανδύλιον παρέθετο πρὸς τῷ παιδίῳ τῷ ὑπηρετοῦντι τὸ ἐργαστήριον, καὶ αὐτίκα συνεισ-

ἦλθε τῷ ἀνδρὶ ἐπὶ τὸ ἐνδότερον οἴκημα, τοῦ πληρῶσαι τὸ ποθούμενον τοῦ ἐργαστηριακοῦ. Ο δὲ παῖς, λύσας ἀπὸ τοῦ μανδυλίου τὸ ὀρίζιον καὶ τὸ σάχαρ, χοῦν ἀντ' αὐτῶν εἰσβαλὼν εἰς τὸ μανδύλιον ἐνέδησεν. Η δὲ γυνὴ θᾶττον ἐκεῖθεν ἐξελθοῦσα, σύντρομος καὶ φοβουμένη ὑπὸ τῆς ἐντροπῆς, ἄρασα τὸ μανδύλιον, εἰς τὴν ἑαυτῆς οἰκίαν ἀπήρχετο. Εἰσελθοῦσα παρὰ τὸν ἄνδρα, ἔγγιστα τούτου τὸ μανδύλιον ἔθηκε, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ οἰκήματος τοῦ ἀγαγεῖν χύτραν. Ο δὲ ἀνὴρ αὐτῆς, λύσας τὸ μανδύλιον, ὁρᾷ χοῦν ἐντὸς, καὶ φησὶ πρὸς αὐτήν; « Ω γύναι, « τί ἐστι τοῦτο; χοῦν μοι ἐκόμισας μᾶλλον « ἢ ὀρίζιον. » Γνοῦσα δὲ καθ' ἑαυτὴν ἡ γυνὴ ὡς ὁ παῖς τοῦ μυρεψοῦ τοῦτο εἰργάσατο, σινίατρον ἤτοι κόσκινον ἀντὶ τζουκαλίου ἐκόμισε, καὶ λέγει τῷ ἀνδρί· « Εν τῇ ἀγορᾷ, ὦ ἄνερ, « πορευομένης μου, ἵππος μοι ἐλάκτισε, καὶ « πέπτωκα, καὶ τὸ ἀργύριον ἀπώλεσα· διόπερ « τὸν χοῦν τοῦτον ἐκλεξαμένη ἤγαγον, ὅπως

« αὐτὸν κοσκινίσω, καὶ ἴσως τὸ ἀργύριον εὕ-
« ροιμι. » Ταῦτα αὐτῆς τῷ ἀνδρὶ λαλησάσης, ἐκεῖνος πεπίστευκε, καὶ αὐτοχείρως τὸν χοῦν ἐκοσκίνιζεν, ὡς καὶ τὸ γένειον κονιορτοῦσθαι.

« Ταῦτα τοῦ μιαροῦ γυναίου τὰ κατορθώματα· καὶ ἀπὸ τούτου γνῶθι, βασιλεῦ, ὡς τῶν γυναικείων μηχανημάτων καὶ τῶν οἰκείων αὐτῶν βουλευμάτων οὐδεὶς περιγενέσθαι δύναται, ἂν μὴ γνώσει καὶ ἀρετῇ ἐμπεφραγμένος ὑπάρχῃ. »

Τούτοις τοῖς λόγοις μαλακισθεὶς ὁ βασιλεὺς τὴν ἀναίρεσιν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ διεκώλυσε.

Η δέ γε πονηρὰ γυνὴ κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν παρέστη τῷ βασιλεῖ, μάχαιραν κατέχουσα τῇ χειρὶ, καὶ φησὶ πρὸς αὐτόν· « Εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ παιδός σου θᾶττόν με ἐκδικήσεις, ὦ βασιλεῦ, ταύτῃ τῇ μαχαίρᾳ φονεύσω ἐμαυτήν· πέποιθα δὲ ἐπὶ τὸν θεὸν, ὅτι κατὰ τῶνδε τῶν ἐχθρῶν σου μᾶλλον ἢ συμβούλων σου, τῶν φιλοσόφων, νίκην τοιάνδε δώῃ μοι, ὁποίαν δὴ καί τινι βασιλέως υἱῷ κατὰ τοῦ φιλοσόφου καὶ συμβούλου λέγεται

τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγενῆσθαι. » Ο δὲ βασιλεὺς λέγει τῇ γυναικί· « Καὶ τίς ἦν ἐκείνου τοῦ σοφοῦ συμβούλου ὑπόθεσις; » Η δὲ φησίν·

« Ην τις βασιλεὺς ἔχων υἱὸν, καὶ ἐμνηστεύετο αὐτῷ θυγατέρα βασιλέως ἑτέρου, ἧς ὁ πατὴρ ἐμήνυσε τῷ τοῦ γαμβροῦ πατρὶ, εἰπών·
« Πέμψον πρός με τὸν ἐμὸν γαμβρὸν, ὡς ἂν
« ἐνταῦθα ἐκτελέσω τοὺς γάμους, καὶ μετὰ
« ταῦτα, ὅτε θελήσει ὁ υἱός σου, μετὰ τῆς ὁμο-
« ζύγου αὐτοῦ αὐτόθι ἐπανήξει. » Ο δὲ πατὴρ τοῦ γαμβροῦ ἅμα τὸν υἱὸν κελεύει πρὸς τὸν πενθερὸν ἀπιέναι. Εἶχε δέ τινα σοφώτατον σύμβουλον ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος, καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀπελθεῖν ἐκέλευσε. Καὶ δὴ ἀμφοτέρων τῆς ὁδοῦ ἐχομένων, ὁ ἀκολουθῶν αὐτοῖς ὄχλος ἦν ἔμπροσθεν πορευόμενος. Καὶ ὁδοιποροῦντες δίψῃ μεγίστῃ ἐκρατήθησαν ὁ φιλόσοφος ἅμα τῷ γαμβρῷ· καὶ δὴ ὧδε κἀκεῖσε διερχόμενοι ἐντυγχάνουσί τινι πηγῇ, ἥτις εἶχε τοιαύτην φύσιν, ὅτι ὁποῖος ἀνὴρ ἐξ αὐτῆς ἔπιε εἰς γυναικείαν εὐθὺς ὄψιν μετεμορφοῦτο. Ο μέντοι σο-

φώτατος ἐκεῖνος τοῦ βασιλέως σύμβουλος ἐγίνωσκε πρὸ τούτου τῆς πηγῆς ἐκείνης τὴν συνήθειαν, καὶ οὐδὲν περὶ τούτου τῷ νέῳ βασιλεῖ διεσάφησε· τοὐναντίον δὲ λέγει αὐτῷ· « Καρτέ-« ρησον παρὰ τῇδε τῇ πηγῇ, ἄχρις ἐγὼ μόνος « μακρότερον προελθὼν, γνώσομαι εἴπερ ἄρα « τὴν ὀρθὴν ὁδὸν πορευόμεθα. » Καὶ, καταλιπὼν ἐκεῖσε τὸν τοῦ βασιλέως υἱὸν, πρὸς τὸν αὐτοῦ πατέρα ὑπέστρεψε, καί τινα ἀγγελίαν πλασάμενος λυπηρὰν ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ, λέγων· « Βασιλεῦ, οἴμοι! ὁ υἱός σου ὑπὸ λέοντος κατε-« βρώθη. » Ο μέντοι παῖς παρὰ τῇ πηγῇ καρτερῶν ὑπῆρχε τὸν σύμβουλον· τῇ δὲ δίψῃ καταφλεχθεὶς αὐτίκα ἐξ ἐκείνης τῆς πηγῆς ἔπιε, καὶ, ἅμα τῷ πιεῖν, εἰς γυναικείαν ὄψιν μετεποιήθη, καὶ διηπορεῖτο τί ἄρα ποιήσειε. Κηπωρός δέ τις ἀνὴρ, ἐκεῖσε παραγενόμενος, ἐπηρώτησε τὸν παῖδα, λέγων· « Πόθεν εἶ σὺ, καὶ « τίνος υἱὸς τυγχάνεις; καὶ τίς ἐνταῦθά σε ἤγα-« γεν; » Ο δὲ παῖς ἀπεκρίνατο· « Εγὼ βασι-« λέως τοῦ δεῖνος τυγχάνω υἱὸς, καὶ ἀπερχόμην

« καθ' ὁρισμὸν τοῦ πατρός μου πρὸς βασιλέα
« ἕτερον τὸν δεῖνα χάριν τοῦ τελέσαι με τοὺς
« γάμους, καὶ, ἔμπροσθεν πορευόμενος, τοῦ
« ἀκολουθοῦντός μοι ὄχλου μακρὰν γεγονὼς,
« ἀπεπλανήθην, καὶ δίψῃ μεγάλῃ συνεχόμενος,
« τῇ πηγῇ τῇδε προσπελάσας, ἔπιον ἀπ' αὐτῆς,
« καὶ ἅμα εἰς γυναικείαν ὄψιν μετεβλήθην. »
Ο δὲ ἀνὴρ ἐκεῖνος, τῶν ῥημάτων τοῦ νέου ἀκούσας, κατοίκτειρε τοῦτον τῆς συμφορᾶς, καὶ λέγει αὐτῷ· « Εγὼ ἀντὶ σοῦ εἰς γύναιον μετα-
« μορφωθήσομαι, καὶ ἐπὶ μῆνας τέσσαρας τῇ
« γυναικείᾳ μορφῇ καρτερήσω, ἄχρις ἂν σὺ
« τοὺς σοὺς γάμους ἐκτελέσῃς. Πλὴν ὄμοσόν
« μοι ὡς, μετὰ τὴν τελείωσιν τῶν τεσσάρων
« μηνῶν, πάλιν ἐλεύσῃ πρός με. » Ο δὲ τοῦ βασιλέως υἱὸς ὤμοσε τῷ κηπωρῷ ἐκείνῳ ὡς ἐκ παντρόπου πρὸς αὐτὸν ἐλεύσεται. Ο δὲ κηπωρὸς παραχρῆμα εἰς γυναῖκα μετεβλήθη, καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ καὶ τὴν πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτοῦ ὁδὸν τὴν εὐθεῖαν. Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν τεσσάρων μηνῶν περαιωθέντων, ἐμνήσθη ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς τῶν

μεθ' ὅρκου αὐτοῦ ὑποσχέσεων, ὧν ὑπέσχετο τῷ κηπωρῷ, καὶ πρὸς αὐτὸν εὐθὺς παραγίνεται τὴν γυναικείαν ἔτι μορφὴν περικείμενον· εὑρίσκει δὲ αὐτὸν καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν γυναικῶν ἐν γαστρὶ ἔχοντα. καὶ τῆς γαστρὸς αὐτοῦ ἐξογκουμένης οὔσης, φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς ἐξ εὐλόγου προφάσεως· « Πῶς ἄρα γε νῦν ἀντὶ « σοῦ εἰς γυναῖκα μεταβληθῶ; καὶ γὰρ ὅτε με « πλησίον τῆς πηγῆς ἐν γυναικείᾳ μορφῇ εὕρη« κας, παρθένος ἐγὼ τὸ σῶμα ἐτύγχανον, καὶ « σὺ γοῦν ἄρτι ἐν γαστρὶ ἔχεις· πῶς ἐγὼ ἐγγα« στρωμένος γενήσομαι; » Οὕτως οὖν διαλεχθεὶς ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς νενίκηκεν ἅμα τὸν κηπωρὸν τῇ τοῦ λόγου πιθανότητι, καὶ πρὸς τὸν ἴδιον πατέρα καὶ βασιλέα μετὰ χαρᾶς ὑπέστρεψε. Καὶ τῷ πατρὶ διηγήσατο ὅσα παρὰ τοῦ κακοῦ συμβούλου, τοῦ σοφωτάτου ἐκείνου, ἐν τῇ ὁδῷ πέπονθε. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκεῖνος, μεγάλως ὀργισθεὶς ἐπὶ τῇ συμβουλῇ καὶ πονηρίᾳ τοῦ κακοῦ συμβούλου ἐκείνου, ἀναιρεθῆναι προσέταξε τὸν φιλόσοφον.

Οὕτως οὖν κἀγὼ, βασιλεῦ, ἐπὶ τῇ θείᾳ θαῤῥῶ κρίσει, ὅτι δῴη μοι ἐκδικηθῆναι ἀπὸ τούτων τῶν ἀναισχύντων καὶ σοφῶν σου τῇ κακίᾳ συμβούλων. Εἰ δ'οὖν, ὡς προεῖπόν σοι, ἐμαυτὴν διαχειρίσομαι, καὶ ἔσται ἡ τοῦ ἁμαρτήματός μου αἰτία ἐπὶ σὲ, ὅτι με ἀπὸ τοῦ υἱοῦ σου οὐκ ἐκδίκησας, ὡς ἔδει, κατὰ τὸ δίκαιον καὶ ἀληθὲς, ὅστις κατ' ἐμοῦ ἐχώρησεν εἰς τοσοῦτον μωρίας καὶ ἀναισχυντίας καὶ παρανομίας. »

Τότε ὁ βασιλεὺς, τοῖς τῆς γυναικὸς λόγοις ὑπαχθεὶς, κελεύει τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀναιρεθῆναι. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόφασιν πάλιν, κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν, ὁ τῶν φιλοσόφων αὐτοῦ καὶ συμβούλων τέταρτος ἔρχεται, καὶ, συνήθως αὐτὸν προσκυνήσας, « Ζῆθι, βασιλεῦ, » εἶπεν « εἰς τὸν αἰῶνα. Γνωρίζω τῷ κράτει σου, ὡς οὐ χρὴ τινὰ τῶν κατὰ σὲ βασιλέων κατὰ συναρπαγὴν τὶ τὸ σύνολον διαπράξασθαι, ἕως οὗ καθαρῶς ἐρευνήσῃς καὶ τὴν ἀλήθειαν στήσῃς, καὶ ὅπερ ἀκούσεις ἀκριβῶς ἐξετάσῃς, ὅπως μὴ συμβήσεται ὡς ἔν τινι τῶν βασιλέων λέγεται προγενέσθαι. »

Ο δὲ βασιλεὺς ἔφη· « Καὶ πῶς γε σαφήνισόν μοι. »

« Ην γάρ τις υἱὸς βασιλέως· καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τοῦτον ἀπελθεῖν εἰς τὸ λουτρὸν, τοῦ ἀπολοῦσαι τὸ ἑαυτοῦ σῶμα. Ην δὲ αὐτὸς παχὺς ἅμα καὶ εὐμεγέθης, ὡς ἐκ τοῦ πάχους μὴ καθορᾶσθαι τὰ τούτου αἰδοῖα. Τοῦτον θεασάμενος ὁ λουτράρης, ὡς κακοῦ ὄντος τοῦ πάθους, ἔκλαιεν. Ο δὲ τοῦ βασιλέως υἱὸς πρὸς αὐτὸν εἶπεν· « Ινα τί οὕτως δακρύεις ἐλεει-« νῶς; » Ο δὲ ἀντέφησεν ὅτι, « Κλαίω, διότι ὁρῶ « σε, βασιλέως ὄντα σε υἱὸν, σὺ δὲ υἱὸν οὐ δυνήσῃ « κτήσασθαι· ὁρῶ γάρ σε μὴ ἔχοντα τὰ τῶν ἀν-« δρῶν αἰδοῖα. Καὶ πῶς δυνήσῃ γυναικὶ συγ-« γενέσθαι; » Ο δὲ νέος τὰ ῥήματα τοῦ λουτραρίου εὐφροσύνως δεξάμενος, δέδωκεν αὐτῷ χρυσίον, λέξας πρὸς αὐτόν· « Θέλω γινώσκειν « σε ὡς ὁ βασιλεὺς ὁ πατήρ μου γυναῖκά μοι « ἀγαγέσθαι βούλεται· καὶ τοῦτο ὅπερ μοι « εἶπας καὶ ἐγὼ γινώσκω, ἀπορῶ τὰ μέγιστα « πῶς ἔσται μοι. ἐκείνῃ τῇ γυναικὶ κατὰ τὴν

« τάξιν τῶν ἀνδρῶν συναφθῆναι. Αλλὰ νῦν « λάβε τουτονὶ τὸν χρυσὸν, καὶ ἀπελθὼν φέρε « μοί τινα γυναῖκα περικαλλῆ, ὡς ἂν ἐπ' αὐτῇ « δοκιμάσω ἐμαυτόν. » Ὁ δὲ λουτράριος, τὸν χρυσὸν λαβὼν, ἔλεγεν ἐν ἑαυτῷ· « Ενέγκω « τάδε τῷ νέῳ βασιλεῖ τὴν ἐμὴν γυναῖκα, ἐπεὶ, « ὡς ὁρῶ, οὐκ ἔχει μόριον πρὸς συνουσίαν. » Καὶ, ταῦτα συλλογισάμενος, ἀπελθὼν ὁ μάταιος ἤνεγκεν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ σύζυγον. Ο δὲ τοῦ βασιλέως υἱὸς εἰσήγαγε τὴν γυναῖκα ἔνθα ἡ στρωμνὴ ἐν τῷ λοετρῷ ἡτοίμασται, καὶ ὅλην τὴν νύκτα, ὡς συνήθεια τοῖς ἀνδράσι, τῇ γυναικὶ συνεμίγνυτο. Εἶτα, περὶ τὴν αὐγὴν παρακύψας ὁ λουτράριος ἀπό τινος ὀπῆς, ὁρᾷ τοῦτον γαυριῶντα μεγάλως, καὶ ὥσπερ ἵππον μετὰ χρεμετισμοῦ τῇ γυναικὶ μιγνύμενον· καὶ πικρῶς ὁ βαλανεὺς ἀνοιμώξας ὠδύρετο λέγων· « Οἴμοι! τίς γένωμαι; τί πέπονθα ὁ τάλας; « τί εἴπω τῇ γυναικί μου; ἢ αὐτὴ τί εἴπῃ πρός « με; Αρα θελήσει ἐμοὶ συνοικεῖν, ἢ τὸν « νέον ἀγαπήσασα; ἐμὲ καταλείψει. » Οὕτως οὖν τοῦ ἀνδρὸς τῇ ἀθυμίᾳ τρυχομένου,

ὡς ὁ νέος ἐπαύσατο, ὁρᾷ τὴν γυναῖκα ἐκεῖθεν ἐξερχομένην, καὶ φησὶ πρὸς αὐτὴν ὁ ματαιόφρων ἀνήρ· « Απιθι τὸ λοιπὸν, γύναι, πρὸς τὴν οἰ« κίαν ἡμῶν. » Η δὲ πρὸς αὐτὸν ἀντέφησε· « Πῶς « ἄρα προθύμως ἐπὶ τὴν οἰκίαν πορεύσομαι, « οὕτως παρὰ σοῦ ὑϐρισθεῖσα ὁλόκληρον νύ« κτα, ὅς με τὴν σὴν γυναῖκα οὐκ ἐνετράπης « τῷ τοῦ ϐασιλέως υἱῷ συγκοιτᾶσαι; » Τούτοις τοῖς λόγοις ὁ ἀνὴρ τρωθεὶς, τῇ λύπῃ καὶ τῇ πολλῇ ἀθυμίᾳ λιποψυχήσας τὴν ζωὴν κατέστρεψε.

« Διὸ καὶ σὺ, ϐασιλεῦ, μακροθύμησον, καὶ μὴ σπεύσῃς οὕτως ἀνερευνήτως ἀπολέσαι σου τὸν υἱὸν, μή πως καὶ σὺ, κατ' ἐκεῖνον τὸν μὴ ἐξετάσαντα ϐαλανέα, πικρότατα μεταμεληθεὶς, τὸ ζῆν ἐκμετρήσεις. Πῶς γὰρ ἕνα σε παῖδα καὶ μόνον κεκτημένον οὕτω συναρπάζεσθαι πρέπον εἰς τὴν ἐκείνου ἀναίρεσιν; καὶ ταῦτα μὴ γινώσκοντά σε καθαρῶς εἴτε ἀληθὲς, εἴτε ψευδὲς, τὸ κατ' ἐκείνου λαλούμενον. Καὶ δὴ πρὸς τούτοις ἕτερόν τί σε ϐούλομαι διηγήσασθαι.

« Γυνή τις, ἀνδρὶ νομίμῳ συζῶσα, ἄνδρα τὸν ἑαυτῆς εἴς τινα ὁδοιπορίαν βουλόμενον ἀπελθεῖν καὶ τῆς αὐτοῦ ἐξιέναι οἰκίας, συνθήκας καὶ ὑποσχέσεις τοῦτον ἐζήτησεν· ὁμοίως δὲ καὶ αὐτὸς αὐτήν. Καὶ ἄμφω συνετάξαντο πρὸς ἀλλήλους ὡς τὴν κοίτην αὐτῶν ἀμίαντον διαφυλάξωσι, καὶ σωφρονοῦντες ἔσονται, ἄχρι τῆς τοῦ ἀνδρὸς ἐπαναστροφῆς. Εἶτα καὶ ἀριθμὸν ἡμερῶν δέδωκεν ὁ ἀνὴρ τῇ γυναικὶ, ὅτι, « Με-« τὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανε-« λεύσομαι. » Διὸ, καὶ τῆς διορίας τῶν ἡμερῶν τελεσθείσης, ἡ γυνὴ τῇ ὁδῷ ἐπλησίαζε. Ορῶσα εἴπερ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καθορᾶται ἐρχόμενος, οὐχ ἑώρα· ὅτε καὶ νέος τις, αὐτὴν θεασάμενος, ἥλω τῷ ταύτης ἔρωτι, καὶ ἤρξατο περὶ τούτου αὐτῇ διαλέγεσθαι. Η δὲ οὐδαμῆ οὐδαμῶς τοὺς περὶ ἔρωτος λόγους ἐδέχετο. Ο δὲ νεανίας, τῷ τῆς γυναικὸς ἔρωτι μάλα δηχθεὶς, πρός τινα γραῦν ἀπήει, πλησίον τῆς ἐρωμένης οἰκοῦσαν, καὶ λέγει τῇ γραΐδι, ὡς, « Εξαί-« φνης ἰδὼν τὴν σὴν γειτόνισσαν, ἠράσθην

π αὐτὴν, καὶ πρὸς ὁμιλίαν ἐβιασάμην· ἡ δὲ « οὐδαμῶς εἰς τὸ παντελὲς ὑπακούει μου, ἀλλὰ « καὶ βαρέως τοὺς ἐμοὺς δέχεται λόγους. Εἰ « οὖν σὺ, ὦ μῆτερ, ταύτην καταπείσεις τοῖς « ἐμοῖς εἶξαι λόγοις, ὃ ἂν αἰτήσῃς μοι δώσω « σοι. » Η δὲ γραῦς, τῶν λόγων ἀκούσασα, λέγει τῷ νέῳ, ὡς, « Εγὼ τὴν κόρην εἰς θέ- « λημα σὸν καταστήσω. » Καὶ, τοῦτο εἰποῦσα, εὐθὺς ἐγείρεται, καὶ τεχνικῶς τὰ τοῦ πράγ- ματος κατορθοῖ· ἄλευρον γὰρ ἀγαγοῦσα καὶ τοῦτο μεθ' ὕδατος ὡς ζύμην σμίξασα, πεπέ- ρεως ὕστερον πολλοῦ γεμίζει τὸ ζυμάριον καὶ οὕτως αὐτὸ εἰς ψωμὸν κατασκευάζει. Εἶτα ἑψήσασα, καὶ τὸν ἄρτον λαβοῦσα ἔτι δὲ καὶ ἣν εἶχε σκύλαν μεθ' ἑαυτῆς, πρὸς τὴν κόρην πορεύεται. Ην δὲ ἡ κύων ὄπισθεν τῆς γραὸς ἀκολουθοῦσα. Οτε δὲ τῷ οἰκήματι τῆς ἐρω- μένης ἐπλησίασε, ῥίπτει τῷ κυναρίῳ ἐκ τοῦ ἄρτου ἐκείνου· ἡ δὲ κύων φαγοῦσα τοὺς ὀ- φθαλμοὺς αὐτῆς δακρύων ἐγεμίσθη ἐκ τοῦ πε- πέρεως, καὶ σφοδρῶς δακρύουσα ἠκολούθει τῇ

γραΐδι. Ταύτης εἰσελθούσης πρὸς τὴν ἐρωμένην, ὁρᾷ αὕτη ἡ γυνὴ τὴν κύνα κλαίουσαν καὶ δάκρυα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀφιεῖσαν· λέγει τῇ γραΐδι· « Τίς ἡ αἰτία τῶν δακρύων τῆς « κυνός; » Ἡ δὲ γραῦς τῇ ἐρωτομωραιόπλοκοσυνθέτῳ καὶ ποθαγαπημενοπλουμισμένῃ κόρῃ ἀπεκρίνατο μετὰ δακρύων· « Αὕτη ἡ κύων, « ἣν ὁρᾷς, γλαυκοφθαλμοφρυδοβαπτόχειλε « θυγάτηρ μου φεῦ! ἐτύγχανέ ποτε, καί τις « νεανίας ἀγαπήσας αὐτὴν πρὸς συνουσίαν « ἠνάγκασε· αὕτη δὲ οὐδόλως ἐκείνῳ ἤκουσε. « Καὶ ὁ νέος ὑπὸ τῆς πολλῆς ἀθυμίας κατηρᾶσατο ταύτην ἐκ πολυπόνου καρδίας, καὶ « εὐθὺς εἰς κύνα οἴμοι! μετεβλήθη. Καὶ ὁσάκις « βουληθῶ ἐξελθεῖν τῆς οἰκίας, οὕτω πικρῶς « κλαίουσα ὀπίσω μου ἀκολουθεῖ. » Ταῦτα τῆς μαστροποῦ μετὰ δακρύων εἰπούσης, ἡ κόρη, καταπλαγεῖσα ἐφ' οἷς ἤκουσε καὶ ἑώρακε, φόβῳ συλληφθεῖσα τὴν καρδίαν εἶχε πηδῶσαν, καὶ πρὸς τὴν γραῦν ἔλεγε· « Φόβος μοι πολὺς « προσεγένετο ἀπὸ τῆς σῆς διηγήσεως· νεανίας

« γάρ τις, ἰδών με παρακύψασαν ἐκ τοῦ πα-
« ραθυρίου, ἐκρατήθη τῷ ἐμῷ ἔρωτι, καὶ,
« πρὸς συνουσίαν ἀναγκασθεῖσα, οὐκ ἤκουσα·
« διὸ φοβοῦμαι μή ποτε πάθω, καθὼς πέπονθεν
« ἡ θυγάτηρ σου, ἀπὸ κατάρας ἐκείνου. Καὶ
« τὸ λοιπὸν ἀναστᾶσα πορεύου, καὶ εὑροῦσα
« τοῦτον ὡς ἐμὲ ὁδήγησον, καὶ ἐγώ σε φιλο-
« τίμως ἀμείψομαι.» Η δὲ γραῦς ἀπεκρίνατο·
« Εγὼ κατὰ τὸ σὸν θέλημα τοῦτον εὑροῦσα
« πρὸς σὲ φέρω : σὺ δ' ἀναστᾶσα κατακό-
« σμησον τὴν οἰκίαν σου, καὶ τὸ πρόσωπόν σου
« ἅμα τῷ σώματι μύροις νίψον.» Καὶ ἡ κόρη
ἀναστᾶσα ἐν τῇ ἑαυτῆς στρωμνῇ κοσμίως διε-
τέθη, καὶ δεῖπνον πολυτελῆ προητοίμασε. Η δέ
γε μαστροπὸς τὸν νέον ἐκεῖνον ζητήσασα οὐχ
εὗρεν· ἕτερον δὲ νέον ἀντ' ἐκείνου εὑροῦσα,
« Ακολούθει μοι,» ἔφη· τούτου δὲ ἐρωτή-
σαντος, « Ποῦ ἀπάγεις με ;» ἡ γραῦς ἔφη·
« Φέρω σε, ὦ νεανία, εἰς οἶκον κοσμιώτατον
« πάνυ, ἐν ᾧ καὶ ὡραιοτάτη καὶ περικαλλὴς
« κάθηται, δρόσον ἀποστάζουσα τῇ ὀσμῇ, καὶ

« κατὰ ἀλήθειαν σοι ἁρμοδία πρὸς συνουσίαν. » Ο δὲ ἀνὴρ τοῖς λόγοις τῆς γραὸς καταθελχθείς· « Πορεύου ἔμπροσθέν μου. » Κἀκείνης ἔμπροσθεν καὶ τούτου ὄπισθεν, εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν. Ο δὲ ἀνὴρ, τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ἑωρακὼς, συνεταράχθη τῇ λύπῃ, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ὡς· « Εοικε κατὰ ἀλήθειαν ὅτι αὐτὰ « διέπραττεν ἡ σύζυγός μου, ἀφ' οὗ ἐγὼ τῶν « ὧδε ἐξῆλθον. » Εἰσαγαγοῦσα δὲ αὐτὸν ἡ προαγωγὸς ἐπὶ τῆς συνήθους κλίνης καθεσθῆναι πεποίηκεν. Θεασαμένη δὲ ἡ γυνὴ ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐστὶν, εὐτέχνῳ τινὶ πανουργίᾳ ἐνήργησε· καὶ, εὐθὺς ἀναστᾶσα, χεῖρας ἐπέβαλε τῷ ἀνδρὶ, καὶ, τῆς αὐτοῦ γενειάδος ἀναιδῶς ἁψαμένη, πλήττει αὐτοῦ τὴν ὄψιν, καὶ σὺν δάκρυσιν ἐβόησε, λέγουσα· « Ω ἀκόλαστε καὶ « διεφθαρμένε, αὗται ἡμῶν αἱ πρὸς ἀλλήλους « συνθῆκαι τυγχάνουσι; οὗτοι οἱ μεθ' ὅρκου « δεσμοί; οὐ σωφρονεῖν ἐπηγγείλω μοι, μέχρι « τοῦ ἐπαναστρέψαι σε εἰς τὸν οἶκον; Ινα τί « λοιπὸν, εἰς οὐδὲν ταῦτα θέμενος, εἰς θέλημα

« καὶ λόγους ἦλθες τῆς γραὸς ταύτης; » Ο δὲ ἀνὴρ, ἐκπλαγεὶς σφόδρα ἐπὶ τῇ τοῦ γυναίου τοσαύτῃ διανοίᾳ καὶ αἰφνιδίῳ ἀναισχυντίᾳ, « Καὶ τί ἦν τὸ ζήτημα ὃ σήμερον συνέβη σοι, » ἔφη, « γύναι; » Αὕτη ἀπεκρίνατο· « Εγὼ σή» μερον ἠκηκόειν καταλαβεῖν σε τὰς θύρας τοῦ » κάστρου, καὶ, δοκιμὴν βουληθεῖσα ποιήσα« σθαι τῆς πρὸς ἐμέ σου ἀγάπης καὶ ὑποσχέ« σεως, τὴν οἰκίαν σκοπίσασα, καὶ ἐμαυτὴν « κοσμήσασα, προσποιητῶς ταύτην τὴν γραῦν « πρὸς σὲ ἔπεμψα, ἵνα δι' αὐτῆς δοκιμάσω « σου τὴν τῆς γνώμης σου βούλησιν, καὶ ἐάν« περ σωφροσύνην ἐτήρησας· καὶ ἰδοὺ ἐν γνώ« σει κακὰ ἔχοντα εἶδόν σε καὶ τῶν ἐνόρκων « συνθηκῶν καταφρονητήν. Λοιπὸν οὐκ ἔτι ἔσο« μαι μετὰ σοῦ εἰς γυναῖκα· ἀλλ' οὐδέποτε « φιλίαν ἢ ἀγάπην ἕξω πρὸς σὲ καθαράν. » Ο δὲ ἀνὴρ ὁ μάταιος ἔφη πρὸς αὐτήν· « Ω « γύναι, ἐγὼ μᾶλλον κατὰ σοῦ ὑποψίαν εἶχον, « καὶ τὰ ἐναντία ὑπενόουν, καί, ὡς εἶδόν σε « οὕτως κεκαλλωπισμένην καὶ πρὸς μίξιν ἑτοι-

« μου, τοιαῦτα ἐνόμισα καὶ μετὰ ἑτέρων ἀν-
« δρῶν ἐνεργεῖν σε. Ἐπεὶ δὲ, ὡς λέγεις, χάριν
« δοκιμῆς ἐπ' ἐμὲ ταῦτα ἐποίησας, φανεράν
« σοι ποιήσω καὶ τὴν ἐμὴν γνώμην. Ἐγὼ τού-
« του χάριν ἠκολούθησα τῇ γραΐδι, τοῦ ἰδεῖν
« εἰ πρὸς τὴν ἐμὴν προσκαλεῖται οἰκίαν· εἰ
« γὰρ εἰς ἄλλην τινὰ οἰκίαν ἡ γυναῖκα ἔλεγέ
« μοι ἀπιέναι, οὐκ ἂν ὑπέμενον κἂν ἀκοῇ τὸν
« λόγον ἀκοῦσαι. » Ἡ δὲ γυνὴ σχηματοποιή-
σασα ὡς μὴ τοῖς λεγομένοις δῆθεν πιστεύουσα, καὶ ἰσχυροτέρως τῇ λύπῃ καταφερομένη, ἤρξατο τύπτειν τὸ πρόσωπον καὶ τὰ ἱμάτια σχίζειν, καὶ βοᾷν, ὡς, « Οὐκ ἔτι τοῖς ὅρκοις πιστεύσω·
« ἐπεὶ μηδεμία ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια. » Ταῦτα πρὸς τὸν ἄνδρα ποιήσασα, ἀρκετὸν καιρὸν προσποιητῶς τοῦτον ἐμνησικάκει μὴ λαλῆσαι αὐτὸν, καὶ οὐ πρότερον ἀγάπην τούτῳ πεποίηκεν ἄχρις οὗ ἐκεῖνος πολλὴν ἔξοδον καλλωπισμοῦ ἐκ χρυσοῦ ταύτῃ ἐχαρίσατο, ἅμα δὲ καὶ ἱμάτια.

« Καὶ νῦν, ὦ βασιλεῦ, ἀπὸ ταύτης γνῶθι

τῆς διηγήσεως, ὡς οὐδὲν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὰς τῶν γυναικῶν μηχανουργίας δύναται μαχέσασθαι. »

Οὕτω παρὰ τοῦ τετάρτου συμβούλου ὁ βασιλεὺς ἀκροασάμενος κελεύει τὸν υἱὸν αὐτοῦ μὴ ἀποκτανθῆναι.

Η δὲ μαινὰς ἐκείνη τοῦ βασιλέως παλλακὴ, νοήσασα τὴν τοῦ βασιλέως ἀναβολὴν, ἣν περὶ τὸν ἄδικον φόνον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀναβάλλεται, κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν παρέστη τῷ βασιλεῖ, κρατοῦσα ἐν ταῖν χεροῖν δεσμόν τινα βοτανῶν, καὶ λέγει αὐτῷ· « Ιδοὺ, βασιλεῦ, φάρμακον δηλητήριον ἐπιφέρομαι, καί σοι τὸν ζῶντα θεὸν ἐπόμνυμι ὡς, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ σοῦ παιδὸς ἐκδικήσεις με, καὶ ξίφει αὐτὸν ἀναλώσεις ὅτι ὕβρισεν ἀναισχύντως σώφρονι οὔσῃ κἀκ σωφρόνων γονέων, ἐξ αὐτοῦ τοῦ βλαπτικοῦ καὶ θανατηφόρου φαρμάκου πίομαι, καὶ βιαίως τῆς ψυχῆς ἀποχωρισθήσομαι· καὶ ἔσται σοι θεόθεν, τῆς ἀπωλείας μου ἕνεκα, ἀσυγχώρητος ἡ κατάκρισις. Πόθεν δὲ οὗτοι οἱ σοφοί σου σύμβου-

λοι ὠφελῆσαί σε δυνήσονται; ἀλλὰ μᾶλλον νομίζω, συμβήσεταί σοι ὑπ' αὐτῶν ὥσπερ καί τινι τῶν χοίρων ἐγένετο.

« Συνήθως γὰρ εἶχεν ἐκεῖνος ὁ χοῖρος ἐπί τινα συκῆν δένδρον πορεύεσθαι, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα ἐκ τοῦ δένδρου σῦκα ἐσθίειν. Καὶ μιᾷ τῶν ἡμερῶν, κατὰ τὸ εἰθισμένον, πορευθεὶς πρὸς τὴν συκῆν, ὁρᾷ τινὰ πίθηκα κατὰ τῆς συκῆς ἐπαναβάντα καὶ τὰ σῦκα ἐσθίοντα. Ο δέ γε πίθηξ, τὸν χοῖρον θεασάμενος, ῥίπτει αὐτὸν κάτωθεν σῦκον, ὅπερ φαγὼν ὁ χοῖρος γλυκύτερον τῶν ἄλλων τῶν κάτω πιπτόντων σύκων κατέφαγε· καὶ πάλιν ἄλλο σῦκον ἐκ τοῦ πίθηκος καταλαβεῖν ἤλπιζεν. Ως δ' ὁ πίθηξ ἄλλο σῦκον οὐκ ἔῤῥιψεν, ἵστατο κάτωθεν ὁ χοῖρος ἐκτεταμένον ἔχων ἄνω τὸν τράχηλον, καὶ βλέπων ἀδιαλείπτως τὸν πίθηκα. Επὶ πολὺ δὲ τοῦ χοίρου ἄνω τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντος, αἱ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ φλέβες ἀπεψύγησαν· καὶ παρευθὺς ὁ χοῖρος τῆς ζωῆς ἀπεῤῥάγη. »

Τούτων ὁ Κῦρος παρὰ τῆς γυναικὸς ἀκού-

σας, καὶ φοβηθεὶς μή πως ἑαυτὴν τῷ βλαβερῷ ἐκείνῳ κτείνῃ φαρμάκῳ καὶ αὐτὸς αἰτία φανήσεται τοῦ θανάτου αὐτῆς, κελεύει πάλιν τὸν υἱὸν ἀναιρεθῆναι.

Τότε ὁ πέμπτος σύμβουλος καὶ φιλόσοφος κατὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν εἴσεισι πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ, συνήθως αὐτὸν προσκυνήσας, φησί· « Ζώοις εἰς τὸν αἰῶνα, βασιλεῦ. Ακριβῶς γινώσκω σέ, βασιλεῦ, ὡς ἄκρος τῇ γνώσει καὶ τῇ σοφίᾳ καὶ τῇ παιδεύσει γεγένησαι· ἵνα τί τοίνυν, ὁ οὕτω συνέσεως ἔχων, ἀσυλλόγιστον ἀποφαίνῃ τὴν καταδίκην, εἰ μὴ πρότερον συζητεῖς καὶ ἐρευνᾷς τὴν ἀλήθειαν; Οθεν καὶ ἄκουσόν μου τῆς διηγήσεως.

« Ην γάρ τις στρατιώτης ἀνήρ, ὅστις τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἄρχουσιν ᾠκείωτο καὶ ἠγαπᾶτο γενναιότητος καὶ ἀνδρείας. Ο δὲ τοιοῦτος στρατιώτης σκύλον ἀνέθρεψε μικρόθεν, καὶ, ὅσα ἐνέτειλε, τὸ σκυλάκιον ἐποίει, ὡς λόγον ἔχον· ὅθεν καὶ μετὰ πολλῆς ἀγάπης ἔτρεφεν ὁ στρατιώτης τὸν κύνα. Εν μιᾷ γοῦν

τῶν ἡμερῶν. ἡ τοῦ ἀνδρὸς σύζυγος πρὸς τοὺς ἑαυτῆς ἀπῆλθε γονεῖς, καὶ τὸ αὐτῆς νηπιάζον παιδίον ἀφῆκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ, παραγγείλασα αὐτῷ περὶ τοῦ παιδίου, ὥστε βλέπειν καὶ προσέχειν αὐτό. Εἶπε γὰρ τῷ ἀνδρὶ ὅτι, « Οὐκ « ἀργήσω· ἀλλὰ συντόμως ἐλεύσομαι. » Καὶ, οὕτως εἰποῦσα, τὸ παιδίον ἐκοίμησε, καὶ ἀπῆλθε. Τοῦ δὲ ἀνδρὸς τῇ οἰκίᾳ καθημένου καὶ τοῦ παιδίου κοιμωμένου, ἐξαίφνης τις τῶν τοῦ βασιλέως εἰσῆλθε στρατιωτῶν· καὶ, τὴν θύραν κρούσαντος, ἐξελθὼν ὁ ἀνὴρ, ἰδὼν τὸν παρὰ τοῦ βασιλέως πεμφθέντα, λέγει αὐτῷ· « Τί σὺ « θέλεις; » Ὁ δὲ λέγει· « Ὁ βασιλεὺς καλεῖ σε. » Καὶ ὁ στρατιώτης ἅμα τῷ λόγῳ τὰ στρατιωτικὰ ἐνέδυσατο ἅρματα, καὶ, τὴν σπάθην ἀράμενος, προσκαλεῖται τὸν σκύλον, καὶ παραγγέλλει αὐτῷ φυλάσσειν τὸν οἶκον καὶ τὸ παιδίον, μηδένα ἐάσας εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον. Ὁ μὲν οὖν στρατιώτης, τὸν κύνα παραγγείλας, ἀπῆλθε πρὸς τὸ παλάτιον· τοῦ δὲ σκύλου τῷ παιδὶ παρακαθημένου καὶ τοῦ παιδὸς κοιμω-

-μένου, ὁρᾷ ὁ κύων ὄφιν τινὰ παμμεγέθη ἐρχόμενον κατὰ τοῦ παιδὸς καὶ αὐτοῦ ἐκροφῆσαι τὸ αἷμα σπουδάζοντα. Καὶ παρευθὺς ὁ κύων ἐγερθεὶς πόλεμον πρὸς τὸν ὄφιν ἐποίησε, καὶ, καταδακὼν αὐτὸν, νεκρὸν αὐτὸν ἀπειργάσατο. Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ὥραν ἦλθε καὶ ὁ στρατιώτης, καὶ ὁ κύων μετὰ χαρᾶς τούτῳ ἀπήντησεν. Ἰδὼν δὲ ὁ στρατιώτης τὸ στόμα τοῦ σκύλου ᾑμαγμένον, ἔδοξεν αὐτῷ ὡς ὁ κύων τὸ παιδίον ἔφαγε, καὶ κρούσας αὐτὸν τῷ ξίφει ἀπέκτεινεν. Εἶτα, ἐντὸς τοῦ οἴκου γενόμενος, ὁρᾷ τὸν παῖδα κοιμώμενον ἀβλαβῆ, θεωρεῖ δὲ καὶ τὸν ὄφιν σκοτομένον καὶ πρὸς τῇ κεφαλῇ τοῦ παιδίου κείμενον· καὶ ἅμα ἔγνω ὡς ὁ κύων τὸν ὄφιν ἐφόνευσε, καὶ πικρῶς ὠλοφύρετο ὅτι χωρὶς ἀφορμῆς τὸ τοιοῦτον ἀπέκτεινε κυνάριον. Οὐδὲν δὲ ὁ κύων ἐκ τῆς τοῦ αὐθεντὸς αὐτοῦ μεταμελείας ὠφεληθῆναι ἠδυνήθη, οὐδὲ ὁ στρατιώτης ἠδυνήθη ἀπὸ τῆς λύπης καὶ τῆς μεταμελείας ἐγεῖραι τὸν κύνα.

« Διὸ καὶ σὺ, βασιλεῦ, μὴ οὕτως ἀσκέπτως

τὸν υἱόν σου φονεύσῃς, μή πω καὶ τῷ σῷ κράτει μετάμελος γενήσεται ὕςερον ὡς τῷ ςρατιώτῃ. Καὶ ἴσως ἐκεῖνος περί τινος ζώου καὶ ταῦτα κυνὸς ὄντος φιλοδεσπότου· σὺ δὲ περὶ υἱοῦ τίνα ἕξεις ἀπολογίαν, ἀδίκως καὶ ἐξ ἀκοῆς μόνης τοιαῦτα ἐπιχειρήσας; Ομως μέντοι, ὦ βασιλεῦ, καὶ ἄλλης διηγήσεως ἐπισχὼν ἄκουσον· παρακαλῶ.

« Ανήρ τις ἦν τῇ γνώμῃ σαθρὸς, ἀκόλαςος τῇ φύσει καὶ πορνοκόπος, ὡς, ὁπόταν περί τινος ὡραίας γυναικός τι ἤκουε, πᾶν πρᾶγμα δευτέρου λόγου ἐποιεῖτο, καὶ ἐν πρώτοις, ὅσον ἠδύνετο, ἐσπούδαζεν ἕως οὗ αὐτὴν ἐκ παντὸς τρόπου συμμιγῇ. Τούτῳ γοῦν τοιούτῳ τὴν φύσιν ὄντι περί τινος ἤκουςαι γυναικὸς λίαν ὡραιοτάτης, ἥτις καὶ ἔν τινι χώρᾳ τὴν οἴκησιν ἐποιεῖτο· ἐν ᾧ χωρίῳ ἀπέςειλεν ὁ ἐραςὴς ἐκεῖνος, καὶ παρακαλῶν καὶ βιαζόμενος πρὸς συνάφειαν. Η δὲ γυνὴ, σωφρονεςάτη οὖσα, οὐ προσεδέξατο τὴν τοῦ ἀνδρὸς παράκλησιν ἢ ἀπειλήν. Ο δέ γε θηλυμανὴς ἐκεῖνος ἀνὴρ μὴ οὕτως ἀποδιωχθεὶς παρὰ γυναικὸς παρῃτήσατο· ἀλλ',

ἐπ' ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ παραγενόμενος, ἀναισχύντως, ὡς εἰς ξενοδοχεῖον, καταλύει ἐν τῷ οἰκήματι τῆς ἐρωμένης. Εἶτα, ὡς τὸ πρότερον, ἐπεχείρει ταύτην βιάζεσθαι. Η δὲ οὐδαμῶς εἶξε τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Οὗτος οὖν ὁ ἀνὴρ, τῷ ἔρωτι τῆς γυναικὸς τρωθεὶς, ἀπέρχεται πρός τινα γραῖαν, καὶ διηγεῖται τὰ περὶ τοῦ πράγματος. Καὶ ἡ γραῦς οὕτως ἀπελογήσατο, εἰποῦσα· « Ω ἄνθρωπε, ἀκαίρως ζητεῖς καὶ κοπιᾷς εἰς « μάτην περὶ αὐτῆς· αὕτη γὰρ τῶν πάνυ σω« φρόνων ἐςὶ, καὶ οὐ τῶν πορνῶν, ὡς σὺ ἐνόμι« σας. » Καὶ ὁ ἀνήρ· « Ω μῆτερ, ἐὰν καταπείσῃς « αὐτὴν τῷ ἐμῷ θελήματι, εὐθὺς, εἴ τι ζητή« σεις παρ' ἐμοῦ, εὐκόλως σοι ἀποδώσω. » Η δὲ γραῦς, τὴν δόσιν τοῦ χρυσίου ἀκούσασα, « Εγὼ » φησὶ τῷ ἀνδρὶ, « τὴν ἐπιθυμίαν σου ἐκτελέσω. « Τὸ λοιπὸν ἄπελθε πρὸς τὸν ἄνδρα ἐκείνης, καὶ « εὑρήσεις αὐτὸν σκεπασμένον μετὰ ῥούχου. « Ζήτησον οὖν τοῦ πωλῆσαί σοι αὐτό· καὶ λαβὼν « τὸ ῥοῦχον, φέρε μοι ἐδῶ. » Ο δὲ νέος, ἅμα τῷ λόγῳ, πορεύεται εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ, τὸ

σχῆμα τοῦ ἀνδρὸς μαθὼν παρ' αὐτῆς καὶ τὸ ἐργαςήριον, ἦλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει· « Πώλησόν μοι τόδε σου τὸ ἱμάτιον. » Ο δὲ διεπώλησεν αὐτό. Καὶ λαϐὼν ὁ νέος τὸ ἔπιπλον διεκόμισε τῇ γραΐδι. Η δὲ γραῦς, μετὰ χαρᾶς τοῦτο δεξαμένη, εὐθὺς τρία μέρη τοῦ σκεπάσματος ἐκείνου κατέκαυσε, καὶ τῷ ἐραςῇ ἔφησε· « Κάθου ὧδε « ἐν τῷ ἐμῷ ὀσπιτίῳ, καὶ μηδεὶς ἔξω ἄνθρωπος « ἴδῃ σε. » Τὸ δὲ ἔπιπλον λαϐοῦσα ἐπορεύθη ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς, καὶ, ἐξαίφνης εἰς τὴν οἰκίαν εἰσελθοῦσα καὶ τὸ βλέμμα ὑποκλέψασα τῆς κόρης, ἔθηκεν ὑποκάτω τοῦ προσκεφαλαίου τῆς κλίνης τοῦ ἀνδρός· καὶ, ὀλίγην ὥραν τῇ γυναικὶ ὁμιλήσασα, ἀπῆλθε, τῆς γυναικὸς μηδόλως γινωσκούσης τὸ πραχθὲν παρὰ τῆς γραός. Περὶ δὲ τὴν ὥραν τῆς τροφῆς ὁ ἀνὴρ ἐλθὼν ὁ τῆς γυναικὸς ἀνέπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ· τοῦ δὲ προσκεφαλαίου ὑψηλοῦ ὄντος, ἀνασηκώσας τοῦ τιθέναι καλῶς, βλέπει ἐπ' αὐτῷ κείμενον τὸ ῥοῦχον, ὅπερ ἐπώλησε τὸν νεανίσκον· Καὶ πρὸς μὲν τὴν ὁμόζυγον οὐδὲν περὶ τοῦ ῥούχου ἐφθέγξατο, ἀλλ', εὐθὺς ἐγερθεὶς, τὰς χεῖ-

ρας ἐπέβαλε τῇ γυναικὶ καὶ πολλὰς πληγὰς αὐτῇ περιέθηκεν. Η δὲ γυνὴ, δεινοπαθήσασα τὴν καρδίαν, τῆς οἰκίας ἐξῆλθε καὶ πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς παραγίνεται· καὶ διηπόρει καθ' ἑαυτὴν, καὶ ἐςέναζε, δι' ἣν αἰτίαν ἔδειρεν αὐτὴν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς. Ταῦτα δὲ μαθοῦσα ἡ γραῦς παρά τινων πορεύεται καὶ αὐτὴ ὅπου ἦν ἡ κόρη, πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτῆς. Καὶ εἰσελθοῦσα πρὸς τὴν κόρην, περιπαθῶς λυπουμένη ἔλεγε πρὸς αὐτήν· « Ηκουσα πῶς ἀνήρ σου σφοδρῶς σε ἔδειρε, καὶ « γίνωσκε ὅτι τὴν σὴν χολὴν καὶ τὴν λύπην ἐμὴν « ἐλογισάμην. » Η δὲ γυνὴ τῇ γραΐδι ἀντέφησεν· « Ο μὲν ἀνήρ μου χαλεπῶς με ἔτυψεν· « ἐγὼ δὲ οὐ γινώσκω διὰ ποίαν αἰτίαν τοῦτο πε-« ποίηκε. » Καὶ ἡ γραῦς ἀπεκρίνατο· « Γινώ-« σκε καλῶς ὡς ἐκ μάγων τινῶν καὶ χαιρεκάκων « ἀνδρῶν ταῦτα συμβέβηκε· πλὴν, ἐάν σοι κα-« λὸν φαίνηται, ἐλθὲ ἐπὶ τὴν ἐμὴν οἰκίαν· ὑπάρ-« χει γάρ ἐν ἡμῖν ἰατρός τις ἀνὴρ, καὶ καλλίων « ἰατρὸς τούτου οὐκ ἔνι, καὶ ἐκεῖνος παντοίαν « θεραπείαν ποιήσει σε· μᾶλλον δὲ καὶ ἀπὸ τῆς « δοκιμῆς καὶ σὺ νοήσεις τὸν ἄνθρωπον ὁποῖος

« ὑπάρχει εἰς τὴν τέχνην, ἣν ζητήσεις αὐτόν. » Η δὲ γυνὴ τοῖς τῆς γραὸς ϛέρξασα λόγοις, « Εγὼ « μὲν » ἔφη « ἑτοίμως ἀκολουθήσω σοι· σὺ δὲ « ἐάν μοι ποιήσῃς τρόπον εἰρήνης μετὰ τοῦ ἀν- « δρός μου διὰ τούτου δὴ τοῦ ἰατροῦ, φιλοτίμως « ἀμείψομαί σοι. » Εσπέρας δὲ γενομένης, λα- βοῦσα ἡ γραῦς ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτῆς, καὶ τῷ ἐραςῇ λέγει· » Ιδοὺ τὸ κυνήγιον ἐν τοῖς δι- « κτύοις. » Καὶ, τῆς γυναικὸς εἰσελθούσης, ὁ δῆθεν ἰατρὸς ἐκράτησε τὴν γυναῖκα καὶ συνε- μίγη. Εκείνη δὲ ὑβριζομένη ἠνιᾶτο καὶ ἤσχαλ- λεν, ὅμως δὲ λαλῆσαι ἐδειλία· ὕςερον δὲ μετὰ τὴν συνουσίαν ἐξελθοῦσα, συντόμως ἀπῄει καὶ πρὸς τοὺς γεννήτορας ἐπανῆκε. Πρωΐας δὲ γε- νομένης ὁ ἀνὴρ πορευθεὶς πρὸς τὴν γραῦν εἶπε· « Διὰ μὲν τοῦ ἔργου, οὗ μοι ἐποίησας, πολλά σοι « χρεωςῶ· ἐπὶ δὲ τῇ γενομένῃ ταραχῇ μέσον « τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἀνδρὸς μεγάλως λελύπη- « μαι, ὅτι αἴτιος ἐγὼ ὑπάρχω τῆς ὀχλήσεως. » Η δὲ γραῦς λέγει· « Μὴ λυποῦ, νεανία· ἐγὼ « γὰρ, διά τινος τεχνικῆς μηχανουργίας, ποι- « ήσω ἐκείνους φιλιωθῆναι. Σὺ δὲ λοιπὸν ἄπελθε

« εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς τὸν ἄνδρα τῆς γυναικὸς,
« καὶ μικρὸν ἐκεῖ ἀκαρτέρησον. Καὶ ἐκεῖνος ἅμα
« ἐξετάσει σε περὶ τοῦ ῥούχου ὅπερ σοι ἐπώλησε·
« σὺ δὲ εἰπὲ αὐτῷ ὅτι, Τὸ ῥοῦχόν σου φορέσας
« ἐκάθισα ἐπάνω κλιβάνου, καὶ, ἐμοῦ μὴ εἰδό-
« τος, εἰς τρία μέρη ἐκαύθη· ἐγὼ δὲ, πολλὰ
« λυπηθεὶς ἐπὶ τῷ γεγονότι, δέδωκα τὸ ῥοῦχον
« πρός τινα γραῦν ἣν ἐγνώριζον, ὅπως δώσει
« αὐτὸ τινὰ ὑφαντὴν, καὶ τὰ καυθέντα μέρη
« ποιήσει ὑγιῆ· ἐξότου γοῦν ἡ γραῦς ἐκείνη τὸ
« ῥοῦχον ἔλαβεν, οὐκ ἔτι αὐτὴν εἶδον, ἀλλ' οὐδὲ
« τὸ ῥοῦχον ἐκεῖνο τί γέγονεν. Ταῦτα τῷ ἀνδρὶ
« τῆς γυναικὸς εἰπέ. Καὶ μετὰ ταῦτα » (εἶπεν
ἡ γραῦς) « ἐγὼ ἐμαυτὴν φανερώσω ἐνώπιον τῶν
« ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ποιήσομαι διὰ δουλείαν
« μου πορεύεσθαι. Καὶ εὐθὺς, ὡς ἂν ἴδῃς με,
« φανέρωσον τῷ ἀνδρὶ, εἰπὼν ὅτι, Ἰδοὺ, ἡ γραῦς
« ἣν εἶπόν σοι· αὕτη ἐςὶν, ἥτις καὶ τὸ ῥοῦχον
« ἔλαβε. Καὶ ἅμα λάλησόν με, καὶ ἐρώτησον,
« Ὦ γύναι, τί τὸ ῥοῦχον ἐκεῖνο γέγονε; Ἐγὼ δὲ
« τότε ἅμ' εὐθὺς καλῶς μάλα ἀπολογήσομαι καὶ

« ὡς δεῖ. » Ανας̈ὰς οὖν ὁ ἄνθρωπος ἐποίησε καθὼς ἐδιδάχθη παρ' αὐτῆς· καὶ, ἐντυχὼν τῷ ἀνδρὶ, εἶπεν ἅπαντα. Καὶ, τῆς γραὸς ἐνώπιον αὐτῶν διερχομένης, ὁ τῆς μοιχείας ἐργάτης αὐτὴν ἐκάλεσε, καὶ περὶ τοῦ ῥούχου ἠρώτα. Η δὲ γραῦς ἀπιδοῦσα πρὸς τὸν ἄνδρα τῆς γυναικὸς, ἐποιεῖτο τοὺς λόγους, λέγουσα αὐτῷ· « Ελευθέ-
« ρωσόν με ἀπὸ τὰς ἀδίκους ὀχλήσεις τοῦ ἀνδρὸς
« τοῦδε· καὶ γὰρ σκέπασμά τι ῥούχου μοι ἔδωκε,
« ἵνα φέρω πρός τινα τῶν τεχνιτῶν, ἵνα τὰ δια-
« καυθέντα τοῦ ῥούχου μέρη, ὡς δυνατὸν, ὑγιᾶ
« κατασκευάσῃ· ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα, καὶ παρὰ τὴν
« σὴν εἰσῆλθον ὁμόζυγον, καὶ παντελῶς ἐπε-
« λαθόμην ἡ ταλαίπωρος ποῦ τὸ ῥοῦχον ἐκεῖνο
« ἀφῆκα, ἢ ἐν τῷ σῷ οἴκῳ, ἢ ἐν ἑτέρῳ τόπῳ·
« οὐδαμῶς γὰρ δύναμαι ἐνθυμηθῆναι τί γε ἄρα
« γέγονεν. » Οὕτως τῆς γραὸς εἰπούσης τῷ ἀνδρὶ τῆς γυναικὸς, ἐκεῖνος ἀντέφησε πρὸς αὐτήν·
« Αλλά σοι γνως̈ὸν ἔς̈ω, ὅτι δι' ἐκεῖνο τὸ ἔπιπλον
« μεγάλη ταραχὴ ἐν τῷ οἴκῳ μου γέγονε. »
Καὶ ἅμα δέδωκε καὶ τοὺς δύο τὸ ἔπιπλον ἐκεῖνο.

Καὶ, ἀπελθὼν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, μετὰ τῆς γυναικὸς φιλίαν ἐποίησε· καὶ ὁ τάλας χαρίσμασι καὶ δωρεαῖς μεγάλαις αὐτὴν ἐτίμησε, δεόμενος ἵνα μετ' αὐτοῦ διαλλαγὴν καὶ ἀγάπην ποιήσῃ. Η δὲ μόλις ἐποίησεν ἀγάπην μετ' αὐτοῦ.

« Καὶ νῦν γίνωσκε λοιπὸν, ὦ βασιλεῦ, ὅτι οὐκ ἔχει τέλος ἡ τῶν αἰσχρῶν καὶ φαύλων γυναικῶν πονηρία· ἀλλ' οὐδὲ χεῖρον κακὸν γυναικὸς πονηρᾶς ἐστὶν, ὥσπερ οὐδὲ καλῆς καὶ ἀνδρείας γυναικὸς οὐδέν τι κρεῖττον ἐστί· κατὰ διάμετρον γὰρ καλῆς γυναικὸς καὶ χείρονος μέγα χάσμα ἐστὶ, κἂν καὶ ἴσην ἔχουσι τὴν ὁμωνυμίαν· ἀμφότεραι γὰρ γυναῖκες καλοῦνται καὶ εἰσίν· ἀλλ' ἡ μὲν θηρίῳ ἔοικε πολυμόρφῳ καὶ πολυκεφάλῳ, οἷον εἰπεῖν τῷ τῆς ὕδρας, ἡ δὲ λίθῳ πολυτελεῖ καὶ ἀσυγκρίτῳ. Οθεν καὶ ἀπὸ τῆς πονηρίας αὐτῶν πολλοὶ ἀδίκως ἐφθάρησαν· ὥσπερ δὴ συνέβη γενέσθαι καὶ εἰς τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου γυναῖκα διὰ τὴν τῆς γραὸς πονηρίαν. Πρόσεχε οὖν σεαυτῷ, ὦ βασιλεῦ. »

Τούτων ἀκούσας, ὁ Κῦρος διεκώλυσε τὸν τοῦ παιδὸς φόνον.

Η δὲ τοῦ βασιλέως ἐκείνη παλλακὴ, ταῦτα μαθοῦσα, πάλιν εἰσέρχεται πρὸς αὐτὸν κατὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν, καὶ μετὰ δακρύων πολλῶν αὐτῷ ἔλεγεν ὅτι, « Θαῤῥῶ, ὦ βασιλεῦ, ὡς τοιαύτην μοι δίκην κατὰ τῶνδε σου τῶν φιλοσόφων καὶ τάχα συμβούλων ὡς ὁ θεὸς ποιήσειεν, ὥσπερ κατά τινος λέοντος καὶ πιθήκου πεποιηκέναι λέγεται. » Καὶ ὁ βασιλεύς· « Καὶ πῶς ἐγένετο κατ' ἐκεῖνα τὰ ζῶα; » Η δὲ ἀπεκρίνατο·

« Ην τις λαὸς καὶ πλῆθος πραγματευτῶν ἀπερχόμενον ἐπί τινα πραγματείαν. Ησαν δὲ ἐν ἐκείνοις καὶ μουλάρια πολλά. Νυκτὸς δὲ καταλαβούσης ἔφθασαν εἰς ξενοδοχεῖον, κἀκεῖ ἀνέπεσον κοιμηθῆναι· καὶ τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἐπελάθοντο σφαλίσαι. Καὶ κατὰ τὴν νύκτα εἰσῆλθε λέων εἰς τὸ πανδοχεῖον, καὶ μέσον τῶν μουλαρίων ἀνέπεσε, μηδεμίαν ταραχὴν ποιησάμενος· καὶ οὐδεὶς τῶν πραγματευτῶν κατενόησε. Μετὰ δέ τινα ὥραν εἰσῆλθέ τις κλέπτης εἰς τὸ πανδοχεῖον κλέψαι ἐκ τῶν μουλαρίων, καὶ δὴ, σκοτείας οὔ-

σης, μὴ βλέπων, ἐψηλάφα τὸ πατερὸν τῶν ὑποζυγίων, καὶ λεληθότως τοῦ λέοντος ἥψατο. Καὶ παχὺν τοῦτον κατανοήσας ὡς μουλάριον, ἐκάθισεν ἐπάνω αὐτοῦ. Εξερχομένου δὲ τοῦ κλέπτου ἐπάνω τοῦ λέοντος, ὁ λέων καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν· « Αληθῶς οὗτος ἐςὶν ὁ δαίμων, ὃν λέγουσι τῆς « νυκτὸς εἶναι φύλακα· διὸ καὶ ἐπάνω μου κα« θέσθη. » Καὶ ταῦτα λέγων ὁ λέων καθ' ἑαυτὸν ἐφοβεῖτο τὸν κλέπτην. Καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς τὸν κλέπτην βαςάζων ἐπορεύετο. Ο δὲ κλέπτης, ἐπιγνοὺς ἐπικαθέζεσθαι λέοντι, ἐφοβήθη, μή πως αὐτὸν διασχίσει καὶ τροφὴν ἰδίαν ποιήσεται. Πρωίας δὲ γενομένης, ἔτυχεν ὁ λέων ὑποκάτω δένδρου διέρχεσθαι, καὶ διὰ συντόμων ὁ κλέπτης, ἐκτείνας τὴν δεξιὰν, τοῖς τοῦ δένδρου κλάδοις ἑαυτὸν ἐκρέμασε, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ δένδρον τὸν τοῦ λέοντος κίνδυνον διέφυγε. Καὶ ὁ λέων πάλιν, ὡς ὁ φύλακα τῆς νυκτὸς φοβούμενος, συναπῆλθε σπουδῇ ὅπου καὶ ὁ πίθηξ αὐτῷ συναντᾷ. Καὶ ἠρώτησε τὸν λέοντα· « Τί οὕτως » ὑπάρχεις φοβούμενος καὶ τρέμων; » Ο δὲ

λέων ἀπεκρίνατο· « Ο τῆς νυκτὸς φύλαξ λεγόμε-
« νος, ἐμὲ πιάσας, ὅλην τὴν νύκτα, ἐπάνω μου
« φερόμενος, ἔσυρέ με. » Καὶ ὁ πίθηξ « Ποῦ
« ἐςὶν ἐκεῖνος; » ἔφη. Καὶ ὁ λέων· « Επάνω τοῦ
« δένδρου ἐκάθισεν, τοῦ ἡμῶν ἔμπροσθεν ὄντος. »
Ο δὲ πίθηξ εὐθὺς ἐπ' ἐκεῖνο τὸ δένδρον ἀπῆλθε·
καὶ ὁ λέων μακρὰν ἵςατο βλέπων τί ἄρα γένηται.
Τοῦ μέντοι πίθηκος τοῦ δένδρου ἐπαναβάντος,
ὁ κλέπτης ὁμοῦ ἐφοβήθη τοὺς δύο, καὶ, ὑπὸ τοῦ
φόβου τῶν δύο ζώων ἀγωνιζόμενος, εἰς τὴν σχι-
σμάδα τοῦ δένδρου εἰσῆλθε. Ο δὲ πίθηξ τῇ χειρὶ
τὸν λέοντα ἔνευε τοῦ ἐλθεῖν καὶ ἀποκτεῖναι τὸν
ἄνδρα. Ελθὼν τοίνυν ὁ λέων ἐκεῖσε, ἵςατο κάτω
τοῦ δένδρου. Ο δὲ πίθηξ ὑπῆρχεν ἔχων ὄρχεις
λίαν μεγάλους. Καὶ ὁ ἀνὴρ, ὡς εἶδεν αὐτοὺς,
ὀλίγον θάρσος ἀνέλαβε· καὶ ἐξαίφνης σφικτῶς
πιάσας τοὺς ὄρχεις τοῦ πίθηκος ἔδησε. Καὶ ἅμα
ὁ πίθηξ ἀπέθανε πεσὼν κάτω. Καὶ ὁ λέων, ἰδὼν
αὐτὸν πεσόντα νεκρὸν, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν· « Αλη-
« θῶς, ὡς ὁ τῇ νυκτὶ ἐμὲ σύρων φύλαξ, αὐτὸς
« καὶ τοῦτον ἀπέκτεινε. » Καὶ συντόμως ἔφυ-

γεν. Οὕτως ὁ ἀνὴρ τὰ δύο ζῶα νικήσας ἠλευθερώθη. Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον θαῤῥῶ κἀγὼ, βασιλεῦ, εἰς τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ, ὅτι δώσει κἀμοὶ νικῆσαι τοὺς φιλοσόφους, ὅτιπερ μέσον σοῦ καὶ ἐμοῦ τοσαύτην ἔθηκαν σύγχυσιν. Τοῦτο δὲ ἐγὼ ἀπὸ θεοῦ δέομαι δοθῆναί μοι, ἐὰν μὴ σύγε, ὦ βασιλεῦ, ἐκδικήσῃς ἐφ' οἷς ἔργοις ἠναγκάσθην ὑβρισθῆναι παρὰ τοῦ υἱοῦ σου. »

Τούτοις πάλιν τοῖς λόγοις ὁ βασιλεὺς τρωθεὶς τὴν καρδίαν ὥρισε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀποκτανθῆναι πάλιν.

Καὶ ὁ τοῦ βασιλέως ἕκτος σύμβουλος καὶ φιλόσοφος, τὴν τοιαύτην μαθὼν ἀπόφασιν, πρὸς τὸν βασιλέα εἰσέρχεται ὥρᾳ ἕκτῃ, καὶ προσκυνήσας, « Ζῆθι, βασιλεῦ, » ἔφη, « εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπὶ μακροὺς χρόνους ἡ ἐξουσία σου διαμένοιε. Γινώσκειν δέ σου τὸ κράτος δουλοπρεπῶς ἀξιῶ, ὅτι, ἐὰν μηδόλως ἔτυχεν υἱὸν ἔχειν σε, ἔδει μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ θερμῆς καρδίας καὶ ἐπιμόνου παρακλήσεως παρακαλεῖν τὸν θεὸν τοῦ δοῦναί σοι παιδίον, ὡς ἔχειν

τοῦτο κληρονόμον καὶ διάδοχον τοῦ κράτους σου · νῦν δὲ, παῖδα ἔχων, πειρᾶσαι τοῦτον φονεῦσαι συμβουλῇ κακογνώμου γυναικὸς, καὶ ταῦτα μὴ γινώσκων εἴτε αἴτιός ἐστιν ὁ παῖς θανάτου, εἴτε μή. Καὶ, ἐὰν τοῦτο ὃ λέγεις ἀνεξετάστως γένηται, ἐς ὕστερον σὺ θανατηφόρον ἐπιλήψῃ τὴν λύπην, ὥστε σχεδὸν ὑπὸ τῆς λύπης ἑαυτὸν διαχειρίσεις· ἀλλὰ καὶ γενήσεταί σοι ὥσπερ δή τινι συνέβη περιστερᾷ.

« Λέγεται γὰρ περὶ ἐκείνης ὅτιπερ κατῴκει πλησίον τῶν χωραφίων. Καὶ, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ θέρους ἐκείνων τῶν χωραφίων, ὑπῆρχεν ἡ περιστερὰ ἀκολουθοῦσα ὄπισθεν τῶν θεριστῶν, συνάγουσα τὸν σῖτον καὶ ἐσθίουσα. Ὡς δὲ ἐχόρτανε, τὸ περισσὸν σιτάριον ἐσύναξεν εἴς τινα τρύπαν τοῦ τοίχου. Μιᾷ γοῦν τῶν ἡμερῶν φέρουσα ἡ περιστερὰ κατὰ τὴν συνήθειαν σιτάριον, ἵνα θήσῃ καὶ αὐτὸ εἰς τὴν ὀπὴν ἐκείνην τοῦ τοίχου, ἐγένετο γεμίσαι τὴν τρύπαν · καὶ λέγει τὸ ἀρσενικὸν περιστέριν πρὸς τὸ θηλυκόν· « Πρόσεξον · μηδεὶς ἀφ' ἡμῶν προσεγγίσῃ

« τῷδε τῷ σίτῳ, ἕως ὁ τοῦ χειμῶνος ἔλθῃ
« καιρὸς, ὅταν οὐκ ἔστι ποσῶς σιτάριν εὑρεῖν.
« Τότε καὶ αἱ δύο ἀμφότεραι διατραφῶμεν ἐκ
« τοῦδε τοῦ σιταρίου. » Ἡ δὲ θήλεια πρὸς τὸ
ἀρσενικὸν εἶπε· « Καλῶς τοῦτο καὶ συμφερόν-
« τως μέσον ἡμῶν ἐφύλαξας τοῦτο, καὶ οὕτω
« ποιήσομεν ὡς εἶπας. » Καὶ ἔκτοτε αἱ περι-
στεραὶ ἔξω ἐβόσκοντο. Τοῦ δὲ ἡλίου λάμποντος
τῇ ὀπῇ ἐκείνῃ, ἐξηράνθη σφοδρῶς ὁ σίτος,
διότι χλωρὸς ἦν ὅτε συνήγετο. Καὶ δὴ ἐν μιᾷ
τῶν ἡμερῶν ἐλθοῦσα ἡ περιστερὰ, ἥτις ἔθηκε
τὸν σίτον, βλέπει τοὺς κόκκους ὀλίγους ὑπὸ τῆς
ξηρότητος, καὶ λέγει πρὸς τὴν θήλειαν· « Τί
« ἔνι τοῦτο ὃ θεωρῶ; Οὐκ εἶπόν σοι ἵνα μη-
« δεὶς ἡμῶν ἅψηται τούτου τοῦ σίτου; » Καὶ
ἡ ὁμόζυγος ἔφη· « Οὐχ ἡψάμην αὐτῶν οὐδ-
« όλως. » Ὁ δὲ ἄῤῥην, μηδαμῶς πιστεύσας
τὴν θήλειαν, περισσοτέρως ἄγριος ἦν, καὶ
ἰσχυρῶς κρούει ταύτην καὶ τῆς ζωῆς διακό-
πτει. Καὶ ἀπέμεινε μοναχὸς ὁ ἀρσενικός. Τοῦ
δὲ χειμῶνος ἐλθόντος, καὶ πολλῶν βροχῶν γε-

νομένων καὶ χιόνος κατενεχθείσης, πάλιν ὁ κεκρυμμένος σῖτος, τῇ τοῦ ἀέρος ὑγρότητι διανοτισθεὶς, ὅλην ἐκείνην τὴν θυρίδα ἐγέμοσεν ὡς τὸ πρότερον. Καὶ τοῦτο ἰδοῦσα ἡ περιστερὰ ἐνόησε τὴν αἰτίαν τῆς ἐλλείψεως καὶ τῆς ὕστερον τοῦ σίτου ἀναπληρώσεως, καὶ πικρῶς ἔκλαιε μεταμελόμενος ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς ὁμοζύγου· οὐδὲν δὲ ἀπὸ τῆς μεταμελείας ὠφελήθηκεν.

« Τὸν ἴσον τρόπον οὖν οἶδα, ὦ βασιλεῦ, ὅτι καὶ σὺ, ἐὰν τὸν υἱόν σου φονεύσῃς, ἐκ μόνης διαβολῆς τοῦ καταράτου γυναίου, καὶ ταῦτα μὴ γινώσκοντός σου εἰ ἐκεῖνος ταῖς ἀληθείαις κατάκριτος ὑπάρχει καὶ ἔνοχος θανάτου ἐστὶ, συμβήσεται καὶ τῷ σῷ κράτει ὡς ἐκείνῃ τῇ περιστερᾷ συμβέβηκε, καὶ τοῖς κέντροις τῆς μεταμελείας χαλεπῶς ἔσῃ κεντούμενος, καὶ οὐδεμία σοι ἀπὸ τούτου ὠφέλεια προσγενήσεται, ἀλλὰ μᾶλλον βλάβη πρὸς θάνατον. Καὶ ἄλλης δέ μου διηγήσεως ἄκουσον, ὦ βασιλεῦ, δηλοποιούσης σαφέστατα περὶ τῶν γυναικείων πραγμάτων, ἤγουν τῶν πανουργιῶν.

« Ανήρ τις ἦν γεωργός. Οὗτος οὖν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐξῆλθε τοῦ σπεῖραι τὸ χωράφιον αὐτοῦ. Η δὲ γυνὴ αὐτοῦ, ἑτοιμάσασα ἑψητὰ μαγειρεύματα καὶ ὄρνιθα καὶ μελίπηκτον ἔδεσμα, ἐν σπυρίδι ἐνθεῖσα, πρὸς τὸν ἄνδρα ἐκόμιζε. Συνέβη δὲ αὐτὴν πορευομένην διαβῆναι ἀπό τινος ξενοδοχείου, ἐν ᾧ ἦσαν ἄνθρωποι ὁδοιπόροι ἀναπαυόμενοι. Καὶ ὡς εἶδον τὴν γυναῖκα, ἐκράτησαν αὐτὴν, καὶ, ἔσω τοῦ ξενοδοχείου εἰσάξαντες, ἅπαντες συνεμίγησαν, καὶ τὰ βρώματα ἅπαντα ἔφαγον. Ολίγον δὲ ἀπὸ τὸ μελίπηκτον, ἤγουν τὴν μουστόπιτα, ἀφέντες, κατεσκεύασαν αὐτὸ εἰς εἶδος καὶ μορφὴν ἐλέφαντος, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν τῇ σπυρίδι, μὴ εἰδυίας ὅλως τῆς γυναικὸς περὶ τούτου· καὶ, τὴν σπυρίδα σκεπάσαντες, ἀφῆκαν αὐτὴν ἀπελθεῖν. Η δὲ λαβοῦσα τὴν σπυρίδα ὡς τὸ πρότερον σκεπασμένην, μὴ εἰδυῖα ὅτι κατέφαγον ἅπαντα, ἀπῆλθε πρὸς τὸν ἄνδρα φέρουσα ταῦτα. Ο δὲ, ἀποσκεπάσας τὴν σπυρίδα, οὐδὲν ἄλλο ἐν αὐτῇ βλέπει ἢ τὴν μου-

στόπιτα, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα φησίν· « Ω
« γύναι, τί τοῦτο; » Η δὲ θεασαμένη τοῦτο,
εὐθὺς τὸ ἐπ' αὐτῇ γεγονὸς πανούργως διαμη-
χανᾶται καὶ ψευδοτοποιεῖ, καὶ φησὶ πρὸς τὸν ἄν-
δρα· « Εδοξέ μοι ἐν ὕπνοις καθῆσθαί με ἐπάνω
« ἐλέφαντος, καὶ πεσοῦσα ἐκ τοῦ ἐλέφαντος συμ-
« πατηθῆναι τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. Εξυπνίσασα δὲ
« πολλῷ τῷ φόβῳ συνεκρατούμην, καὶ αὐτίκα
« ἀπῆλθον πρὸς ὀνειροκρίτην καὶ τὰ ὁραθέντα
« διηγησάμην. Καὶ ἐκεῖνος εὐθὺς τὸ ὄναρ διέ-
« λυσε, καὶ παρήγγειλέ μοι εἰπών· Πρέπει σε
« ποιῆσαι ὡς ἐλέφαντος μορφὴν ἐκ μέλιτος ἐζυ-
« μωμένην, καὶ τῷ ἀνδρί σου ἀπόδος φαγεῖν,
« ἵνα τὸ ὄναρ ἀκινδύνως διαλυθείη. Καὶ ἰδοὺ
« κατὰ τοὺς λόγους τοῦ ὀνειροκρίτου, ὡς βλέ-
« πεις, τοῦτο πεποίηκα. Σὺ δὲ, ὦ ἄνερ, λοι-
« πὸν προθυμότατα λάβε καὶ φάγε, ὡς ἂν μη-
« δείς ἐμοὶ γενήσεται κίνδυνος. » Ο δὲ ἀνὴρ
αὐτίκα τὴν μουστόπιταν ἔφαγε. Καὶ οὕτως ἡ
γυνὴ, τοιαύτην πρόφασιν ποιησαμένη, τὸ ἀν-
ύποπτον ἑαυτῇ, ὅσα ἔπαθε τῷ ἀνδρὶ κατασκευ-

ἀσασα, περιεποιήσατο· ὅλα γὰρ ὅσα ἔλεγεν ἡ γυνὴ χωρίς τινος ἀντιλογίας ἐπίστευεν ὁ ἀνήρ.

« Λοιπὸν οὖν, ὦ βασιλεῦ, καὶ αὐτὸς γίνωσκε τὸ ποικίλον τῶν πανουργιῶν τῶν φαύλων καὶ πονηρῶν γυναικῶν, καὶ ὅτι γε, εἴ τι ἂν βουληθῶσιν, ἑτοίμως ἔχουσι πονηρεύεσθαι καὶ κατασκευάζειν ἅπερ θελήσουσι. »

Τούτων πάλιν τῶν λόγων ἀκηκοὼς, ὁ Κῦρος προσέταξε μὴ φονευθῆναι τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἕκτην ἡμέραν σφόδρα καὶ μεγάλως ἡ γυνὴ, ὡς πολὺ κακὸν παθοῦσα, λελύπηται ἐπὶ τῷ τοῦ βασιλέως προστάγματι, καὶ καθ' ἑαυτὴν ἔλεγεν, ὡς, « Εἰ μὴ τὴν σήμερον ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς φονευθῇ, τῇ αὔριον πάντως τῷ αὐτοῦ πατρὶ λαλήσει, καὶ εὐθὺς διὰ τῆς πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ συντυχίας τὰ τῆς ἐμῆς κατασκευῆς πονηρὰ ἔργα φανερωθήσονται, καὶ τῷ θανάτῳ παραδοθήσομαι. Πρέπει λοιπὸν ἐμαυτὴν αὐτοχείρως φονεῦσαι· οὐδόλως γάρ τι ἄλλο τολμήσω εἰπεῖν τῷ βα-

σιλεῖ. » Ταῦτα ἐν ἑαυτῇ ἡ πονηρὰ γυνὴ βουλευσαμένη, καὶ τῷ φόβῳ δεινῶς ταραττομένη, πρῶτα μὲν συνέλεξε πάντα τὰ πράγματα αὐτῆς καὶ τοῖς συγγενέσι καὶ γείτοσι διεμοίρασεν· εἶτα παρακαλεῖ αὐτοὺς συνάξαι ξύλα ξηρὰ καὶ φρύγανα. Οἱ δέ γε συγγενεῖς καὶ γείτονες διὰ συντόμων ἐσώρευσαν τὴν ὕλην, καὶ μεγάλην ἀνῆψαν πυρκαϊάν. Ταύτης δὲ καιομένης ὥρμησεν ἡ γυνὴ ἑαυτὴν ἐμβαλεῖν τῇ καμίνῳ, ὅτι ὑπώπτευε τῇ ἐπαύριον ὃ μέλλει πείσεσθαι. Καὶ ἐπειδήπερ ἡ ἑβδόμη ἦλθεν, ἐν ᾗ ὁ παῖς λαλῆσαι τῷ βασιλεῖ ἔμελλε, διὰ τοῦτο ἡ γυνὴ ἠγωνίζετο, καὶ πολλαῖς μερίμναις τὴν καρδίαν ἐβάλλετο· ἐγίνωσκε γὰρ ἀκριβῶς ἡ παμπόνηρος ὅτι, ὁπότε ὁ παῖς λαλήσει τῷ πατρί, οὐ μόνον ἐντροπὴν λάβῃ, ἀλλὰ καὶ θανάτῳ παραδοθήσεται, διὰ τοὺς λόγους οὓς εἶπε πρὸς τὸν παῖδα αἰσχύνης γέμοντας καὶ ἐπιβουλῆς. Τοῦ γοῦν τοιούτου παραδόξου τῆς γυναικὸς κακοῦ βουλεύματος εἰς πολλὰ μέρη τοῦ κάστρου λεγομένου, καὶ ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων

βοωμένου, φθάνει ποτὲ καὶ εἰς τὰς τοῦ βασιλέως ἀκοάς· καὶ, συντόμως διαμηνύσας τὴν γυναῖκα, φησὶ πρὸς αὐτήν· « Διὰ ποίαν ἀφορμήν, ὦ γύναι, παραδίδεις σεαυτὴν τῷ πυρί; » Η δὲ εἶπεν ὅτι, « Οὐκ ἤκουσάς μου, μὴ εκδικήσας με ἀπὸ τοῦ παιδός σου, καὶ οὐκ ἐφόνευσας αὐτὸν ὡς ἔπρεπεν. » Καὶ ὁ βασιλεὺς, τοῖς λόγοις ὑπαχθεὶς, ὅρκους στερεοὺς αὐτῇ δέδωκεν, ὅτι χωρίς τινος ἀμφιβολίας τὸν υἱὸν φονεύσειεν. Η δὲ μιαρὰ παλλακὴ καὶ πόρνη, ἀποδεξαμένη τὸν λόγον, ἐκράτησεν ἑαυτὴν τοῦ τοιούτου ἐγχειρήματος τοῦ πυρός. Καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτίκα δέδωκε τὴν ἀπόφασιν μετ' ὀργῆς φονευθῆναι ἀνυπερθέτως τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Τῆς οὖν ἀναισχύντου καὶ ἀπανθρώπου καὶ ὠμοτάτης καὶ θηριώδους ἀποφάσεως ἐξελθούσης, ὁ τοῦ βασιλέως ἕβδομος καὶ φιλοσοφώτατος σύμβουλος ἀκούσας καὶ οἱ λοιποὶ ἕτεροι ἓξ, σφόδρα ἠγανάκτησαν ἀνιαθέντες ἐπὶ τῷ τοῦ βασιλέως υἱῷ, ὁρῶντες ἀναίτιον καὶ ὡς κακοῦργον κινδυνεύοντα. Καὶ ὁμοῦ ἐφίστανται

τῷ τοῦ βασιλέως σπεκούλατορι ἤδη τὴν σπάθην πρὸς τὴν σφαγὴν τοῦ παιδὸς ἑτοίμην φέροντι, παρακαλοῦντες ὀλίγον ἀκαρτερῆσαι τὸν τοῦ παιδὸς φόνον, ἕως ἂν ὁ τῶν συμβούλων καὶ φιλοσόφων ἕβδομος πρὸς τὸν βασιλέα εἰσέλθῃ, καὶ ἐξέλθῃ. Οὐ μόνον δὲ τὸν σπεκουλάτορα παρεκάλουν, ἀλλὰ καὶ δῶρα δεδώκασιν, ὅστις καὶ τοὺς τοιούτους ἐντραπεὶς ἄνδρας, ἤκουσε τὴν αὐτῶν παράκλησιν καὶ ἀνέμεινε.

Ο δὲ τῶν συμβούλων καὶ φιλοσόφων ἕβδομος, πρὸς τὸν βασιλέα ἐλθὼν, καὶ, κατὰ τὸ ἔθος, προσκυνήσας, « Ζῆθι, » ἔφη, « ὦ βασιλεῦ, εἰς τὸν αἰῶνα. » Καὶ φησί· « Γινώσκειν σου τὸ κράτος παρακαλῶ, ὅτι ἐξαίσιον πρᾶγμα καὶ ἔξω φύσεως καὶ ἀδικώτατον δοκιμάζεις ποιῆσαι, ὅτι σου τὸν υἱὸν μαχαίρας ἔργον γενέσθαι προσέταξας διὰ μικρὰν γυναικὸς ὑπόσχεσιν καὶ ὅρκον, οὕτως ἀνεξετάστως κρατηθεὶς καὶ ἀκούσας τῶν λόγων αὐτῆς, καὶ ταῦτα μὴ γινώσκοντός σου κἂν ἀληθῆ, κἂν ψευδῆ τὰ λεγόμενα κατ' αὐτοῦ. Ηκουσα δὲ καὶ

τοῦτο, ὡς, διὰ πολλῶν εὐχῶν καὶ νηστειῶν, ἔτι γε μὴν καὶ ἐλεημοσυνῶν, ἀπὸ θεοῦ ἡ τούτου μήτηρ τὸν παῖδα ἐξαιτήσατο· ὃν γοῦν ὁ θεὸς διπλῶς σοι δέδωκε, κατὰ τὴν φύσιν, καὶ τὰς τῆς δεσποίνης ἱκεσίας, διὰ ῥῆμα γυναικὸς ἀνεξέταστον θανάτῳ αὐτὸν παραδίδως; Ἀλλ' ὅμως μου ἱκετεύω ἀκοῦσαί μου τῶν ῥημάτων τουτωνί·

« Ἀνήρ τις δαιμόνιον εἶχε, μαντευόμενος καὶ λέγων ὅσα ἐρωτοῦσαν αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι· ὅστις δαίμων ἐκαλεῖτο Πνεῦμα Πύθωνος. Τάχα δὲ λέγων οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ δαίμονος συνῆγε κέρδη πολλά. Οὐ μόνον δὲ προέλεγεν, ἀλλ', ὑπὸ τῆς μαντείας, καὶ ἰατρικὴν ἐγνώριζε. Λοιπὸν εἴ τις ἄνθρωπος ἠρώτα αὐτὸν περὶ ἀφανῶν πραγμάτων, τὰς ἀπολογίας ἑτοίμως ἀπέδιδε. Οὗτος οὖν ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τῆς τοιαύτης μεταχειρίσεως ἐπεσώρευε χρήματα πολλά. Μιᾷ γοῦν τῶν ἡμερῶν τὸ κατοικοῦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ Πνεῦμα εἶπεν ὡς, « Ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπέρ-
« χομαι ἀπὸ σοῦ, καὶ πλέον οὐκ ἔχεις μέ.

« Πλὴν, πρὸ τοῦ ἐξελθεῖν με ἀπὸ σοῦ, λόγους « τρεῖς παραγγέλλω σοι· καὶ οἷον ἂν τῶν « τριῶν λόγων ζητήσῃς παρὰ θεοῦ, εὐθὺς δο-« θήσεται. » Ταῦτα εἰπὼν ὁ δαίμων τῷ ἀνδρὶ ἐφανέρωσε καὶ τοὺς τρεῖς λόγους. Εἶτα μακρὰν διέβη τοῦ ἀνδρός. Καὶ ὁ ἄνθρωπος, τοῦ μαντικοῦ δαίμονος ἀπ' αὐτοῦ ἐξελθόντος, μετὰ λύπης ἦλθεν, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ εἰσέδυ. Ιδοῦσα δὲ αὐτὸν ἡ γυνὴ, « Τί οὕτως » ἔφησε, « σκυθρωπὸς καὶ ὠχρότατος γέγονας; » Καὶ ὁ ἀνὴρ ἀπεκρίνατο· « Ω γύναι, τὸ τοῦ Πύθωνος « ἐκεῖνο Πνεῦμα, δι' οὗ ἐμαντευόμην καὶ τὰς « ἰατρείας ἐποίουν, ἐξῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ τελείως· « καὶ διὰ τοῦτο πῶς δύναμαι ζῆν; παρ' ἐκείνου « γὰρ τοὺς λόγους ἐδιδασκόμην καὶ προέλε-« γον, καὶ εἶχον τὰ κέρδη. » Η δὲ γυνὴ, τῶν λόγων ἀκούσασα, κἀκείνη ἐλυπήθη. Ορῶν δὲ αὐτὴν ὁ ἀνὴρ πικρῶς κλαίουσαν, ἐπεχείρει παραμυθεῖσθαι αὐτὴν, καὶ λέγει πρὸς αὐτήν· « Μὴ λυποῦ, ὦ γύναι· τὸ γὰρ Πνεῦμα ἐκεῖνο « τρεῖς λόγους με παρήγγειλε, ὥστε, δι' ἐκεί-

« νων τῶν τριῶν λόγων, ὅπερ ἂν ἀπὸ τοῦ θεοῦ « ζητήσω, ἕξω ἀπὸ τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐφανέρωσέ « μοι ὅτι, ἅμα τοῦ ζητῆσαι ἐμὲ, γενήσεται. » Τούτοις τοῖς λόγοις ἡ γυνὴ καλοκαρδίσασα, « Ω ἄνερ, ἀρκετά σοι » ἔφη, « τὰ τρία λόγια « εἰς τὸ ἔμπροσθεν. » Ο δὲ ἀνὴρ πάλιν λέγει· « Τί οὖν συμβουλεύεις μοι αἰτήσασθαι ἐκ « θεοῦ; » Η δὲ γυνὴ, πονηροτάτη ὑπάρχουσα καὶ πρὸς ἀπρεπεῖς ὀρέξεις καὶ παραλόγους δεδουλωμένη, καὶ τὴν συνουσίαν ἀγαπῶσα, φησί· « Οἶδα, ὦ ἄνερ, ὡς καὶ σὺ « τοῦτο γνωρίζεις· οὐδὲν ἄλλο ἀγαπητικώτε- « ρον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐστὶ, ἢ μόνον τὸ κοι- « μᾶσθαι ἄνδρα μετὰ γυναικός. Ζήτησον οὖν « τὸν θεὸν πολλοὺς ὄρχεις γενέσθαι ἐν τῷ σώ- « ματί σου. » Ο δὲ ἄφρων ἐκεῖνος ἀνὴρ τὴν τοιαύτην ἅμα δέησιν ἐποιεῖτο, καὶ, ἅμα τῇ εὐχῇ αὐτοῦ, ὅλον τὸ σῶμα γέγονε μεστὸν καὶ νεφρῶν καὶ ὄρχεων· ἅπερ ἰδὼν ὁ ἄθλιος ἑαυτὸν ἐβδελύττετο, καὶ τὴν γυναῖκα ἰσχυρῶς τύπτει καὶ καθυβρίζει. Καὶ τοσοῦτον ἠγριώθη

κατ' ἐκείνης, ὡς βουληθῆναι καὶ αὐτὴν ἀποκτεῖναι, λέγων πρὸς αὐτήν· « Αὕτη σου ἐστὶν ἡ « καλὴ συμβουλὴ, ὦ κατάρατον γύναιον, ἡ φέ- « ρουσα ἡμῖν κέρδος; Οὐκ ἐνετράπης αὐτὴν τὴν « πονηρὰν βουλὴν καὶ αἰσχύνης γέμουσαν βου- « λεύσασθαί με; » Η δὲ πρὸς αὐτὸν ἀντέφησε· « Τί τοσοῦτον ὀργίζεσαι, ἄνθρωπε; μηδὲν τα- « ραχθῇς ἢ λυπηθῇς περὶ τούτου· ἕτεροι γὰρ « δύο λόγοι ἀπεμείνασι. Καὶ παρακάλεσον τὸν « θεὸν διὰ τοῦ ἑνὸς ῥήματος τοὺς ἰθυφάλλους « τούσδε ἀπὸ σοῦ διαβῆναι. » Καὶ ἅμα, τῇ συζύγῳ πεισθεὶς, αἰτεῖται παρὰ θεοῦ, καὶ ἐλευθερώθη τῶν ὄρχεων· ἔχασε δὲ μετὰ τούτων καὶ ἅπερ εἶχεν ἀπὸ γενέσεως. Εὐθὺς οὖν ὁ ἀνὴρ πάλιν ἀπὸ τῆς λύπης ἐπὶ πλέον κατὰ τῆς γυναικὸς ἀγριοῦται, καὶ δοκιμὴν ποιεῖται τοῦ θανατῶσαι αὐτήν. Η δὲ φησί· « Διὰ τί ὁρμᾷς « θανατῶσαί με; Μηδὲν γὰρ ἐπὶ τῷ γενομένῳ « νῦν λυποῦ· εἷς γὰρ ἔτι λόγος σοι ἀπέμεινε. « Καὶ ζήτησον τὸν θεὸν τοὺς ἀπὸ γεννήσεως « σου ὄρχεις λαβεῖν. » Ο δὲ τοῦτο ζητήσας μόλις ἔτυχε τοῦ ζητήματος.

« Βλέπε οὖν, ὦ βασιλεῦ, ὁποῖα ἔργα τῷ ἀνδρὶ ἐκείνῳ συμβέβηκε, διότι ἀσυλλογίστως τῇ πονηρᾷ βουλῇ τῆς γυναικὸς ὁ μάταιος ἐπίστευε. Καὶ νῦν λοιπὸν μακροθύμησον, παρακαλῶ, καὶ μὴ σπούδαζε πρὸς τὸν ἄδικον τοῦ υἱοῦ σου φόνον, μηδὲ συναρπαγῇς τῇ τῆς γυναικὸς πονηρᾷ καὶ ἀναισχύντῳ συμβουλῇ · μᾶλλον γὰρ, ὅταν ὑπάρχῃ ἡ διαβάλλουσα γυνὴ καταπολὺ κακότροπος καὶ πρὸς φόνον ἐρεθίζουσα, φαίνεται ὅτι οὐ διὰ δίκαιόν τι συμβουλεύει καὶ ἐπαινετὸν, ἀλλὰ δι' ὄρεξιν καὶ μανίαν · καὶ διὰ τοῦτο οὐδαμῶς οὐδαμῇ πρέπει πιστεύειν αὐτήν. Ομως καὶ ἄλλης διηγήσεώς μου ἀκοῦσαι παρακαλῶ.

Ανήρ τις ὑπῆρχεν, ὃς ὤμοσεν εἰς ἑαυτὸν τοῦ μὴ καθίσαι εἰς ἕνα τόπον, ἢ εἰς παραδιαβασμοὺς ὡς νέος περιπατῆσαι, μηδὲ γυναῖκα λαβεῖν, ἕως ὅτου νὰ μάθῃ τὰς πονηρίας ὅλας καὶ τὰ τεχνάσματα τῶν κακῶν γυναικῶν. Καὶ, τὸν λογισμὸν τοῦτον ἔχων ἐν ἑαυτῷ, ἐξῆλθε τῆς ἰδίας πατρίδος, καὶ περιεπάτει

κατὰ πόλιν καὶ χώραν, μαθεῖν* σπουδάζων ἅπερ ἠβούλετο. Ἄλλος δέ τις ἄνθρωπος, ἐν τῇ ὁδοιπορίᾳ συναντήσας, ἠρώτησεν αὐτόν· καὶ ὡς ἤκουσεν αὐτὸν, ὅτι διὰ τῶν πονηριῶν τῶν γυναικῶν περιπατεῖ, μαθεῖν βουλόμενος τὰς πονηρίας, « Ὦ ἄνθρωπε, μάτην κοπιᾷς, » φησίν· « οὐ γὰρ δυνήσῃ τὰς τῶν γυναικῶν γνώμας « καὶ πονηρίας εὑρεῖν ἢ μαθεῖν. Εἰ δὲ θέ-« λεις μαθεῖν ὀλίγα τινὰ, ὡς ἀμετρήτων αὐ-« τῶν οὐσῶν, εὗρε τόπον τινὰ μοναξὸν, καὶ « σύναξε στάκτην ἢ κονιορτὸν τῆς γῆς πο-« λὺν, καὶ κάθισον ἐπάνω αὐτοῦ τεσσαρά-« κοντα ἡμέρας καὶ νύκτας ὁμοίως, ἐσθίων « καὶ πίνων ὀλίγον· καὶ τότε θέλεις δυνηθεῖν « εὑρεῖν τὰς πανουργίας τῶν γυναικῶν. » Ὁ δὲ νέος, τῶν λόγων τούτων ἀκούσας, ἐποίησε καθὼς ἐκεῖνος ἐδίδαξε, καὶ ἦν καθήμενος ἐπὶ σποδοῦ τρώγων ὀλίγα· καὶ ἐφ' ὅλαις τεσσαράκοντα ἡμέραις καὶ τεσσαράκοντα νύκταις ἀπεγράφετο τὰς τῶν γυναικῶν πανουργίας. Καὶ ὡς ἐτελέσθησαν αἱ ἡμέραι καὶ νύκται,

ὡς ὕστερον ἐφάνη αὐτῷ ὅτι οὐδεμίαν πονηρίαν τῶν γυναικῶν ἀφῆκεν ἄγραφον, ἔλαβε τὰς πονηρίας ἃς ἔγραψε, καὶ ἐστράφη εἰς τὸ σπίτιον αὐτοῦ. Καὶ ἐπανερχόμενος εὑρὼν χωρίον, ἔμεινε ἐκεῖ ἀναπαυθῆναι μικρόν. Εν τῷ χωρίῳ γοῦν ἐποίησέ τις τραπέζιν μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς. Μετὰ πάντων δὲ ἐκάλεσε καὶ τὸν ξένον· ὃς καὶ ἐλθὼν ἐκαθέσθη μετὰ τῶν λοιπῶν, μὴ ἐσθίων ὁμοίως ἐκείνοις τὰ ἐν τῇ τραπέζῃ. Οτε καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἔχων τὴν τράπεζαν· « Πόθεν εἶσαι; καὶ τίς εἶσαι, « ὦ φίλε; » Ο δὲ εἶπε· « Στρατοκόπος ὑπάρχω, « καθὼς ὁρᾷς, καὶ ἀπὸ μακροῦ τόπου ἦλθον « ἐνταῦθα. Καὶ γὰρ ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν πατρίδα « μου, ὅπως νὰ μάθω φρόνησιν, καὶ νὰ ἐγνωρίσω τὰ τῶν πονηρῶν γυναικῶν πονηρεύματα. » Τότε λέγει ὁ οἰκοδεσπότης πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα· « Ο ἄνθρωπος οὗτος ξένος « ἐστὶ τοῦ χωρίου ἡμῶν, καὶ οὐδόλως ἤκουσε « φαγεῖν εἰς τὴν τράπεζαν ἡμῶν· ἐξέβη γὰρ « ἀπὸ τῆς πατρίδος αὐτοῦ καὶ ὅλας τὰς χώρας

« περιεπάτησε, καὶ πάσας τὰς πονηρίας τῶν « γυναικῶν ἔμαθε καὶ ἔγραψεν. Ἀλλ' ἀνα« στᾶσα, γύναι, ᾠκονόμησον αὐτῷ ἰδίως τὰ « πρὸς τροφὴν αὐτοῦ, ὡς ἂν παρ' ἡμῖν οὗτος « ὁ ξένος μετὰ καλῆς φιλίας τραφῇ. » Ἡ δὲ γυνὴ πάντα ἐποίησε καθὼς ὁ ἀνὴρ ἐνετείλατο, καὶ τὸν ξένον εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἐνδότερον οἴκημα, καὶ παρέθηκε τράπεζαν μεστὴν τροφῶν. Εἶτα ἐπηρώτησεν αὐτὸν, λέγουσα· « Τί « ἐποίησας, ὦ ἄνθρωπε; γέγραφας πάσας τὰς « τῶν γυναικῶν πονηρίας; » Ὁ δὲ, « Ναὶ, » φησίν· « οὐδεμίαν πονηρίαν τῶν γυναικῶν, ἢ « ἐπιβουλὴν, ἢ κατασκευὴν κακὴν, ἄγραφον « ἀφῆκα. » Ἡ δὲ γυνὴ, τῶν λόγων τούτων ἀκούσασα, κατέλαβεν αὐτὸν εἶναι ἄγνωστον καὶ ματαιόφρονα· καὶ πρὸς αὐτὸν εἰρωνευομένη ἔλεγεν· « Ἐπειδὴ, ὡς λέγεις, ὦ ξένε, « πάντα τὰ πονηρεύματα ἔγραψες, ἀδύνατον « ἐστὶ γυναῖκα, ἐὰν καὶ ἐγὼ εἰμὶ, τεχνάσα« σθαί τι πρὸς σὲ πονηρὸν ἢ διὰ λόγου ἢ ἔργου· « πλὴν, ὡς ἐὰν λέγω σοι μιᾶς γυναικὸς ἔργον,

« ἄκουσον ἐὰν ἔχῃς γραμμένον τοῦτο. » Ο δὲ εἶπεν· « Εἰπέ. » Η δὲ γυνὴ ἔφη·

« Ην τις ἀνὴρ ἔχων γυναῖκα τιμίαν καὶ φρόνιμον, ὅςις ἀεὶ περισύρων τὰς γυναῖκας ὅλας ἐτύγχανεν. Η δὲ γυνὴ ἀντέλεγε τῷ ἀνδρί· « Μὴ « ὕβριζε πάσας, ἀλλὰ τὰς κακάς. » Ο δὲ ἀντέφησεν· « Ολας. » Η δέ, « Μὴ οὕτως λέγε, » φησίν, « ἐπείτοι γε οὐκ ἔτυχεν ἐμπλακῆναι ἐν « μιᾷ τούτων. » Ο δὲ λέγει· « Εἰ ἐτύγχανον ἐν « μιᾷ τούτων κακῇ, ἔμελλον αὐτὴν ῥινοτομῆ« σαι. » Πλησίον γὰρ τῷ οἰκήματι αὐτοῦ φιλονεικοῦσαι ἐτύγχανον αἱ γειτόνισσαι, καὶ οὗτος καθ' ἑαυτὸν ὕβριζεν αὐτάς. Η δὲ γυνὴ λέγει τῷ ἀνδρί· « Σήμερον τί ποιεῖς; » Ο δὲ λέγει· « Απέρχομαι εἰς τὸ χωράφιον· καὶ σὺ ἀργὰ « μαγείρευσόν τι, καὶ φέρε μοι ἔξω νὰ φάγω. » Η δὲ ἀπελθοῦσα εὗρε ὀψάρια κατὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἠγόρασε. Καὶ τὸ μὲν μαγέρευμα μετὰ τοῦ τζουκαλίου ἐκόμισε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς φαγεῖν. Αὕτη ςρεφομένη πρὸς τὸ ὀσπίτιον ῥίπτει κατὰ τὴν τοῦ ἀρότρου σκαφὴν ἓν γυλλάριον, ἀλλαχοῦ δὲ δύο,

ἕως ὅτου ἔῤῥιψεν ὅλα. Καὶ ὁ ἀνὴρ, τῆς γυναικὸς διαβάσης, ἐρχόμενος μετὰ τῶν βοῶν ἀροτριᾷν, εὑρίσκει τὰ ὀψάρια ἐῤῥιμμένα, ποῦ μὲν δύο, ποῦ δὲ τρία, καὶ ἐσύναξεν αὐτά. Καὶ ἀργὰ σχολάσας ἄπεισιν εἰς τὴν οἰκίαν. Καὶ λέγει τῇ γυναικί· « Οὐκ ἐποίησάς τι, ὥςε φαγεῖν ἡμᾶς « ὀψέ; » Η δὲ, « Μὴ ἔχουσά τι » εἶπεν, ἢ κρέ« ας, ἢ ὀψάρια, ἢ ἄλλο τι, οὐκ ἐμαγείρευσα. » Καὶ ὃς φησίν· « Ιδοὺ ὀψάρια, ἃ εὗρον ἐν τῷ « χωραφίῳ, καὶ ἔψησον αὐτά. » Η δὲ ἀκούσασα, τὰ μὲν ὀψάρια λαβοῦσα, ἔκρυψε· τράπεζαν δὲ θεῖσα, λέγει ὁ ἀνήρ· « Τὰ ὀψάρια ποῦ; » Η δὲ, « Ποῖα ὀψάρια; » φησί. Ο δὲ λέγει· « Μωρὴ, « οὐκ ἔφερά σοι ἀρτίως ὀψάρια, ἃ εὗρον εἰς τὸ « χωράφιν. » Η δὲ ἅμα, ταῖς ὄνυξι σπαράξασα τὰς παρειὰς, ἐβόησε· « Ακούσατε, γείτο« νες. » Καὶ τῶν γειτόνων συναχθέντων λέγει ἡ γυνή· « Ακούσατε, ἄρχοντες· ὀψάρια γυλλά« ρια λέγει μοι ἑψῆσαι ἃ ἔφερεν ἀπὸ τὸ χωρά« φιον. » Καὶ οἱ ἄνθρωποι συναχθέντες λέγουσι τῷ ἀνθρώπῳ· « Τί λέγεις; ἐν τῷ ἀγρῷ ὀψάρια

« εὑρίσκονται; » Ο δὲ λέγει· « Αὐθέντες καὶ « ἀδελφοὶ, ἐγὼ εὗρον αὐτὰ ἐκεῖσε· πῶς δὲ εὑ- « ρέθησαν οὐκ οἶδα. » Τότε τῆς γυναικὸς βοώ- σης ὅτι, « Δαιμόνιον ἔχει οὗτος, » οἱ γείτονες ἐν ποσὶ καὶ χερσὶ πέδαις σιδηραῖς ἔβαλον, καὶ ὅλην τὴν νύκταν ὁ δειλαῖος ἔλεγε· « Καὶ οὐχ « εὗρον τὰ γυλλάρια καὶ κομίσας δέδωκα τῇ κυνὶ ταύτῃ, εἰπὼν, Εψησον αὐτά; κατὰ τί δὲ « ἐσιδέρωσάν με; » Τῆς δὲ πάλιν βοώσης, καὶ ἡμέρας ἐπιγενομένης, παραγίνονται οἱ γείτονες ἐρωτῶντες· « Τί γέγονας; » Ο δὲ καὶ αὖθις τὴν ἀλήθειαν ὁ ἄτυχος ἔλεγε. Τῆς δὲ γυναικὸς βοώ- σης ὅτι, « Δαιμόνιον ἔχει, » οἱ ἄνθρωποι ῥαδίως ἐπίςευον τὴν γυναῖκα, καὶ ἔλεγον· « Αληθῶς ὁ « ἄνθρωπος ἔπαθέ τι. » Μετὰ δὲ τρίτην ἡμέραν λέγει ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί· « Πεινᾷς, ἵνα σοι δώσω « τι φαγεῖν; » Ο δὲ λέγει· « Ναί· καὶ τί ἔχεις « δοῦναι μοι φαγεῖν; » Η δέ· « Οψάρια τηγά- « νου. » Ο δέ· « Καλῶς εἶπας, ὦ γύναι· ἅ σοι « ἐκόμισα ὀψάρια ἀπὸ τὸ χωράφιν, ταῦτα εἰσί; » Καὶ ἅμα ἡ γυνή· « Αρχοντες χριςιανοὶ, ἀκόμη

« τὸ δαιμόνιον κατέχει τοῦτον, καὶ πάλιν ὀψά-
« ρια λέγει. » Τοῦ δὲ εἰπόντος, « Οὐκ ἔτι τὸν
« λόγον εἴπω τοῦτον, » ἡ γυνὴ ἔδωκεν αὐτῷ
(καὶ ἔφαγεν ἀπὸ τῶν ὀψαρίων) μὴ εἰπόντι λό-
γον περὶ τούτου. Ὕστερον δὲ λέγει τῇ γυναικὶ,
« Λύσον με. » Η δὲ λέγει· « Μὴ ὀψαρίων μέ-
« μνησαι; » Ο δὲ λέγει· « Οὐκ οἶδα τί λέγεις. »
Τότε ἔλυσεν αὐτὸν, καὶ λέγει· « Ω ἄνερ, ὅσα
« εἶπας καλῶς εἶπας· ἀλλὰ, διότι ὕβριζες οὐχὶ
« τὰς κακὰς γυναῖκας μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς κα-
« λὰς, κἀγὼ σοι εἶπον, Σιώπα, σὺ δὲ εἶπας,
« Αν εἶχον ἐγὼ τοιαύτην πονηρὰν γυναῖκα,
« ἔμελλον αὐτὴν ἀνελεῖν, διὰ τοῦτό σοι ἐποίησα
« ὅσα εἶδες· καὶ μηκέτι καυχᾶσαι περιγενέσθαι
« τῶν γυναικῶν. »

« Τούτοις οὖν τοῖς λόγοις προσέθηκε τῷ ξένῳ,
καὶ λέγει αὐτῷ· « Τὸν ἐμὸν ἄνδρα βλέπεις, ὦ
« ξένε, κατὰ πολὺ γηραιὸν ὄντα κἀμὲ πάλιν
« νέαν καὶ εὔμορφον· καὶ τὴν τῶν ἀνδρῶν ὁμι-
« λίαν ἀγαπῶ πολλὰ, σὲ δὲ νέον ὄντα καὶ δυνά-
« μενον τὴν ἐπιθυμίαν μου χορτάσαι. Ο ἀνὴρ

« μου ἐςὶν ἔξω μετὰ τῶν φίλων· καὶ σὺ ἀναςὰς « πλήρωσον τὴν ἐπιθυμίαν μου. » Ο δὲ ξένος ἐκεῖνος ἀπατηθεὶς ἔλυε τὴν ζώνην τοῦ βρακίου τοῦ ἀναβῆναι τῇ κλίνῃ. Ως γοῦν εἶδεν ἡ γυνὴ τὸ πρὸς συνουσίαν σύντομον τοῦ ξένου, ἅμα βαλοῦσα τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν, τὴν κόμην ἐσπάραττε, βοῶσα· « Βαβαί! ὀττοτί! » Καὶ τότε οἱ ἐν τῷ χωρίῳ οἰκοῦντες προσέδραμον καὶ οἱ καλεσμένοι. Ο δὲ ξένος, αὐτὴν βοῶσαν εἰδὼς καὶ τὸ πλῆθος εἰσρέον εἰς τὸν οἶκον, πάλιν ἐκάθισεν ἔμπροσθεν τῆς κειμένης αὐτῷ τραπέζης, φόβῳ συνεχόμενος πολλῷ καὶ μὴ ἔχων τι διαπράξασθαι. Οἱ δὲ γεωργοὶ εἰσελθόντες λέγουσι τῇ γυναικί· « Πῶς ἔπαθες; καὶ τίς ἡ αἰτία « τῆς τοσαύτης σου βοῆς; » Η δὲ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν· « Οὗτος ὁ ξένος, ὁ παρ' ἡμῶν φιλοφρο« νούμενος, ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐσθίων, ὑπό τι« νὸς θρύματος ψίχας τὸν λαιμὸν ἐκρατήθη κα« κῶς, καὶ παρὰ μικρὸν ἐκινδύνευε πνιγῆναι· ἐγὼ « δὲ, ἐξαίφνης ἰδοῦσα τὸ συμβὰν, καὶ δειλιάσασα « τὸν θάνατον τοῦ ξένου, οὕτως, ὡς ἠκούσατέ

« μου, ἐβόησα. Νῦν δὲ ἡ τοῦ θεοῦ βοήθεια προ-
« φθάσασα ἠλευθέρωσεν αὐτὸν τῆς ἀνάγκης τοῦ
« πνιγμοῦ, αὐτῷ τὴν ὑγείαν χαρισαμένη. »
Ταῦτα τῆς γυναικὸς εἰπούσης ἅπαντες διέβη-
σαν. Η δὲ γυνὴ ἐκείνη, πλησιάσασα τῷ ξένῳ,
λέγει πρὸς αὐτόν· « Αρα ὅσον σοι διηγησάμην,
« καὶ ὅσον ἄρτι ἐποίησα, ἔχεις γεγραμμένον; »
Ο δὲ ξένος, « Οὐδαμῶς, » ἔφη. Η δὲ πρὸς αὐ-
τόν· « Μάτην λοιπὸν, ὦ ἄνθρωπε, τοὺς τοσού-
« τους κόπους καὶ τὰς ἐξόδους ἐποίησας· πολλὰ
« γὰρ σπουδάσας οὐδὲν ἐποίησας, καὶ τὰς τῶν
« γυναικῶν μηχανουργίας οὔπω κατενόησας. »
Ο δὲ, ἅμα τῷ λόγῳ ἐκείνης ἀναστὰς, καὶ τὰ
γεγραμμένα παρ' αὐτοῦ τῶν γυναικῶν λαβὼν,
τῷ πυρὶ ἐνέβαλε, καὶ θαυμάζων ἔλεγεν· « Ως
« οὐδεὶς ἀνθρώπων γνωρίσαι δύναται τὰ τῶν
« γυναικῶν πανουργεύματα! » Μετὰ δὲ ταῦτα
διαπορήσας, καὶ μὴ ἔχων τι διαπράξασθαι,
οὐ προσέθηκε ζητῆσαι πλέον τὰ γυναικεῖα κακά.
Καὶ οὕτως εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα ὑπέστρεψε,
καὶ ἁπλῶς γυναῖκα ἔγημεν.

« Ἀπὸ τούτων γοῦν, ὦ βασιλεῦ, τῶν ἐξηγηθέντων τῷ κράτει σου παρὰ τῆς ἐμῆς οὐθενότητος καὶ εὐτελείας γνῶθι ἀκριβῶς ὡς ἀτελείωτος ἐςὶν ἡ τῶν γυναικῶν πονηρία, καὶ μὴ οὕτως ἁπλῶς καὶ ἀνεξετάςως ὑπακούσῃς πρὸς τὸν τοῦ υἱοῦ σου φόνον, διὰ μόνην ἄκαιρον καὶ μανιώδη γυναικὸς κατηγορίαν. Εἰ γὰρ τὸν σὸν παῖδα φονεύσεις, τίς ἄρα ἐςὶν ὁ τῆς σῆς βασιλείας διάδοχος, καὶ κληρονόμος τοῦ γένους σου καὶ τῆς ἀρχῆς; μὴ ἡ κακὴ σύμβουλος γυνὴ τὴν σὴν ἀρχὴν καὶ βασιλείαν διαδέξεται; Καὶ τίς ἐςὶν ὁ θαῤῥήσας ἐπὶ τὸ σὸν κράτος ὥςε δουλεῦσαί σοι; καὶ, εἰ οὐ φθάσει ἀμοιβὰς παρὰ σοῦ λαβεῖν ἕνεκα ὧν σοι δεδούλευκε, παρὰ τίνος ἕξει τὰς ἀμοιβὰς, τοῦ υἱοῦ σου ἀδίκως παρὰ σοῦ φονευθέντος; ὅπερ καὶ εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην ὄνειδος ἔςαι σοι αἰώνιον. »

Τούτων ὁ Κῦρος τῶν λόγων καὶ παραδειγμάτων καὶ διηγήσεων παρὰ τοῦ ἑβδόμου συμβούλου καὶ φιλοσόφου ἀκροασάμενος, τὰ σπλάγχνα μειλιχθεὶς, ἕνα τῶν αὐτοῦ δορυφόρων οἰκειότατον

δορυφόρον προσκαλεσάμενος, πρὸς τὸν σπεκουλάτορα ἔπεμψε, κελεύων μηδαμῶς ἀποκτεῖναι τὸν ἑαυτοῦ υἱόν.

Εἶτα τῆς ὀγδόης ἐπιςάσης ἡμέρας λύεται μὲν τοῦ τῆς σιωπῆς δεσμοῦ ἡ τοῦ παιδὸς γλῶσσα. Καὶ, ἀρξάμενος λαλεῖν, λέγει πρός τινα γυναῖκα ἱςαμένην ἔμπροσθεν αὐτοῦ· « Συντόμως ἀπελ-« θοῦσα, ὦ γύναι, κάλεσόν μοι τὸν πρῶτον τοῦ « πατρός μου σύμβουλον καὶ φιλόσοφον. » Η δὲ, πρὸς τὸν φιλόσοφον ἄνδρα τῶν ἄλλων διαφορώτατον ἀπελθοῦσα, λέγει τῷ ἀνδρὶ ὡς, « Ο τοῦ « βασιλέως υἱὸς μηνύει σε πρὸς αὐτὸν παραγε-« νέσθαι. » Ο δὲ φιλόσοφος δρομαίως πρὸς αὐτὸν παραγίνεται, καὶ τοῦτον ἀσμένως ἐναγκαλισάμενος ἠσπάσατο. Καὶ ὁ παῖς ἅμα τῷ φιλοσόφῳ ἐφανέρωσε τὴν αἰτίαν, δι' ἣν τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ἦν σιωπῶν, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἡ παλλακὴ τοῦ βασιλέως εἶπε πρὸς αὐτὸν, καὶ προσέθηκε λέγων καὶ τοῦτο, ὅτι, « Μεγάλας καὶ πολλὰς χάριτας τῷ θεῷ καὶ ὑμῖν, ὅτι με ἀδίκου θανάτου τὸν ἀναίτιον ἐλυτρώσασθε, καὶ τῶν κατασκευῶν

τῆς μιαρᾶς γυναικὸς, ἃς ἐποιεῖτο πρὸς τὸν πατέρα μου, ἐξηρπάσατε. Ἀλλὰ νῦν, φίλων πιςῶν ἀληθέςατε, πορεύθητι πρὸς τὸν πατέρα μου τὸν βασιλέα, καὶ ὅσα σοι εἶπον φανέρωσον πρὸ τοῦ τὸ μιαρὸν γύναιον εἰσελθεῖν καὶ τὰς ἀκοὰς τούτου διαφθεῖραι.» Καὶ ὁ φιλόσοφος· «Γίνωσκε, ὦ δέσποτα καὶ νεανία, ὡς καὶ ὁ σὸς διδάσκαλος, εὐθὺς τὸ ἀκοῦσαί σε φθέγξασθαι, πρὸς τὸν βασιλέα πορεύσεται.» Ἅμα τοίνυν τῷ λόγῳ μετὰ σπουδῆς ὁ φιλόσοφος ἧκε πρὸς βασιλέα, καὶ, συνήθως προσκυνήσας, «Ζῆθι, βασιλεῦ,» ἔφη, «εἰς τὸν αἰῶνα μετὰ τοῦ διαδόχου σου. Χαρᾶς ἥκω εὐαγγέλια κομίζων σοι σήμερον· ὁ γὰρ υἱός σου, τῶν σιωπῆς δεσμῶν λυθεὶς, ἄρτι ὡς ἀηδὼν λαλεῖν ἤρξατο, κἀμὲ πρὸς τὸ σὸν κράτος διέπεμψε ταῦτα διασαφῆσαι.» Ὁ δὲ βασιλεὺς, τούτων ἀκούσας τῶν λόγων, χαρᾶς ἀπείρου πλησθεὶς καὶ ὥσπερ ἄλλος ἐξ ἄλλου ὑφ' ἡδονῆς γενόμενος, πρῶτα μὲν δώροις ἐδεξιώσατο τὸν φιλόσοφον; εἶτα καὶ, δορυφόρους ςείλας, μετεκαλεῖτο τὸν παῖδα.

Ο δὲ παῖς παραγενόμενος τῷ πατρὶ προσεκύνησεν. Ο δὲ βασιλεὺς καὶ πατὴρ, τοῦ θρόνου ἀναςὰς ὑπὸ περιχαρίας, τῷ υἱῷ χαριέντως προσυπήντησε, καὶ τοῦτον ἀγκαλισάμενος ποθεινότατα ἠσπάζετο. Ο δὲ παῖς ἀνοίξας τὸ ςόμα χαίρειν τῷ πατρί τε καὶ βασιλεῖ προσεφθέγξατο. Ο δὲ πατὴρ, τῆς χειρὸς κρατήσας, συνεδριάζειν αὐτῷ ἐπὶ τῆς βασιλικῆς καθέδρας ἐκέλευσεν· εἶτα φησὶ πρὸς τὸν φίλτατον υἱόν· « Τίς ἐτύγχανεν, ὦ παιδίον ἐρασμιώτατον, αἰτία τῆς τοσαύτης σου σιωπῆς καὶ ἀφωνίας ἐπὶ ταῖς παρελθούσαις ἑπτὰ ἡμέραις; καὶ διὰ τί οὐδόλως ἐν αὐταῖς μοι λελάληκας, ὡς καὶ ἐμὲ ὑπὸ τῶν τῆς γυναικὸς ῥημάτων, διὰ τὴν σιωπὴν, ὑπαχθῆναί σε ἀνελεῖν; « Ο δὲ νέος τῷ βασιλεῖ καὶ πατρὶ ἀπεκρίνατο· « Ο θεὸς, ὦ βασιλεῦ, ὅστις ἐστὶ βοηθὸς ἀεὶ τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει, οὗτός με τῆς ἀδίκου σφαγῆς διεφύλαξεν. Οτι δὲ οὐκ ἐφθεγγόμην τῷ κράτει σου ἐπὶ ταῖς ῥηθείσαις ἡμέραις, γίνωσκε, δέσποτα, ὡς ὑπὸ τοῦ διδασκάλου μου Συντίπα παρηγγελμένος ἤμην τοῦ

μηδόλως ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν λόγον λαλῆσαι τινά· Ότι δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὕτη πρὸς τὴν σφαγήν μου τὸ κράτος σου παρεκίνει, γνωρίζω σοι, βασιλεῦ, καὶ περὶ τούτου ὡς, ὅταν ὁ καιρὸς τοῦ μαθήματός μου ἐπλήρωσε καὶ ὁ διδάσκαλος ἔπεμψέ με πρὸς σὲ, καὶ ἐλθὼν οὐκ ἐλάλουν σοι, παρέδωκάς με δὲ αὐτῇ, ἡ καὶ ἀπήγαγέ με εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς, καὶ, ἀρξαμένη λαλεῖν με, ἐφάνη ἀκόλαστος καὶ πόρνη, πρὸς συνουσίαν καὶ μίξιν ἑαυτῆς παρακινοῦσα· προῃρεῖτο γὰρ συγγενέσθαι μοι αὐτή· ἐγὼ γοῦν, τὸ ἀναιδὲς ἰδὼν τῆς γυναικὸς καὶ τὸ ἄπρεπον τοῦ λόγου ἀκούσας, καὶ κατ' αὐτῆς μεγάλως θυμωθεὶς, ἐπελαθόμην καὶ τῆς τοῦ διδασκάλου μου παραγγελίας διὰ τὴν ἄτακτον ὁρμὴν αὐτῆς, καὶ, λύσας τὴν σιωπὴν, εἶπον πρὸς αὐτὴν ἡμέρως καὶ προσηνῶς ὅτι, « Οὐκ ἀπολογήσομαι ὅσα μοι « λέγεις, ὦ γύναι, πρὸς σὲ, ἕως οὗ ἑπτὰ ἡμέ« ραι παρέλθωσιν ἀπὸ τῆς σήμερον, καὶ, τῶν « ἡμερῶν παρελθουσῶν ἀπολογήσομαί σοι τότε « καθὼς πρέπει σοι περὶ ὧν ἐλάλησας πρὸς ἐμέ. »

Ταῦτα οὖν, ὦ βασιλεῦ, τῇ γυναικὶ ἀπεκρίθηκα, μηδὲν ἕτερον πρὸς αὐτὴν εἰπὼν ἢ λαλήσας· ἀλλ' οὐδὲ ἄλλῳ τινὶ λελάληκα ἕως τῆς παρούσης ἡμέρας. Διότι γοῦν ἔγωγε οὐκ ἐποίησα ἅπερ ἡ γυνὴ ἠγάπα, ἐκείνη φοβηθεῖσα, καὶ ὑπολαβοῦσα ὅτι, δι' ἅ μοι εἶπεν, ἐὰν ἄρξωμαι λαλεῖν, κινδυνεῦσαι μέλλει, ἠγωνίζετο ἐντὸς τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν ἀπολέσαι με, καὶ τὸ σὸν κράτος πρὸς τὴν σφαγήν μου ἡ κακὴ καὶ δολία γυνὴ παρεκίνει. Αὕτη ἡ αἰτία τῆς σιωπῆς, δέσποτα, ἣν ἐδήλωσα τῇ σκηπτουχίᾳ σου. Τὸ λοιπὸν, ὦ βασιλεῦ, εἰ θέλει τὸ κράτος σου, ὁρισάτω ἐλθεῖν ἀρκετὸν ὄχλον καὶ λαὸν, καὶ πάντας τοὺς φιλοσόφους, ὅπως, ἀκουόντων αὐτῶν, ἐγὼ φανερώσω ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ βήματος ὅσα διδασκαλικῶς ὁ φιλόσοφος Συντίπας ἐδίδαξέ με. »

Τούτων τῶν ἐκ τοῦ υἱοῦ λόγων ἀκούσας, ὁ βασιλεὺς ἐπὶ πολὺ ἔχαιρε καὶ ἠγαλλιᾶτο. Καὶ προστάττει πάντας τοὺς φιλοσόφους καὶ ἁπλῶς τοὺς λόγου μετέχοντας, καὶ τοὺς αὐτοῦ μεγιστάνους καὶ ἄρχοντας παραγενέσθαι.

Καὶ δὴ, πάντων συνελθόντων καθὼς ὁ βασιλεὺς διωρίσατο, ἦλθε καὶ ὁ τοῦ παιδὸς διδάσκαλος, καὶ, μέχρις ἐδάφους προσκυνήσας, ἐκάθισεν. Οτε καὶ ὁ βασιλεὺς ἔφη αὐτῷ· « Ποῦ ἦσουν μέχρι τοῦ νῦν, ὦ σοφώτατε Συντίπα; ὅτι καὶ, διὰ τὸ σὲ μὴ φαίνεσθαι, παρὰ μικρὸν ἀπέκτεινον ἂν τὸν υἱόν μου. » Ο δὲ Συντίπας τῷ βασιλεῖ ἀπεκρίνατο· « Εγὼ, βασιλεῦ, τῷ υἱῷ σου παρήγγειλα ἐν ἡμέραις ἑπτὰ σιωπᾷν, διοτι, τὰ τῆς αὐτοῦ τύχης δι' ἀστρολογικῆς ἐρευνήσας μεθόδου, ἐγνώρισα εὑρὼν ὡς, εἰ ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν λαλήσει, θανάτῳ ὑποβληθείη. Διὰ τοῦτο ἐγὼ μακρὰν ἀπὸ τῆς βασιλείας σου ἐκρύβην, ἕως οὗ παρέλθῃ ἡ διορία αὕτη. Οθεν καὶ καλῶς πεποίηκε μηδόλως λαλήσας σοι ἐν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις. » Ο δὲ βασιλεὺς ἔφη· « Χάρις μεγίστη λοιπὸν τῷ θεῷ, ὅτι μου τὸν υἱὸν ἐκ τῆς ἀδίκου σφαγῆς διεφύλαξεν· εἰ γὰρ ὁ υἱός μου ἐφονεύετο παρ' ἐμοῦ, ἐκινδύνευεν ἐξαλειφθῆναι ἐκ γῆς τὸ ἐμὸν ὄνομα. »

Ταῦτα εἰπὼν, ὁ βασιλεὺς προσκαλεῖται τοὺς φιλοσόφους αὐτοῦ, καὶ, πλησιέστερον αὐτοῦ μετὰ τοῦ Συντίπα παραστησάμενος, τοῦ παιδὸς ἐκ δεξιῶν συγκαθέδρου ὑπάρχοντος, ἠρώτα τοὺς φιλοσόφους λέγων· « Εἴπατέ μοι νῦν, ὦ ἄνδρες· ἐὰν τὸν υἱόν μου ἐφόνευον ἐντὸς τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, τίνι τὸ αἴτιον τοῦ φόνου ἐπεγέγραπτο; ἐμοὶ, τῷ υἱῷ μου, ἢ τῇ γυναικί; »

Τότε οἱ τῶν φιλοσόφων τέσσαρες ἐγγίζουσι πλησίον τῷ βασιλεῖ. Καὶ ὁ εἷς ἀπ' αὐτῶν εἶπεν· « Ω βασιλεῦ, ὡς νομίζω ὅτι ἡ αἰτία τοῦ φόνου τοῦ Συντίπα ἦν· ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνος ἐγίνωσκεν ὡς, ἐὰν λαλήσῃ ὁ παῖς ἐντὸς τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, θανάτῳ ὑποπεσεῖται, διὰ τί οὐκ ἐκράτει μετ' αὐτοῦ τὸν υἱόν σου, ἀλλ' ἔπεμψέ σε αὐτόν; »

Καὶ ὁ δεύτερος ἀπεκρίνατο· « Οὐκ ἔστι τοῦτο εὐάρμοστον. Διότι οὐκ ἠδύνατο ὀλιγῶσαι ἢ πλεονάσαι τὸν καιρὸν ὃν συνεφώνησε τῷ βασιλεῖ, καὶ διὸ οὐκ ἦν δυνατὸν ψεύσασθαι αὐ-

τὸν, ἔπεμψε τὸν παῖδα πρὸς τὸν πατέρα κατὰ τὴν συμφωνίαν, ἑαυτὸν δὲ μακράν που ἀπέκρυψε. Λοιπὸν ἡ αἰτία οὐκ ἔστι τοῦ Συντίπα, ἀλλὰ μᾶλλον, ὅσον μοι δοκεῖ, τοῦ βασιλέως ἐστὶν ἡ αἰτία, τοῦ τὸν φόνον ὁρίσαντος φονευθῆναι. »

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ τρίτος ἔφη· « Οὐχ οὕτω μοι δοκεῖ τὸν βασιλέα αἴτιον εἶναι τοῦ φόνου· οὐδὲ γὰρ ὁ βασιλεὺς τοῦ πράγματος αἴτιος· ἀλλ', ὥσπερ οὐκ ἔστι λίθου ψυχρότερον, ἀλλ' οὐδ' ἐλαφρότερον ἴσχας τῆς ἐκ ξύλου γενομένης, πυρεκβολούμενα δὲ τοῦ λίθου μετὰ σιδήρου καὶ ἴσχας φλόγα γεννῶσιν, οὕτω καὶ ἄνθρωπος μετὰ γυναικὸς πεσὼν, κἂν πολλὰ ἐστὶ νοῶν, κἂν πολλὰ φρόνιμος, ἅμα τοῦ συμμιγῆναι ὁ τοιοῦτος ἢ τῇ γυναικὶ ἢ τῇ ἐρωμένῃ, ἕλκεται πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς γυναικὸς καὶ τὸ θέλημα· διὰ τοῦτο καὶ νῦν ἡ γυνὴ ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ φόνου· ψευδῶς γὰρ κατηγοροῦσα τοῦ παιδὸς, ὡς μὴ αὐτῆς ἀκούσαντος, παρεκίνει τὸν βασιλέα πρὸς φόνον διά τό

ἀγαπᾷν αὐτὴν, καὶ διὰ τὸ μὴ φθάσαι τὸν υἱὸν συντυχεῖν τῷ πατρὶ καὶ εἰπεῖν τὴν τῆς γυναικὸς ἀναισχυντίαν καὶ τἄλλα. »

Τότε ὁ τέταρτος, ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον, ἔφη· «Οὐδ' οὕτως μοι δοκεῖ ἔχειν ὡς λέγετε· οὐδὲ γὰρ ἡ γυνὴ αἰτία ἐγένετο, ἐπεὶ συνήθεια ἐστὶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κινεῖσθαι τὰς γυναῖκας καὶ κομπόνεσθαι ὁπόταν ἴδωσι νεανίσκον εὐπρεπῆ· ἡ γὰρ ὡραιότης τοῦ νέου ἀγρεύει τὴν φύσιν τῶν γυναικῶν ὡς ἀσθενεστέραν· καὶ μάλιστα γίνεται τοῦτο, ὅταν τύχωσιν οἱ δύο μόνοι λαλεῖν· τότε γὰρ πλέον ἐν μοναξίᾳ γαργαλίζεται ἡ γυνὴ πρὸς συνουσίαν, καὶ παρακινεῖ τὸν νέον εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας αὐτῆς. Λοιπὸν καὶ ἡ πονηρὰ αὕτη γυνὴ τοιαύτῃ ἀγάπῃ ἐκρατήθη τῷ κάλλει τοῦ νέου. Επεὶ δὲ οὐκ ἤκουσεν αὐτὴν ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς, ἀλλὰ μᾶλλον ἐφάνη αὐτὴν ἀπειλῶν καὶ φοβερίζων περισσοτέρως, ἐφοβεῖτο καὶ ἔτρεμεν αὐτὸν ἡ γυνὴ, καὶ ἐσπούδαζεν ἐλευθερῶσαι αὐτὴν καὶ φυλάξαι ἀπὸ φόβου, καὶ κίνδυνον ὃν προσεδόκα παθεῖν διὰ

τοὺς λόγους αὐτῆς τοὺς κακοὺς, καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας ἠναγκάζετο μετὰ τέχνης θανατῶσαι τὸν παῖδα. Τὸ λοιπὸν ἡ αἰτία τοῦ νέου ἐστὶν, ὅτι μὴ τὴν ἐντολὴν τοῦ διδασκάλου ἐτήρησεν ἵνα σιωπήσῃ, ἀλλ' ἐλάλησε πρὸς τὴν γυναῖκα λόγον σκληρὸν καὶ φόβου γέμοντα. »

Τότε ἀποκριθεὶς καὶ ὁ Συντίπας λέγει· « Οὐκ ἔστι, καθὼς νομίζω, οὕτως ὡς ὑμεῖς λέγετε· οὐδὲ γὰρ ὁ παῖς αἰτία ἐγένετο. Ἀλλ' οὐδὲ τῆς ἀληθείας ἐστὶ τὶ μεῖζον ἢ ἀληθέστερον· καὶ γὰρ πᾶς ἄνθρωπος, ὅστις λέγει ἑαυτὸν σοφιστὴν ἢ ῥήτορα ἢ διδάσκαλον εἶναι ἢ φιλόσοφον, εἶτα ψεύδεται πλεῖστα, κατὰ ἀλήθειαν ὁ τοιοῦτος ἔξω γίνεται τῆς ἑαυτοῦ γνώσεως ἁπάσης, καὶ οὔτε σοφὸς ἐστὶν, οὔτε ῥήτωρ ἢ σοφιστὴς, ἀλλ' οὐδὲ τοῦ μέρους τῶν λογίων ἀριθμεῖται, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς τῶν ψευδολόγων καὶ ὑποκριτῶν συνοδίας καὶ ξυναυλίας. »

Ὑπολαβὼν δὲ τὸν λόγον, καὶ ὁ τοῦ βα-

σιλέως υἱὸς λέγει τῷ πατρί · « Δέσποτα, ὅρισον κἀμὲ ἀπολογίαν τινὰ πρὸς ταῦτα δοῦναι καὶ ὑμῖν ἐμφανίσαι. » Ότε καὶ ὁ βασιλεὺς προέτρεψε τοῦτο. Κἀκεῖνος εὐθὺς τοῖς φιλοσόφοις φησίν· « Η ἐμὴ γνῶσις πρὸς τὴν ὑμετέραν σοφίαν ὡς μυῖα πρὸς ἐλέφαντα παραβάλλεται · ἀλλ' ὅμως τῶν ῥημάτων μου ἀκούσατε·

« Ανθρωπός τις, τράπεζαν πολύτελῆ οἰκονομήσας, πολλοὺς διὰ φιλίαν φαγεῖν προκαλέσατο. Εἶτα, τῶν κεκλημένων καθεσθέντων καὶ ἐσθιόντων, ᾠκονόμησεν αὐτοῖς πιεῖν γάλα. Καὶ, πέμψας τὴν δούλην εἰς τὸν φόρον τοῦ ἀγοράσαι γάλα τοῖς κεκλημένοις, ἀνέμενεν αὐτήν. Αὕτη δὲ ἀγοράσασα τὸ γάλα, καὶ ἐπιθήσασα τὸ γάλα ἐπὶ τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν, ὡς ἔθος τισὶ γυναιξὶ ποιεῖν, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δεσπότου αὐτῆς ἐπανήρχετο. Ταύτης δὲ ἐρχομένης, ἄνωθεν λοῦπος καταβὰς ὄφιν τινὰ ἥρπασε κρατῶν αὐτὸν ἐν τοῖς αὐτοῦ ὄνυξι. Πετόμενος δὲ ἴσα κατέπτη τοῦ τζουκαλίου ·

καὶ ὁ ὄφις, σφιγγόμενος σφόδρα ὑπὸ τῶν ὀνύχων τοῦ λούπου, ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐξήμεσε τὸ φάρμακον· κἀκεῖνο χυθὲν κατέβη ἴσα εἰς τὸ στόμα τοῦ τζουκαλίου. Καὶ, οὕτω γενομένου, οὐδόλως ἐνόησε τοῦτο ἡ δούλη φέρουσα ἐπὶ κεφαλῆς τὸ τζουκάλιον. Εἰσελθοῦσα δὲ εἰς τὸν οἶκον καὶ τὸ γάλα κομίσασα τοῖς ἐσθίουσιν, ἅπαντες ἔπιον ἐξ αὐτοῦ καὶ εὐθέως ἀπέθανον.

« Εἴπατε οὖν μοι, φιλόσοφοι, τίς τούτου τοῦ θανάτου γέγονεν αἴτιος. »

Εἷς δέ τις τῶν φιλοσόφων ἀποκριθεὶς ἔφη· « Ο τὴν τράπεζαν ποιήσας· ἔπρεπε γὰρ αὐτὸν, πρὸ τοῦ πιεῖν τοὺς ἐν τῇ τραπέζῃ καθημένους ἐκ τοῦ γάλακτος ἐκείνου, πρότερον εἰπεῖν τῇ δούλῃ γεύσασθαι ἐξ αὐτοῦ, εἶτα μεταδοῦναι τοῖς φίλοις. »

Αποκριθεὶς δὲ ὁ ἄλλος φιλόσοφος ἔφη· « Οὐχ οὕτως ἔχει τὰ τοῦ πράγματος· οὐ γὰρ ὁ ποιήσας τὴν τράπεζαν ἐγένετο αἴτιος, ἀλλὰ τοῦ ὄφεως ἦν ἡ αἰτία. »

Υπολαβὼν δὲ ὁ ἕτερος ἔφη· « Οὐδὲ οὕτως ἔχει ὡς ὑμεῖς λέγετε· οὐδὲ γὰρ ὁ ὄφις τῆς μέμψεως ἄξιος, ἐπειδήπερ τῇ ἀνάγκῃ τιμωρούμενος καὶ βιαζόμενος σφόδρα, μέλλων φουρκισθῆναι, τὸ φάρμακον αὐτοῦ ἐξέμεσε. »

Εἶτα καὶ ὁ ἄλλος τῶν φιλοσόφων ἀπεκρίνατο· « Η ἀφορμὴ αὕτη τοῦ θανάτου τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον τῶν ἄλλων τῷ λούπῳ ἁρμόζει, διόπερ, ἐκείνου τὸν ὄφιν ἰσχυρῶς κρατοῦντος καὶ πνίγοντος, ἐπὶ τοσοῦτον ἠναγκάσθη ὁ ὄφις ὥστε τὸ φάρμακον ἐκβαλεῖν. »

Εἰσελθὼν δὲ ὁ Συντίπας εἶπε· « Γνωστὸν πάντως ἔστω τῷ κράτει σου, βασιλεῦ, ὡς οὐδὲν τῆς σοφιστικῆς τέχνης καὶ λογιότητος τὸ καθόλου ἀφῆκα, ὅπερ μὴ ὅλον τῷ υἱῷ σου ἐδίδαξα, καὶ τοιοῦτον ἀπὸ τῆς ἐμῆς ἐπιμελείας καὶ προαιρέσεως, θεοῦ χάριτι, τῶν ὑπὸ τὴν βασιλείαν σου φιλοσόφων, εἰ μὴ πρῶτον, ἀλλ' οὐδὲ δεύτερον, αὐτὸν καθεστάναι. »

Ο δὲ βασιλεὺς, ὑπολαβὼν τὸν λόγον τοῦ Συντίπα, πρὸς τοὺς μεγιστάνους ἔφη ὅτι,

« Πάλιν ἀκούσωμεν τοῦ Σύντίπα. » Καὶ ὃς ἀπεκρίνατο ὅτι, « Γνωστὸν καὶ ὑμῖν ἔστω, ὅτι πᾶν ζῶον, ἐκ θεοῦ δημιουργηθὲν καὶ ἐν ἑαυτῷ ἔχον δύναμιν ζωτικὴν, οὐδὲν ἄλλο τρώγει, εἰ μὴ ὅπερ προσέταξεν αὐτῷ ὁ θεός. Λοιπὸν καὶ ὁ λοῦπος, ἐκ τῶν τῆς γῆς ζώων τρέφεσθαι ταχθεὶς, ἀναίτιος ἐστὶν ἐπὶ τῷ συμβάντι. »

Καὶ ὁ βασιλεὺς, ταῦτα εἰπόντων τῶν φιλοσόφων καὶ ὕστερον τοῦ Συντίπα, ἐνατενίσας τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἔφη· « Υπολαμβάνω, υἱὲ, ὡς οἱ παρόντες οὗτοι φιλόσοφοι οὐ γινώσκουσι τίνι πάντων ἁρμόζει ἡ τοῦ συμβάντος αἰτία. Πλὴν εἰπέ μοι σὺ τίς ὁ αἴτιος τοῦ τοιούτου θανάτου τῶν ἀναιτίων. »

Ο δὲ παῖς τῷ βασιλεῖ ἀπεκρίνατο· « Εἰς οὐδὲν, ὦ δέσποτα βασιλεῦ, οἱ φιλόσοφοι σφάλλουσιν, οὐδὲ, ὡς τῇ ἀληθείᾳ προσκρούονται, ἄλλος ἄλλο τι σφάλλονται. Πλὴν ὁ τοῖς τὸ γάλα πεπωκόσι κίνδυνος ἐπέκειτο αὐτοῖς γενέσθαι ὑπὸ τῆς τύχης αὐτῶν, καὶ ἔμελλον ἐκεῖνοι τοιῷδε τρόπῳ τῆς ζωῆς ἐξελθεῖν. »

Ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν λόγον τοῦ παιδὸς, ὡς πολλὰ εὐάρμοστον, ἀποδεξάμενος, λίαν ηὐφράνθη ἐπὶ τῇ τοῦ υἱοῦ συννοίᾳ καὶ φρονήσει· καὶ τάχα ἐπὶ τῇ συλλογιστικῇ καὶ σοφιστικῇ αὐτοῦ φρονήσει καὶ ἀποκρίσει, φησὶ πρὸς τὸν Συντίπαν· « Ζήτησον ὅπερ ἂν ἐθέλῃς παρὰ τῆς ἐμῆς βασιλείας καὶ δοθήσεταί σοι. Ἀλλὰ καὶ, εἴ τις ἑτέρα διδασκαλία τινῶν πρόσεστι μαθημάτων, ἐκδίδαξον. »

« Γνωστόν σοι ἔστω, ὦ βασιλεῦ, » ὁ Συντίπας ἔφη, « ὡς καὶ πρὸ ὀλίγου σοι ἐδήλωσα, ὡς οὐδὲν τῆς σοφιστικῆς τέχνης καὶ λογιότητος ἀφῆκα καθόλου ὅπερ οὐκ ἐδίδαξα τὸν σου υἱέα, ὡς καὶ πάντων, θαῤῥῶ λέγειν, τῶν ὑπὸ τὴν βασιλείαν σου φιλοσόφων, εἰ μὴ πρῶτον, ἀλλ' οὐδὲ δεύτερον καταστῆσαι. »

Ὁ δὲ βασιλεὺς, τὸν λόγον ὑπολαβὼν, τοῖς μεγιστᾶσιν ἔφη καὶ φιλοσόφοις· « Ἆρά γε ταῦτα ἡμῖν φιλαλήθως ὁ Συντίπας λαλεῖ; » Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ὅτι, « Καὶ μάλα πολλὰ ἀληθεύει, ὦ δέσποτα. » Καὶ ὁ βασιλεὺς, ἀναβλέψας

πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγει· « Σὺ δὲ, ὦ υἱὲ, τί λέγεις; ἐν ἀληθείᾳ περὶ σοῦ ὁ σὸς διδάσκαλος καλῶς φθέγγεται; » Καὶ οἱ φιλόσοφοι ἅμα εἶπον ἀποκριθέντες ἀντὶ τοῦ παιδός· « Οὐδεὶς, ὦ βασιλεῦ, ὡς ὁ υἱός σου ἐστὶν, ὁ ὑπερέχων τῇ τῶν μαθημάτων καὶ τῶν λόγων ἐπιστήμῃ, ῥητορικῇ τε φαμὲν καὶ τῇ ἄλλῃ σοφίᾳ. »

Τότε καὶ ὁ παῖς λέγει τῷ πατρί τε καὶ βασιλεῖ· « Γνωρίζω σου τῷ κράτει, ὦ δέσποτα, ὡς, ἐάν τις τῶν ἀνθρώπων οὐ τελείαν λάβῃ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν μάθησιν, οὐκ ἀποδίδωσιν ἀγαθὰ τοῖς εὐεργέταις αὐτοῦ καὶ διδασκάλοις, τὸν δὲ ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον ἄνθρωπον ἄγνωστον καὶ ἄφρονα παντελῶς ὀνομάζειν πρέπει, ἀλλ' οὐδαμῶς καλόνουν καὶ γνωστικόν. Ο δὲ διδάσκαλός μου Συντίπας, σπουδαίως καὶ ἀκριβῶς ἐπιμελησάμενός μου, δοκιμώτατόν με τῇ φιλοσοφίᾳ, δυνάμει θεοῦ, καὶ τῇ γνώσει κατέστησε· καὶ πρέπει τοῦτον παρὰ τοῦ σοῦ κράτους ἀξίαν τῆς σπουδῆς καὶ ἐπιμελείας λαβεῖν καὶ τὴν ἀμοιβήν. Επειδὴ δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ οὗτοί σου οἱ φιλόσοφοι

συμμαρτυροῦσί μοι, ὅτι ὑπερβάλλω τούτους τοῖς λόγοις, δέομαί σου ἀκριβῶς ἀκροάσασθαι τῆς διηγήσεως ταύτης·

»Δύο παιδία ἦσαν ἔν τινι τόπῳ, τὸ μὲν ἐν χρόνων πέντε, τὸ δὲ ἕτερον τριῶν. Ην δέ καί τις ἀνὴρ γηραιὸς καὶ ἀμαθὴς, ἅμα δὲ καὶ παράλυτος ὅστις ἦτον γεμάτος τῇ φρονήσει καὶ νοήμασι, σὺν τοῖς παισὶν ἐκείνοις.»

Ο δὲ βασιλεὺς, ἀνακόψας τὸν λόγον τῆς διηγήσεως, λέγει τῷ υἱῷ· «Καὶ τίς ἦν, τέκνον, ἡ ἐκείνων ὑπόθεσις;» Αναλαβὼν δὲ πάλιν ὁ παῖς ἀρχῆθεν τὸν λόγον, λέγει·

«Ανήρ τις ἦν πανοῦργος λίαν καὶ πόρνος· ὅταν δὲ ἤκουε περὶ γυναικὸς εὐμόρφου, πρὸς ἐκείνην εὐθὺς ἐπορεύετο ἕνεκεν ὁμιλίας. Εδηλώθη οὖν αὐτῷ μιᾷ τῶν ἡμερῶν περί τινος γυναικὸς κατὰ πολὺ ὡραίας· καὶ ἅμα πρὸς ἐκείνην ἀπῆλθε τοῦ συμμιγῆναι αὐτῇ. Εἶχε δὲ ἡ γυνὴ παῖδα τριετῆ ὄντα. Ετυχε δὲ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ λέγειν τὸν παῖδα τῇ μητρί· «Ποιῆσόν μοι μά-«γέρευμά τι φαγεῖν.» Η δὲ γυνὴ, ὁρῶσα τὸν

ἄνδρα σπουδάζοντα πρὸς μίξιν, λέγει αὐτῷ· « Ολίγον μοι ἀκαρτέρησον, ἄνθρωπε, ἕως οὗ « τῷ παιδαρίῳ ἀναπαύσω. » Ο δὲ λέγει τῇ γυναικί· « Κατὰ τὸ παρὸν τὴν τοῦ παιδός « σου φροντίδα ἔασον, καὶ τὰ τῆς ἐπιθυμίας « μου πλήρωσον, μή πως ἀργήσω. » Η δὲ ἀντ-έφησεν· « Εἀν ἐγίνωσκες, ὦ ἄνθρωπε, τὴν « γνῶσιν τούτου μου τοῦ παιδὸς, οὐκ ἄν μοι « τοιαῦτα ἔλεγες ῥήματα. » Καὶ ταῦτα εἰ-ποῦσα διὰ συντόμων ἐγείρεται, καὶ, ὀρίζιον ἑψήσασα, τῷ παιδὶ παρέθηκεν. Ο δὲ παῖς, εἰ καὶ πολλὰ μικρὸς οὐκ ἦτον, ἀλλ' οὖν ὑπῆρχε κλαίων, καὶ τὴν μητέρα ἠνάγκαζε παραθεῖναι αὐτῷ πλεῖον ὀρίζιον· ἔλεγε γὰρ ὅτι, « Ακμὴν « οὐκ ἐχόρτασα, ἀλλ' ὀρέγομαι περισσότερον. » Καὶ ἡ μήτηρ ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ παιδίου. Ο δὲ παῖς, πάλιν θέλων καὶ ἕτερον παρά-θεμα, πρὸς τὴν μητέρα ἐθρήνει. Ο μέντοι ἀκόλαστος ἐκεῖνος, λυπούμενος ἐπὶ τῇ τοῦ παι-δὸς ἀνάγκῃ καὶ τῷ κλαυθμῷ, λέγει πρὸς αὐτόν· « Πολλὰ ἦσαι, ὦ παῖ, ἀναίσχυντος καὶ ἀχόρ-

« ταστος, καὶ, ὡς ὁρῶ, γνῶσιν ὅλως οὐκ « ἔχεις. Εἰ γὰρ τὸ τοιοῦτον ἕψημα παρετίθετο « πέντε ἀνδράσι, καὶ ἀρκετὸν ἦν αὐτοῖς ὥστε « κορέσαι. » Ο δὲ παῖς αὐτῷ εἶπεν· « Εκεῖνος « μᾶλλον ἐστέρηται φρονήσεως, ὅστις ἑαυτῷ « ἐπιζητεῖ, καθάπερ σὺ νῦν τῇ ἐμῇ μητρί· « λέγεις γὰρ ἀπρεπῶς καὶ ἐπιζητεῖς, καὶ πρᾶ- « ξιν μεταδιώκεις ἣν ὁ θεὸς μεμισημένην ἔχει « καὶ βδελύττεται. Εν ἐμοὶ δὲ τί ὁρᾷς φρο- « νήσεως ἐστερημένον; Αλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦδε « μου τοῦ κλαυθμοῦ, ὅπερ ἀναισχυντίαν κα- « λεῖς, τίνα ὅλως νομίζεις ζημίαν πανθάνειν « με; μᾶλλον μὲν καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου, διὰ « τῶν δακρύων καθαρθέντες, ἐπὶ πλεῖον διε- « φωτίσθησαν, καὶ οἱ μυκτῆρές μου τῆς ἐν αὐ- « τοῖς ἀκαθαρσίας ἐκαθαρίσθησαν· καὶ τὸ πα- « ρατιθέν μοι ἑψητὸν πρὸς τροφὴν διὰ τοῦ « κλαυθμοῦ μου, εἴ τι καὶ ἤθελον, εὐκόλως « μοι ἦλθε. » Τούτων τῶν λόγων τοῦ παιδὸς ἀκούσας, ὁ ἀνὴρ ἐνόησεν ὡς τὸ παιδίον μεῖζον ἐστὶ τῇ γνώσει ἢ αὐτός, καὶ, ἀναστὰς αὐτίκα,

προσεκύνησεν αὐτὸ, εἰπὼν πρὸς αὐτό· « Ἀξιῶ, « μὴ κατηγορήσῃς με περὶ ὧν ἐλάλησα πρὸς « σέ· οὐ γὰρ ἐγίνωσκον ὅτι τοιαύτην ἔχεις τὴν « φρόνησιν. » Καὶ, ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθε, μηδὲν ἀπρεπὲς ἐπὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἐργασάμενος.

« Ἄκουσον, ὦ βασιλεῦ, καὶ περὶ τοῦ πενταετοῦς παιδὸς τῆς διηγήσεως·

« Ἄνδρες πραγματευταὶ ὑπῆρχον τρεῖς, οἵτινες καὶ πρὸς ἀλλήλους εἶχον συντροφίαν. Καὶ ἀπῆλθον εἰς χώραν τινὰ διὰ πραγματείαν. Τῆς ὁδοιπορίας οὖν ἀρξάμενοι κατῆλθον εἰς χωρίον, ὥστε ἐν αὐτῷ μεῖναι, εὑρόντες οἰκίαν γραΐδος τινός. Μετὰ δὲ τὸ ἀναπαύσασθαι αὐτοὺς, ἔδοξεν ἀπελθεῖν εἰς βαλανεῖον καὶ λουθῆναι· καὶ λέγουσι τῇ γραΐδι· « Ἑτοί- « μασον ἡμῖν, ὦ γύναι, τὰ πρὸς τὸ λοετρὸν « χρειώδη, σκεύη τε καὶ ἱμάτια. » Μόνου δὲ τοῦ κτενὸς ἐπελάθοντο. Εἶτα οἱ πραγματευταὶ, βαλόντες ἅπερ εἶχον χρυσᾶ καὶ ἄργυρον εἰς βαλάντια τρία, δεδώκασι τῇ γραΐδι, εἰπόντες

αὐτῇ· « Ὦ γύναι, λάβε ταῦτα τὰ τρία βα-
« λάντια τοῦ χρυσοῦ, καὶ φύλαττε καλῶς ἐν
« ἑαυτῇ, καὶ μηδὲν ἀπὸ τούτων δώσῃς τινὶ ἀφ'
« ἡμῶν, εἰ μὴ νὰ ἴδῃς καὶ τοὺς τρεῖς ἡμᾶς. »
Ταῦτα εἰπόντες, ἀπῆλθον εἰς τὸ βαλανεῖον,
καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἰδόντες ὅτι κτένιον οὐ κρατοῦσι,
στέλλουσιν ἕνα ἀπ' αὐτοὺς πρὸς τὴν γραῖαν τοῦ
λαβεῖν τὸ κτένιον. Ο δὲ πεμφθεὶς εἰς τὴν γραῦν
λέγει αὐτήν· « Οἱ σύντροφοί μου μηνοῦσί σε
« δι' ἐμοῦ· πέμψον ἡμῖν τὸ χρυσίον τό σε ἐδώ-
« καμεν. » Η δὲ γυνὴ λέγει τῷ ἀνδρί· « Οὐ-
« δαμῶς δώσω σοι, ἕως οὗ ἔλθετε καὶ οἱ τρεῖς
« ὁμοῦ. » Καὶ ὁ ἀνὴρ « Ιδού, » λέγει· « οἱ σύν-
« τροφοί μου μακρόθεν κατ' ὄψιν σου ἵστανται,
« καὶ ἐκεῖνοι λέγουσί σοι δοῦναί μοι τὸ χρυ-
« σίον. » Καί, ταῦτα εἰπὼν τῇ γραΐδι, στρέ-
φεται πρὸς τοὺς συντρόφους αὐτοῦ, καὶ λέγει
αὐτοῖς ἀνωνύμως, « Οὐ δίδει μοι ἡ γραῦς, »
μήτε κτένιον εἰπών, μήτε χρυσίον. Ἐκεῖνοι δέ,
νομίσαντες τὸ κτένιον ζητεῖν αὐτόν, λέγουσι
τῇ γραΐδι μετὰ νεύματος, « Δος, γύναι, αὐτό. »

Η δὲ ἐκβαλοῦσα τὸ χρυσίον δέδωκεν αὐτῷ. Ο δὲ τοῦτο λαβὼν εὐθέως ἀπ' ἐκεῖσε ἔφυγεν. Οἱ δὲ σύντροφοι αὐτοῦ περιμένοντες αὐτὸν, οὐκ ἦλθε· καὶ μεγάλῃ φωνῇ λέγουσι τῇ γραΐδι· « Ποῦ ἐστὶν ὁ σύντροφος ἡμῶν, ὃν ἀπεστεί- « λαμεν εἰς σὲ, καὶ οὐδόλως εἰς ἡμᾶς ἐφάνη; » Η δὲ γραῦς εἶπε τοῖς ἀνθρώποις ἐκείνοις ὡς, « Τὸν θησαυρὸν παρ' ἐμοῦ λαβὼν κατὰ τὴν « ἰδικήν σας φωνὴν καὶ τὸν λόγον, διέβη ἀπὸ « τὸ ὀσπίτι μου· ἐμοῦ γὰρ τὸ χρυσίον αὐτῷ « μὴ διδούσης, ὑμεῖς προσεφωνήσατέ μοι· « Δὸς αὐτῷ τὸ ζητούμενον παρ' αὐτοῦ· καὶ « ἐγὼ, κατὰ τὸν λόγον ὑμῶν, δέδωκα τὸ βαλάν- « τιον. » Οἱ δὲ ἀντεῖπον τῇ γυναικί· « Ημεῖς, « τοῦ λαβεῖν ἀπὸ σοῦ κτένιον, ἐπέμψαμεν. » Η δὲ γραῦς, « Οὐ κτένιον ἐζήτει, » φησὶν, « ἀλλὰ τὸ χρυσίον ὑμῶν ἀπ' ἐμοῦ ἐζήτησεν « ὡς ἀπὸ ἰδικοῦ σας θελήματος· ἐμοῦ δὲ μὴ « πιστευσάσης ἐκεῖνον ἀληθῆ λέγειν, ὑμεῖς διὰ « νεύματος προετρέψασθέ με ὕστερον δοῦναι « αὐτῷ, κἀγὼ ἐκβαλοῦσα δέδωκα. » Ταῦτα

οἱ πραγματευταὶ παρὰ τῆς γυναικὸς ἀνελπίστως ἀκούσαντες, καὶ πικρῶς τῇ λύπῃ κρατηθέντες, λαβόντες εὐθὺς ἀνάρπαστον τὴν γραΐδα, πορεύονται πρὸς τὸν τῆς χώρας ἐκείνης ἄρχοντα, καὶ αὐτῷ τὰ τοῦ πράγματος διηγοῦνται μετὰ λύπης. Ὁ δὲ ἄρχων φησὶ τῇ γυναικί· « Δὸς τοῖς ἀνθρώποις τὸ χρυσίον, ὅπερ σοι « ἐναπέθεντο. » Ἡ δὲ γυνή· « Αὐθέντη, ἐγὼ « τὸ χρυσίον αὐτοῖς δέδωκα. » Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἀντέλεγον πάντη πρὸς τὸν λόγον τῆς γυναικὸς ἀληθῆ εἶναι δοκοῦντα· οἱ δὲ λέγουσι τῷ ἄρχοντι· « Ἡμεῖς, ὦ κύριε, οἱ τρεῖς ὑπάρχον« τες ὅτε τὸν θησαυρὸν ἐνεθέμεθα, τοιαύτην « αὐτῇ παραγγελίαν δεδώκαμεν, ὡς μηδένα « ἀφ' ἡμῶν διδόναι ποτὲ, εἰ μὴ καὶ τοὺς τρεῖς « ἡμᾶς αὐτοψεὶ θεάσηται τὴν παρακαταθήκην « ζητοῦντας. » Ὁ δὲ ἄρχων πάλιν τῇ γυναικὶ φησίν· « Ἀπόδος τοῖς ἀνθρώποις τὸ χρυσίον, « ὦ γύναι, καὶ μηδαμῶς ἔχῃς ἄλλον τινὰ λο« γισμὸν περὶ τούτου. » Τότε ἡ γραῦς μετὰ δακρύων ἀπῆλθεν ἐκ προσώπου τοῦ ἄρχοντος,

μετὰ κλαυθμοῦ πικρῶς ἀλαλάζουσα. Ταύτης οὖν ἀπερχομένης καὶ ὀδυρομένης, συναντᾷ ταύτῃ παιδίον χρόνων πέντε ὑπάρχον. Καὶ τὸ παιδίον, αὐτὴν ὁρῶν κλαίουσαν μετ' ὀδύνης πολλῆς, ἠλέησε τῆς πικροτάτης οἰμωγῆς. Καὶ λέγει πρὸς τὴν γυναῖκα τὸ παιδίον· « Τί οὕ-« τως, ὦ γύναι, κλαίεις ἐλεεινῶς; » Η δὲ εἶπεν· « Αφες με, τέκνον, τὴν ἀθλίαν τοῦ κλαίειν με « ἀθλίως τὴν ἐμὴν πενίαν καὶ συμφοράν. » Τὸ δὲ παιδίον ἐπὶ πλέον ἵστα το ἀναγκάζον αὐτήν; καὶ τὴν αἰτίαν τῆς λύπης αὐτῆς ἠρώτα ἐπιμόνως· καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ παῖς, ἄχρις οὗ τὰ τοῦ πράγματος ὡς ἐγένοντο κατὰ μέρος ἡ γυνὴ τῷ παιδαρίῳ διεσάφησεν. Ο δὲ παῖς, ἀκούσας κατὰ μέρος, τῇ γραίᾳ διηρμήνευσεν εἰπών· « Εγὼ τῆς κρατούσης σε συμ-« φορᾶς ἐλευθερώσω. Καὶ, ἐὰν θέλῃς ἵνα σοι « ποιήσω ὅπερ λέγω, δός με ἀργύριον ὅπως « ἀγοράσω κάρυα. » Η δὲ γυνὴ ἔφη: « Εὰν « ταύτης ἐλευθερώσῃς μοι τῆς συμφορᾶς καὶ « ἀνελπίστου ζημίας, δώσω σοι τὸ ἀργύριον. »

Τότε λέγει ὁ παῖς τῇ γραΐδι· « Ὑπόστρεψον εἰς « τὸν ἄρχοντα τὸν ἡγεμόνα, καὶ εἰπὲ αὐτῷ οὕ-« τως· Γνωρίζω σοι, κύριέ μου, ὡς τρεῖς σύν-« τροφοι ἦσαν οἱ δεδωκότες μοι τὸ ἀργύριον καὶ « τὸ χρυσίον, παραγγείλαντές μοι μηδενὶ ἀπὸ « τούτων τῶν τριῶν συντρόφων δοῦναι τὸ χρυ-« σίον, εἰ μὴ καὶ οἱ τρεῖς παρῶσι· καὶ νῦν τὸ « χρυσίον ἐστὶ παρ' ἐμοί· καὶ τὴν ἐνδοξότητά « σου ἱκετεύω, ἵνα ὁρίσῃς καὶ παραγίνωνται καὶ « οἱ τρεῖς ὁμοῦ· καὶ οὕτως ἐγὼ αὐτοῖς τὸν συν-« τροφικὸν θησαυρὸν, ὃν ἔθηκαν εἰς ἐμὲ, ἀπο-« δώσω. » Λοιπὸν ἡ γυνὴ, ἐπὶ ταύταις ταῖς τοῦ παιδὸς παραγγελίαις πολλὰ εὐφρανθεῖσα, εὐθὺς εἰς τὸν ἡγεμόνα ὑπέστρεψε, καὶ τὰ τοῦ παιδὸς ῥήματα, ὀλίγα καὶ φρόνιμα ὄντα, εἶπε τῷ ἡγεμόνι. Ὁ δὲ, ἰδὼν αὐτὴν εὐλόγως λέγουσαν καὶ δικαίως, διαμηνύσας τοὺς ἐμπόρους, λέγει· « Δικαίως νῦν ἔγνωκα ὅτι ἡ γραῦς ὑμῖν « ἀνθίσταται καὶ τὸν θησαυρὸν οὐκ ἀποδίδει. « Λοιπὸν ἔλθετε καὶ οἱ τρεῖς, καθὼς εἴπατε τὸ « καταρχὰς, καὶ οὕτως ὁμοῦ καὶ οἱ τρεῖς τὸ

« χρυσίον λήψεσθε. » Τῆς γοῦν τοιαύτης ἀποφάσεως παρὰ τοῦ δικαστοῦ ἐξελθούσης δικαίας ὁμοῦ καὶ ἀναμφιβόλου, καὶ τῆς γυναικὸς μηκέτι παρὰ τῶν δύο συρομένης, ἐνόησεν ὁ δικάζων ὅτι ἡ γυνὴ παρά τινος φρονίμου τὴν τοιαύτην ἤκουσεν ἀπολογίαν, καὶ, πρὸς ἑαυτὸν καλήσας τὴν γυναῖκα, ἠρώτα· « Ω γύναι, τίς « εἶπέ σοι τὸν τοιοῦτον ἄριστον καὶ πιθανώτατον « λόγον; » Η δὲ ἀπεκρίνατο· « Παιδίον πεν« ταετὲς συνήντησέ με, καὶ, κλαίουσάν με « ἰδὸν, καὶ ἀκούσας παρ' ἐμοῦ τὴν αἰτίαν, « ταύτην εἶπέ μοι τὴν ἀπολογίαν ἀποκριθῆναι « εἰς τὸ βῆμά σου. » Ο δὲ ἡγεμὼν αὐτίκα πρὸς ἑαυτὸν τὸν παῖδα ἐκάλεσε, καὶ αὐτὸν ἐπηρώτα λέγων· « Σὺ, ὦ παιδάριον, τῇ » γραΐδι τὸν λόγον τοῦτον παρήγγειλας; » « Ναὶ, » φησὶν ὁ παῖς, « κύριέ μου. » Καὶ ὁ δικαστὴς, ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς φρονήσει καὶ ὀξύτητι τοῦ νοὸς, εὐθὺς αὐτὸν διδάσκαλον προεβάλετο ῥητόρων καὶ φιλοσόφων.

« Ακουσον δὲ, ὦ θειότατε βασιλεῦ, καὶ περὶ τῆς τοῦ γηραιοῦ ἀνδρὸς διηγήσεως.

« Ανθρωπός τις ἦν, ὃς εἶχε συνήθειαν πραγματεύεσθαι ξύλα μυριϛικά· ὃς καὶ ἤκουσε παρὰ ἀνθρώπων ὅτι τὰ μυριϛικὰ ξύλα εἰς τόδε τὸ κάϛρον ἀκριβῶς εὑρίσκονται. Καὶ εὐθὺς ὁ ἔμπορος, ἅπερ εἶχεν ἀρωματικὰ ξύλα ἀγορασμένα λαβὼν, ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην. Ως δὲ ἐπεσώθη ἐκεῖ, κατεσκήνωσεν ἔξω τῆς πόλεως ἐκείνης, ἵνα μάθῃ πῶς ἡ τιμὴ τῶν ξύλων ἐκείνων ἐν τῇ πόλει ἐϛί. Διὰ μέσου δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἰδοῦσα αὐτὸν μία δούλη τινὸς τῶν ἀρχόντων τῶν ἐγχωρίων ἠρώτησεν αὐτόν· « Σὺ « τίς εἶ; καὶ τί τὰ ἐπιφερόμενα πράγματα; » Ο δὲ ἔφη· « Εμπορος εἰμὶ, καὶ ταῦτα τὰ ξύλα « μυριϛικά. » Η δὲ δούλη ἐκείνη τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ ὅσα λελάληκεν αὐτῇ ὁ ἔμπορος ἐφανέρωσεν. Ο δὲ κύριος τῆς δούλης, πολύξευρος ὢν, εὐθέως συνῆξεν ὅσα ἀρωματικὰ εἶχε ξύλα καὶ εἰς τὸ πῦρ ἔβαλε· καὶ, ἀνάψαντος τοῦ πυρὸς, πολλὴ εὐθὺς ἐξῆλθεν εὐωδία ἐκεῖθεν. Εκεῖ γοῦν πλησίον ὁ ἔμπορος ὑπάρχων, καὶ τῆς ὀσμῆς ἐκείνης πλησθεὶς, εἶπε τοῖς ἐκεῖ οὖσιν ἀνθρώ-

ποις· « Πολλῆς εὐωδίας ξύλων μυριστικῶν
« ἐμπίπλαμαι, καὶ, παρακαλῶ, θεάσασθε μή
« πώς τις εἰς τὰ ἐμὰ ξύλα πυρκαϊὰν ἀνῆψε καὶ
« καίονται τὰ ἡμέτερα. » Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν
εἶπον· « Οὐδαμῶς ἐν τῷ σῷ φόρτῳ ἀνῆψέ τις
« πυρκαϊὰν ἢ σπινθῆρα. » Καὶ, πρωΐας γενομένης, εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην ὁ ἔμπορος,
καὶ συναντᾷ αὐτῷ ὁ τῆς δούλης ἐκείνης δεσπότης καὶ ἐρωτᾷ αὐτόν· « Τί ἄρα εἰσὶ τὰ
« ἐν τῷ φόρτῳ φερόμενα; » Ὁ δὲ ἔμπορος ἔφη·
« Ἀρωματικὰ ξύλα ἔφερον. » Ὁ δὲ ἐγχώριος
πρὸς τὸν ἔμπορον εἶπε· « Τίς σε, ὦ ἄνθρωπε,
« κατηνάγκασε τὰ τοιαῦτα ξύλα πρὸς ταύτην
« τὴν πόλιν κομίσαι, παραιτησάμενος ἄλλα εἴδη
« ἀφ' ὧν ἔμελλες κερδάναι; γίνωσκε γὰρ ὅτι
« ταῦτα τὰ ξύλα ἐνθάδε χρείαν οὐκ ἔχουσιν·
« οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἄνθρωποι ὧδε ὡς καύσιμα ἔχουσι, καὶ τούτοις χρῶνται εἰς κλίβανον καὶ φοῦρνον. » Καὶ ὁ ἔμπορος· « Καὶ πῶς
« ἐστὶ τοῦτο, ὅτι ἐγὼ ἤκουσα ὅτι πλέον ἡ πόλις
« αὕτη χρῄζει τῶν τοιούτων ξύλων ἢ ἄλλαι πό-

« λεις; » Οτε καὶ πρὸς τὸν ἔμπορον ἀπεκρίνατο· « Οἱ ταῦτα εἰπόντες σε μεγάλως σε ἠπάτησαν. » Τούτοις τοῖς λόγοις ὁ ἔμπορος τὴν καρδίαν πληγεὶς, ἔμεινε λυπούμενος. Ο δὲ ἀνὴρ ἐκεῖνος, ἰδὼν τὸν ἔμπορον σφόδρα λελυπημένον, λέγει πρὸς αὐτόν· « Βλέπω σε, φίλε, σφόδρα γεγο-« νότα περίλυπον, καὶ ἐλεῶ σε πολλὰ διὰ τὴν « λύπην σου ταύτην. Διὰ τοῦτο τοίνυν, ἂν χρή-« ζῃς, ἐλθὲ καὶ πώλησόν με τὴν πραγματείαν « σου ὅλην, καὶ, εἴ τι θέλεις, δώσω σοι εἰς πινά-« κιν γεμάτον. » Ο δὲ ἔμπορος ἀνελογίζετο καθ' ἑαυτὸν λέγων· « Στοχάζομαι ὅτι κάλλιον ἐστὶ « τοῦ δοῦναι τὴν πραγματείαν μου ὅλην τῷ « ἀνδρὶ τούτῳ ἢ ἀπομεῖναι τὰ πράγματα ἀπού-« λητα· καὶ ὅσα βούλεται δοῦναί μοι λήψομαι· « τοῦτο γὰρ κρεῖττον ἐστὶν ἢ ἀπομεῖναι τὰ πράγ-« ματα ἀπώλητα. » Καὶ τοῦτο ἐν τῷ νοῒ βουλευσάμενος, ἐπώλησε τὴν πραγματείαν πᾶσαν αὐτοῦ ὁ ἔμπορος πρὸς τὸν ἐγχώριον, συμβιβασθεὶς λαβεῖν, εἴ τι ἄρα καὶ ζητήσει, ἕνα πίνακα γεμισμένον. Λαβὼν οὖν ὁ ἀγοράσας τὴν πραγ-

ματείαν τοῦ ἐμπόρου ἤγαγεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μηδενὸς τὸ καθόλου γινώσκοντος περὶ τούτου. Ο μὲν οὖν ἔμπορος ἐκεῖνος, περιπατῶν ἐν τῇ πόλει, εἰσῆλθεν εἰς οἰκίαν γραΐδος τινὸς μετὰ τῶν συντρόφων αὐτοῦ τοῦ κατακλιθῆναι ἐκεῖ, καὶ ἐπηρώτα τὴν γραῦν ὁ ἔμπορος λέγων· « Πῶς ἄρα, « ὦ γύναι, τὰ ἀρωματικὰ ξύλα ὧδε πωλῶνται; » Η δὲ ἔφη· « Ισόσταθμα τῷ χρυσῷ ταῦτα « πωλῶνται. Πλὴν λέγω σοι, ἔμπορε· πρόσεχε « καλῶς ἀπὸ τῶν πολιτῶν τῆσδε τῆς πόλεως· » πανοῦργοι γὰρ καὶ δόλιοι εἰσὶν ἅπαντες καὶ « ποικίλοι ταῖς πράξεσι, καὶ οὐκ ἔστι δυνατὸν « τὸν ἐνταῦθα ἐλθόντα ξένον μὴ παρὰ τούτων « φθορὰν, εἰ δυνατὸν, τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς ὑπο- « μεῖναι. » Ταῦτα εἰπούσης τῆς γραΐδος ἐκείνης, ἐξῆλθε τῆς οἰκίας αὐτῆς ὁ ἔμπορος θεάσασθαι τὰ ἐν τῇ πόλει, καὶ ὁρᾷ τρεῖς ἄνδρας ὁμοῦ ἐπὶ τὸ ἔργον καθεζομένους, καὶ ἱστάμενος συχνῶς ἐνατενίζων ἔβλεπε τούτους. Εκεῖνοι δὲ πάλιν ἑωρακότες τὸν ἔμπορον, εἷς ἀπὸ τούτων τῶν τριῶν λέγει πρὸς αὐτόν· « Ελθὲ, ὦ

« πάτερ, καὶ διαλεχθῶμεν ἐγὼ καὶ σὺ πρὸς « ἀλλήλους· καὶ, ὅστις ἀφ' ἡμῶν νικήσει ἐπὶ « τῇ τῶν λόγων στροφῇ καὶ πιθανότητι, ἐπι- « ταξάτω τῷ νενικημένῳ ποιῆσαι ὅ τι καὶ βού- « λεται ὁ νενικηκώς. » Ο δὲ ἔμπορος ἀπεριέργῳ τῇ γνώμῃ καὶ ἁπλοϊκῇ τῇ ψυχῇ, « Ναί, » φησί, « στέργω, καὶ γενέσθω ὡς ἐκέλευσας. » Εἶτα ἐκάθισαν πρὸς ἀλλήλους διαλεγόμενοι. Καὶ νενίκηκε τὸν ἔμπορον ὁ μῖμος ἐκεῖνος καὶ πανοῦργος ἀνήρ, καὶ φησὶ πρὸς αὐτόν· « Ιδού, « ὡς ὁρᾷς, ἐνίκησά σε τοῖς λόγοις μου, καί, « κατὰ τὴν συμφωνίαν ἡμῶν, ἐπιτρέπω σε « πιεῖν πάντα τὰ τῆς θαλάττης ὕδατα. » Επὶ τούτοις οὖν ὁ ἔμπορος ἐν ἀπορίᾳ γέγονε, μὴ δυνάμενος τινὰ μηχανὴν εὑρηκέναι εὐλογοφανῆ καὶ προβαλέσθαι τῷ μίμῳ εἰς ἀντίθεσιν, καὶ τοὺς αὐτοῦ βρόχους διαφυγεῖν. Ην δὲ ὁ ἔμπορος τὴν ὅρασιν γλαυκόφθαλμος· ἔτυχε δὲ εἶναι καὶ τὸν ἕνα ἀπὸ τῶν τριῶν μίμων ἐκείνων μονόφθαλμον, γλαυκὸν δὲ τὸν ἕνα αὐτοῦ κεκτημένον ὀφθαλμόν. Κἀκεῖνος δὲ ἀναστὰς ἐπελά-

βετο ἰσχυρῶς τοῦ ἐμπόρου λέγων· « Σὺ τὸν ἕνα « μου ἔκλεψας ὀφθαλμῶν· διὸ ἀπέλθωμεν πρὸς « τὸν κριτὴν τῆς πόλεως, ὅπως αὐτὸς ὁρίσῃ καὶ « ἀποδώσῃς μοι τὸν ὀφθαλμὸν ὃν ἔκλεψας. » Ηκουσεν ἡ γραῦς ἡ ὑποδεξαμένη τὸν ἔμπορον ὅτι πρὸς τὸν τῆς χώρας ἄρχοντα ἔσυρεν ὁ μῖμος τὸν ἔμπορον. Καὶ, συναντήσασα τούτοις, εἶπε πρὸς τὸν μῖμον ἡ γραῦς· « Αφες, ἀξιῶ, « σήμερον ἐγγυητικῶς τὸν ἔμπορον, καὶ ἐγὼ « αὐτὸν αὔριον πρωῒ, ἐὰν ζητήσῃς, παραστήσω « σοι. » Ο δὲ μῖμος, ὑπακούσας τῇ αἰτήσει, κατέλιπε τὸν ἔμπορον. Καὶ μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἴδιον οἶκον ἦλθε, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· « Εγὼ πάντως πρότερον παρήγγειλά σοι προσ- « έχειν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως, ὅτι « ἐπὶ πᾶσι τοῖς ξένοις κακοὶ λίαν φαίνονται καὶ « ἄγαν πονηροὶ, καὶ μηδαμῶς φανερῶς ἐξέλ- « θῃς ποτέ· σὺ δὲ, ἐπεὶ οὐκ ἤκουσάς μου τῆς « συμβουλῆς, εὗρες καὶ τῆς παρακοῆς τὰς ἀν- « τιμισθίας. Καὶ νῦν ἄκουσόν μου ἀρτίως περὶ « ὧν συμβουλεῦσαί σοι θέλω, ἐπεὶ τὰ πρῶτα

« ἐσφάλης· γνωρίζω γάρ σοι ὡς οἱ τοιοῦτοι μῖ-
« μοι ἔχουσι τινὰ καθηγητὴν καὶ διδάσκαλον,
« ὅστις τῇ πονηρίᾳ τῶν ἄλλων πάντων ὑπερέ-
« χει καὶ νικᾷ ἅπαντας. Πρὸς αὐτὸν γοῦν ὡς
« διδάσκαλον πάντες οἱ μῖμοι καθ' ἑκάστην
« ἑσπέραν πορεύονται, καὶ ἀπαγγέλλουσιν
« ἅπερ ἕκαστος δι' ὅλης τῆς ἡμέρας εἶπε καὶ
« ἔπραξε. Νῦν οὖν, ἐάσας πάντα, ἐπάκουσόν
« μου τῆς ὠφελίμου ταύτης συμβουλῆς· ἐγερ-
« θεὶς ἄλλαξόν σου τὸ σχῆμα, καὶ τὸν ἑαυτόν
« σου ποίησον ὡς ἕνα τῶν μίμων, φορέσας καὶ
« ἱμάτια ὅμοια, εἶτα κρυφίως ἀπελθὼν, σμίξον
« σαυτὸν τῇ ἐκείνων συντροφίᾳ· πλὴν πρόσ-
« εχε ἵνα μὴ γνωσθῇς ὑπ' αὐτῶν. Συμπορεύ-
« θητι γοῦν πρὸς τὸν διδάσκαλον αὐτῶν, καὶ
« στῆθι ἐκεῖ πλησίον που, ὡς εἷς τῶν τυχόν-
« των καὶ κοινῶν τῆς πόλεως, καὶ ἄκουσον ὅσα
« ἀπαγγελοῦσιν αὐτῷ οἱ μετὰ σοῦ ὁμιλήσαντες
« καὶ ὅσα ἐκεῖνος πάλιν αὐτοῖς ἀποκριθήσεται,
« καὶ πᾶν ὅ τι αὐτοῖς παρὰ τοῦ διδασκάλου
« λαληθήσεται ἐν τῇ διανοίᾳ σου σημείωσον,

« ἵνα ἔχῃς ὅσα ἐκεῖνος ἀποκριθῇ πρὸς αὐτοὺς « εἰς ἀντίθεσιν τῶν ἐχθρῶν τῶν πολεμούντων « σε, καὶ μετὰ δυνάμεως πολλῆς νικήσῃς την « πονηρίαν αὐτῶν, καί σοι ἀπὸ τούτου τοῦ τρο- « που μέγα σοι προσγενήσεται κέρδος. » Ο δὲ ἔμπορος ἐποίησεν ὡς παρὰ τῆς γραὸς ἐδιδάχθηκεν. Οθεν καὶ μετήλλαξε τὸ ἑαυτοῦ σχῆμα, καὶ ἀπελθὼν ἔστη ἔγγιστα τοῦ γηραιοῦ ἐκείνου. Καὶ πρῶτα μὲν ἑωράκει ἐλθόντα πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν ἀγοράσαντα τὰ ξύλα τῶν ἀρωμάτων, ὅστις ἀπήγγειλε τῷ καθηγητῇ λέγων· « Εγὼ συνήντησά τινι ἐμπόρῳ, ξύλα πω- « λοῦντι τῶν ἀρωμάτων, καὶ τὸν φόρτον αὐ- « τοῦ ἅπαντα ἠγόρασα, συμφωνήσας δοῦναι « αὐτῷ, διὰ τὴν τιμὴν τῶν ξύλων, πίνακα « γεμάτον ἐκ τῶν εἰδῶν τῶν παρ' ἡμῖν, ὧν « ἂν ἐπιζητήσῃ. » Ο δὲ διδάσκαλος ἠρώτησε· « Τίνα γε εἰσὶ τὰ παρὰ σοῦ συμφωνη- « θέντα; ἆρά γε χρυσὸς ἢ ἄργυρος; » Ο δὲ μῖμος, « Οὐχί, » φησί, « κύριέ μου· ἀλλὰ « εἴδη ἀνώνυμα, ἅπερ ἐκεῖνος ἐθελήσει ζητῆ-

« σαι, πίνακα πεπληρωμένον. » Εφη πρὸς αὐτὸν ὁ διδάσκαλος· « Μεγάλως ἔσφαλες τὸν « ἑαυτόν σου· ἔστω γὰρ τυχόν· ἐὰν δόξῃ τῷ « ἐμπόρῳ ζητῆσαι ἀπὸ σοῦ ψύλλας ὅσας ἂν ὁ « πίναξ χωρῇ, εἶτα τὸ μὲν ἥμισυ πλῆθος τῶν « ψύλλων ἔστω θῆλυ, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ ἄρ-« σεν, καὶ μὴ μόνον ξανθοὺς εἶναι τοὺς ψύλ-« λους καὶ ὑπομαύρους, ἀλλὰ καὶ γλαυκοειδεῖς, « ἄρα δύνασαι τοιαύτην δόσιν δοῦναι αὐτῷ; πῶς « γενήσεταί σοι ἐλευθερωθῆναι τῆς ὀχλήσεως « αὐτοῦ; » Καὶ ὁ μῖμος· « Οὐ τοσοῦτον, κύριέ « μου, ὁ ἔμπορος σεσόφισται, οὐδὲ τοιαῦτα « πονηρεύεσθαι ὁ αὐτοῦ νοῦς ἱκανός ἐστιν· « ἀλλ', ὡς ὑπολαμβάνω, χρυσὸν ἢ ἄργυρον « ὁ τοιοῦτος ζητήσει παρ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἄλλο. » Προσελθὼν οὖν καὶ ὁ ἐν τῇ διαλέξει νενικηκὼς μῖμος τὸν ἔμπορον, ἀπήγγειλε τῷ καθηγητῇ ὡς, « Εγὼ τῷ ἐμπόρῳ τούτῳ συναγω-« νισάμενος εἰς πόλεμον λόγων, ὅτι οἷος τὸν « ἕτερον νικήσει ἐκπληρεῖν ἅπαντα τὰ ἐπιτα-« χθέντα παρὰ τοῦ νενικηκότος αὐτῷ· λοιπὸν

« ἐγὼ, νικήσας ἐν πάσῃ τῇ διαλέξει, εὐθὺς ἐπέ-
« τρεψα αὐτῷ πιεῖν τὰ τῆς θαλάττης ὕδατα. »
Οτε καὶ ὁ καθηγητὴς πρὸς ἐκεῖνον ἀπεκρίνατο·
« Οὐδὲ σὺ καλῶς ἐποίησας· ἔσται γὰρ ἴσως
« ἐκεῖνον εἰπεῖν πρός σέ· Απελθὼν πρότερον
« κράτησον τοὺς ἐν θαλάσσῃ ῥέοντας ποτα-
« μοὺς καὶ τὰς πηγὰς, εἶτα ἐγὼ τὰ τῆς θα-
« λάττης ἐκροφήσω ὕδατα, ἅπερ καὶ μόνα ὑπε-
« σχέθην σοι πεπωκέναι. Εἰ οὖν ταῦτα ὁ ἔμπορος
« ἀντιλέξει σοι, δύναμις ἔστι σοι τοῦ εὐκόλως
« ἐμποδίσαι τοὺς ἐν τῇ θαλάσσῃ εἰσρέοντας πο-
« ταμοὺς καὶ πηγάς; » Ο δὲ μῖμος ἔφη·
« Γίνωσκε, κύριέ μου, ὡς οὐκ ἔστι δυνατὴ
« ἡ τοῦ ἐμπόρου φρόνησις τὴν τοιαύτην ἀπολο-
« γίαν δοῦναι. » Εἶτα προσελθὼν καὶ ὁ μονό-
φθαλμος μῖμος φησὶ τῷ καθηγητῇ· « Σήμερον,
« κύριέ μου, ἑώρακα ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄνδρα τινὰ ἔμ-
« πορον ξένον γλαυκοειδεῖς ἔχοντα ὀφθαλμοὺς,
« καὶ τοῦτον ἐκράτησα ἰσχυρῶς λέγων· Σύ
« τε κἀγὼ γλαυκοὶ ὑπάρχομεν, καὶ σύ μου
« τὸν ἕνα ἔκλεψας ὀφθαλμόν· λοιπὸν οὖν οὐ-

« δαμῶς ἀφήσω σε, εἰ μὴ τὸν ἕνα σου ἐκ-
« βάλω ὀφθαλμὸν, ἢ σὺ τὸν ἐμὸν ὀφθαλμὸν
« ἰατρεύσῃς, κἂν πάντα σου τὸν πλοῦτον ἐξο-
« διάσῃς. » Τότε εἶπεν αὐτῷ ὁ καθηγητής·
» Οὐδὲ σύ τι κατώρθωσας · ἐὰν γὰρ φανῇ τῷ
« ἐμπόρῳ εἰπεῖν σοι ὅτι, Τοῦτο πρῶτον σημεῖόν
« ἐστι τῆς προτάσεώς σου, ἵνα καὶ τὸν ὀφθαλ-
« μὸν ὃν ἔχεις ἐκβάλλῃς κἀγὼ τὸν ἕνα μου
« ὀφθαλμὸν, καὶ ἐν ζυγίῳ σταθμίσωμεν, καὶ
« οὕτως ἡ ἀλήθεια εὑρεθήσεται · εἰ μὲν ἴσος
« εὑρεθῇ ὁ ἐμὸς ὀφθαλμὸς τῷ σῷ, ἔχε αὐτόν·
« εἰ δὲ κατά τι ἄνισος, ἢ βαρὺς ἢ ἐλαφρὸς,
« τότε, ὡς ψευδῆ μου κατηγορήσας καὶ τὸν
« ἐμὸν ὀφθαλμὸν ἐκβαλὼν, εὐθύνας καὶ τιμω-
« ρίας καὶ ζημίαν ζητῶ · τί ποιήσεις τότε,
« ἐὰν οὕτως ὁ ἔμπορος ἀπολογηθήσεται; Καὶ
« τὸ δὴ χεῖρον, ὅτι εἰ τοῦτο ἐπὶ σοὶ γένηται, σὺ
« μὲν τελείως ἔσῃ τυφλὸς καὶ πάντῃ ἀόμματος,
« ἐκεῖνος δὲ, τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν ἔχων, πάλιν
« τὸ φῶς βλέπων ἔσται. « Πρὸς ταῦτα ὁ μονό-
φθαλμος μῖμος ἀπεκρίθη τῷ καθηγητῇ · « Ἀλλ'

« οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἐστὶν ὁ ἔμπορος πονηρὸς, « ὥστε τοιαῦτα λόγια ἀντιπαραθεῖναι. » Ταῦτα οὕτω παρὰ τοῦ καθηγητοῦ καὶ τῶν μίμων λαληθέντων, ὁ ἔμπορος ἠκροᾶτο παρ' ὅλην τὴν νύκτα, φυλάττων αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Πρωΐας δὲ γενομένης παραγίνεται ὁ ἔμπορος πρὸς τὸν ἀγοράσαντα τὰ ξύλα τῶν ἀρωμάτων, καὶ φησὶ πρὸς αὐτόν· « Απόδος μοι, φίλε, εἴ τι « συνεβιβάσθημεν περὶ τοῦ φόρτου, οὗ σε ἐπώ« λησα. » Ο δὲ μῖμος ἔφη· « Ζήτησον, εἴ τι « βούλει, κἀγὼ ἑτοίμως ἀποδώσω σοι. » Ο δὲ ἔμπορος ἀποκριθεὶς λέγει· « Θέλω ἵνα μοι δώ« σῃς ἐν τῷδε τῷ πίνακι ψύλλας ὅσας χωρεῖ, « ἀπ' αὐτῶν δὲ τῶν ψύλλων τὸ ἥμισυ ἄρσεν, « τὸ δὲ λοιπὸν ἥμισυ θῆλυ, καὶ μὴ μόνον καὶ « ὑπομαύρους εἶναι τὰς ψύλλας, ἀλλὰ καὶ γλαυ« κοειδεῖς. » Οὕτως εἰπὼν ὁ ἔμπορος τῷ μίμῳ ἰσχυρῶς ὑπῆρχεν ἀναγκάζων αὐτὸν καὶ βιαζόμενος κατὰ πολὺ, ἕως οὗ ὁ μῖμος ἔδωκε τῷ ἐμπόρῳ πλείονα τιμὴν τῆς δικαίας τιμῆς τῶν ἀρωματικῶν ξύλων · καὶ τότε μόλις ἀφῆκεν

αὐτὸν τῆς ὀχλήσεως. Εὑρὼν δὲ καὶ τοὺς ἄλλους δύο μίμους, τῷ τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ζητοῦντι καὶ τῷ τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν ἐπιτρέψαντι αὐτῷ, ἔπνιγε γοῦν αὐτοὺς ἀναγκάζων ποιῆσαι ὅσα κρυφίως τοῦ διδασκάλου αὐτῶν λέγοντος αὐτοῖς ἤκουσε, καὶ τοσοῦτον αὐτοὺς ἔσυρε βιαίως, ἕως οὗ ἔλαβεν ἀπὸ τούτων, ὡς νικήσας, ὅσα ἠθέλησεν ὁ ἔμπορος· καὶ τότε ἀφῆκεν αὐτούς.

« Καὶ νῦν, ὦ δέσποτα βασιλεῦ, ἐξ ὧν σοι διηγησάμην γίνωσκε ὡς ἐκεῖνοι οἱ δύο παῖδες, ὁ τριετής, φημὶ, καὶ ὁ πενταετής, περὶ ὧν πρώην εἶπον τῷ κράτει σου, καὶ οὗτος ὁ γηραιὸς καθηγητὴς πολλῇ τῇ γνώσει καὶ τῇ συνέσει κεκόσμηντο· καὶ ἐμὲ, ὡς νομίζω, κατ' ἐκείνους ὁ ἐμὸς διδάσκαλος ἀπετέλεσεν. «

Ο δὲ βασιλεὺς ἔφη πρὸς τὸν υἱόν· « Γνώρισόν μοι λοιπὸν, ὦ υἱὲ, πῶς ἐν τοῖς προλαβοῦσι τρισὶν ἔτεσιν οὐ μεμάθηκας τὴν νῦν προσγινομένην σοι λογιότητα, νῦν δὲ, ἐν μόνοις τοῖς ἓξ μησὶν, ἐπὶ τοσοῦτον σοφίας ἤρθης; »

Καὶ ὁ παῖς ἀπεκρίνατο· « Τότε, ὦ βασιλεῦ, νηπίου ὄντος μου, οὐ συνήργουν ἀλλήλαις αἱ ὑπάρχουσαί μου τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος αἰσθήσεις. Εν ἡλικίᾳ γὰρ παιδὸς ὄντός μου τότε, οὔτε οἱ ὀφθαλμοὶ ἢ ἡ γλῶττα, οὔτε ὁ νοῦς ἢ ἡ καρδία, ἀλλήλοις ἠδύναντο βοηθῆσαι πρὸς τὴν τῶν μαθημάτων διδασκαλίαν· οὐδὲ δυνατόν ἐστιν ἔτι νηπιόφρονα ὄντα εὐκόλως γνῶσιν ἐκδιδάσκεσθαι, καθότι ἅπαν παιδίον, τοῖς παιγνίοις καὶ τῇ ἀργίᾳ εὐφραινόμενον, οὐ προσέχει τὸν νοῦν ἐν τοῖς μαθήμασι. Κἀγώ, ὦ βασιλεῦ, τὸν ὅμοιον τρόπον τότε τῇ ἡλικίᾳ καὶ τῇ γνώσει τυγχάνων, οὐδὲν ὅλως τῶν διδασκομένων ἠδυνάμην καρπώσασθαι, ἅτε μοι τούτοις τοῖς παιγνίοις τὸν νοῦν μου στερεοῦσιν· ἀλλ', ὡς νηπιώδης, τὸν νοῦν εἶχον διακεχωρισμένον. Νῦν δὲ ὁ διδάσκαλός μου Συντίπας, θεωρῶν τὸ νέον τῆς ἡλικίας μου, οὐ βαρέως καὶ ἀναγκαστῶς με ἐδίδασκεν, οὐδὲ τοῖς βαρυτέροις ἐξ ἀρχῆς ἤρξατο πρός με μαθήμασιν, ἵνα μή, νέος ὤν, ἐγὼ ἀγανα-

κτήσω καὶ βαρυνθῶ διὰ τὸ μὴ κατανοεῖν με τὰ λεγόμενα, καὶ ἅπαντα τὰ διδασκόμενα πόῤῥω τῆς ἐμῆς ἀποῤῥίψω διανοίας, καὶ ὅτι ἐγίνωσκεν ὁ διδάσκαλός μου ὡς, ἐὰν ἐξ ἀρχῆς εἰς μεγάλα καὶ μακρὰ μαθήματα βι. με, εὐκόλως εἶχον ἀλαζονεύσασθαι καὶ ἐκφυγεῖν ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἅτε βασιλέως ὑπάρχων υἱός· ἀλλὰ κατὰ μικρὸν προοδοποιῶν ἐν τοῖς λόγοις, οὕτω με πρὸς τὸ τέλειον τῆς ἐπιστήμης τῶν λόγων ἀνέφερε. Καὶ ἐγὼ πάλιν, τελεωτέρας γεγονὼς τῆς φρονήσεως, ἐφύλαττον ἐν τῇ καρδίᾳ πάντα τὰ παρ᾽ αὐτοῦ διδασκόμενα, καὶ συνάξας τὸν πρώην διεσπαρμένον μου νοῦν καὶ ἀνοίξας πρὸς τὸ ἀκούειν, καὶ τὴν γλῶτταν εὔστροφον καταστήσας πρὸς τὴν τῶν λόγων πλοκὴν τῶν μεμελετημένων, καὶ τὰς χεῖρας πρὸς τὸν λογισμὸν τῶν λέξεων μεμαθηκὼς ἐξυπηρετεῖν. Οὕτως οὖν, ὦ βασιλεῦ θειότατε πάτερ, ἐπὶ τῶν ἓξ μηνῶν τὸν καιρὸν πάντα τὰ διδαχθέντα κατέλαβον ἀκριβέστατα· συμμαχούσης καὶ τῆς θείας δυνάμεως ἡμῖν, μετέλα-

βον τὴν εἴδησιν ἁπάσης φιλοσοφίας, ὅσον δυνατὸν ἐστὶν ἀνθρώποις ἡμῖν οὖσι καὶ ἐξ ἀνθρώπων.»

Τούτοις τοῖς λόγοις τοῦ παιδὸς ὁ βασιλεὺς πολλὰ τὴν καρδίαν εὐφρανθεὶς, εὐχαριστηρίους λόγους ἀνέπεμπε τῷ θεῷ, καὶ τὴν τοῦ παιδὸς σύνεσιν καὶ φιλοσοφίαν δοξάζων καὶ ἐπαινῶν ὑπῆρχε τὰ μέγιστα, καὶ τῷ φιλοσόφῳ καὶ διδασκάλῳ μεγάλως εὐχαριστῶν ἦν.

Μετὰ δὲ ταῦτα πάντα κελεύει τὴν πονηρὰν ἐκείνην παραστῆναι γυναῖκα, ἥτις τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τοιοῦτον ὄντα, ἐτεχνεύετο φονευθῆναι. Ης καὶ παραστάσης, ὁ βασιλεὺς λέγει αὐτῇ· «Φανέρωσόν μοι, ὦ γύναι, καὶ μηδὲν διὰ φόβον ὑποκρύψῃς, διὰ ποίαν αἰτίαν τὸν υἱόν μου ἐσπούδαζες φονευθῆναι, καὶ τίς ἦν ἡ ἀφορμὴ τῆς τοιαύτης σου κατασκευῆς καὶ μανίας.

Η δὲ ἀποκριθεῖσα ἔφη· «Γινώσκεις, ὦ κράτιστε βασιλεῦ, ὡς οὐδὲν ἐστὶ τῶν ἐν κόσμῳ βιούντων ἀγαπητικώτερον ὡς ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου· κἂν γάρ τις ἐστὶ πένης ἐπὶ χρόνοις πολλοῖς, ἢ

δι' ἀνάγκην τινὰ ἔχασε τὰ πράγματα αὐτοῦ, ἢ καὶ ἀδίκως ἀναγκάζεται παρά τινος, ἀλλ' ὅμως τῆς ἰδίας ζωῆς φροντίζει. Καὶ ἐγὼ λοιπὸν τὸν παῖδά σου διὰ τοῦτο ἔλαβον αὐτὸν καταμόνας μετ' ἐμοῦ, διὰ τὴν τοῦ κράτους σου θεραπείαν, ὅπως καταμόνας δυνηθῶ ἐγνωρίσαι διὰ ποίαν αἰτίαν οὐ λαλεῖ· καὶ μετὰ ἐρωτήσεων καὶ κολακειῶν ἤμην συντυγχάνουσα αὐτῷ, καὶ λόγους πραεῖς τούτῳ προέτεινα καὶ ἠγαπημένους. Εμαλάκισα δὲ τὸ στεῤῥὸν αὐτοῦ τῆς σιωπῆς μετὰ τοιούτων λόγων, ἕως οὗ οἰκονόμησα αὐτὸν ἀποκριθῆναί μοι κἂν ἕνα λόγον. Καὶ ἀπεκρίθη εἰπών μοι· « Νῦν οὐκ « ἀποκρίνομαι, ἕως οὗ ἀπὸ τῆς σήμερον ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσι, καὶ ὕστερον, ὡς ἔνι δί- « καιον, ἀπολογήσομαι. » Εγὼ τοίνυν, τῷ λόγῳ τούτῳ διαταραχθεῖσα, καὶ περίφοβος λίαν ὅτι μάλιστα γενομένη ὅτι, εἰ ὁ παῖς λαλήσει, ἀπαγγελεῖ σου τῷ κράτει ὅσα, ὑπὸ Σατανικῆς ἐνεργείας παρακινηθεῖσα, κατεῖπον, καὶ παρεκίνησα τοῦτον, καὶ πανούργως ἐπὶ τοῦ

κράτους σου κατηγόρησα. Καὶ τὸ σφάλμα μου γινώσκω καὶ φανερῶς τὸ πταῖσμά μου καθομολογῶ, καὶ εἰς οὐδένα λόγον ἀρνοῦμαι τοῦτο. Λοιπὸν, ὦ μέγιστε βασιλεῦ, ὅ σοι φαίνεται ποίησον εἰς ἐμὲ, ὡς ἂν ὁρίσῃ τὸ εὔσπλαγχνον καὶ θεοπρόβλητον κράτος σου. »

Επὶ τούτοις ὁ βασιλεὺς ἀναβλέψας καὶ ἰδὼν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ χιλιάρχοις, εἶπεν αὐτοῖς· « Τίνα βουλὴν δίδετε ὑμεῖς ἐμοὶ περὶ τῆς γυναικὸς ταύτης, ὅπερ ἐποίησε πονηρὸν ἔργον, καὶ ποίαν τιμωρίαν ἐστὶν ἄξιον αὐτῇ διδόναι; » Εἷς δέ τις τῶν μεγιστάνων λέγει αὐτῷ· « Δίκαιον ἐστὶν, ὦ βασιλεῦ, χεῖρας καὶ πόδας τῆς γυναικὸς ἀποτμηθῆναι. » Ετερος δὲ ἀπεκρίνατο· « Οὐχ οὕτως ἔχει τὸ δίκαιον, ἀλλὰ ζώσης αὐτῆς ἐξορυχθῆναι τὴν καρδίαν. » Αλλος δὲ τῶν μεγιστάνων ἔφη· « Τὴν γλῶτταν αὐτῆς ἐκκοπῆναι πρέπον ἐστί· » Καὶ ἡ γυνὴ, τῶν τοιούτων ἀκούσασα ἀποφάσεων καὶ οἵας τιμωρίας ἀξίαν ἀποφαίνονται ταύτην, τοιοῦτόν τινα μῦθον πρὸς ἐκείνους ἀπεφθέγξατο·

« Ω μεγιστᾶνες, φαίνονται τὰ παρ' ὑμῶν λεγόμενα κατ' ἐμοῦ πρὸς παράδειγμα τινὸς ἀλώπεκος, ἥτις διὰ πάσης νυκτὸς εἴς τινα πόλιν εἰσήρχετο. Καὶ ἦν ἡ ταύτης εἰσέλευσις διὰ θυρίδος τινὸς ἀνθρώπου δέρματα ἐργαζομένου· καὶ, ὅσας φορὰς εἰσήρχετο εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, ἔτρωγε τὰ ἐκείνου δέρματα. Εἶτα ὁ ἐργαστὴς ἐκεῖνος ἰδὼν ὅσα σχίσματα ἐποίει, ὁ ἐργαστὴς ἐκεῖνος ἐξετάσας διὰ τῆς ἀλώπεκος, εὐθὺς κατ' αὐτῆς παγίδα στερεὰν ἔστησε. Καὶ ἡ ἀλώπηξ, κατὰ τὴν συνήθειαν βουληθεῖσα εἰσελθεῖν διὰ τῆς θυρίδος, ἐκρατήθη εἰς τὴν παγίδα. Πονηρὰ δὲ οὖσα ἡ ἀλώπηξ καὶ πολύτροπος διά τινος εὐτέχνου μηχανῆς τὴν κρατήσασαν αὐτὴν παγίδα διέφυγε, καὶ περιεπάτει κύκλῳ ἐκείνην τὴν πόλιν τοῦ εὑρεῖν ἄλλην τινὰ θυρίδα, ὅπως δυνηθῇ ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. Ὡς δὲ, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς περιπατοῦσα, οὐχ εὗρε τόπον τοῦ ἐκβῆναι, ἐπεὶ κύκλῳ τετειχισμένη ἡ πόλις ἦν, καὶ, τῆς ἡμέρας ἐγγιζούσης, ἔλεγεν ἐν ἑαυτῇ· « Ἐὰν

» ἡμέρα γένηται, πάντως ὑπὸ τῶν σκύλων « κρατηθήσομαι, καὶ οὐκ ἐάσουσί με πρό- « τερον, εἰ μὴ τὰς σάρκας μου διαῤῥήξουσιν. « Αλλ' ἐγὼ γινώσκω τί με δεῖ ποιῆσαι. » Καὶ δὴ πορεύεται ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἑαυτὴν πλησίον που τῆς φλιᾶς τοῦ κατωφλίου κατέκλινεν, προσποιουμένη νεκρὰν καὶ ἄπνουν ἑαυτὴν εἶναι. Οὕτω δὲ αὐτῆς κειμένης ὡς νεκρᾶς, καὶ τῆς πύλης τὸ πρωῒ ἀνοιχθείσης, ὡς ἔθος, παρὰ τοῦ πορταρίου, εἶδέ τις αὐτὴν κειμένην, καὶ λέγει πρὸς τὸν πορτάρην· « Κατὰ « ἀλήθειαν ἡ οὐρὰ τῆς ἀλεποῦς ταύτης πολλὰ « ἐστὶ καλὴ εἰς τὸ σπογγίζειν τὸν μύλωνα. » Καὶ εὐθὺς ὁ τοῦτο εἰπὼν, λαβόμενος μάχαιραν, ἔκοψε τὴν οὐρὰν αὐτῆς. Η δὲ ἀλώπηξ ἀνδρείως ὑπέμεινε τὸν πόνον τῆς οὐρᾶς. Εἶτα τὶς ἕτερος, αὐτὴν ἰδὼν, ἔφη· « Εὰν ἔχῃ τις « παιδίον μικρὸν κλαῖον πολλὰ, οὐδὲν ἄλλο ἐ- « στὶν εἰς θεραπείαν καλὸν, εἰ μὴ τὰ ὦτα « τῆς ἀλεποῦς, τοῦ κρατεῖν αὐτὰ πάντοτε « ἐπάνω τοῦ παιδός. » Καὶ εὐθὺς ἔκοψε καὶ

αὐτὸς τὰ ὦτα αὐτῆς. Καὶ ἡ ἀλώπηξ καὶ τοῦτον τὸν πόνον γενναίως ὑπέμεινεν. Ἄλλος τις πάλιν, παρερχόμενος τὴν ὁδὸν ἐκείνην, καὶ ταύτην ἰδὼν ὡς νεκρὰν, εἶπεν· « Ἀκήκοά τινος « λέγοντος ὡς, ἐάν τις τοὺς ὀδόντας πονῇ, καὶ » θήσῃ ἐπάνω ὀδόντας ἀλεποῦς, εὐθὺς τοῦ « πόνου ἐλευθεροῦται. » Καὶ ἅμα τῷ λόγῳ λίθον λαβὼν, ἅπαντας τοὺς ὀδόντας ἐκείνης συνέτριψε. Καὶ ἡ ἀλώπηξ πάντα τὰ δεινὰ ταῦτα ὑπέμεινεν ἀνδρικῶς, ἕως οὗ ἄλλος ἄνθρωπος περιπατῶν εἶπεν· « Ἐγὼ ἀκήκοα εἰς « πᾶσαν ὀδύνην ὠφελεῖν τῆς ἀλώπεκος τὴν « καρδίαν, καὶ εἰς ἅπαν νόσημα ἐστὶ θερα- « πευτική. » Οὕτως εἰπόντος τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, καὶ μάχαιραν λαβόντος πρὸς τὸ τὴν καρδίαν αὐτῆς ἐκβαλεῖν, ἡ ἀλώπηξ, εὐθέως πηδήσασα, σπουδαίως διὰ τῆς θύρας τοῦ κάστρου ἐξέφυγεν (ἔτυχε γὰρ τὴν πύλην τότε ἠνεῳγμένην εὑρεθῆναι), καὶ τοῦ φόνου οὗ ἔμελλε παθεῖν ἠλευθερώθη.

« Καὶ ἐγὼ νῦν ἡ ἀθλία, ὦ βασιλεῦ, πάντα

ὅσα οἱ ἄρχοντές σου συμβουλεύονταί σοι ἑτοίμη εἰμὶ ὑπομεῖναι, τὴν δὲ καρδίαν μου ἐκβαλεῖν βιαίως οὐ δύναμαι ὑπομεῖναι· θάνατος γάρ ἐστι τοῦτο πικρὸς καὶ ὀδυνηρός.»

Ἐπὶ τούτοις ἀποκριθεὶς, ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς λέγει τῷ πατρὶ καὶ τοῖς παρεστῶσιν ἄρχουσιν· «Ἀληθῶς ἡ γυνὴ λέγει καὶ πρεπόντως· οὐδὲ γὰρ πρέπει τοὺς φρονίμους καὶ συνετοὺς τῶν ἀνθρώπων τὰ τῶν γυναικῶν σφάλματα εἰς ἀφορμὴν καὶ μέμψιν καὶ κατηγορίαν μεγάλην ἔχειν· καὶ οὐδὲ αὐτὴν τὴν γυναῖκα πρέπει μεγάλης τιμωρίας καὶ παιδεύσεως ἀπόφασις. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐστὶ δίκαιον αὐτῇ γενέσθαι, ἵνα ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ξυρισθῇ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς μουτζωθῆναι, καὶ ἐπάνω ὄνου ἐξόπισθεν καθίσαι, καὶ εἰς πᾶσαν ἐκπομπευθῆναι τὴν πόλιν· δύο δὲ κήρυκες ἤτοι πλατζάριοι πορεύονται μετ' αὐτῆς ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν, καὶ λέγειν αὐτοὺς φωνῇ μεγάλῃ, ὥστε πάντας ἀκούειν, εἴ τι ἄρα κακὸν αὕτη εἴργασται.»

Οὕτως εἰπόντος τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως, ηὐ-

φράνθη. ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες ἐστερέωσαν τὰ λαληθέντα, ἀποδεξάμενοι τὴν τοιαύτην βουλήν. Ο δὲ βασιλεὺς φησὶ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ· « Ω τέκνον, καλῶς λελάληκας καὶ φρονίμως ἡμῖν συνεβούλευσας. Λοιπὸν γενέσθω ἐπ' αὐτῇ καθὼς ὁ υἱός μου ἡμῖν συνεβουλεύσατο. » Καὶ ἅμα πάντα ἐγένετο ἐπ' ἐκείνῃ τῇ πονηρᾷ γυναικὶ ὅσα ὁ νέος τοῦ βασιλέως υἱὸς συνεβουλεύσατο.

Εἶτα φησὶν ὁ βασιλεὺς τῷ φιλοσόφῳ Συντίπᾳ· « Φανέρωσόν μοι, ὦ φιλόσοφε, καὶ ἀληθῶς ἀπόδειξον πόθεν ἡ τοσαύτη γνῶσις καὶ φιλοσοφία προσεγένετο τῷ υἱῷ μου. Μὴ ἐξ αὐτῆς τῆς γεννήσεως φυσικὴν ἔλαβε τὴν λογιότητα; ἢ μᾶλλον διὰ τῆς σῆς ἐπιμελείας σεσόφισται; » Αποκριθεὶς δὲ ὁ Συντίπας λέγει τῷ βασιλεῖ· « Η τοῦ υἱοῦ σου, δέσποτα, σύνεσις ἅμα καὶ γνῶσις ἐκ θεοῦ ἐν πρώτοις κεχώρισται· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ τύχη τῆς γεννήσεως αὐτοῦ τὸ τῆς γνώσεως προτέρημα ἔχει· ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐμὴ ἐπιμέλεια καὶ σπουδὴ ἐσμί-

χθη τούτοις τοῖς δύο, καὶ διὰ τοῦτο ἔλαβεν ὁ υἱός σου τὸ ὑπερβάλλειν πάντας ἐν γνώσει. Πλὴν περὶ τούτου καί τινός μου διηγήσεως ἄκουσον. » Ο βασιλεὺς ἔφη· « Εἰπὲ ὃ βούλει, Συντίπα τῇ ἀληθείᾳ φιλοσοφώτατε. » Ο δὲ τοιαύτης πρὸς αὐτὸν ἐξηγήσεως ἀπήρξατο·

« Βασιλεύς τις ἦν ἐν τοῖς ἄνωθεν χρόνοις, ὅστις εἶχε μετ' αὐτοῦ πολλοὺς φιλοσόφους, ἐξ ὧν εἷς ὑπῆρχε τῶν ἄλλων μειζότερος λίαν. Ἦν δὲ παρ' ἐκείνῳ τῷ βασιλεῖ ἄνθρωπός τις τὴν ἀστρολογικὴν τέχνην μεγάλως γινώσκων καὶ μετερχόμενος. Τῷ γοῦν πρώτῳ φιλοσόφῳ ἐκείνῳ τοῦ βασιλέως γεννᾶται τότε υἱός. Καὶ εἶπον τοῦτο τῷ βασιλεῖ, ὡς ὁ δεῖνα φιλόσοφος ἐγέννησεν υἱὸν σήμερον. Ο δὲ βασιλεὺς εὐθὺς τὸν ἀστρολόγον προσεκαλέσατο. Καὶ ὁ ἀστρολόγος πρότερον, τὴν γέννησιν τοῦ παιδὸς ἀκούσας, ἐξέτασεν ἐν τοῖς ἄστροις περὶ τῆς τύχης τοῦ παιδός· καί, ὡς ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ἐλάλησε τοῦ ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ παιδός, αὐτὸς ἅμα λέγει τῷ βασιλεῖ· « Ο παῖς οὗτος,

« ὦ δέσποτα, ὁ νῦν γεννηθεὶς, ἐξ ὧν με δι-
« δάσκουσιν οἱ τῶν ἀστέρων δρόμοι, τὴν τῶν
« λῃστῶν καὶ κακούργων κακὴν τύχην ἔχει,
« καὶ πολλοὺς ἐπιζήσει χρόνους, καὶ τῷ τρισ-
« καιδεκάτῳ ἔτει τῆς ζωῆς αὐτοῦ μέγα κα-
« κὸν καὶ κλεψίαν ποιήσει. » Τούτων οὕτως λα-
ληθέντων παρὰ τοῦ ἀστρολόγου, λέγει πρὸς αὐ-
τὸν ὁ πατὴρ τοῦ τεχθέντος παιδός· « Νῦν λοιπὸν
« ὅλα κατὰ ἀλήθειαν ἐφανέρωσας τῷ βασιλεῖ τὰ
« περὶ τοῦ γεννηθέντος μοι παιδός; » Ὁ δὲ, « Ναὶ, »
φησὶν, « ὦ φιλόσοφε· καὶ γὰρ ἀκριβῶς ἐξέτα-
« σα τὰ περὶ τῆς τύχης τοῦ παιδὸς, καὶ εὗρον
« ὅτιπερ λῃστὴς γενήσεται καὶ λῃστῶν ὁ χαλε-
« πώτατος. » Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ φιλόσοφος λέγει
ἐκείνῳ τῷ βασιλεῖ· « Ἐγὼ λοιπὸν τὸν ἐμὸν παῖ-
« δα παιδεύσω οὕτως ἐν τάξει τοιαύτῃ, τοῦ μὴ
« ποιῆσαι αὐτὸν τοιαύτην ποτὲ πρᾶξιν· ἀλλὰ
« μᾶλλον ποιήσω αὐτὸν φεύγειν ἐκ τῶν ἀπηγο-
« ρευμένων καὶ κακῶν πράξεων. » Ὁ μὲν οὖν
γεννηθεὶς παῖς ὀκτὼ μηνῶν γεγονὼς, διέκοψεν
αὐτὸν τοῦ βυζάνειν τὸ γάλα τῆς μητρός· ὕστερον

δὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐγκατακλείει αὐτὸν ἐν ὀσπιτίῳ τινὶ, καὶ τρέφει αὐτὸν μὲ τρυφερὰ καὶ μαλακὰ βρώσιμα, καὶ πᾶσαν παίδευσιν αὐτὸν ἐκδιδάσκει καὶ ἐντιμότητα. Καὶ, οὕτως τὸν υἱὸν μετὰ πάσης ἀκριβείας παιδεύων, οὐκ ἀφῆκεν ὅλως τινά ποτε τοῦ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν, οὐδὲ τὸ παιδίον ἔξω τοῦ ὀσπιτίου περιπατεῖν· ἀλλ' οὐδέ τι κακὸν τῶν τοῦ κόσμου ἀφῆκε τὸν παῖδα μαθεῖν ἢ ἀκοῦσαι. Καὶ οὕτως ἀνατρεφόμενος ἤρξατο τὸν πεντεκαιδέκατον χρόνον. Καὶ λέγει ὁ πατὴρ πρὸς τὸν παῖδα· « Αὔριον, ὦ παῖ, « βουλόμενος ἀπελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, βού- « λομαι καί σέ γε λαβεῖν· καὶ γίνωσκε πῶς, « μετὰ τὴν συνήθη προσκύνησιν, χαιρετήσεις « τὸν βασιλέα καὶ ὡς πρέπει χαιρετήσεις αὐ- « τόν. » Οὕτω μὲν οὖν ὁ φιλόσοφος ἔλεγε τῷ υἱῷ· ὁ δὲ νέος, ἀκούσας τὴν πρὸς τὸν βασιλέα παρουσίαν αὐτοῦ, ἠγωνίζετο μᾶλλον ἐπὶ τῷ λόγῳ τοῦ πατρὸς, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν ὅτι, « Ἐγὼ οὐδέποτε βασιλέα τινὰ εἶδον, καὶ, « ἐπειδὴ ὁ πατήρ μου ἀρτίως λέγει μοι προσ-

« κυνῆσαι τούτῳ, πρέπει με ἀρωματικὰ εἴδη
« προσαγαγεῖν τῷ βασιλεῖ, ὅπως διὰ τῆς ὀσμῆς
« τούτων καὶ εὐωδίας ἐγκωμιάσαι τὸν βασι-
« λέα. Αλλὰ ἐντρέπομαι ζητῆσαι ταῦτα τῷ πα-
« τρί μου· ἀλλ' ὅμως πρέπει ποιῆσαί με τοῦτο. »
Οτε καὶ τῇ ἐπελθούσῃ νυκτὶ ἐξέρχεται κρυ-
φίως ἀπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἀπέρχεται
εἰς τὸ παλάτιον, καὶ, τρυπήσας τὸν τοῖχον
τοῦ παλατίου, εἰσῆλθεν ἐντὸς εἰς τὸ βασιλικὸν
κραβάτιον. Καὶ ὁ βασιλεὺς, ἅμα γενόμενος
ἔξυπνος, εἶδεν αὐτὸν καὶ ἐταράχθη, καὶ δει-
λιάσας καὶ πολλὰ φοβηθεὶς ἔλεγε πρὸς ἑαυτὸν
ὅτι, « Εὰν μὴ οὗτος ὁ κλέπτης εἶχε πολλὴν
« δύναμιν, οὐκ ἂν οὕτως περὶ τὸ μέσον τῆς νυ-
« κτὸς ἐτόλμησεν εἰσελθεῖν· καὶ, ἐὰν ἀντιπαρα-
« στῶ αὐτῷ, ἐπιχειρήσει ἀνελεῖν με. » Ταῦτα
καθ' ἑαυτὸν βουλευσάμενος καὶ σιωπήσας,
ἀφῆκεν ἄδειαν τῷ κλέπτῃ. Τότε ὁ νέος, ἀδείας
ἐπιλαβόμενος, ἁπλώσας εἰς τὰ ῥοῦχα τοῦ βα-
σιλέως, ἔλαβε μίαν σινδόνα πολλῆς τιμῆς ἀξίαν.
Εκείνην γοῦν μόνην τὴν σινδόνα λαβὼν, ἐξῆλθε

τοῦ παλατίου· καὶ εὐθὺς ταύτην διαπωλήσας, ἀπὸ τῆς τιμῆς τῆς σινδόνος μυρσίνας καὶ ἄλλα μυριστικὰ ἠγόρασε πολλά. Ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς οὐκ ἐγνώρισε τὸν κλέπτην τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· τῇ δ' ἐπαύριον, λαβὼν ὁ πατὴρ τὸν παῖδα, πρὸς τὸν βασιλέα ἐπορεύετο. Καὶ εἰσελθόντες προσεκύνησαν αὐτὸν μέχρις ἐδάφους· καὶ ὁ παῖς ἅμα τὰ εἴδη ἅπερ ἠγόρασε μυριστικὰ καὶ λίαν εὔμορφα τῷ βασιλεῖ προσήνεγκε, καὶ χάριν τῶν μυριστικῶν ἐκείνων ἤρξατο ἐγκωμιάζειν καὶ ἐπαινεῖν τὸν βασιλέα. Εἶπε δὲ ὁ φιλόσοφος πρὸς αὐτόν· « Ὦ βασιλεῦ, ζῆθι εἰς τὸν αἰῶνα. « Ἰδοὺ, καθὼς ὁρᾷς, τῇ βασιλείᾳ σου προσέ- « φερον τὸν παῖδά μου, ὑπὲρ οὗ ὁ ἀστρολόγος « σου εἶπεν, Ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς ἡλι- « κίας αὐτοῦ μέλλει ἄρξασθαι τοῦ γενέσθαι λῃ- « στής· καὶ νῦν ἰδοὺ πεντεκαίδεκα ἐτῶν γε- « γονὼς οὐδὲ κἂν κλεψίαν ἐποίησε. Καὶ λοιπὸν « ὁ ἀστρολόγος σου ψευδὴς φαίνεται· καὶ ἀπὸ « τούτου ὅσα φαίνεται προλέγων φλυαρίαι ἀπε- « δείχθησαν νῦν. » Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἐπὶ τού-

τοις τοῖς λόγοις ἀκριβῶς καὶ μετὰ περιεργείας ἀτενίσας τῷ προσώπῳ τοῦ παιδὸς καὶ τὸ σχῆμα, ἐγνώρισεν ὡς αὐτός ἐστιν ὁ τὸν τοῖχον τρυπήσας, καὶ ὡς τολμηρὸς κλέπτης καὶ ἀναίσχυντος τὴν ἐν τῇ στρωμνῇ τοῦ βασιλέως σινδόνα οὗτος ἔκλεψε. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ φιλοσόφῳ· « Οὗτος ἐστὶν ὁ κατὰ τῆς βασι-« λείας εἰσελθὼν κλέπτης. » Καὶ ἀπὸ τούτου μᾶλλον ἐπιστεύθη ἡ τοῦ ἀστρολόγου πρόγνωσις ἀληθὴς εἶναι.

« Ἀπὸ ταύτης οὖν τῆς διηγήσεως λοιπὸν γίνωσκε, ὦ κράτιστε βασιλεῦ, ὅτι ἑκάστου ἀνθρώπου τῇ γεννήσει χωρισμένη τις ἀπὸ τοῦ θεοῦ κεῖται τελείωσις ἐγνωσμένη, οὐχ ὁρισμένη ἡμῖν, ἢ εὐτυχίας, ἢ ἀτυχίας, ἀλλ' οὐδὲ προτρεπομένη παρὰ θεοῦ, καθὼς καὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ υἱοῦ σου γέγονεν, ὅτι οὐκ ἐν ἀρχῇ τῆς ἡλικίας παιδίου ἔμαθεν, ἀλλ' ὕστερον εἰς ἀνδρὸς ἡλικίαν ἐλθών. Συνῆλθον οὖν αὐτῷ τὰ καλὰ καὶ ἐπαινετὰ καὶ εὐτυχίας γέμοντα ἔργα· ἐν δὲ τῇ γεννήσει τοῦ παιδὸς τοῦ φιλοσόφου ἐκείνου, οὗ

εἶχεν ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς, συνῆλθε τῇ τύχῃ αὐτοῦ τὰ μυσαρὰ καὶ ἀτυχίας μεστά. »

Ταῦτα τῷ βασιλεῖ Κύρῳ τοῦ Συντίπα διηγησαμένου, φησὶν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἑαυτοῦ παῖδα· « Εἰπέ μοι, περιπόθηθόν μου παιδίον, πῶς ἄρα καὶ ποίῳ τρόπῳ ὁ διδάσκαλος Συντίπας τὴν τοσαύτην φιλοσοφίαν ἐδίδαξεν. » Ο δὲ παῖς τῷ πατρὶ ἀπεκρίνατο· « Επειδήπερ νῦν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ζητεῖς μαθεῖν, ὦ βασιλεῦ, γνωρίζω πάλιν τῷ κράτει σου, ὡς παραλαβών με ἀπὸ σοῦ ὁ διδάσκαλος, καὶ ἀγαγών με εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, εὐθὺς ἔκτισε νέον οἶκον, καὶ, χρίσας αὐτὸν, μετὰ λευκοῦ ἀσβέστου δηλονότι, κατελάμπρυνε τοῦτον. Εἶτα, ὅσα ἔμελλε τοῦ διδάξαι με, ἱστόρησεν αὐτὰ ἐν τοῖς τοίχοις τοῦ οἴκου, καὶ πᾶσαν τὴν ἱστορίαν ἐχώρισε διὰ γραμμάτων, καὶ μετὰ ἀκριβείας ἅπαντα συνετάξατο, καὶ τὸν ἥλιον δὲ καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας ἐκεῖ ἐζωγράφησε· ἔγραψε δὲ καὶ τὰ δέκα κεφάλαια τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως καὶ τῆς διδασκαλίας. Ὧν πρῶτον κεφάλαιον

περὶ ἀπαιδεύτου καὶ ὑβριστοῦ ἀνδρός· ὁ γὰρ τοιοῦτος ἄνθρωπος, μέσον ἀδελφῶν καὶ φίλων φιλονεικίας καὶ μάχας ἐγείρει. Τὸ δεύτερον κεφάλαιον περὶ φιλοσόφου ἐδίδαξεν ἀνδρός· ὁ γὰρ τοιοῦτος ἄνθρωπος μεγάλην ὠφέλειαν ποιεῖ τῷ φίλῳ αὐτοῦ. Τὸ τρίτον κεφάλαιον περὶ δολιόφρονος ἀνδρὸς καὶ πονηροῦ, καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος οὐδέποτε ἀγανακτεῖ, δόλους κατασκευάζει καὶ κακοῖς κακὰ συῤῥάπτει κατὰ τοῦ πλησίον, ἐκείνου μὴ γινώσκοντος. Τὸ τέταρτον κεφάλαιον ἦν περὶ ἀνθρώπου ὀνειδίζοντος ἀπρεπῶς ἑτέρῳ ἀνθρώπῳ πῶς ἢ ἀπὸ ἀῤῥωστίας ἢ ἀπὸ ἀσθενείας ἐπισυμβάσης λεπρὸς γέγονεν, ἢ ἀφ' ἑτέρου συμβάματος ἀνθρωπίνου ἐν τῷ ἰδίῳ σώματι περιφέρει ἀσχημοσύνην. Τὸ πέμπτον, ὡς οὐ πρέπει τινὰ κριτὴν ἢ ἄρχοντα ἢ βασιλέα ἀπόφασιν ποιεῖν περὶ παντὸς πράγματος, πρὶν καλῶς ἀκούσει καὶ ἐξετάσει τὴν τοῦ πράγματος ἀλήθειαν. Τὸ ἕκτον κεφάλαιον, ὅτι οὐ πρέπει τινὰ ἐλπίζειν εἰς ἄνθρωπον ἄφρονα καὶ παντελῶς ἰδιώτην. Τὸ ἕβδομον

ἑρμήνευε περὶ ἀνδρὸς φθονεροῦ, ζηλοτυποῦντος ἄλλους ἀνθρώπους καλῶς πράττοντας καὶ εὐτυχοῦντας, ἢ διότι ἔχουσι προτέρημα ἀξιέπαινον καὶ διὰ τοῦτο πλουτοῦσιν, ἢ διότι ἀγωνίζονται περὶ τὸν βίον ἢ διότι ἀπὸ πατέρων ἐκληρονόμησαν· καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁρῶν αὐτοὺς φθονεῖ, καὶ λυπεῖται καὶ μαραίνεται, διότι μᾶλλον οὐ δύναται βλάψαι αὐτούς. Τὸ ὄγδοον κεφάλαιον διδάσκον ἔλεγε· « Δίκαιον ἐστὶ καὶ « πρέπον πάντας ἀνθρώπους ἀγαπᾷν, καὶ μὴ « τῷ κακῶς ποιήσαντι ἀνταποδοῦναι κακόν. » Τὸ ἔννατον, ὅτι πρέπει, ὡς θέλει τις ἵνα ποιῇ ἄνθρωπος εἰς αὐτὸν, καὶ αὐτὸς ποιῇ ἄλλους ὁμοίως. Τὸ δέκατον κεφάλαιον συνεβούλευε καὶ μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὰ ἀσεβῆ ἔργα καὶ πράξεις κακὰς, καὶ δυναστεύοντας τοὺς πτωχοὺς, μὴ φιλίαν ὅλως ποιεῖν, μηδὲ τὰ ἴσα πράττειν τοῖς ἀδίκοις καὶ πλεονεξίαις καὶ ἁρπαγαῖς χρωμένοις καὶ χαίρουσι. »

Ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἀκούσας παρὰ τοῦ υἱοῦ εὐχαριστηρίους λόγους ἀνέπεμπε τῷ θεῷ, καὶ

τὸν αὐτοῦ διδάσκαλον ἐκάθητο ἐγκωμιάζων, καὶ δώροις πολυτελέσι καὶ φιλοτίμοις ἐδεξιοῦτο τὸν ἄνδρα. Εἶτα λέγει ὁ βασιλεὺς τῷ παιδὶ οὑτωσί· « Γνώρισόν μοι, ἐρασμιώτατόν μου παιδίον· ἄρά γε τὰ συμβαίνοντά τινι, ἐξ εἱμαρμένης καὶ τύχης τινὸς συμβαίνειν εἴωθεν; » Ο δὲ παῖς ἔφη τῷ βασιλεῖ· « Πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, ὦ δέσποτα, ὑπολαμβάνουσιν οὕτως ἔχειν· πλὴν πλανώμενοί εἰσιν οἱ οὕτω δοξάζοντες. Ἀλλ' ἐμοί γε δοκεῖ ὡς ἡ ἀφορμὴ τῶν λυπηρῶν, τῶν ἐπερχομένων τοῖς ἀνθρώποις, γίνεται ἐκ τῆς τῶν ἀνθρώπων πλεονεξίας· οὐδὲ γὰρ δικαίως ποιοῦσι τὰς πράξεις αὐτῶν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' ἀδίκως καὶ πονηρῶς. Συνήθεια γάρ ἐστι τοῖς ἀνθρώποις, ὅταν τινὰ τῶν φιλοσόφων καὶ δικαίων ἀνδρῶν εὕρωσι, κἂν τὰ χρηστὰ καὶ ὠφέλιμα συμβουλεύῃ αὐτοῖς, ἔστι δὲ πτωχὸς, καὶ οὐ τιμῶσιν αὐτὸν οἱ πλούσιον, οὐδὲ ὁ κοινὸς λαὸς δοξάζει ἢ ἀκούει ἢ τιμᾷ αὐτὸν, οὐδὲ ὡς φιλόσοφον λέγουσι καὶ τιμῶσιν, ἀλλ' ὡς ἰδιώτην παραβλέπουσιν, ὡς πτωχόν· ἐὰν δέ τις ἄνθρωπος εἰς

τὴν ζωὴν αὐτοῦ εὐτυχὴς ἦν, τιμῶσιν αὐτὸν πάντες πλούσιοι καὶ μέσοι· ἔνι ἐστερημένος πάσης σοφίας καὶ γνώσεώς καὶ παιδεύσεως παντελῶς· ἐκείνῳ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι προσέρχονται καὶ θαῤῥοῦσι, καὶ ἀκούουσι καὶ τιμῶσι, καὶ μέγαν ἄνθρωπον καλοῦσι καὶ σοφὸν διὰ τὸν πλοῦτον. Πλανώμενοι γοῦν ὄντες, καὶ ἀπαίδευτοι καὶ μωροί, οὐ ποιοῦσι τοῦτο καλῶς, ἀλλὰ κακοτρόπως καὶ ἀπατηλῶς, καὶ μετὰ φενακισμοῦ καὶ ἀναισθησίας. Ἀφ' οὗ συμβαίνει τὰς πολλὰς πόλεις ἀσθενεῖν καὶ κινδυνεύειν· οὐδὲ γὰρ συνιστῶσιν οἱ πλούσιοι ἀπαίδευτοι καὶ ἄλογοι, καὶ μωροὶ διὰ τοῦ πλούτου, ἀλλ' οἱ σοφοὶ καὶ φρόνιμοι ἀπὸ τῆς διαταγῆς αὐτῶν.»

Ὁ οὖν βασιλεὺς ἐπηρώτα τῷ υἱῷ· «Ποῖα ἄρα τὸν βασιλέα προσήκει ποιεῖν;» Ὁ δὲ υἱὸς λέγει: «τὸ εἶναι συνετὸν καὶ φρόνιμον, καὶ ἐμπειρίαν ἐν τοῖς πράγμασιν ἔχοντα καὶ ἐλεημοσύνην, πρὸς τῷ καὶ δίκαιος εἶναι· ἀφ' ὧν καὶ ὁ λαὸς ὁ ὑπ' αὐτὸν κυβερνώμενος ἐλεεῖται καὶ οὐκ ἀδικεῖται, οὐχ ὡς ἄρχοντα ἔχων

τὸν βασιλέα, ἀλλ' ἐν τάξει πατρὸς, ὃς καὶ οὐ προσάξει ἀδίκως καὶ ἀνεξετάστως τινὶ τιμωρίαν, ἀλλὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἀγαθὰ δώσει, τοῖς δὲ κακοῖς μετ' ἐξετάσεως κακὰ, καὶ πρὸ πάντων τὸν τοῦ θεοῦ φόβον ἔχει διὰ παντὸς πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ μηδὲν ἄλλο τι τούτου τιμιώτερον ἡγεῖται.»

Εἶπε δὲ αὐτῷ πάλιν ὁ βασιλεύς· «Ποία βασιλεία ἀσφαλεστέρα ἐγένετο; «Ο παῖς εἶπεν· «ἡ, τὸ δίκαιον καὶ φιλάνθρωπον ζητοῦσα, καὶ τοὺς πένητας ἐλεεῖ καὶ τοὺς δουλεύοντας καὶ ὑποτασσομένους αὐτῷ· καὶ ὑπὸ πειρασμῶν τοῦ κόσμου στενοχωρούμενοι εὑρίσκουσι βοήθειαν καὶ κουφισμὸν δι' εὐεργεσιῶν αὐτοῦ. Οὐδὲ γὰρ κατά τι ἄλλο διαφέρει παντὸς ἀνθρώπου ἢ μόνον διὰ τὸ ἐλεεῖν τοὺς δεομένους.»

Ο βασιλεύς· «Εν ποίᾳ βασιλείᾳ οἱ ἄνθρωποι χαίρουσι;» Καὶ ὁ παῖς· «τῇ ἐκ θείας προνοίας πρῶτον γενομένῃ καὶ τῇ δικαίως πολιτευομένῃ, καὶ τοὺς ἐχθροὺς, ὅση δύναμις, ἀμυνομένῃ, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς προνοουμένῃ.»

Αὖθις ὁ βασιλεὺς ἠρώτησε τὸν υἱόν· « Ἆρα, ὦ παῖ, ἡ σοφία τῶν φιλοσόφων καὶ ἡ γνῶσις σφόδρα τῆς πανουργίας νικᾷ; » Ὁ υἱὸς ἔφη. « Καὶ εἰς ὅλα αὕτη ἡ σοφία τὸ νῖκος ἔχει, διότι γινώσκει καλῶς τὰς τῶν πράξεων διαφορὰς, καὶ χωρίζει τὰ φύσει καλὰ ἀπὸ τῶν ἐναντίων. Ἡ δὲ πανουργία καὶ πονηρία, ἣν ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι, οὐ φρονήσεως καὶ σοφίας ἐστὶν, ἀλλὰ ψιλῆς διανοίας καὶ λογισμοῦ κακοῦ καὶ κακῆς προαιρέσεως, ὑπὸ τοῦ Διαβόλου ἐρχομένη. »

Καὶ ὁ βασιλεὺς ἔφη· « Τίνος ἕνεκεν οἱ γραμματικοὶ οὐκ ἐντρέπονταί τινα, ἀλλὰ μέσον πάντων ἁπλώνουσι τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν, καὶ ἀφόβως παῤῥησιάζονται; » Καὶ ὁ παῖς· « Τούτου ἕνεκα, ὦ βασιλεῦ, τὸ πεπαῤῥησιασμένον ἔχουσιν, ὅπερ τινὲς ἰδιῶται ἀναίσχυντον εἰώθασι καλεῖν, διότι ἀγαποῦσι διδάσκειν πάντας, καὶ μάλιστα τοὺς φρονιμωτέρους, καὶ τοὺς τὴν σοφίαν ἀγαπῶντας· εἰ γὰρ ἐφθονοῦσαν, οὐκ ἂν ἐδίδασκον τινί. »

Καὶ ὁ βασιλεύς· « Τίνες εἰσὶν οἱ παρὰ τῶν φιλοσόφων μισούμενοι ; » Καὶ ὁ υἱὸς ἀπεκρίνατο· » ὅσους ὁρῶσι μὴ μετὰ ἀγαθῆς καὶ καθαρᾶς γνώμης προσερχομένους τῇ διδασκαλίᾳ αὐτῶν, ἐπιθυμητῇ οὔσῃ τοῖς νοῦν ἔχουσιν· ἀλλὰ τοὺς τῶν γραμματικῶν ἐλέγχους βαρέως ὑπομένουσι, καὶ ὡς τῇ ἀληθείᾳ ἐναντιούμενοι δικαίως μισοῦνται παρὰ τῶν σοφῶν. »

Καὶ ὁ βασιλεὺς πάλιν ἔφη· « Ποῖος θησαυρὸς τῶν ἄλλων ἐστὶ μεγαλώτερος ; » Ο υἱὸς ἀπεκρίνατο· « ὁ τῶν ἀγαθῶν ἔργων καὶ πράξεων. »

Ο βασιλεὺς ἔφη· « Τίνα χρείαν ἔχει τις κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ; » Καὶ ὁ παῖς εἶπε· « τοῦ θαῤῥεῖν ἐπὶ τὸν θεόν. »

Ο βασιλεὺς ἔφη· « Τίς κατὰ ἀλήθειαν ἐγένετο πλούσιος ; » Ο υἱὸς ἔφη· « ὁ τῶν καλῶν ἔργων ἐπιμελούμενος, καὶ ἐπὶ τὸν θεὸν ἠλπικώς. «

Ο βασιλεὺς ἔφη· « Τίς ἐστὶν ὁ τὴν καλλιωτέραν ἔχων ἀνάπαυσιν ; » Ο παῖς εἶπεν· ὁ

μὴ φθονῶν τινὰ, καὶ ἑαυτὸν μὲν κατακρίνων, ἕτερον δὲ μήτε μέμφεται, μηδὲ κρίνει τί πράττει.»

Ο βασιλεὺς εἶπε· «Τίς κατὰ ἀλήθειαν μωρὸς καὶ ἄφρων ὑπάρχει;» Ο παῖς ἔφη· «ὁ μὴ γινώσκων τὸ ἑαυτοῦ πταῖσμα, καὶ μὴ ἀκούων τοῦ συμβουλεύοντος αὐτῷ ἀγαθά.»

Ο βασιλεὺς ἠρώτησε· «Τίς τῶν ἀνθρώπων ἔχει καλὴν καὶ φιλικὴν τὴν διάθεσιν τῆς ἀγάπης;» Ο παῖς ἀπεκρίνατο· «ὁ μή τινα ποσῶς λυπήσας, μηδὲ εἴς τινα ἔχων ζηλοτυπίαν.»

Ο βασιλεὺς ἔφη· «Ποῖος λογισμὸς ὑπάρχει τῷ θεῷ μεμιασμένος;» Ο υἱὸς ἔφη· «ὅστις ἔχει ἔργα μυσαρὰ καὶ πράξεις, πρὸς τούτοις δὲ ὡς μέγα τι δεινὸν ἔχει καὶ τὴν ὑπερηφανίαν καὶ ἀλαζονίαν.»

Ο βασιλεὺς ἔφη· «Ποία τῶν αἰσχρῶν πράξεων πλέον εἰς ἁμαρτίαν βάλλει τον πράττοντα;» Ο δὲ υἱὸς ἔφη· «ὁ φθόνος καὶ ἡ ψευδομαρτυρία, ἡ πλεονεξία, καὶ τὸ πορεύ-

εσθαι εἰς τὸ ἴδιον θέλημα, διὰ τὸ μὴ φοβεῖσθαι θεὸν, εἰς ὅσα παραλόγως, ὡς ἄλογον ζῶον, ἁμαρτάνει καὶ οὐκ ἐντρέπεται. Αὗται οὖν αἱ πράξεις τοῦ τάλανος ἀνθρώπου τοῦ ζῶντος ἐν ἁμαρτίαις. »

Ο βασιλεὺς ἔφη · « Καὶ τίς ἐστὶν ὁ μὴ γινώσκων ταῦτα καὶ φοβούμενος τὸν θεόν ; » Ο υἱός · « ὅστις ἐστὶν ἀχόρταστος ἐν πᾶσι πράγμασιν, εἴτε τροφαῖς, εἴτε ἱματίοις, εἴτε χρήμασιν, εἴτε δόξῃ, εἴτε κτήμασιν, εἴτε θεραπείᾳ δούλων. »

Ο βασιλεὺς εἶπε · « Τίνα πρέπει φοβεῖσθαι καὶ τρέμειν ; » Ο νέος εἶπε · « τὸν μὴ φοβούμενον τὸν θεὸν μηδὲ τὴν μεγαλωτέραν ἀρχὴν, μηδὲ χωρίζοντα τὸ δίκαιον ἀπὸ τοῦ ἀδίκου. Αλλὰ λέγω σοι, βασιλεῦ · οὐ πρέπει ποιεῖν φίλον ἄνθρωπον δολιόφρονα, πονηρὸν καὶ ὑποκριτὴν, ὅστις ἄλλα μὲν τῷ στόματι λέγει, ἄλλα δὲ τῇ καρδίᾳ πονηρῶς συλλογίζεται. »

Ο βασιλεὺς ἔφη · « Πῶς ἄρα οἱ ἄνθρωποι, τὴν φιλίαν ἀγαπῶντες, ἐν καιρῷ πολὺ ἐπὶ

πλέον τὴν ἔχθραν ποιοῦσιν ; » Ο νέος εἶπε· « διὰ τοῦτο· τὸ ζημιῶσαί τινα εὔκολόν ἐστι, τὸ δὲ ποιῆσαί τινα καλὸν, δύσκολον. »

Καὶ πάλιν ὁ βασιλεὺς· « Πῶς οἱ ἄῤῥωστοι τοὺς λόγους τῶν ἰατρῶν δέχονται καὶ ὑπομένουσι, κἂν βαρέοι εἰσὶν, οἱ δὲ ἄνθρωποι, ὅταν ἀκούωσι τὴν ἀλήθειαν, βαροῦνται ἐπ' αὐτῇ καὶ δυσχεραίνουσιν ; » Ο δὲ υἱὸς ἔφη· « Οστις ἄῤῥωστος τὰ βότανα καὶ τὰ ζουλάπια τὰ φερόμενα πρὸς αὐτὸν ὑπομένει καὶ δέχεται, κἂν δριμέα, κἂν πικρὰ ὑπάρχωσι, διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ σώματος αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἐλπίζει διὰ τῶν βοτανῶν ὑγείαν, καὶ τὰς φωνὰς τῶν ἰατρῶν ὑπομένει, νομίζων ὅτι δι' ὑγείαν φασὶ ταῦτα πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἄφρων ἀνὴρ καὶ ἀσύνετος, ὅταν ἀκούῃ τἀληθῆ καὶ τὰ πρεπόντα, βαρεῖται καὶ δυσχεραίνει πρὸς τὰ λόγια, ὅτι οὐκ ἀναγκάζεται ὑπό τινος, ὡς ὁ ἄῤῥωστος ὑπὸ τῆς νόσου. Διὰ τοῦτο καὶ γέγραπται· « Ελεγχε « σοφὸν καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ μὴ ἔλεγχε ἄ- « φρονας ἤτοι κακοὺς ἵνα μὴ μισήσωσί σε. »

Πάλιν ὁ βασιλεὺς ἔφη τῷ υἱῷ· « Πῶς ἄρα ὁ μὲν πλούσιος ἐν τροφαῖς εὐθὺς τρώγων εὐκόλως χορταίνει, ὁ δὲ ἀχόρταστος τῶν βρωμάτων, καὶ ἀγαπῶν αὐτὰ, ἀχόρταστον ἔχει τὴν ὄρεξιν αὐτῶν ; « Ο νέος εἶπεν· « Η μὲν τῶν πλουσίων γαστὴρ, ἡ δεχομένη τὰς τροφὰς, μετὰ τὸ λαβεῖν τὰς πολλὰς ἐκείνας τροφὰς, χορταίνει, κἂν οὐ θέλῃ· ὁ δὲ ὀφθαλμὸς, λαίμαργος ὑπάρχων καὶ ἀχόρταστος, καθόσον ὁρᾷ τὰ χρήματα, ἐπὶ τοσοῦτον ὀρέγεται αὐτὰ, καὶ θεὸν οὐκ ἐνθυμεῖται, ἕως ὅτου διὰ θανάτου καλύψει ἡ γῆ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. »

Πάλιν ἐρωτᾷ ὁ βασιλεύς· « Ποῖος ἄρα γίνεται ὁ θάνατος τοῦ βασκάνου ἀνδρός ; » Ο υἱὸς ἀπεκρίνατο· « Ο θάνατος τοῦ τοιούτου ἀνθρώπου χαρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις γίνεται· οὐδὲ γὰρ ἔνι ἄλλο χεῖρον τῶν βαρυτέρων ἁμαρτιῶν, ὡς ἡ τῆς βασκανίας καὶ τοῦ φθόνου ἁμαρτία. Καὶ πρέπει πάντα ἄνθρωπον θερμῶς παρακαλεῖν τὸν θεὸν, ὅπως ἐκ τῶν τοιούτων τελείως ἐξέλθῃ ὁ φθόνος ἐκ τῆς καρδίας αὐτοῦ. Γίνωσκε οὖν, ὦ πάτερ καὶ βασιλεῦ, ὅτι πᾶς

ἄνθρωπος ὁ μὴ βασκαίνων καὶ φθονῶν, γλυκέως ἐσθίει, γλυκέως πίνει, ἡδέως κοιμᾶται· αἱ πράξεις αὐτοῦ φροντίδα οὐκ ἔχουσιν· εὐκόλως γὰρ ὃ βούλεται πράττει, καὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ χωρὶς ἀνάγκης γίνεται· καθήμενος ἐστὶν ἀμέριμνος, ἱστάμενος οὐ κοπιᾷ. Ταύτας οὖν, κράτιστε βασιλεῦ, ἅσπερ παρ' ἐμοῦ ἀκήκοας ἀποκρίσεις ἀρκετὰς εἶναι νόμιζε περὶ πάντων. »

ΤΕΛΟΣ.

NOTÆ EDITORIS.

NOTÆ EDITORIS.

PAG. 1. Codd. regii metrica hac præfatione carent. Illam repererat in codice Moscuense Matthæius et edidit in præfatione quam Syntipæ Fabulis præmisit, unde fuit in Prolegomenis collectionis Æsopicæ a Corayo repetita et emendata. Quæ vulgo leguntur ante primum versum librarii verba, ἡ ἀρχὴ τῆς βίβλου ἔνι οὕτως, omisi, quum sint inutilia. — 5. Quod est exquisitioris græcitatis in hoc vocis Ἑλλὰς usu frequentare amant homines isti recentiores. Sic p. 3, εἰς τὴν Ἑλλάδα γλῶτταν. In titulo codicis Planudeæ Metamorphoseon versionis, eas dicitur Planudes transtulisse ἀπὸ Λατινικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνήν. Nec aliter in titulo versionis Catonianarum Sententiarum, ἃς μετήνεγκεν ἐκ τῆς Λατίνων φωνῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα διάλεκτον. Et Herban, in disputatione Gregentii p. 5, κακῶς, ait, κατέςρεψαν (leg. κατέτρεψαν) οἱ πατέρες ἡμῶν ἔχοντι τὰς βίβλους τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν. — 8. Quis fuerit Andreopolus

vel Andreopulus ille, plane nescio. Nominis ipsa desinentia recentiorem esse arguit: cf. quæ monui in Notit. Mss. t. XI, part. II; p. 197. Theodorus Hyrtac. Epist. 67, hominis cujusdam meminit, cui nomen, male ab editore lectum, est Σγουρόπλος. In codice compendium est, quod quum Ep. 77 in nomine Χρωματόπουλος editor bene fuerit assequutus, miror et hic non vidisse scribendum esse Σγουρόπουλος. — 11. Pro μελωνύμου scripsit vir doct. Μελενίκου. Nihil esse mutandum putavi. Significare voluit poetaster urbis nomen a voce μέλος derivatum esse, hac usus obscura periphrasi, vel quod metricis legibus nomen ipsum proprium valde repugnaret, vel propter ineptum importunæ elegantiæ studium. Quum Μελενίκου nomen syllabarum numero contineatur huic versus politici sedi aptissimo, de alia forsan ænigmatis solutione cogitandum est, cui reperiendæ inservire poterit Gabrielis Ducis nomen. Nicephorus Saponopulus in Notit. Mss. t. VIII, part. II, p. 252, ait fuisse frater ἀνδρὸς κοσμίου, Καὶ τὴν περιώνυμον ἄγοντος πόλιν, Πόλιν μεγίστην, νικεπωνυμουμένην, periphrasi pariter a nominis compositione ducta urbem quamdam, Thessalonicen forsan, significans. — 12. Quum esset in codice οἰκέτης, Matthæius correxit ἱκέτης. Corayium sequi malui. Qui modo Christi λάτρις est dictus, nunc est οἰκέτης. Occurrit passim formula christiana, Χριστοῦ δοῦλος: cf. p. 35. Hoc est initium Disciplinæ Clericalis:

« Petrus Alfonsus, servus Christi Jesu, compositor « hujus libri, gratias agit deo : » Vid. Schmidt. doctissimus P. Alfonsi editor p. 162.

Pag. 3, 1. Titulum hunc ipse addidi, ut et illum qui in fronte voluminis conspicitur. — Συριακῆς) Versio Græca recentior, Venetiis edita, quam deinceps brevitatis causa Ven. et V. vocabo, in voluminis fronte ἐκ τῆς Περσικῆς γλώττης, in ipsius autem opusculi titulo ἐκ τῆς Συριακῆς φωνῆς exhibet. — Εμφιλόσοφος) B, φιλοσόφου, et sic V. Cangius, in indice Glossarii p. 33, e cod. nescio quo operis initium recitans, ἐμφιλόσοφος habet; quam lectionem Dacerius, Memor. Academ. Inscript., t. xli, p. 561, in mendo cubare putat, ac reponi φιλοσόφου jubet. Equidem aliter sentio, et lectio φιλοσόφου pejor altera mihi visa est. — Μοῦσος) Huet. de fabularum romanensium origine vidisse se ait codicem manuscr., « où l'aventure est attribuée à Syntipas, « fils d'un roi de Perse, et la composition à un au« teur chrétien nommé Moyse. » Quæ parum diligenter scripta videntur. Musi tamen nomen cum Moysis nomine conferri posse nemo negaverit. S. Sacyus, quem vide in Notit. Mss. t. ix, p. 405, auctorem vel interpretem Turcico nomine *Mousa* appellatum fuisse opinatur. — Βασιλεύς τις ἦν) V. βασιλεύς τις ἦτον εἰς τὴν Περσίαν. Potuit, qui mos est interpretum, auctori aliquid e suo contri-

bucre; vel codicem habuit hic pleniorem meis : alibi mei sunt illo quo usus est integriores, ni pari libertate Andreopulum et mutilaverit et auxerit.

Pag. 4. Αὔξηνε) A, ηὔξυνε. Thesaurus Stephani me docet αὐξύνω a Schneidero ex Æsopi fabula fuisse adlatum, quod quidem lectionem ηὔξυνε firmare poterit. Sed αὐξύνω in Schneideri Lex. non reperio et de loco Æsopico dubito. Interim ex B recepi ηὔξανε, quod est extra controversiam. Gœttling. ad Theodos. verbum αὐξύνω ut barbarum proscribit, sed talia in recentissimis præsertim scriptoribus ferri posse videntur. Ven. ηὔξανεν εἰς ἡλικίαν. Infra p. 12, αὐξάνεις sine varietate. Cæterum inest huic loco coloris aliquid Homerici. Nam Thetis apud poetam de Achille : ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος· Τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὥς... Cf. not. ad Philostr. Her. p. 379. — Πολλοὺς χρόνους, *multos annos*. Cf. p. 115, 140, 150. Hunc nominis χρόνος sensum illustravi ad Nicet. p. 93 : adde notul. ad Hesiod. p. 164. Statim B, ὁ υἱός μου ἐσχόλασε. Mox A, δοῦναι... τοῦ φιλοσόφου : syntaxi solœca, sed quam recentiores Græci non omnino refugiunt. — Μάλα σοφόν) A, μᾶλλον σοφῶν. Sic p. 113, pro μᾶλλον, in A est μάλα. — Ἑτοίμως ἔχω) A, ἔχων. Oratio directa post ὡς vel ὅτι passim in hoc opusculo occurrit. Quam constructionem, quæ et apud veteres scriptores reperitur, tractavi ad Aristæn. p. 255. Lysias de cæde Erat.

p. 20 : ἐγὼ δὲ εἶπον ὅτι, Οὐκ ἐγώ σε ἀποκτενῶ. Artemidorus v, 82 : αὐτὸς δὲ λέγει ὡς, Τὸν χαλκὸν οὐκ ἔχω. Plutarch. Apophth. : Θεμιστοκλῆς... ἔλεγεν ὡς, Οὐκ ἐᾷ με καθεύδειν οὐδὲ ῥαθυμεῖν τὸ Μιλτιάδου τρόπαιον. Argumentum Æschyleæ Sept. : εἶπε δὲ αὐτῷ τὸ μαντεῖον ὅτι, Πρόκειταί σοι φονεῦσαι τὸν πατέρα σου. Vide Bosium Exerc. p. 23; Cangium Gloss. Append. pag. 211.

Pag. 4. Ταμιείῳ) A, παλαταμιείω. B, ταμείω, priore ι deleto. — Εὐτυχῆ βασιλέα) Deest omnino nonnihil, hocce forsitan sensu, δυστυχῆ εἶναι πατέρα. Nihil affert auxilii Ven., in qua totus ille locus fuit omissus. — Οὐδὲ... μὴ εἰδότα) Valde inelegans negationis duplicatio. Jo. Moschus Prato spirit. 16, ed. Cotel. : εἶχον γάρ, φησίν, ἐγὼ πάθος ἀνίατον, ὃ οὐδεὶς τῶν ἰατρῶν θεραπεῦσαι οὐκ ἠδυνήθη. — Εἰ γὰρ μή) A, εἰ γὰρ μὴ τοιοῦτον ἔτη βασιλεῦς. B ad marg. : σημείωσαι. Nihil notandum nisi loci paulo impeditioris ambages et inelegantem repetitionem. Ita verba repetita vide p. 86, 1. — Θυμῷ τοῦ καυστικοῦ πυρὸς δ.) P. Syrus : « Fulmen est ubi cum potestate habitat iracun- « dia. » — Φιλοσόφους εἶναι) Nota est Platonis sententia nullum fore in civitatibus malorum finem, nisi aut regnarent sapientes, aut reges saperent; de qua Ruhnken. ad Rutil. p. 22 : cf. et Vict. Cleric. ad Platon. Excerpta p. 526. Theodorus Hyrtac. Epist. 90, non sine adulatione : τηλικούτου τοίνυν τοῦ

βασιλέως κρατοῦντος (Andronico Palæologo), ἀνάγκη τοῦτον εἶναι τῆς εὐζωΐας τὸν χρόνον, ὅν τις ὥρισε τῶν σοφῶν ὁπότ᾽ ἂν ἢ φιλοσοφήσωσι βασιλεῖς, ἢ φιλόσοφοι βασιλεύσωσι. In quibus adulationem imitatur Agapeti qui c. 17 Justinianum iisdem verbis laudavit: ἐφ᾽ ἡμῖν ἀνεδείχθη τῆς εὐζωΐας ὁ χρόνος, ὃν προεῖπέ τις τῶν παλαιῶν ἔσεσθαι, ὅταν ἢ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν ἢ βασιλεῖς φιλοσοφήσωσιν: ubi vide Damken. In Platonis dictum exstat longa Guyonis interpretatio Div. Lect. 1, 29. — Φιλοσόφους ἄνδρας προσομιλεῖν) Nam, ut ait Sophocles senario nobilissimo, quem illustravi ad Soph. t. II, p. 376: Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ. Quam, in Notit. Man. t. XII, part. II, p. 7, protuli e Themistii codice varietatem συνουσίαις, jam exhibebat editio F. Morelli, qui, sub nomine Synesii, Themistianam περὶ φιλανθρωπίας orationem vulgavit. Ingeniose et vere Dalembert.: « On a dit que, pour le « bonheur des états, les rois devraient être philo- « sophes; il suffiroit qu'ils fussent environnés de « sages. » — Ἄνδρας προσομιλεῖν) Syntaxis non ferenda in vetere scriptore; sed recentiores accusativo passim abutuntur, τῇ πρὸς subaudita. Dativo utetur, p. 12, αὐτῷ προσομίλησον, et p. 16; sed p. 14: προσομιλοῦσα τὸν υἱόν. Sic p. 10, υἱόν μου λαλήσατε, et λαλεῖν pariter exhibet cum accusativo p. 27, 30, 57, 68, 102: sed p. 13 rectius, τῷ παιδὶ λαλησάσης, itemque cum dativo p. 14, 18, 22, 23, 101, 102, 103. Notabo simul dixisse p. 21, αὐτὴν συνεμίγνυτο,

p. 63, αὐτῆν συμμιγῇ· at p. 49, τῇ γυναικὶ συνεμίγνυτο : et p. 65, 127, 136, πωλεῖν τινά τι, quum habeat p. 68, σοὶ ἐπώλησε : et p. 68, 119, 121, δοῦναί τινά τι, quum dativo melius alibi utatur : et p. 105, ἔπεμψέ σε αὐτῷ. Similiter p. 20, ἴχνη ἐντυχεῖν· p. 73, τὸν λέοντα ἔνευε. Eadem cum negligentia scripsit p. 32, ἔφη ὁ υἱὸς τὸν..., et λέγει αὐτὴν p. 119, et sic alibi εἰπεῖν cum accusativo; quo et hodierni utuntur. In Græca versione Facetiarum Hieroclis sæpe reperire me memini, τὸν εἶπε. Cf. ad p. 51.

Pag. 6. Επάναγκες) A, ἐπανάγκαις. Supra p. 4 est in A, ἐπανάγκες : voluit nempe librarius ibi, ut hic, ἐπανάγκαις scribere. Unice est in usu ἐπάναγκες. — Ο τι ἂν ᾖ σοι) A, τί ἄν σοι. B, τί ἂν ἦσοι. Scribendum fuit ὅ τι. Mox, ὅ τι ἂν αἰτήσῃς : p. 113, ὅπερ ἂν ἐθέλῃς. — Δοῦναι θελήσεις) id est δώσεις. Futurum est recentiorum, sed ad grammaticam formam compositum. Theod. Prodromus Rhod. VII, p. 302, Οὐκ ἂν θελήσω τὰς ἐμὰς κρύψαι τύχας : id est, οὐ κρύψω. Infra p. 89, θέλεις δυνηθεῖν, pro δυνήσῃ, est turpiter barbarum. Initia quædam hujus formæ et in antiquioribus auctoribus occurrunt; vide Coray. ad Isocrat. — Εγέγραπτο) A, γέγραπτο, quod æque bonum est. Infra tamen p. 17, ἐγέγραπτο, et ἐπεγέγραπτο p. 105, sine varietate. De hujus temporis augmento vide quæ monui ad Basilii scholia p. 85, 154. — Δεδιδαγμένος) A, δεδιδασκώμενος. — Συμπε-

φωνημένου) B, συμφωνημένου, forma recentiore, eaque pessima, quam Ven. recepit. Infra p. 92, AB, γραμμένον, sed p. 97, melius γεγραμμένον et γεγραμμένα. Est scriptum γεμισμένον p. 127 in codd., et p. 153 χωρισμένη, ὁρισμένη. Variant p. 158, ubi A, στερημένος. Est in B p. 23, δύναται, pro δεδύνηται. Theodorus Hyrtac. Ep. 77 : Τάνταλον ἠωρῆσθαι μὲν ἐπὶ λίμνης δίψῃ φλεγμαίνοντα, μηδὲ δυνημένον δὲ πιεῖν ἐκτετηγανίσθαι. Scriptori accurato restituam e codice suam scripturam, μὴ δεδυνημένον. Aliud circa hoc tempus illi vulnus inflixit editoris indiligentia Ep. 73, ubi, pro τῇ τῶν γε γραμμάτων εὐτεχνίᾳ, codex habet, τῶν γεγραμμένων εὐτ. Levius est Ep. 54 mendum κατωρθώμενα, pro κατωρθωμένα. — Τοῦ βασιλέως) A; πλέον τοῦ βας, mediis omissis.

Pag. 7. Ἀνοικοδόμησε) Sic codd. sine augmento, quod sæpe recentiores negligunt : vide Hieroclis Facet. editorem p. 28, 29. In hoc opusculo et omissum est passim, passimque servatum, utrum auctoris an librariorum inconstantia nequeo dicere. Est ἐξαιτήσατο p. 84; at, recte p. 63, παρῃτήσατο. Scripsi p. 62 ὠλοφύρετο, quum in libris sit ὀλοφύρετο, ob similem vocalium ω et ο sonum qui librarios in fraudem imprudentes potuit ducere, et præsertim quod, p. 49, in forma proba ὠδύρετο conspirent. Ob eam soni similitudinem, ὑπώπτευε pag. 81, κατώρθωσας p. 135, codd. invitis dedi. Theodorus Hyrt. Epist.

53 : πάντες οὖν, ὥσπερ ἀπὸ συνθήματος, παρεώρων καὶ ἀποτρέποντο. Est recentior quidem Theodorus, sed is qui elegantiarum vel elegantiorum curiosus affectator non augmentum omittere potuerit : et codex recte, ἀπετρέποντο.— Ιςόρησεν ἐν τοῖς τ.) Addidi τοῖς. Ven. εἰς τοὺς τοίχους. Infra, ἐν τοῖς τοίχοις. Et est articulus in hujus rei repetitione p. 154. — Εκτοτε) Sic codd., et p. 34, 76. Expectabam ἐκτότε. Reperi etiam ἔκτοτε in Vita Nili Jun. p. 51, et in Ducæ historia p. 58. Infra p. 18 est ἀπὸ τότε sine varietate. —Διορίας) A, δωρίας. B, διωρίας. Conspirant, p. 51 et 104, in διωρίας. Scripsi διορίας : vide Corayum ad Arist. Mor. p. 312.

Pag. 8. Χαρήσῃ) Codd. χαρίσῃ. — Εδοξε) B, ἔδειξε. — Εςαι) A, ἔςι. B, ἔςαι et ἔςι. — Διέλθωσι) Dacerius Acad. Inscr. t. xli, p. 547 : « Syntipas dé« couvrit que la vie du fils du roi seroit dans le plus « grand danger, à moins qu'il ne fût sept jours en« tiers sans proférer un seul mot. » Quod quidem in suo codice, qui meus est B, non legit, sed, apte e narratione huc esse inferendum conjecit: cf. p. 101 104.

Pag. 9. Επηγγειλάμην) Codd. ἐπηγκειλάμην. Sæpissime scribere librarios γκ pro γγ ostendi ad Planud. Met. p. 478, 704. Hoc mendum in codd. quibus utor est frequentissimum. Passim reperi φθεγκόμενον, σφιγκόμενος, ἐγκίζουσι, et c. Cf. ad p. 46, 132.

Pag. 10. O παῖς) A, ὁ παῖς κατὰ δευτέραν ὥραν ὁ παῖς. — Περιχαρίας) Sic codd. hic et p. 101. Malim diphthongum :. cf. not. ad Planud. Met. p. 317.— Ελκοντες) sic codd. syntaxi turbata. — Πρότερον) A, πρώτως, et sic p. 78, 130.

Pag. 11. Εν αὐτῷ) B, sine ἐν.— Τοῦτο ἐγένετο) D. iterum p. 548 ea scripsit quæ in codice non invenerat : « L'un d'eux répondit que sans doute Syntipas, n'ayant pu apprendre à son élève tout ce « qu'il avait promis, avoit su, moyennant quelque « breuvage, le rendre muet. » — Επίτρεψον) A, ἐπίστρεψον. — Ταύτης τῆς αἰτίας) A, sine τῆς. Sic p. 50, 73, ubi τούτοις τοῖς λόγοις, A, caret τοῖς, et τῷ p. 76, ubi τῷδε τῷ σίτῳ. Sæpe articulos librarii properantiores omittunt. Eumathius Hysm. p. 193 : Υσμίνης γὰρ ταύτης ἐμῆς φίλης παιδὸς θῦσαι τοὺς γάμους βουλόμεθα : recipiendum e codicis 2897 margine, ταύτης τῆς ἐμ... Ibid p. 173 : τὸ δ' ἔκπομα κάτοπτρον, ὅλην αὐτὴν κόρην σὺν αὐταῖς χάρισι, σὺν αὐταῖς ἡδοναῖς μεταβιβάζον μου περὶ τὴν ψυχήν : cod. αὐτὴν, τὴν κ. Ibid. p. 30 : ὁ πολιὸς οὗτος ἀνήρ.. τὸ δριμὺ τοῦ χειμῶνος καθυπεμφαίνει σοι, οὐχ ἧττον δὲ καὶ τοῦ γήρως ψυχρόν : cod. τὸ τοῦ γήρ. Rursus p. 205 : καί σοι μὲν καλὸς Σωσθένης ἐπιθαλάμιον ᾄσει : Cod. ὁ καλὸς Σ. — Αἰτίας) *morbi*. De quo sensu egi ad Plan. Met. p. 97, ad Aristæn. p. 414. Adde Bernard. ad Synes. Præf. pag. 14.

Pag. 12. Συνομιλεῖν) A, συνομιλῶν. — Πάλιν) A sine πάλιν. — Εἰς ἑαυτόν) A, εἰς αὐτόν.

Pag. 13. Εντολῆς) A sine αὐτῆς. — Τὸ νῦν λαληθέν) — A τὸν υἱὸν λ.

Pag. 14. Πολυτρόπους) A, νυττόμενος πολυτρώπους, reliquis omissis. — Ανεπόλει) B, ἀνεπήλει.

Pag. 15. Εχθρούς) A, ἐχθροῦ. B, ἐχθρόν.

Pag. 16. Ω βασιλεῦ) Lemma in A : σοῦ φιλοσόφου δημηγορία πρὸς τὸν βασιλέα. In B : πρώτη δημηγορία τοῦ πρώτου φιλοσόφου. — Μιᾷ τῶν ἡμερῶν) Formula in recentioribus scriptis frequentissima, qua jam utebatur Lucas c. v, 17. P. Alfonsus c. 21 : « una dierum. »

Pag. 18. Αὐτῇ συνεφθάρη) B, αὐτή. Syntipas Fab. 54 : εἰς τέλος αὐτῇ συμφθαρείς. Planudes Æsop. p. 76 : Εννου τῇ τοῦ θεμένου παλλακῇ συμφθαρέντος. Cf. infra p. 30.

Pag. 19. Πρὸς τὸν ἴδιον) A, περὶ τ. ἴδ. — Αποςροφήν) B, ἀναςροφήν. — Κατέλιπεν) AB, κατέλειπεν.

Pag. 20. Εντυχεῖν) A, ἐντυγχεῖν : pronuntiandi vitio. Sic p. 39, A, διάδογχον. — Εργάζου) Similem narrationem vide in Cardonii Miscell. Litter. Orient. t. 1, p. 8. — Αποφήνασθαι) Lemma codd. : καὶ ἕτερον

(A, ἑτέρῳ) διήγημα τοῦ πρώτου φιλοσόφου. — Κλωβῷ) A, κλοβῷ. Infra p. 23, κλωβοῦ sine varietate. Utroque modo scribi potest. Vide not. ad Herodian. Epimer. p. 72. P. Alfonsus c. 10 vocem fecit latinam, si diis placet, *clobus* : « qui aves decipere conaris, « vide ne avicula factus hujus visco clobi tenearis : » lege ibi Schmidt. qui verba nostri καὶ τὸ ὄρν... ὁρᾷν e cod. B protulit..

Pag. 21. Ταξειδίου) A, ταξιδίου. Præstuli diphthongum. Verbo ταξειδεύω utitur Z. A. Fab. 30, 31, 33. — Κυρίῳ) A, ἀνδρὶ, et ad marg. κυρίῳ.

Pag. 22. Χειρόμυλον) Cang. in Glossar. vocem Χειρόμυλον hoc ipso Syntipæ loco illustravit. — Σὺν τούτοις) A, καθρέπτην σὺν τούτοις, ceteris omissis. — Απεκρύπτετο) B, ὑπεκρύπτετο. — Απαυγάζεσθαι) Videtur deesse νομίζων, vel simile verbum. Potest tamen aliud ulcus latere. Ven. : καὶ ἀπὸ ταῖς πολλαῖς ἀςραπαῖς καὶ βρονταῖς ἐκρύβετον εἰς τὴν γωνίαν τοῦ κλωβίου.

Pag. 24. Ενός) Puto auctorem scripsisse πρώτου. Sed compendium ambiguum peperit malam librariorum lectionem ἑνός. — Μᾶλλον δὲ αὐτήν) A, μ. δὲ τήν. — Δικαιοσύνην) Lemma Codd. : διήγησις τῆς πονηρᾶς γυναικός. — Πλύνων) D. non satis accurate p. 551 : « Un homme se baignoit dans un fleuve. » — Εὐθὺς τόν) A, εὐθὺς αὐτόν. — Εἰσελθών) Syntipas Fab. 23 :

παῖς τις εἰσελθὼν ἐπί τινα ποταμὸν ἀπολούσασθαι. Auctor vitæ Nili Junioris p. 6 : φθάσας δέ τινα ποταμὸν καὶ εἰσελθόντος τοῦ πεpάσαι αὐτόν.

Pag. 25. Ἐξαναστήσεται) Dac. : « Votre peuple se « révoltera. » Putavit scilicet vir d. fuisse nomen λαὸς a librario omissum. Equidem κατεπ. ἐξαν. de filio intelligo. Ceterum hæc narratiuncula nihil ad rem facit, et est Cyrus paulo ineptior. — Διακελεύεται) Lemma : δευτέρου φιλοσόφου δημηγορία. — Ὁ δὲ δεύτερος) A, ὁ δ' ἕτερος, et e corr. ὁ δεύτερος.

Pag. 26. Πρότερον) B, πότερον. — Ἐς ὕστερον) A, ἀδίκως ἐσύστερον, mediis omissis. — Λέγεται τοῦτο) Lemma : παράδειγμα τοῦ δευτέρου φιλοσόφου. — Καθαροὺς ἄρτους) Vide Notit. Mss. t. xi, part. ii, p. 248. Auctor vitæ Nili Jun. p. 12, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ ἄρτους ξηροὺς καὶ λίαν καθαρούς.

Pag. 27. Ἐπαναστρέψας) B, ἀναστρέψας : cf. ad p. 134. — Μιὰ γάρ) B. μ. δέ. — Φέρει) Sæpe φέρειν dicit pro ἄγειν : cf. p. 49, 54, 152 ; ac contraria vice ἄγειν pro φέρειν : p. 41, 52, ἀγαγεῖν χύτραν, χοῦν, ἄλευρον. Vide quæ monui ad Eurip. Helen. v. 1179.

Pag. 28. — Φύρουσα) A, φέρουσα. — Λέγε) B, sine γε. — Κατασκευάζειν) A, κατὰ ἠκάζειν, scripto γ super κ. — Καὶ καθ' ἑαυτόν) A, καὶ ἦλθε αὐτόν.

Pag. 29. Γυνή τις) Hanc historiolam e cod. 2912, mihi B, edidit Schmidt. in Animadv. ad P. Alfonsi Disciplin. Clericalem p. 127. — Πυθέσθαι αὐτῇ ἤτοι ἠρωτῆσαι) Sic nonnusquam sunt in ipso textu glossemata. P. 41 : σινίατρον ἤτοι κόσκινον. P. 64, codd. habent, μετὰ ῥούχου, ἢ σινδόνην. ἢ ἐφάπλωμα : quæ exstantiora glossemata omnino delevi. P. 78, τὸ μελίπηκτον ἤγουν τὴν μουςόπιτα : p. 89, ςάκτην ἢ κονίορτον. — ἁρμόδιος ἐςὶ) Schm. ἐςίν.

Pag. 30. Μῖξιν τούτου) Malim τοῦτον. — Λέγει) A sine λέγει.

Pag. 31. Φονευθεὶς) Forsan φονευθῆναι, vel μὴ φονευθείη. Ven. : ἐφοβήθη μὴ φονευθῇ. Me tamen retinet Æsopica fabula in cod. A : λέων ἐρασθεὶς γηπόνου θυγατέρα, ταύτην μνηςευθεὶς ἐβούλετο πρὸς γάμον : eodem prorsus mendo ; nempe pro μνηςευθῆναι positum est μνηςευθεὶς. Forsan barbare μνηςευθεῖν vel μνηςευθῆν, et sic φονευθῆν, scribendum. — Τοῦ δούλου) A, τὸν δοῦλον τοῦ δούλου. — Θεάσασθαι) Hoc verbum illustrat Schmidt. simili loco infra p. 128.

Pag. 32. Ἄπελθε τὸ λοιπὸν ἐν εἰρήνῃ) Exempla formulæ evangelicæ ἐν εἰρήνῃ Schmidt. apposuit. Auctor vitæ Nili Jun. p. 12, πορεύου ἐν εἰρήνῃ τὴν ὁδόν : p. 38, πορεύου ἐν εἰρήνῃ ὅπου ἂν βούλῃ. Planudes Æsop. p. 90 : ἐν εἰρήνῃ ἀπέςειλεν (Αἴσωπον). Fabula p. 393 Corayanæ collect. : Ἄπελθε, ὦ παῖ, καὶ σώζου

μετ' εἰρήνης. Ducas Hist. p. 158, καὶ ἄπελθε ἐν εἰρήνῃ : quæ non bene puto fuisse reddita : « et pace constituta recede. » — Μακράν) Sic p. 45, μακρὰν γεγονώς. S. dedit μακρὸν, et statim τούτῳ omisit. — Η δὲ ἔφη) Lemma : διήγησις γυναίου. — Ος ἔχων) Delendum forsan ὅς : cf. p. 43.

Pag. 33. Πατέρα μου) A sine μου. — Εννοήσασα) B, ἐννοῆσα : mox participium pariter est corruptum in A, qui ἀνάβλεψα exhibet.

Pag. 34. Απάγαγε) B, ἀπαγάγετε. — Καὶ τούτων) A, καὶ ὁ νέος τούτων ο. λεγ. νέος γραφ. — Τόπον) A, τύπον, et mox κόριν. Sic κόριν in A, p. 52, 66.

Pag. 35. Ομηλίκων) Codd. ὁμιλήκων. — Εὐπορεῖς) A, ἀπορεῖς. — Οὐδέν) B, οὐδέ. — Δέσποτα) D, qui p. 554 nonnulla e cod. protulit, non satis fuit diligens.

Pag. 36. Ψευδές) B, ἀψευδές. — Μαινάδος) A, μονάδος. Vita Nili Jun. p. 17 : πρὸς τῆς ὑπ' αὐτοῦ πορνευομένης μαινάδος.

Pag. 37. Κατ' αὐτήν) Lemma : τρίτος σύμβουλος. — Οτε καί) A sine καί. — Εν αἰτῷ) B ἐν τῷ, sic cum lacunula. A, ἐνῷταιτῷ. Inde feci ἐν αἰτῷ, « id unum a te peto. » — Δύο) Lemma : ἀρχὴ τῆς διηγήσεως. Hanc narrationem Ven. omisit. — Μελισσίου) In

hoc nomine variant hic et infra libri, exhibentes μελλίσιον, μελίσιον, μελήσιον, μελλήσιον. Cangius App. p. 35 recitat nostri verba : διὰ μόνου μελισίου χηρίου. — Εὑρεῖν μελίσσιον) B, εὑρεῖν μελήσιον ἐφευρεῖν. A, εὑρεῖν μελλήσιον ἐφορεῖν.

Pag. 38. ἐκεῖνο βαράδιον) B, ἐκεῖνος. Cangius l. c. adtulit : μετὰ δὲ τὸ διακ. τὸ μελήσιον ἐκεῖνο βαρ. — Ορεκτικὸς... χηρίῳ) Cangius et hæc exhibuit l. c. sine τοῦ et cum μελήσιον. Ceterum puto hic excidisse nonnihil, et scriptorem disertius significasse esse ἰδῶν capiendum de homine illo qui in foro alimentario sedebat. — Ελεγεν.......βαράδιον) Hinc apud Cang. l. c. A, ῥάδιον. Legere velim : ἐγνωκέναι τὸ μέλι καὶ τὸ βαράδιον, ὅτι ἐκ.

Pag. 39. Κλέψειν) Forsan κλέψαι. — Μαχαίρας ἔργον) Sic et p. 83. Locutionem illustravi ad Nicet. p. 59. Lydus De ost. p. 24 : Στρατιὰ ἔργον τῆς Βιταλιανοῦ γενησομένη χειρός. — Ομως) Lemma : τοῦ αὐτοῦ τρίτου φιλοσόφου διήγησις.

Pag. 40. Εξωνεῖτο τὸ ὀρίζιον......ἔχομεν) Cangius Gloss. in Σάκχαρι : τὸ ὀρύζιον ἔξων.. ἔχομεν. A, τὸ ῥύζιον. Statim AB, ορύζιον, et sic deinceps, sed cum varietate in spiritu. Infra p. 116 habent etiam ὀρύζιον et ὀρύζιον. — Ο γὰρ πωλῶν) Malim, ὁ δὲ π. — Τοῦτο ἄρτυμα) B, τοῦτον : A, τούτου. — Εκ τῆς σ.) Et

Ven. ἐκ τῆς ζαχάρεως. — Μανδυλίῳ) Herodiano Epim. p. 150, μανδήλιον est χειρόμακτρον : ibi malim μανδύλιον. Potest hic vernacule verti, *serviette, mouchoir*. — Τῷ παιδίῳ τῷ) AB, τὸ παιδίον τῷ. Cangius App. p. 74, ea sic laudat : καὶ τὸ μανδύλιον παρ. πρ. τὸ παιδίον τῷ ὑπηρετοῦντι τὸ ἐργ. καὶ αὐτ. συνεσῆλθε τῷ... τὸ ποθούμενον ἐργαστηριακόν.

Pag. 41. Ὡς ὁ παῖς... ἐκόμισε) Cang. in Σινίατρον sic laudat : καὶ ὁ παῖς τοῦ μυρέψου... ἐκόμισε. Et rursus, in Τζουκάλι, verba σινίατρον.... ἐκόμισε recitat. AB, κόσκυνον. Herodianus Epim. p. 153, χύτρα, τὸ τζικάλιον ; quod idem est ac τζουκάλιον. Hoc nomen legetur et infra p. 109, 110. Nunc quoque Græci ollam τζουκάλι vocant.

Pag. 42. Εκοσκίνιζεν) B, ἐκοσκύνισεν. Mox A, καὶ γένειον: et infra habet μηχανημάτων οἰκείων. — Η δέ γε) Lemma in B, τῆς μιαρᾶς γυναικὸς ʼ/ : in A, τῆς μιαρᾶς γυναίου.

Pag. 43. Εμήνυσε) AB, ἐμήνισε. — Εχομένων) A, e correctione, ἐρχομένων. Proba est locutio, τῆς ὁδοῦ ἔχεσθαι : vide ad Planudem Metam. p. 48. — Εμπροσθεν) in A ἔμπροσθε e correctione; sed p. 45 et 55 est ἔμπροσθεν sine varietate.

Pag. 44. Επηρώτησε) AB, ἐπηρώτισε, et sic alibi ἠρώτισε, mendo perpetuo in eo aoristo.

Pag. 45. Ἐκ παντρόπου) sic codd., nescio an satis emendati. Malim ἐκ παντὸς τρόπου, quod legetur p. 63.

Pag. 46. Ἐγγαςρωμένος) B, ἐγκαςρωμένος : Cangius Gloss. sub Ἐγγαςρώνειν ait et ἐγκαςρώνειν dici : sed est id verbi delendum, ut pote e prava tantum scriptura natum. Vide p. 117.

Pag. 47. Τοῖς τῆς) A sine τοῖς. — Ἔρχεται) abest ab A. — Γνωρίζω) A, προσκυνήσας γνωρίζω, mediis omissis. Lemma : ὁ τέταρτος σύμβουλος. — Προγενέσθαι) B, παραγενέσθαι.

Pag. 48. Ἦν γάρ) B, ὢν γάρ. Lemma in A : διήγησις τετάρτου τοῦ τετάρτου φιλοσόφου. — Λουτρόρης) Cangius, sub Λουτράρης, verba nostri recitat, ἣν δὲ αὐτὸς παχὺς... ἔκλαιεν. — Ὁρῶ σε βασιλέως ὄντα σε υἱόν) Eadem repetitio pronominis p. 25 : ἕνα ἔχοντα σε παῖδα, πῶς σε χρή... Cf. p. 56, 84, 122 : p. 113, A, γνωςόν σοι ἔςω σοι, quod potuissem recipere. Cf. not. ad p. 132.

Pag. 49. Ἀνοιμώξας) A, ἀνοιγκώσας. — Ἡ αὐτή) A, ἡ αὕτη. Sic p. 160 pro αὕτη, B αὐτή. Pronomina illa sæpe permutantur. Lucianus Musc. 3 : ἀμύνεται .... τῇ προβοσκίδι, ἣν κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασι καὶ αὕτη ἔχουσα προνομεύει. Malim αὐτή, quod reperi in cod. 3010. — Ἡ τὸν νέον) B συνοικεῖν, ἡ τὸν ν. ἀγαπήσασα ἐμὲ καταλίψει; Et sic A, cum mendosiore etiam de more scriptura, ἐμὲ κατὰ λίψει.

Pag. 50. Πορεύσομαι) A, πορεύομαι, omisso, ut videtur, sibilo negligentius. Sic p. 51, pro ἐπανελεύσομαι, exhibet ἐπανελεύομαι. — Ανερευνήτως) B, ἀνερμηνεύτως. — Μεταμεληθεὶς) A πικρότατα μεληθεὶς. Planudes Æsop. p. 78 : εἰδὼς ὡς μελήσῃ ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποφάσεως : scrib. ὡς μεταμελήσει. — Ετερόν τί σε) Sic codd.

Pag. 51. Γυνή τις) Lemma : διήγησις τοῦ τετάρτου φιλοσόφου. Edidit hanc narrationem Schmidt. ad P. Alfonsum p. 129, e cod. B. — Διαφυλάξωσι) Velim διαφυλάξουσι. — Επλησίαζε) Schm. ἐπλησίαζεν. — Δηχθεὶς) B, δειχθεὶς. A et Schm. δηχθ. Sic p. 21, B, δειχθεὶς, male; A, δηχθ. — Γειτόνισσαν) S. γειτονίσαν. AB, γειτόνισαν. Et adponit S. locum ex hoc opusculo alium, p. 92, ubi B γειτόνισαι, A, γειτόνησαι, ego autem duo sigma scripsi. — Ηράσθην αὐτήν) Eodem casu utitur auctor Æsopicæ fabulæ in cod. 105 Supplem. : λέων ἐρασθεὶς γηπόνου θυγατέρα. Cf. p. 174.

Pag. 52. Σμίξασα) Sic codd., et Cangius, qui, in Gloss. sub. Σκύλη, hunc locum ab ἄλευρον ad πορεύεται recitat non sine typographicis mendis. Schmidtius exempla adtulit e nostro σμίξον, ἐσμίχθη, quæ legentur infra p. 131, 147. — Πεππέρεως) sic B, et Schm., hic et mox. In A, πεπέρεως. — Οτε δὲ) Sic A. Est in B ὅτε καί. Schm. ὅτε δέ.

Pag. 53. Ὀρᾷ αὕτη) Sic AB. Schmidtius, αὐτή. — Τῇ ἐρωτο....) Sic AB, nisi quod exhibeant μοραίῳ et ποθαγαπημένῳ. Gangius, in Πλουμίζειν, hunc locum ita descripsit : ἡ δὲ γραῦς τῇ ἐρωτομυρκίῳ πλοκοσυνθέτῳ, καὶ καθαγαπημένῳ, πλουμισμένῃ κόρῃ ἀπεκρ. Gangii scripturam calidius recepit S., quum Gangio, homini doctissimo, sed parum diligenti, non sit fidendum. Sensus epithetorum ridiculum in modum compositorum, et, ut videtur corruptorum, hic esse videtur : « dolis quos vesanus amor intexuit « circumventæ, cupitæque et amatæ; ornatæque « puellæ. » Statim occurret epithetum aliud eodem artificio concinnatum. Talia placere videntur recentioribus; Ven. enim nostri locum p. 133 de pulicibus enormi hocce epitheto ornavit, ξανθοκαστρομαυροκοκκινοειδεῖς. — Γλαυκοφθ...) In B et Schmidt. desunt syllabæ φρυδο. Φρύδιον est supercilium. Velim terminationem epitheti esse χείλης, hoc sensu : « filia fuit quondam glaucis ocellis, superciliis la« bilisque pictis. » — Καί τις) Sic et Schmidt. Sed AB, καὶ τινός. — Ηνάγκασε) Schm. ἠνάγκασεν. — Εκείνῳ ἤκουσε) Sic AB. Schm. ἐκείνη.

Pag. 54. Δεῖπνον πολυτελῆ) De masculino ὁ δεῖπνος vide Schmidt. Fabula Æsopica apud Furiam 134 : καλὸν μοί ἐστι τὸ σοῦ δεῖπνος γενέσθαι. Alia Fabula p. 33 a Cor. : βλέπων δὲ τὸ μέγα δεῖπνον : lectio codicis, τὸν μέγαν δεῖπνον, non erat mutanda. —

Προητοίμασε) Schm. προητοίμασεν. — Μαστροπός) A, μαστρωπός. — Καὶ ὡραιοτ.) Videtur deesse γυνή τις.

Pag. 55. Καταθελχθείς) Sic Schm. AB, καθελχθείς. B — Ελεγεν, ὡς, Εοικε) Schm. et B, ἔλεγεν· Ὡς ἔοικε. A, ἔλεγε ὡς ἔοικε. — Αὐτὰ διέπραττεν) A αὐτὰ δι' ἔπραττεν. Forsan, τοιαῦτα διέπρ. Infra pag. 57, 1, τοιαῦτα significatione illa ænigmatice obscœna positum est; ni et αὐτὰ eodem modo capi possit. — Επέβαλε) Schm. ἐπέβαλλε (cf. p. 66, 1), qui et mox τυγχάνουσι.

Pag. 56. Αναισχυντίᾳ· Καί) S. ἀναισχυντίᾳ, καί. Τί. — Ο σήμερον) A, τὸ σήμερον. Forsan, ὁ τὸ σήμ. — Κάστρου) Schmidt. ex plurimis hujus libelli locis, mihi p. 80, 125, 145, vocem κάστρον pro πόλει illustrat. — Ενόρκων) A, ἐνόρκω. Forsan ἐν ὅρκῳ?

Pag. 57. Αγάπην τούτῳ πεποίηκε) Sic vernacule : « elle ne lui fit point amitié. »

Pag. 58. Οὐδὲν τῶν ἀνδρ.) Expectabam οὐδείς? — Εἰ μή) Addidi εἰ. — Υβρισεν) A, μὲ ὕβρισεν. Forsan, μοι, ob sequentia.

Pag. 59. Συνήθως) Lemma : πέμπτον παράδειγμα τῆς γυναικός. — Αλλο σῦκον) Codd. ἄλλον σ. Sed mox in ἄλλο conspirant Theodorus Hyrtac. Ep. 78 : πειρᾷ συμφέροντι πλάσματι περιχρωννύειν τῆς ἀληθείας τὸν πρόσωπον; qui solœcismus nec Theodori est nec librarii : cod. τό. — Ισατο) A, ἴσα τό : B, ἴσα τό.

Pag. 60. Τότε) Lemma : πέμπτος φιλόσοφος. — Ἀκριβῶς) B, αἰῶνα βασιλεῦ ὡς ἄκρως, ceteris omissis. A, ἄκρως. — Ἦν γαρ) Lemma : διήγησις πέμπτου φιλοσόφου. — Ἐνέτειλε) A, ἐνέτυλε τὸ σκυλακίω. B, ἐνετείλετο τῷ σκυλακίῳ. Schmidt., qui hoc loco utitur ad P. Alfonsum p. 130 : ὁ δὲ στρατ... καὶ ὅσα ἐνετείλατο τῷ σκ. ἐποίει. — Ἔχον) libri, ἔχων. Infra p. 122, A, jungit ἀναγκάζων cum παιδάριον, ubi B recte ἀναγκάζον.

Pag. 61. Παραγγείλασα) A, παραγκείλας (cf. p. 177). B, παραγγείλας. — Ἁρματα) Codd. ἅρματα. Auctor vitæ Nili Jun. p. 17 : ὑπὸ τῶν ἰδίων συμποδισθεὶς ἁρμάτων : scrib. ἀρμάτων.

Pag. 62. Σπουδάζοντα) codd. σπουδάζοντος. — Ἀπήντησεν) AB, ἀπήντισεν. Et sic ubique in hoc hujus verbi tempore. — Ἀβλαβῆ) A, ἀβλαβῶς. Cangius, qui, sub Σκοτώνειν, hunc locum adtulit, ab εἶτα ad κείμενον, habet ἀβλαβῆ et σκοτούμενον. — Αὐθεντός) Sic codd. — Ἀπὸ τῆς) A, ὠφεληθῆναι ἠδυνήθη ἀπὸ τῆς, mediis omissis.

Pag. 63. Καὶ ἴσως) Deest aliquid. Ven : ἀλλ' ἐκεῖνος ἐμετανόησε διὰ σκύλον : quæ sententia est probabilis. — Παρακαλῶ) deest in A. Lemma in B : ἑτέρα τοῦ αὐτοῦ, — Ἔν τινι) Codd. ἔν τι.

Pag. 64. Ρούχου) Vide p. 182, 6.

Pag. 65. Οσπιτίῳ) A, ὁσπητίῳ· B, ὁσπητίῳ. Et sic codd. constanter. De voce monui ad Herodiani Epimer. Aspero spiritu uti malui, quod a Latina voce hospitium putem ὁσπίτιον derivatum fuisse. Mynas, Gramm. Gr. p. 174, ab ὀπῇ, unde ὀπήτιον, id nomen derivat, ideoque ὀσπήτιον scribit. P. Alfonsus *hospitium* dixit pro *domo*, cap. 25 : « quod « sustuleram ad hospitium deferebam : » c. 26 : « illis quærentibus hospitium Mariani. » — Ολίγην ὥραν) Sic vernacule, « une petite heure. » J. Moschus Parad. § 52 : ἐσιώπα ὡς ἐπὶ ὥραν μεγάλην. Idem § 67 : μετὰ πολλὴν ὥραν ἤνοιξεν ἡμῖν. — Ανασηκώσας) AB; ἀνασικώσας, et sic Cangius, qui hæc verba, a τοῦ δὲ ad ῥοῦχον, recitat Gloss. p. 1370. Pro ἐπ' αὐτῷ, malim ὑπ' αὐτῷ.

Pag. 67. Τρόπον εἰρήνης) Sic Gallice, « une façon de paix. » — Εσπέρας) Est hic lacunula; sententia laborat. Ven. : ἀφόντες γοῦν ἐβραδίασεν, ἐπῆγαν ἀντάμα μὲ τὴν γραῖαν εἰς τὸ σπῖτί της, ἐκεῖ ὁποῦ ἐκάθητον ὁ ἀγαπητικὸς, καὶ λέγει τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου ἡ γραῖα. — Απήει καί) Addidi καί. — Πολλά σοι) A πολλάς σοι, quod non malum est.

Pag. 68. Ακαρτέρησον) Sic ἀκαρτερῆσαι, p. 83, et p. 116, ὀλίγον ἀκαρτέρησον. — Δώσει) Codd. δώσῃ. — Γέγονεν) Deesse puto οἶδα. Ven. : ἠξεύρω τί ἔγινε. — Δουλείαν) « Et videbor propter officia ac negotia quædam mea per urbem ire. » Forsan, προσποιήσομαι, vel σχηματοποιήσομαι.

Pag. 69. Διερχομένης) B, δεχομένης. — Σκέπασμά τι) B, σκεπάσματι ῥούχου. A, σκεπάσματι ῥοῦχον. Forsan, ῥοῦχον tantum servandum, et σκεπάσματι ut glossema rejiciendum : cf. p. 182. —Οὐκ οἶδα) Et hic periit aliquid. Ven. καὶ ἐγὼ ἡ ταλαίπωρος οὐδὲν ἠξεύρω τί ἔκαμα τοῦτο· ἐπειδὴ ἐδιάβησα εἰς τὸ σπῖτί σου καὶ ἀλησμόνησα... — Μεγάλη ταρ.) A, μεγ. καὶ τ. Deest forsan nomen : μεγάλη σύγχυσις, vel ὄχλησις, καὶ ταραχή. — Δέδωκε καί) Videtur καὶ delendum, natum scilicet ex ultima verbi δέδωκε syllaba.

Pag. 70. Μεγάλαις) A, μεγάλως. —Ποιήσῃ) deest in A.— Ὥσπερ) A, ἥσπερ : forsan, ἧπερ. —Ὕδρας) A, ὑέρᾶς.

Pag. 71. Ὡς ὁ θεός) Codd. ὡς. — Ἦν τις) Lemma : διήγησις γυναικός.

Pag. 72. Διασχίσει) Codd. διασχίσῃ, quod mutavi, ut esset parilitas temporum, διασχίσει ποιήσεται, juvante etiam iotacismo. Sic p. 63, μὴ γενήσεται : p. 50, μὴ ἐκμετρήσεις, ubi ἐκμετρήσῃς si quis leget, ipsi iotacismus favebit. Sed non aliter Joann. Psellus In tres sanctos hierarchas : Σίγα, θεατά, καὶ βραχὺν μεῖνον χρόνον, Μή πως ταράξεις τὴν καλὴν συνουσίαν, Καὶ ζημιώσεις κόσμον ἐνθέους λόγους. Nil tentandum p. 60, ubi μὴ κτείνῃ καὶ φανήσεται : nec p. 79, ubi ὡς ἂν γενῆσεται. — Διὰ συντόμων) Codd. διὰ συντόμως, et sic p. 81, 116.—Ὡς ὁ φύλ. B. sine ὁ.

Pag. 73. Πιάσας) Sic et mox pro συλλαβών. Vid. not. ad Anecd., t. 1, p. 92. — Σχισμάδα) Cangius, in Σχισμάδα, verba εἰς τ. σχ. τ. δ. εἰσ. adtulit. — — Σφικτῶς) B, φρικτῶς.

Pag. 74. Καιρὸ τοῦ) Lemma: ἔκτου φιλοσόφου λόγοι συμβουλῆς. — Διαμένοις) Sic codd. Potuit sic auctor ipse scribere. Menda id genus alibi vidi.

Pag. 75. Πειρᾶσαι) Eadem flexione καυχᾶσαι p. 95. — Διαχειρίσεις) Codd. διαχειρίσης. — Λέγεται) Lemma, διήγησις. — Σιτάριον) A, σιτάρι, ut et mox. B, σιτάριον: mox compendium exhibet. Præferenda fuit forma probe Græca alteri quæ est barbare curtata. Sed infra σιτάριν scripsi libris conspirantibus. Cang. in Σιτάρι, ex hoc loco: καὶ περ. σιτάρι ἐσ. εἰς τ. τρ. τ. τ.

Pag. 76. Σιταρίου) A, σίτου. — Εφύλαξας τοῦτο) A, τοῦτος. Delendum pronomen videtur. — Ο θεωρῶ) A, ξηρότητος ὁ θ., mediis omissis.

Pag. 77. Μεταμελόμενος) Sic codd., solœce post ἰδοῦσα. — Ωφελήθηκεν) Sic codd. flexione barbara. — Οτι καὶ σύ) Pendet syntaxis. Forsan, σοι, et erit nemo quidam cum verbo συμβήσεται.

Pag. 78. Ανήρ) Lemma: ἑτέρα διήγησις τοῦ αὐτοῦ ἔκτου φιλοσόφου. — Μελίπηκτον) Codd. μελίπυκτον. In-

fra A, μελίπικτον. Cangius, qui inferiorem locum recitat, habet μελίπηκτον. — Απάντα) A, πάντα. — Μουστόπιτα) Cangius, sub Μουστόπιττα : ὀλίγον δὲ ἀ. τ. μ. ἢ. τ. μ. ἀφ. κατασκευάσας αὐτὸ ε. ε. κ. μ. τοῦ ἐλέφ. — Ο δὲ ἀποσκ.) Adfert Cangius ibidem.

Pag. 79. Ψευδοτοποιεῖ) Sic codd. — Συμπατ.) A, ἐπάνω ἐλέφαντος συμπατ., mediis omissis. — Παρήγγειλέ μοι) A, παρήγγελέν μοι. — Ο δὲ... ἔφαγε) Adfert Cangius ibid.

Pag. 80. Επίστευεν ὁ ἀνήρ) A, ἐπίστευσεν ἡ γυνή. — Τι ἄλλο) AB, τι ἄλλον.

Pag. 82. Φθάνει) B, λεγομένου φθάνει, mediis omissis. — Ετεροι) deest in B.

Pag. 83. Σπεκούλατορι) Cangius hæc recitat sub Σπεκουλάτωρ, ab ἐφίς. ad φέροντι, et scribit σπεκούλατωρι. — Ο δὲ τῶν) Lemma : ἕβδομος φιλόσοφος. — Αδικώτατον) A, ἀδικώτητα. — Καὶ ταῦτα) A, καὶ ταύτη.

Pag. 84. Εὐχῶν) Deest in A. — Ανήρ) Lemma in A: διήγησις τοῦ ἑβδόμου φιλοσόφου ἡ τελευταία : in B : δ. τ. ἑ. φ. καὶ τελευταίου. Hanc narrationem omisit Veneta. — Ερωτοῦσαν) Sic codd. flexione barbara. Sic p. 160, ἀγαποῦσα, ἐφθονοῦσαν. Stephanus philosophus in notis Boissonadi ad Ducam p. 275 : τῷ ἐμῷ Σωφρονίῳ

ἐνετειλάμην διαρτᾷν τὸν ἀςρολάβον· αὐτοῦ δὲ διαρτοῦντος... Incertus De captivitate Persica p. 334 : τὰ τῶν ἀσεβῶν ἤθη, πιςοὶ ὑπάρχοντες, ἠγαποῦσαν καὶ ἐποθοῦσαν. Interpres Græcus Facetiarum Italicarum p. 21 : ἐκρίνοντο περὶ κληρονομίας δύο συγγενεῖς καὶ ἐξηγοῦσαν τοῦ ἀποθανόντος τὴν διαθήκην ἕκαςος πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον. — Πνεῦμα Πύθωνος) Sic in Actis 16, 16 : ἐγένετο δὲ.... παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. — Λέγων) Forsan, προλέγων.

Pag. 85. ζητήσῃς) AB, ζητήσεις. Vel in illis scriptoribus solœcismi corrigendi sunt, quum id per iotacismum facere licet. Et ipsa scripturæ varietas sæpius emendationem confirmat. Infra p. 88, A, ὅταν ὑπάρχει, B, ὅταν ὑπάρχῃ : p. 92, B, ὅταν ἔχεις et ἔχῃς : p. 165, κἂν οὐ θέλει et θέλῃ : p. 157, est ὅταν συμβουλεύει in A, sed subjunctivus in B e correctione. In Theodosio Gramm. p. 40, 31, pro ἂν δὲ τύχοι, non dubitabo ἂν δὲ τύχῃ scribere, et ob iotacismum, et quod homo sit grammaticus. Ibidem, p. 108, quum bene sit editum, ὅταν λέγῃ, nollem virum doctiss. animadvertisse λέγει, quæ est scripturæ iotacismo corruptæ varietas, neque Bonum esse in Byzantio grammatico; nam, si Byzantii homines recentioris ætatis leges syntaxeos parum curare solebant, eas curabant, puto, Byzantii grammatici. Joannes Euchaït.

p. 37 : Τὴν πάρδαλιν μὲν δυσμενῶς ἔχειν λόγος Πρὸς ὄψιν ἀνδρὸς, κἂν γεγραμμένην λάβοι, Εὐθὺς διασπᾷν καὶ γραφὴν μισουμένην : securus episcopo elegantissimo λάβῃ restituam. Lydus de Mens. IV, p. 127, non ipse, puto, scripsit, καὶ ἂν μὲν ὑγρὰ τυγχάνει ὄντα τὰ νέφη, sed τυγχάνῃ. Sic apud eumdem I, p. 8, rescribam ὅταν ἥλιος αὔξῃ, pro αὔξει, clamante licet viro d., « Cave mutes. » Mihi favet Hasius, quem vide ibid. ad III, 15.

Pag. 86. Ἄλλο ἀγαπητικώτερον) A ἄλλ'. AB, ἀγαπιτηκότερον. — Νεφρῶν καὶ ὄρχεων) Per synonymiam, quod et alibi reperitur. Libri, hic et infra, ὀρχέων.

Pag. 87. Ἀπεμείνασι) Sic codd. — Μηδέν) A, μηδέ. — Ζητήματος) Cum illa historiola non illepida poterit conferri Gaconis narratiuncula ad calcem Satiricorum Sermonum.

Pag. 88. Ἀνήρ τις) Lemma : διήγησις τοῦ αὐτοῦ ἑβδόμου φιλοσόφου. Verba ἀνήρ.... κακῶν γυναικῶν adtulit Schmidt. ad P. Alfons. p. 136.

Pag. 89. Αὐτῶν οὐσῶν) B sine αὐτῶν, A sine οὐσῶν. Verba εἰ δὲ θέλεις... γυναικῶν πανουργίας recitat Schmidt. l. c. — Στάκτην ἢ κον.) Cangius in Στάκτη : εὗρε.... στάκτιν καὶ κον. τ. γ. πολὺν : ubi καὶ, si bene legit homo valde inaccuratus, erit pro ἢ, usu con-

junctionis notissimo. — Θέλεις δυνηθεῖν) Forsan, δυνηθῆν. Vide p. 182. — Νύκταις) Cangius, in Νύκτα, hinc sumsit exemplum. Cf. p. 94. — Νύκται) Cang. ibid. : ὡς ἐτ. αἱ ἡμ. καὶ αἱ νύκται. Bene abest alter articulus.

Pag. 90. Ελθών) A, ἦλθε. — Εἶσαι) A, ἦσαι, et sic statim. — Στρατοκόπος) Cangius Gloss. p. 1458 hinc recitat, στρ. ὑπ. κ. ὀρ. — Εγνωρίσω) sic AB. Est ἐγνωρίσαι, p. 41.

Pag. 91. Ωκονόμησον) Sic B. A, ὠκονόμισον. Recte p. 109, οἰκονομήσας. Est οἰκονόμησα, p. 141, sine augmento. — Εγραψες) Sic codd. — Λόγον) A, λόγον et λόγου.

Pag. 92. Επεῖτοι γε) Forsan, ἐπεί σοί γε. — Μαγείρευσον) Verba, ἀπέρχ.... φάγω, adfert Cangius in Μαγερεύειν. — Τζουκαλίου) Cang. ibid. : καὶ τὸ.... τζυκαλίου ἐκόμιζε. — Τὴν τοῦ) A, τὴν τῶν. B sine τήν. Cangius App. p. 52 : αὐτὴ τρεφομένη πρὸς τὶ δσπίτιον ῥιπίζει κατὰ τὴν τοῦ ἀρ. σκ. ἐν γυλάρι, ἀλλοχοῦ δὲ δύο, ἕως ὅτου ἔριψεν ὅλα. B, γυλλάριον. In A est compendium quod ad γυλλάρι fere ducit; prætuli quod magis Græcum fuit. Cf. p. 193.

Pag. 93. Εἶπεν) A, εἰπεῖν. — Οψάρια) B, ὀψάριον. — Εφερα) sic AB.

Pag. 94. Οἱ γείτονες) A, οἱ δὲ γείτ. Eadem infra est syntaxis, et p. 95, 2. — Ἐν ποσὶ) A, ἐν τῇ ποσί. Forsan, ἐν τοῖς π. — Πέδαις σιδ.) Sic codd., flexione barbara. — Ἐπιδέρωσαν) Sic codd. — Ὁ δὲ καί) Forsan, ὅτι καί. — Ακόμη) A, ἀκόμι. De hoc adverbio Corayus Proleg. Prodromi p. 48.

Pag. 95. Μὴ εἰπόντι) A, μὴ εἰπέν τι.

Pag. 96. Ελυε) Cangius, Gloss. App. p. 43, Antipam, calami lapsu, allegans, verba hæc habet: ἔλυε... κλίνη. In Procopii Anecdotis p. 3, Belisarius, vir valde uxorius, ab Antonina sua, in ipso fere adulterio deprehensa, sibi persuaderi passus est non vidisse se quæ viderat; viderat autem mœchi ἐκλελυμένον τὸν ἱμάντα τὸν ἀμφὶ τὰ αἰδοῖα. — Ψίχας) A, ψύχας. B, ψύχας et ψίχας. Miror Cangium recepisse in Glossario nomen ψύχες, mala deceptum scriptura: scribendum fuit ψίχες. Erit ὑπὸ ψίχας recentior præpositionis cum accusativo syntaxis: malim ψιχός.

Pag. 97. Αὐτῷ τήν) B, αὐτὴν τήν. — Τὰ γεγρ.... τῶν γυναικῶν) Forsan, περὶ vel κατὰ τῶν γ. Et sic Ven.: ὅσα πράγματα ἔγραψε κατὰ τῶν γυναικῶν. — Τὰ γυναικεῖα κακά) A, τὰ τῶν γυναικεῖα κ. Voluit ne? τὰ τῶν γυναικῶν κ.

Pag. 98. Σὴν ὀργήν) A, σ. ταραχήν. — Σπλάγχνα

μειλιχθείς. Scriptorem antiquum scripturum fuisse puto, σπλ. μαλαχθείς. Menander : Ἀνδρὸς πονηροῦ σπλάγχνον οὐ μαλάσσεται.

Pag. 99. Δορυφόρον) A, δορυφόρων. Male repetitum genitivum mutavit corrector in δορυφόρον. Satius erat vocem deleri. — Τοῦ τῆς) AB, τῆς τοῦ δεσμοῦ σιωπῆς. Bene p. 100, τῶν σιωπῆς δεσμῶν λυθείς.

Pag. 100. Εὐθὺς τὸ ἀκοῦσαι) Est in AB p. 44, non quod edidi ἅμα τῷ πιεῖν, sed ἅμα τὸ πιεῖν, quod, ex solœca oratione εὐθὺς τὸ ἀκοῦσαι, male defenderetur. Nam statim legitur ἅμα τῷ λόγῳ, ut et p. 145, non ἅμα τὸν λόγον. Et forsan scribendum, εὐθὺς τῷ ἀκ., subaudito ἅμα. Me tamen nonnihil impedit variata syntaxis p. 106 : ἅμα τοῦ συμμιγῆναι. — Μετεκαλεῖτο) A, μετακαλεῖται.

Pag. 102. Ἐπλήρωσε) Forsan, ἐπληρώθη. — Αὐτή) Codd. αὐτῇ. Forsan με αὐτῇ. — Ἀπρεπον) Sic Codd.

Pag. 104. Ὡς εἰ ἐντός) A, ὡς εἰτός. B, ὡς ἐντός.

Pag. 105. Ὡς νομίζω) Forsan : εἶπεν ὡς, Ὦ βασιλεῦ, νομίζω ὅτι : vel, ὡς νομίζω, ὅτι.

Pag. 106. Ὁρίσαντος) A, ὁρίσαντος καὶ ὁρίσαντος :

nec male forsan : « qui jussit ac jussit », nempe, qui jussit nec id semel. — Ισχας) Cangius, App. in Ισχα, hunc locum protulit ab ἀλλ' ὥσπερ ad γεννῶσιν, et scripsit male πῦρ ἐκβαλούμενον. Ipsi ἴσχα vertitur, scintillæ; puto esse fomitem, nobis *amadou*. Sunt et apud Cangium formæ vocis aliæ, ὕσκα et ἴσκα : hanc prætulerim; nam Latinorum escam vocis Græcæ fontem esse puto. Πυρεκβολούμενα scintillæ sunt. Addam excidisse forsan τι post ἐςὶ : sic pag. 108, ἐςί τι μεῖζον. — Πεσών) In vetere scriptore displiceret, corruptumque videretur e participio παίζων cujus est sonus fere similis.

Pag. 107. Λέγετε) A, λέγεται. Cf. p. 108, 111. — Κομπόνεσθαι) Sic codd. Cangius, App. p. 108, hæc allegans, habet : ἐπεὶ σὺν. ἐ. ὡς ἐπὶ πλ... νεανίσκον εὐγενῆ..... ἀσθενεστέρας.... γὰρ ἐν μοναξίᾳ γαργαλίζειν... τῆς ἐπιθ. αὐτῶν. Est κομβόνεσθαι vel κομπόνεσθαι recentioribus fibulare, nodo, clavo, κόμβω, κομβίω, coercere vestes, alia id genus; nonnunquam etiam fallere, illudere, ut est apud Cangium, et hoc a veteri κόμπος derivari puto. Sed ob precedens κινεῖσθαι alius est quærendus sensus. Videtur κόμβος et posse de τῇ κλειτορίδι capi; jam erit κομβόνεσθαι clitoridis prurigine laborare, crissare. Notandum Tarantinis olim περόνην, quæ est recentioribus κόμβος, et αἰδοῖον, teste Hesychio, βάρκαν vel βαρύκαν dici.

Pag. 108. Συνουσίας) Hujus vocis translatum usum

non esse valde antiquum existimo. Fertur quidem Menandri versus, Ἀνδρὸς πονηροῦ φεῦγε συνοδίαν ἀεί: sed συνουσίαν reperi in cod. 396, p. 250.

Pag. 109. Ἀνθρωπος) Lemma: τοῦ νέου βασιλέως νόημα. — Τὴν δούλην) Hæc verba supplevi. Ven.: ἔστειλε· μίαν γυναῖκα εἰς τὸ παζάρι. — Λοῦπος) Alia est forma, λούπης. Herodian. Epim. p. 46: ἰκτῖνος, ὁ λούπης. — Ισχ) Vide Notit. Mss. t. xi, part. ii, p. 270.

Pag. 110. Πιεῖν) A, ποιεῖν. Sic p. 129, B, ποιεῖν, nunc in πιεῖν reformatum. Et p. 112, pro πεποτηκόσι, A, πεπωκόσι. — Φίλοις) B, δούλοις.

Pag. 111. Εξέμεσε) Sic codd., qui, p. 110, recte habent ἐξήμεσε. Cf. p. 176. — Πάντως) B, πάντη. — Εἰ μὴ πρῶτον) Glossator in B: ἐκ τοῦ εἰπεῖν δεύτερον, τὰ πρῶτα δέδωκε: scrib. οὐδὲ δεύτερον.

Pag. 112. Γνωστόν) A, γνωστὸν ἔστω καὶ ὑμῖν ἔστω. — Εαυτῷ) A, αὐτῷ. — Ταχθείς) B, τεχθείς. — Εἰς οὐδέν) B sine εἰς.

Pag. 113. Πρὸ ὀλίγου) Scilicet p. 111. — Τόν σου υἱέα) A, τὸν υἱόν σου υἱέα. B, τὸν υἱέα. — Οὐδὲ δεύτερον) A, οὐ δεύτ.

Pag. 114. Σοφίᾳ) A, φιλοσοφίᾳ. — Επειδή) A, ἐπεί.

Pag. 115. Ακριβῶς) non est in B. — Δύο) Lemma in A : ἴδιον νόημα τοῦ υἱοῦ βασιλέως : in B, διον νόημα τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως. Pro δίον, puto esse legendum, non ἴδιον, sed δεύτερον : nam p. 109, vidimus primum reguli νόημα. Voluisse videtur codicis emendator rescribere, διανόημα. — Γεμάτος) Recitat Cangius App. in Γεμάτος, ab ὅστις ad ἐκείνοις. Ad rem cf. p. 137. — Ανήρ τις) Hanc narrationem omisit Ven. — Τριετῆ) Lemma : περὶ τοῦ τριετοῦς παιδός.

Pag. 116. Ακαρτέρησον) Cangius, App. p. 10, hæc adfert, ἀλ. ἀκ. ἄνθρ. Cf. nota p. 191. — Αργήσω) Verbum esse obscœnum puto : « ne, moris tuis diu« turnioribus pertæsus, fiam inermis, et, qui nunc « sum satis paratus, paralysin patiar. » — Παράθεμα) Hinc adlatum fuit a Cangio.

Pag. 117. Τίνα) Fere malim τινά, sine interrogatione.

Pag. 118. Ανδρες) Lemma : περὶ τοῦ πενταετοῦς παιδός. — Εν αὐτῷ) deest in A. — Μόνου) B, μόνον, — Επελάθοντο) A, ἐπελάθετο.

Pag. 119. Εἰ μὴ νὰ ἴδῃς) A, ἵνα ἴδῃς. — Κτένιον) A, κτένιν. — Μηνοῦσι) Sic codd. Puto scribendum, μηνύουσι. — Σύντροφοι) Variant Codd. in accentus sede, σύντροφοι et συντρόφοι exhibentes. Est in Ven. eadem accentus varietas.

PAG. 120. Δέδωκεν αὐτῷ) B. δ. αὐτό. Electio dubia est. Αὐτὸ firmat Ven. : εὔγαλε τὸ χρυσάφι καὶ ἔδωκεν αὐτό. — Εφάνη) A, ἀνεφάνη. Visum est ἐφάνη in tali oratione præstare. Cf. ad p. 134. — Διέβη) Codd. διέβην. Sic p. 125, consentiunt in ἀπεσώθην, et p. 141 in ἀπεκρίθην : quæ, etsi soloeca, mutare forsan non debuissem; nam doceor sic loqui et nunc homines ineruditiores. Habent quo se tueantur Atticorum vetus imperfectum ἦν.

PAG. 121. Αὐθέντῃ) A, ἦνα τι. Forsan, αὐθέντη, ἵνα τί; ἐγώ... — Εχῃς) Codd. ἔχεις.

PAG. 122. Τί οὕτως...) Notula in marg. codd. : ὅρα τὴν τοῦ παιδὸς ἀγχίνοιαν. — Ἄφες με) Codd. ἄφες μοι. Sic infra ἐλευθερώσῃς μοι. — Γραΐα διηρμ.) A, γραΐδι ἡρμήνευσεν. — Σε συμφ.) A sine σε.

PAG. 124. Καλήσας) Codd. λαλήσας. Qua de permutatione jam ad Aristænetum egi. — Ακούσας) Sic codd. Forsan, ἀκοῦσαν, vel ἰδὼν καὶ ἀκούσας, quod neutrum παιδίον non omnino respuit, instituta syntaxi πρὸς τὸ σημαινόμενον. Supra p. 122 in A legitur, τὸ δὲ παιδαρίω (scilicet παιδάριον) ἀναγκάζων.

PAG. 125. Πολύξευρος) Cangius, Gloss. in voce, adposuit : ὁ δὲ κύρ.... ξύλα.

Pag. 127. Εμεινε) B ἔμενε. Sic p. 145, pro altero ὑπέμεινεν, A, ὑπέμενεν. — Απούλητα) Idem ac superius ἀπώλητα. Hoc si bis scripsisset auctor, vel librarius, fecisset melius.

Pag. 128. Πωλῶνται) Sic codd.

Pag. 129. Εὐλογοφανῆ) A, εὐλοφανεῖ. — Γλαυκοφθ.) Verba ἦν δὲ.... γλαυκ. e cod. B adtulit Schmidt. ad P. Alfonsum p. 131.

Pag. 130. Ελεφας ὀφθαλμῶν) B, ἐλλ. ὀφθαλμόν. Infra p. 134, est ὀφθαλμὸν in codd.

Pag. 131. Πρὸς αὐτόν) B, sine πρός. — Επράξε) A, ἔπραξεν. Quod notare vix tanti putavissem, ut et id genus alia, ni forte meminissem Theodori Hyrtaceni, hominis elegantiæ et concinnitatis studiosissimi, cui editor illud ἐφελκυστικὸν ν, hic plane superfluum, male subtraxit, sic hiatum faciens, quod mendi genus sophista curiosior pejus angue plerumque fugiebat. Edidit igitur Ep. 19: οὔτε παρὰ τὸ Μουσεῖον περοίτηκε, οὔθ'... Cod. rectius περοίτηκεν. Rursus Ep. 58: Ταύτην εἶναι φύσιν φασί ἀνίσχοντος... Cod. φασίν. Et ep. 65: εἰ δὲ καὶ μήπω πρὸς ἔργον ἐκβέβηκε, ἀλλ' ἐκβαίη γ' ἄν: Cod. melius, ἐκβέβηκεν. — Επάκουσον) A, ἄκουσόν μου τῆς φελῆμου ταύτης. B, ὠφελήμου. — Τὸν ἑαυτόν σου) Sic codd. ut et p. 133.

Pag. 132. Καί σοι... μέγα σοι) Codd. καὶ σύ. Scripsi καί σοι, etsi sit statim μέγα σοι : nam ita loquitur iste homo, nescio quid vis et emphaseos in repetitis pronominibus quærens : cf. not. ad p. 48. — Εποίησεν ὅσα) Lemma : ὁ ἔμπορος μετεσχηματίσθη ὡς ξένος, καὶ ἀκούει τὰς πράξεις ἃς ποιοῦσιν οἱ κακοὶ διαβολεῖς καὶ ἄδικοι πλάνοι καὶ πολύτροποι. B, καὶ πλάνοι. — Εγγιστα) AB, ἔγκιστα. Cf. p. 177. Puto duriorem hanc litterarum γγ pronunciationem in causa fuisse cur versiculus in Elogio S. Panteleemonis p. 14 depravaretur : Μιᾷ δὲ πολλῶν ἡμερῶν τελουμένῃ, Εξωθε μικρὸν τῆς ὁδοῦ παρεκθέων, Οδοιπορῶν αἴσχιστα τῆς λεωφόρου, Εφεῦρε θηριόδηκτον ἐν γῇ παιδίον : scrib. videtur, ὁδοιπέγγιστα. — Συνήντησά τινι ἐμπόρῳ) A, συνήντισα (et sic B) τῷ ἐμπόρῳ τινί.

Pag. 133. Ψύλλων) Sic codd. Velim ψυλλῶν, cum supra ψύλλας habeant, non, ut infra, ψύλλους. Eadem erit scriptura p. 136. — Υπομαύρους) Codd. ὑπόμαυρους. Et p. 136; B sic ;. A, ὑπὸ μαύρους. — Νικήσει) A, νικήσῃ, bene, modo sit οἷος ἄν. Mox est in codd. ἐκπληρεῖν. Locus esse videtur mutilus. Disertius etsi indiserta Ven.: ἐβάλαμεν στίχημα, ὅτι, εἴ τις νικήσῃ εἰς τὴν διάλεξιν τοῦ λόγου, νὰ κάμῃ ὁ νικώμενος τὰ ὅσα τὸν ὁρίσῃ ἐκεῖνος ὁποῦ νικήσῃ.

Pag. 134. Εισρέοντας) A, ῥέοντας. Supra consentiunt libri in εἰσρέοντας. Præpositiones compositorum

sæpe librarii omittunt : cf. ad p. 27. Sic et p. 53, pro συλληφθεῖσα, A, ληφθῆσα. p. 58 pro καταλαβεῖν, A, λαβεῖν : cf. ad p. 120. Sic et peccant nonnunquam editores, ii præsertim qui libros ineditos describunt et ad editionem parant. Theodorus Hyrtac. Ep. 92 : Μόνου τηλικούτων θηρίων ἐπισταμένου σοφίζεσθαι : reponendum e codice κατασοφίζεσθαι. Occasione data eidem scriptori voculas aliquot ab editore prætermissas e codice restituam. Epist. 50 ; ἀγγελλίζομαι χαίρειν : cod. εὐαγγελίζομαι χ. Epist. 45, θητεύσω αὖθις : cod. θ. καὶ αὖθις : quæ copula periit et Ep. 55 : γνωματεύει δὲ τοῦτο Σοφοκλῆς : cod. καὶ Σ. Epist. 91, εἰ δὲ καὶ Μωσῆς περιῆν : cod. δὴ περιῆν.

PAG. 135. Ιατρεύσῃς) B, ἰατρεύσεις : uterque ἐκβάλω. — Εκβάλλῃς) A, ἐκβάλῃς. — Ζυγίου) Corayus ad Epict. Diss. p. 344 : τὸ καθιέμενον εἰς θάτερον τοῦ ζυγοῦ μέρος βαρύ τι σῶμα ἐκ μετάλλου ἤ τινος ἑτέρας ὕλης, ᾧ παραβάλλεται τὸ σταθμώμενον διὰ...τοῦ ζύγιον (poids) σημαίνει ἡ συνήθεια. — Ζητῶ) A, ζητῶν, τί ποιήσεις· τοῦτο·, ἐάν. B, ζητῶν, τί ποιήσεις· τότο· ἐάν. Lectionem exhibui quæ possit intelligi; sed vulnus altius latere puto.

PAG. 137. Ζητοῦντι...) Vel scribendum τὸν τὸν... ζητοῦντα καὶ τὸν... ἐπιτρέψαντα, vel de lacuna cogitandum. Illud tamen fere placet magis, quod, collata Ven., nihil deesse videatur. Qui ad articulos τὸν τὸν offendet, poterit ea legere quæ ad Planudis Metam.

monui. — Ἤκουσε) Id verbum addidi. — Πρώην εἶπον) Cf. p. 115.

Pag. 138. Στερεοῦσιν) Sic codd. Forsan στεροῦσιν, vel στερεύουσιν. Hi dativi sunt absoluti.

Pag. 139. Ἐγίνωσκεν) B, ἐδίδασκεν. — Μακρά) Codd. μικρά. — Τὴν τῶν) A, sine τῶν, et mox B, μελετημένων.

Pag. 140. Τούτοις τοῖς) Lemma in codd. : ὁ βασιλεὺς ἀποδεξάμενος μάλα τὸν Συντίπαν φιλόσοφον τὸν τοῦ υἱοῦ διδάσκαλον, ἐπευφραίνετο λίαν ταῖς τοῦ παιδὸς εὐκαίροις ἀπολογίαις. — Ἀγαπητικότερον) A, ἀγαπητικότως. Cf. p. 196.

Pag. 143. Ω μεγιστ.) Lemma : μῦθος τῆς πονηρᾶς γυναικός. — Ἐργαστής) B, ἐραστής. Statim mala repetitio ὁ ἐργαστὴς ἐκεῖνος et loci inconcinnitas aliquid a librariis fuisse turbatum indicant.

Pag. 144. Φλιᾶς) AB, φλοιᾶς et κατοφλίου. — Παρτάρην...) Cangius Gloss. p. 1306 : λέγει π. τ. πορτάριν κατ' ἀληθείας ἢ... μύλωνα. De nomine ἀλεποῦ Corayus ad Plut. t. 3, p. ιη' : ἀλωποῦ ἢ ἀλεποῦ εἶναι τῶν παλαιῶν ἡ ἀλώπηξ, κτλ. Hesychius : ἀλωπά, ἡ ἀλώπηξ : conjecit Vossius ἀλωπώ, probabiliter, quum α et ω facile permutentur. In hoc opusculo p. 51, A, ἠρώθην pro

ἠράσθην, et pariter p. 122, ἀθλίας pro ἀθλίως. — Σπογγίζειν) A, σπογγίζειν. — Μάχαιραν) Sic codd. Vetus scriptor genitivo fuisset usus. Recte p. 151: ἀδείας ἐπιλαβόμενος.

PAG. 145. Οδόντας ἀλεποῦς) B. ὀδόντα ἀλ. — Τοῦ πόνου) A, τὸν πόνον. — Κάστρου) Cf. p. 189.

PAG. 146. Μουτζωθῆναι) A, καὶ πρόσωπον αὐμουτζωθῆναι. Cangius in Μουτζοῦν: καὶ τὸ πρ. αὐτοῦ μουτζωθῆναι: sed sine interpretatione. Nihil auxilii exhibet Ven., ubi καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς μουτζουρωθῇ. Puto sensum esse, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς κολαφιστικῶς τυφθῆναι. — Εκπομπευθῆναι) Codd. ἐκπομπεφθῆναι. Abiit υ in φ, quod vitium scribendi pronunciatio non semel peperit. — Πλατζάριοι) Cangius in voce: δύο δὲ κ... μετ' αὐτοῦ.

PAG. 148. Βασιλεύς) Lemma: διήγησις τοῦ φιλοσόφου Συντίπα. — Ο ἀστρολ.) A sine ὁ. — Ελάλησε) Forsan ἐκάλησε. Edita lectio sensum tamen habet non malum. De λαλεῖν cum accusativo cf. p. 174.

PAG. 149. Κλεψίαν) Cangius App. p. 103, μέγα κ. κ. κλ. ποιοῦσι: de more raptim legens ac describens, ideoque inaccurate. — Ποτὲ πρᾶξιν) A, πρ. ποτέ. — Καὶ κακῶν) B sine copula vix necessaria. — Διέκοψεν. A, διέκοψαν. — Βυζάνειν) est sugere. Herodia-

nus post Mœridem pag. 479 : τίτθη, ἡ βυζάστρια.

Pag. 151. Ἐγκωμιάσαι) A, ἐγκωμιά. Forsan, ἐγκωμιάσω. Supra p. 129, αι et ω sunt permutata, ubi, pro προβαλέσθαι, B exhibet προβαλέσθω. — Ἀπέρχεται) A, πέρχεται. — Κραβάτιον) Nunc positum esse videtur ἀντὶ τοῦ δωματίου. — Μόνην) Non est in B.

Pag. 152. Κλεψίαν) Recitat Cangius App. p. 103 : οὐδὲ κ. κλ. ἐποίησε. — Ψευδής) A, ψεύστης.

Pag. 153. Προσώπῳ.... σχῆμα) Sic codd., syntaxi turbata, ni post σχῆμα perierit verbum ἐξετάσας, aut parile aliud. — Ἔμαθεν) Forsan, ὅ τι.... ἔπαθεν. Cæterum totus hic locus a librariis corruptus videtur.

Pag. 154. Δέκα) B, ιβ΄. Mox A, σοφίας, γνώσεως καὶ διό.

Pag. 155. Τὸ πέμπτον ὡς) A, τὸ εον ἕως. Natum est ε in ἕως e male repetita sifra qua quinque significatur.

Pag. 156. Βλάψαι) A, βλαίψαι, suprascripto βλέψαι. — Μὴ τῷ κακῶς....) Glossa marginalis : τοῦτο ἔοικε τῷ Εὐαγγελικῷ ῥητῷ. Respicitur locus Lucæ, 6, 31 : καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ

ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Obiter animadvertam posse et octavum caput cum sacris præceptis conferri; dixit enim Paulus Rom. 12, 17: μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες. — Δυναστεύοντας) Oblitus est scriptor vel librarius se μετὰ cum genitivo recte struxisse, et ad vulgarem sui temporis per accusativum τῆς μετὰ, seu μὲ, syntaxin est delapsus. Illa quoque barbare curtata præpositione μὲ utitur, p. 150, 2. Sic, quum sæpe τὴν ἀπὸ recte struxerit cum genitivo, nonnullis in locis accusativo, qui est malus recentiorum usus, male utitur: v. c. p. 9, 78, 90, 93, 107, 120, 141. — Χαίρουσι) Hic est Ven. finis.

Pag. 157. Πολλοί) Librarii ad marginem: εὖγε, ὦ παῖ βασιλέως. — Συνήθεια) Librarius in A adscripsit: πάθος ἀναμφίβολον τοῦ Καφᾶ, ἤτοι τῶν ἐγχωρίων. Hinc patriam librarii edocemur. Est tantum in B notula, σημείωσαι. — Συμβουλεύει) B, εὕρωσι συμβουλεύῃ, mediis omissis.

Pag. 158. Εὐτυχὴς ἦν) A, εὐτυχὴς καὶ τιμῶσιν. Forsan εὐτυχῆ, τιμ., vel εὐτυχὴς ᾖ. — Ενι ἐστερημένος) A, ἐνιστερημένος. In B lacunula inter ἔνι et ἐστερ. — Καὶ σοφόν) Addidi καί. Annotator in A: τοῦτο ὅλον ἁρμόδιον τοῖς ἐγχωρίοις Καφᾶ. — Γοῦν ὄντες) A, γοῦντες. — Ἀπὸ τῆς διατ.) B, ἀπό τε δ. — Ἐπηρώτα) Hic et in sequentibus sunt in A lemmata, ἐρώτησις, ἀπόκρισις. — Πρὸς τῷ) Codd. πρὸς τό. — Εχων) B, ἔχον suprascri-

pio τ : forsan leg. ἔχοντες, apte jungendum cum λαός.

Pag. 159. Προσάξει) B, προσέξει. — Μόνον) codd. μόνου.

Pag. 160. Υπ. τοῦ Δ.) Forsan, ἀπό. — Παῤῥησιάζονται) A, παῤῥησιάζεται. — Αγαπῶντας) Videtur in A fuisse olim ἀγαποῦντας. Infra p. 163, consentiunt in ἀγαπῶντες. Cf. p. 194.

Pag. 162. Μυσαρά) Codd. μισαρά. — Πράττοντα) A, πράττοντα· φθόνος : mediis omissis.

Pag. 163. Αλογον) A, ἄλλοσον, et statim κἂν pro καί. — Φοβούμενος) Velim præponi μή. — Αλλὰ μὲν τῷ στόματι) Verbis Homeri : ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.

Pag. 164. Βαρέοι) Sic codd. — Ο δὲ υἱός) B sine δέ. — Οστις ἀῤῥ.) B ὅτι ὁ ἀῤῥ. — Δριμέα) Codd. δριμαῖα. Sic p. 166, B bis γλυκαίως. — Γέγραπται) Proverb. Salom. 9, 8.

Pag. 165. Τροφαῖς) B, τρύφαις. — Η μέν) B, ἡμῶν. — Επὶ τοσοῦτον) In his vocibus desinit codex A, cujus scilicet folium ultimum fuit avulsum. — Βαρυτέρων) Malim βαρυτάτων.

FINIS.

ADDENDA

ET

CORRIGENDA.

Pag. 5, 7. Scrib. ῥούσθω·

Pag. 13, 10. Scrib. γύναι

Pag. 20, 10. Scrib. ἐπιχειρήσει·

Pag. 33, 1. Scrib. σύμβουλον·

Pag. 34, 10. Scrib. νεανίσκῳ·

Pag. 36, 8. Scrib. πατρῴας

Pag. 38, 13. Possit et distingui ἐτύγχανεν, ἐν.... ut ἐν τῇ ἀγορᾷ pendeat ab ἦν.

Pag. 44, 9. Cum verbis ἀγγελίαν ἀπήγγειλε conferam Eumathiana VII, p. 238, ἀσπάζομαι τὴν καλὴν ταύτην ἀγγελίαν ἀγγέλλοντα, inserendi causa μοι post καλὴν, e cod. 2897.

Pag. 59, 5. Est forsan δένδρον glossema delendum.

Pag. 61, 5. Forsan αὐτῷ. Ceterum similem esse historiolam de cane et serpente in Dolopatho disco e Conservatore Jan. 1760, p. 193.

Pag. 70, 14. Scrib. θηρίῳ — Hydram θηρίον vocat πολυκέφαλον, ut Heraclitus De incred. 18 : πολυκέφαλον ἱστορεῖται θηρίον. Julianus Ep. 23 : διαπέφευγας οὔτι, μὰ Δία, τὴν πολυκέφαλον ὕδραν.

Pag. 94, 16. Scrib. Πεινῶς

Pag. 95, 16. Dele ante Τούτοις quod male appositum est orationis signum.

Pag. 102, 1. Scrib. τινά,

Pag. 104, 10. Scrib. διότι

Pag. 108, 16. Scrib. γνώσεως et ῥήτωρ — Ex hoc loco intelligant lectores rei typographicæ imperiti, qui sæpius de spalmatis vel levissimis ægre ac clamitose queruntur, quam sit difficile librum a mendis purum edere; imo inde discant id omnino non posse fieri. Etenim, quum in speciminibus γνώσεως et ῥήτωρ recte legerentur, essetque absolutus lectorum et protæ labor, sub prelo nescio quo casu excussos ex utraque voce typos torcularii, homines non mercuriales, fortuito reposuerunt; atque ita barbarismis γνώτεως et ῥήσωρ auctum est opusculum, quos nec ipse, barbarismorum adeo ferax patiensque, tulerit Andreopulus.

Pag. 119, 3. Est δώσῃς in codd., ut et p. 130, 136. Habent θήσῃ p. 145, 6.

Pag. 123, 2. Verba τὸν ἡγεμόνα sunt forsan glossematica. Supra p. 121, ὁ ἄρχων simplicius legitur, ut et p. 130. Glossemata in hoc opusculo sæpius occurrunt : cf. p. 182.

Pag. 134, 6. Simile fuit Æsopi commentum, de quo vide Planudis narrationem, p. 58.

Pag. 142, 10. Forsan, ἥπερ ἐποίησε.

Pag. 148, 3. Scrib. τούτου

Pag. 157, 18. Scrib. πλούσιοι

Pag. 177, 9. Mynas in Gramm. Gr. scribit ἔκτοτε.

Pag. 179, 16. Theodorus Prodr. Tetrast. in Loth: Τί δ' οὐκ ἂν ἐχρήσατο ταῖς ἀλλοτρίαις,* Ὁ ταῖς ἑαυτοῦ συμφθαρεὶς θυγατράσιν;

Pag. 179, pen. Cardonii mentionem jam fecerat Dacer. Mem. Acad. t. 41, p. 558, qui p. 549 historiolam regis illius mulierosi, et p. 550, sequentem de mercatore et psittaco gallice vertit, sed liberius ac compendiose.

Pag. 182, 1. Gallice ea narratio est compendifacta a Dacer. l. c. p. 551.

Pag. 182, 10. Mutatio potest firmari loco simili p. 53 : νεανίας ἀγαπήσας αὐτὴν πρὸς συνουσίαν ἠνάγκασε.

Pag. 187, 8. Scrib. διήγησις — 21. scrib. sub Σκύλη.

Pag. 189, 22. Scrib. conspiranti. — 24. Scrib. πρόσωπον.

INDEX.